

DOC PARNAI BRŨ

(Choâiq Thâi)

Lóp Carnẽn Mbõiq Rien

EM HỌC VẦN .. LỚP VÕ LÒNG

(Phần Chỉ Nam .. Tiếng Brũ)

TRUNG - TÂM HỌC - LIỆU

Bộ Giáo Dục Xuất Bản

1971

DOC PARNAI BRŨ

(Choaiq Thâi)

Lớp Carnên Mboiq Rien

Bôq Yau Yup

Saigon

1971

EM HỌC VẤN
(Phân Chi Nam)

Lớp Võ Lòng

Trung-Tâm Học-Liệu
Bộ Giao-Dục Xuất Bản
1971

LỜI TỰA

Quyển sách chỉ nam này của bộ sách vở lòng tiếng Bru xuất-ban để riêng giúp cho giáo-viên dạy tiếng đó những chỉ-dẫn đầy chi-tiết hầu áp-dụng quyển sách vở lòng kể trên dạy những người Bru. Muốn áp-dụng quyển sách vở lòng một cách hữu hiệu, phần chỉ nam cần phải được chú-ý một cách tỳ-mý.

Mục-dịch của cuốn sách vở lòng là dạy học-sinh:

(1) cách đọc những chữ mới trong những chữ kết-hợp bởi các mẫu-tự mà học-sinh đã biết qua, (2) cách đọc để hiểu biết và (3) cách đọc trôi chảy.

(1) Mẫu-tự trong ngôn-ngữ được dạy bằng cách phối-hợp từng chữ để lập một tiếng riêng biệt (thường thường là điển hình) để giúp cho học sinh hiểu được sự liên-quan về thị-giác biểu-hiệu với biểu-hiệu bằng lời nói mà chữ đã tượng trưng. Thí dụ: chữ l bắt đầu của một vần được dạy trong chữ cula có nghĩa là con cọp. Chữ l là chữ duy-nhất mới-me trong tiếng này vì là học-sinh đã học qua sự phối-hợp c, u, a với các phụ-âm khác. Rồi thì chữ mới được kết-hợp với những nguyên-âm khác nữa trong các bài tập khẩu-vấn hoặc những kết-hợp khác mà học-sinh đã biết rồi. Kể đó chữ mới lại được tưởng phân với những phụ-âm khác mà học-sinh đã biết trong các bài khẩu-vấn trước. Sau những bài tập khẩu-vấn này học-sinh có thể đọc được bất cứ vần

nào bằng l nếu chữ đó được kết-hợp với phần chót của một vần mà học-sinh đã biết.

(2) Tập đọc để hiểu biết được dạy bằng cách áp-dụng từ lúc ban đầu chỉ những câu-văn đầy ý-nghĩa và sự kết-hợp những câu-văn thành mẫu-chuyện đầy ý-nghĩa và thuộc về thiên-nhiên. Nếu học-sinh biết rằng tất cả tài-liệu đưa ra để đọc mà có nghĩa lý thì nó sẽ tìm hiểu ý-nghĩa. Các câu hỏi bao hàm ở trong dự đoán coi học-sinh có hiểu ý-nghĩa của mẫu chuyện hay không. Thực tập cách đọc từng câu cũng giúp cho sự tiến-triển về cách đọc để hiểu biết.

(3) Mỗi ngôn ngữ đều có một số chữ được áp-dụng rất thường nhưng lại thiếu nghĩa một cách minh-bạch. Một thí dụ về chữ cái trong một cái nhà. Để cho cách tập đọc trôi chảy được dạy dễ-dàng, học-sinh nên được dạy để nhận thức một chữ trong phần của câu-văn hơn là học về từng phần của chữ riêng biệt. Các bài tập khác để tập đọc một cách trôi chảy gồm có sự giúp đỡ của giáo viên cho học-sinh tập đọc cho đến khi nào học-sinh có thể đọc theo nhịp nói và lời phát-biểu lời nói một cách thông thường.

Lời nói đầu của quyển sách này đưa ra một bài kiểu-mẫu và những mẫu của những bài khác đầy đủ chi-tiết giúp giáo viên phải nói thế nào và những gì học-sinh phải học hỏi. Những mẫu này phải được nghiên-cứu kỹ-lưỡng trước khi toan dạy với quyển vở lòng vì những chỉ dẫn cho mỗi bài học với ít

chi-tiết hơn và phỏng đoán là giáo viên đã hoàn toàn thông hiểu bài mẫu. Những bài của sách vỡ lòng đều có trong phần chi-nam và những điều chỉ dẫn cho mỗi bài học đều nằm trước bài của quyển vỡ lòng.

Đối với các vị không hiểu tiếng Brū và thích học hỏi nhiều hơn về phương pháp học kèm theo quyển sách riêng biệt này thì có bản dịch ra tiếng Việt lời nói đầu của phần chi-nam sau phần chánh của quyển sách.

Quyển sách này được soạn-thảo một phần theo chương-trình của Chánh-Phủ Việt-Nam để tiến-triển một cách đều-đặn sự giáo-dục đồng-bào thiếu-số trong nước. Bước đầu tiên là dạy học-sinh học và biết tiếng mẹ đẻ của chúng. Khoa tập đọc khéo-léo có thể chuyển qua học quốc-văn khi học sinh bắt đầu năm thứ hai tại trường học. Một sự chuyển-ngữ dần-dần, từ tiếng mẹ đẻ sang quốc-văn tới lớp nhì sẽ giúp cho học-sinh sẵn sàng chung học với các học-sinh Việt nơi học đấng.

Ấn-hành trong khuôn-khổ chương-trình
hợp-tác giữa

Bộ Giáo-Dục
Bộ Phát-Triển Sắc-Tộc
Viện Chuyên-Khảo Ngữ-Học
Cơ-Quan Phát-Triển Quốc-Tế Hoa-Kỳ
tại Việt-Nam

Lần thứ nhất, 1971: 500 cuốn

PARNAI TỄ DẬU THẬI ATỔNG CARNỄN

Tâng tâm saráq nâi đũ bai bũn bar phân. Muoi phân lúq machống bai carnỄn rien tâng tâm saráq alóỉ; muoi phân ẽn la miar, yỗn thậi atổng carnỄn bai ki. Tâng phân miar yỗn thậi, nau ón thậi nhềng chu parnai sacâm: Máh la tâng bai tapoát, phân bar, nau pai: "Thậi atổng chũq tamái, sana. (Thậi nhềng chu PARNAI SACÂM MUOI)."

PARNAI SACÂM MUOI ki bũn tâng Parnai Tễ Dậu nâi. Cóp PARNAI SACÂM MUOI ki atổng yỗn thậi dáng nốq atổng chũq tamái. Thậi rien samoát nheq máh parnai sacâm nhuang thậi atổng carnỄn. Thậi rien tễ tâng đũ bai phân miar ngê yỗn thậi atổng carnỄn. Ngkíq thậi atổng carnỄn tapun nheq máh parnai nâi pai nneq:

PARNAI SACÂM MUOI: Thậi atổng rup cốp chũq tamái tâng khỉểc toâr cốp tâng pian. (Tễ khỉểc 7 toâq khỉểc 8).

PARNAI SACÂM BAR: Thậi atổng chũq tamái cốp rup, yỗn carnỄn nhềng tâng choãiq alóỉ bũm. (Khỉểc 8).

PARNAI SACÂM PÁI: Thậi atổng chũq tamái, cayoah chũq táq béq. (Tễ khỉểc 9 toâq khỉểc 11).

PARNAI SACÂM PỖN: Thậi atổng chũq tamái tâng rana tâng pian. (Khỉểc 12)

PARNAI SACÂM SỔNG: Thậi atổng carnỄn doc nsuár. (Tễ khỉểc 13 toâq khỉểc 14).

PARNAI SACÂM TAPOÁT: Thậi doc, yỗn carnỄn chĩc tễ mút. (Khỉểc 14).

PARNAI SACÂM TAPUL: Thậi atổng carnỄn chĩc óc tamái. (Tễ khỉểc 14 toâq khỉểc 16).

PARNAI SACÂM TACUAL: Ramủh phân óc. (Tễ khỉểc 16 toâq khỉểc 19).

PARNAI SACÂM TAKEH: Ngê chĩc đũ óc. (Tễ khỉểc 19 toâq khỉểc 26).

PARNAI SACÂM MUOI

(Thậi atổng rup cốp chũq tamái
tâng khỉểc toâr cốp tâng pian)

(Nhềng Bai 9)

Phân 1. Rien rup cốp chũq tâng khỉểc toâr.

Thậi lien lien atổng carnỄn ramủh rup nhuang thậi blốh carnỄn tễ ramủh rup nneq:

a. Thậi sadoi rup cula tâng khỉểc toâr. Thậi pai:

"Nâi la rup cula. Anhia pai cula."

(CarnỄn pai: "Cula.").

Cốp thậi sanhũ, thậi chỏi yỗn tễ thậi catang khỉểc toâr. Thậi tayũng yỗn đũ náq carnỄn nhềng raloaih khỉểc toâr ki.

b. Cốp thậi sadoi chũq cula cheq rup. Thậi pai:

"Chũq nâi la chũq cula. Anhia pai cula."

(CarnỄn pai: "Cula.").

c. Chở thậi sadoi loah rup cula sĩa. Thậi blốh

carnỄn: "Rup nâi la rup ntróu?"

(CarnỄn ta-đi: "Cula.").

d. Cốp thậi sadoi chũq cula, chỗ blốh loah carnỄn:

"Chũq nâi la chũq ntróu?"

(CarnỄn ta-đi: "Cula.").

Phan 2. Chuaq chũq tamái tâng khlêc toâr.

a. Thái blớh: "Nau hũm chũq cula tâng ntóq canóh, ayúng atĩ." (Khân bũn a-ẽm ayúng atĩ, ngkiq thái ón a-ẽm ki chõn sadoi chũq cula tâng khlêc toâr ki. Khân carnẽn tở dáng, thái sadoi toáp ntóq bũn chũq cula. Thái pai: "Chũq nãi la chũq cula tê. Anhia pai cula." (Carnẽn pai: "Cula.").

Thái yõn carnẽn chuaq cốp chõn sadoi ãu ntóq bũn chũq cula tâng khlêc toâr ki.

Phân 3. Carnẽn rien chũq tamái tâng pian.

a. Thái chĩc chũq cula tâng pian lủq machóng chũq cula tâng saráq carnẽn tê, ma toâr hõn. Cốp thái chĩc chũq yõn ãu óc li-ra-li machóng nheq--tở têq toâr; tở têq cớt.

Thái pai: "Sanua củq chĩc chũq cula tâng pian. Anhia hũm machóng chũq cula tâng khlêc toâr ki tở? Cốp machóng chũq cula tâng tâm saráq anhia. Anhia pai cula." (Carnẽn pai: "Cula.")

b. Chở thái chĩc chũq saca tâng pian. Chũq saca, carnẽn khoiq rien chở. Thái blớh: "Chũq nãi la chũq ntróu?" (Carnẽn ta-õi: "Saca.").

c. Chở thái chĩc chũq ana tâng pian. Chũq ana, carnẽn khoiq rien chở. Thái blớh: "Chũq nãi la chũq ntróu?" (Carnẽn ta-õi: "Ana.").

d. Ngkiq thái sadoi sadáih cula cốp saca cốp ana. Chở thái ón manoaq doc. Moâm ki thái chut pian. Chở thái chĩc loah muoi trõ muoi chũq, chở blớh carnẽn. Thái táq ngkiq toau nheq carnẽn dáng raloaih.

PARNAI SACÂM BAR

(Thái atõng rup cốp chũq tamái, yõn carnẽn nhêng tâng choaiq alóit bũm)

(Nhêng Bai 9)

Phân 1. Rien rup cốp chũq tâng choaiq carnẽn.

a. Thái ón carnẽn nhêng rup tâng tâm saráq alóit.

Thái pai: "Nãi la rup cula. Anhia pai cula."

(Carnẽn pai: "Cula.").

b. Cốp thái pai: "Anhia nhêng chũq cheq rup nãi.

Chũq nãi la chũq cula. Anhia pai cula."

(Carnẽn pai: "Cula.")

c. Chở thái blớh carnẽn: "Chũq ntróu anhia hũm cheq rup ki?" (Carnẽn ta-õi: "Cula.").

Phân 2. Chuaq chũq tamái tâng choaiq carnẽn.

a. Thái ón carnẽn sadoi chũq cula cheq rup tâng tâm saráq alóit. Thái luloah nhêng carnẽn sadoi pĩeiq ma tở bũn. Moâm ki thái ón carnẽn chuaq chũq cula ntóq canóh tâng khlêc alóit. Thái nhêng alóit chuaq ramóh ma tở bũn.

Phân 3. Carnẽn rien chũq tamái tâng pian.

Thái yõn carnẽn nhêng chu pian. Thái atõng chũq tâng pian tapun ngê Phan 3, PARNAI SACÂM MUOI, khlêc nãi.

PARNAI SACÂM PÁI

(Thâi atông cayoah chũq tamái, táq béq)

(Nhêng Bai 9)

Phân 1. Rien cayoah chũq tamái, saccoal béq.

a. Thâi chĩc chũq cula tâng pian. Thâi blóh carnẽn:

"Chũq nâi la chũq ntróu?" (Carnẽn ta-đi: "Cula.").

b. Thâi cupât chíq béq cu, yõn carnẽn nhêng béq la.

Thâi pai: "Béq nâi la béq la. Anhia pai la."

(Carnẽn pai: "La.").

c. Thâi chĩc béq la pũn cula tâng pian nneq: cula

la

Thâi blóh loah chũq cula cốp béq la.

d. Chở thâi cupât chíq óc l, yõn carnẽn nhêng béq a.

Thâi pai: "Béq nâi la béq a. Anhia pai a."

(Carnẽn pai: "a.").

e. Thâi chĩc a pũn la tâng pian nneq: cula

la

a

Thâi blóh loah chũq cula cốp béq la, cốp béq a.

g. Chở thâi chĩc cuaq pẽr chũq ki nneq:

cula

la

a

Thâi blóh loah tẽ pũn chu põng nheq béq cốp chũq tâng cuaq.

Chở thâi blóh loah tẽ põng chu pũn nheq béq

cốp chũq tâng cuaq.

Phân 2. Rien óc tamái cốp óc tiaq parnđi.

(Óc l la óc tamái.)

a. Thâi chĩc a tâng pian. Thâi blóh: "Béq nâi la béq ntróu?" (Carnẽn ta-đi: "a.").

b. Thâi chĩc la pũn a nneq: a

la

Thâi sadoi la, chở blóh: "Ntróu béq nâi?"

(Carnẽn ta-đi: "la.").

c. Thâi chĩc o choâng a nneq: a o

la

Thâi sadoi o chở blóh: "Ntróu béq nâi?"

(Carnẽn ta-đi: "o.").

d. Thâi chĩc lo pũn o nneq: a o

la lo

Thâi blóh carnẽn béq lo: "Ntróu béq nâi?"

(Khân carnẽn tở dáng, thâi atông toáp: "Béq nâi la béq lo. Anhia pai lo.")

Chở thâi sadoi yõn carnẽn doc loah: a, la, o, lo.

e. Moâm ki thâi táq cuaq pẽr béq ki nneq:

a o

la lo

Thâi yõn carnẽn doc béq tâng cuaq tẽ põng asêng chu pũn nneq: a, la, o, lo.

Chở thâi yõn carnẽn doc béq tâng cuaq pacoan ẽn nneq: a, o, la, lo.

Phân 3. Carnẽn hũm ốc tamái partoi machống.

a. Thái chĩc la tâng pian. Thái blốh carnẽn: "Béq nài la béq ntróu?" (Carnẽn ta-đi: "la.").

b. Thái chĩc lo pũn la nneq: la
lo

Chớ thái sadoi béq lo, chớ blốh carnẽn.

c. Thái chĩc cuaq pẽr béq nài nneq: _____
la
lo

Thái yõn carnẽn doc loah tẽ põng chu pũn.

d. Chớ thái cupat chíq a cớp o, yõn carnẽn nhẽng ốc l.

Thái pai: "Ốc nài anhia hũm machống tở? Ốc nài la ốc l. Anhia pai l." (Carnẽn pai: "l.").

Thái yõn carnẽn doc loah muoi trố ẽn tẽ põng chu pũn.

Phân 4. Carnẽn hũm ốc tamái cớp ốc tiaq partoi.

a. Thái chĩc béq la tâng pian. Thái blốh: "Béq nài la béq ntróu?" (Carnẽn ta-đi: "la.").

b. Chớ thái chĩc béq ca pũn la nneq: la
ca

Thái blốh carnẽn béq ca.

c. Thái chĩc béq cha pũn ca nneq: la
ca
cha

Thái blốh carnẽn béq cha.

d. Thái chĩc béq na pũn cha nneq: la
ca
cha
na

Thái blốh carnẽn béq na.

e. Thái chĩc lo choâng la nneq: la lo
ca
cha
na

Chớ thái blốh carnẽn béq lo.

g. Thái chĩc co pũn lo nneq: la lo
ca co
cha
na

Thái blốh carnẽn béq co.

h. Thái chĩc cho pũn co nneq: la lo
ca co
cha cho
na

Chớ thái blốh carnẽn béq cho.

i. Thái chĩc no pũn cho nneq: la lo
ca co
cha cho
na no

Thái blốh carnẽn béq no.

k. Chở thái chĩc cuaq pẽr béq ki nneq:

la	lo
ca	co
cha	cho
na	no

Thài sadoi yõn carnẽn doc béq tâng cuaq tẽ põng
asẽng chu pũn nneq: la, ca, cha, na, lo, co,
cho, no.

Chở thái sadoi yõn carnẽn doc béq tâng cuaq pacoan
ẽn nneq: la, lo, ca, co, cha, cho, na, no. Cốp
thài sadoi sadaih toau nheq béq nài, yõn carnẽn
dàng.

Phân 5. Ỉt béq tamái cốp béq tiaq, táq chũq tamái.
Cốp yõn carnẽn nhẽng chũq tamái cốp chũq tiaq.

a. Thài pai: "Sanua hái ỉt béq nài hái khoiq rien chở,
amoh parnõi, yõn án cõt chũq." Thài chĩc chũq lo
tâng pian. Thài blõh carnẽn: "Nau saccoal chũq nài,
ayũng atĩ." (Khãn carnẽn tở dãng, ki thài atõng
toáp: "Chũq nài la chũq lo. Máh, lo ki cro lủq
racat uih. Anhia pai lo." ... Khãn bũn carnẽn dãng
chũq lo, ki thài pai: "Ờq. Máh, Lo ki cro lủq
racat uih.")

Thài sanhũ níc, thài atõng óng bõq sãng, muoi rana
sacãm nneq: "Lo ki cro lủq racat uih." Thài tở
nài chĩc rana sacãm. Thài pai óng bõq sãng.

Chở thái chut chũq lo.

b. Thài chĩc chũq saca tâng pian. Thài blõh carnẽn:

"Ntróu chũq nài?" (Carnẽn ta-õi: "Saca.")

Thài pai: "Ờq. Máh, Án ki nguaiq blõng saca."

Chở thái chut chũq saca.

c. Thài chĩc chũq acho tâng pian. Thài blõh carnẽn:

"Ntróu chũq nài?" (Carnẽn ta-õi: "Acho.")

Thài pai: "Ờq. Máh, Acho mủh vua."

Chở thái chut chũq acho.

d. Thài táq ngkíq toau nheq chũq tâng bai nài:

Chũq Chĩc
Tâng Pian

Rana Sacãm--Chõĩ Chĩc Tâng Pian

lo (Lo ki cro lủq racat uih.)

saca (Án ki nguaiq blõng saca.)

acho (Acho mủh vua.)

cula (Cula môt cutẽq.)

sana (Sana ki ẽm lủq.)

la (Ramủh củq la Lê.)

cha (Con tacu cha dõĩ.)

ca (Củq chõng ca nguaiq dõq.)

ana (Amõq tia ana.)

e. Moâm ki thài chĩc loah chũq lo tâng pian. Thài
blõh carnẽn chũq lo. Thài chõĩ chut chũq lo.

g. Thài chĩc chũq saca pũn lo nneq: lo

saca

Thài yõn carnẽn doc chũq saca.

h. Thài táq ngkíq toau nheq máh chũq nài tâng pian.

i. Moâm ki thài sadoi muoi chũq tâng pian, yõn manoaq
a-ẽm doc chũq ki. Thài phái sadoi carchóc põng
pũn, yõn sa-ũĩ a-ẽm doc máh chũq tâng pian.

PARNAI SACÂM PỒN

(Thâi atổng chũq tamái tâng rana tâng pian)

(Nhêng Bai 28; chũq níc)

Phân 1. Rana bũn chũq tamái.

a. Thâi chĩc apáh rana nâi tâng pian. Tê dâu thâi chĩc ốc toâr. Parsót rana ki thâi chóq ốc tangút, nneq: Saco mut sarái níc.

Thâi pai: "Rana nâi la Saco mut sarái níc. Anhia doc rana ki." (Carnẽn doc: "Saco mut sarái níc.").

b. Thâi sadoi chũq níc. Thâi pai: "Chũq nâi la chũq níc. Anhia pai níc." (Carnẽn pai: "Níc.").

c. Thâi chĩc níc pũn níc nneq: Saco mut sarái níc.

Thâi sadoi chũq níc pũn. Thâi blóh carnẽn: "Ntróu chũq nâi?" (Carnẽn ta-ôi: "Níc.").

Chở thâi sadoi chũq níc pống, blóh carnẽn.

Thâi yõn carnẽn doc loah nheq rana pống: Saco mut sarái níc.

d. Chở thâi chut chũq níc rana pũn. Thâi chĩc tâng pian rana, Mpiq táq sarái níc, nneq:

Saco mut sarái níc.

Mpiq táq sarái níc.

Thâi yõn carnẽn doc rana pũn ki. Chở thâi yõn carnẽn doc rana pống. Chở thâi sadoi chũq níc pống, yõn manoaq carnẽn doc. Chở thâi sadoi chũq níc pũn, yõn manoaq carnẽn doc. Chở thâi chut pian.

Phân 2. Rana bũn chũq tamái cốp rana bũn chũq tiaq.

a. Thâi chĩc tâng pian rana nneq: Ai táq rô níc. Thâi yõn carnẽn doc rana ki. Chở thâi sadoi chũq níc, yõn carnẽn doc chũq ki.

b. Thâi chĩc muoi rana ẽn tâng pian nneq: Ai táq rô níc.
Án táq rô chái.

Thâi yõn carnẽn doc rana pũn ki. Chở thâi yõn carnẽn doc rana pống.

c. Thâi chĩc muoi rana ẽn tâng pian nneq: Ai táq rô níc.
Án táq rô chái.
Cúq táq rô níc.

Thâi yõn carnẽn doc rana pũn ki. Chở thâi yõn carnẽn doc rana mpúng dĩ. Chở thâi yõn carnẽn doc rana pống.

d. Thâi sadoi chũq chái tâng rana mpúng dĩ, yõn carnẽn doc chũq ki.

e. Thâi sadoi chũq níc tâng rana pống, yõn carnẽn doc chũq ki.

g. Chở thâi sadoi chũq níc tâng rana pũn, yõn carnẽn doc chũq ki. Thâi pai: "Anhia hũm chũq níc tâng rana pũn machóng chũq níc tâng rana pống, tở? Khân tâng ntóq léq anhia hũm machóng chũq nâi, anhia dáng chũq ki la chũq níc."

h. Chở thâi ỏn manoaq doc bũm muoi rana thâi sadoi. Thâi táq ngkiq yõn nheq tũh carnẽn sacoal chũq tamái níc cốp chũq tiaq chái.

PARNAI SACÂM SỔNG

(Thâi atổng carnẽn doc nsuar.)

(Nhêng Bai 17)

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Thâi atổng carnẽn: "Anhia doc bũm máh rana nsuar tâng tâm saraq anhia. Anhia doc tâng mút sâng. Anhia chõi doc casang. Khân bũn ntóq anhia tở dáng, anhia ayúng atĩ cốp blóh củq."

Chở thâi sansang pỏq nhêng dũ ban carnẽn. Khân thâi hũm a-ẽm léq tở têq doc, ki thâi chuai yỏn a-ẽmki doc.

Phân 2. Parnai chim carnẽn.

a. Moâm nheq carnẽn doc nsuar ki, chỏ thâi blóh:
"Tâng nsuar nâi, acho ramóh ntróu? Nau dáng, ayúng atĩ." Chỏ thâi ỏn manoaq doc rana ki.
(Tâng bai nâi bũn bar rana carnẽn têq ta-ỏi: Muoi la Acho ramóh sacco; muoi ẽn la Acho ramóh cula aruc.
(Khân bũn khlẻc toâr, têq thâi ỏn manoaq chỏn sadoi rana tâng khlẻc toar. Khân tở bũn khlẻc toâr, thâi yỏn carnẽn chuaq parnai ta-ỏi tâng tâm saraq alỏi.)

- b. Thâi blóh parnai canóh, muoi trỏ muoi rana ẽn nneq:
 - 2. Ntróu ẽn acho ramóh?
 - 3. Ntróu saca táq, án ramóh acho?
(Saco lủh.)
 - 4. Ntróu acho táq, án ramóh cula aruc?
(Acho lủh.)

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakẻh.

a. Thâi pai: "Nau hũm rana cakẻh, Acho ki, ayúng atĩ."
Chỏ thâi ỏn manoaq sadoi cốp doc rana cakẻh ki tâng

tâm saraq alỏi bũm khân tở bũn khlẻc toâr.

- b. Thâi ỏn carnẽn chuaq ntóq canóh bũn rana cakẻh, Acho ki.
- c. Chỏ thâi ỏn carnẽn chuaq doc rana cakẻh, Cula aruc.

Phân 4. Carnẽn doc parnỏi puai thâi.

a. Thâi pai: "Anhia doc puai củq. Cốp anhia doc machỏng anhia táq ntổng tê. Tở têq cro; tở têq chái."

Chỏ, khân thâi atổng khlẻc toâr, thâi sadoi rana Acho ramóh sacco. Thâi doc rana ki nhuang. Carnẽn doc ntun.

Ntỏn thâi doc, ntỏn thâi tamúng, carnẽn doc pỉeiq ma tở bũn.

- b. Thâi táq ngkít toau nheq rana tâng nsuar ki.
(Khân thâi tở bũn khlẻc toâr, ki thâi ỏn carnẽn nhêng tâng tâm saraq alỏi, chỏ doc puai thâi.)
- c. Moâm ki thâi doc nheq nsuar ki muoi trỏ, yỏn carnẽn tamúng sâng. Chỏ thâi ỏn pái pỏn náq carnẽn doc nheq nsuar, muoi trỏ, muoi noaq. Ntỏn thâi tamúng carnẽn ki doc pỉeiq ma tở bũn.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar.

- a. Carnẽn doc cuaq coah avêr tẻ pỏng asẻng chu pủn nneq: acho, Acho.
- b. Carnẽn doc cuaq coah atoam tẻ pỏng asẻng chu pủn nneq: acho, Acho, saco, Saco, cula, Cula.

c. Carnẽn doc cuaq coah atoam pacoan nneq: acho,
saco, cula, Acho, Saco, Cula.

CHỖ, THÀI YỖN CARNỄN RLU MAHỖI

PARNAI SACÂM TAPỎÁT

(Thài doc, yỗn carnẽn chĩc tẽ mút)

(Nhẽng Bai 17)

Phân 1. Thài yỗn carnẽn choaiq.

Thài yỗn đũ náq a-ẽm muoi liang choaiq cõt, khoiq bũn ramũh a-ẽm ki chớ. Ramũh ki thài khoiq chĩc chớ tẽ nhuang.

Phân 2. Thài yỗn carnẽn chĩc tẽ mút.

a. Thài pai: "Sanua cúq yỗn anhia chĩc chũq cốp rana loõh tẽ mút sãng. Cúq doc; anhia chĩc. Cốp anhia nhẽng chu choaiq anhia bũm; chõĩ nhẽng choaiq yỏu. Anhia chĩc moãm chớ, anhia paiỏt đõq choaiq toaq cúq ít. Tabũ kẻq cúq atũc loah choaiq anhia. Chũq alẻq anhia chĩc tở piẻiq, cúq yỗn anhia chĩc loah sỡng taláp tangái parnỏ." "

b. Chớ thài pai: "Sanua anhia chĩc muoi rana pai, saco lủh cula. Muoi chũ sãng anhia chĩc rana ki. Cốp anhia chõĩ khỉr chỏq ỏc tangủt parsỏt rana ki."

Phân 3. Thài ít loah choaiq.

Toaq nheq carnẽn chĩc moãm chớ, thài ít chíq choaiq alỏĩ chĩc. Toaq tabũ, thài moãm atỡng carnẽn, thài nhẽng cốp atũc loah choaiq alỏĩ chĩc tangái ki.

Thài atũc toaq tong viet mpha tẽ tong viet carnẽn. Chớ mah tangái parnỏ, chũq alẻq carnẽn táq lỏih, thài yỗn alỏĩ chĩc loah sỡng taláp tâng choaiq sĩa.

PARNAI SACÂM TAPUL

(Thài atỡng carnẽn chĩc ỏc tamai)

(Nhẽng Bai 17)

(Tâng parnai sacâm nài, thài sanhũ nĩc; thài nhẽng samoat; chớ thài chĩc samoat.)

Phân 1. Thài chĩc apah ỏc tamai tâng pian.

a. Thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc ỏc m cõt." "

(Thài sanhũ; chõĩ yỗn tở thài catang pian.)

Chớ thài chĩc ỏc m cõt tâng pian nneq: _____

m

Thài sadoi ỏc m; thài blỏh carnẽn: "Ntrỏu ỏc nài?" (Khãn carnẽn tở bũn sanhũ, thài atỡng loah carnẽn, chớ yỗn alỏĩ pai puai thài.

Chớ thài pai: "ỏc m bũn tâng chũq ramoh, ramon, ma, muq, mia. Anhia pai chũq nài puai cúq, cốp anhia nhẽng samoat ỏc m." (Thài chõĩ chĩc chũq ramoh, ramon, ma, muq, mia, tâng pian. Thài pai ỏng bỏq sãng.)

b. Thài pai: "Hái chĩc ỏc m cõt nneq: Tẽ dẫu hái chĩc muoi ntreh tayủng cakẻh sỡng tẽ rana mpủng dĩ chu rana pủn. Anhia nhẽng cúq chĩc." Chớ thài chĩc ntreh tayủng cakẻh nneq: _____

I

c. Thái pai: "Moâm ki hái chĩc máh pla rabáih tũ ntreh tayúng cakéh sêng chu rana pũn nneq:"
Chở thái chĩc máh pla rabáih tũ ntreh tayúng cakéh nneq: _____

n

d. Thái pai: "Moâm ki hái chĩc ẽn pla rabáih sĩa parnđi pla rabáih nhuang nneq:" Chở thái chĩc ẽn pla rabáih sĩa parnđi pla rabáih nhuang nneq: _____

m

Thái pai: "Chở cớt ốc m cớt."

Phân 2. Thái yõn carnẽn avút atĩ miat rien ốc tamai.

a. Thái pai: "Sanua hái avút atĩ miat táq ốc m cớt. Anhia nhêng samoát chu củq atống; ngkiq anhia táq tê." Chở thái chũng cĩ tẽ carnẽn. Thái avút atĩ miat yõn carnẽn tuoiq. Bo án táq, bo án atống nneq: "Tẽ dẫu hái chĩc ntreh tayúng cakéh tẽ pớng chủ pũn."

b. Thái pai ẽn: "Chở hái chĩc pla rabáih tũ ntreh tayúng cakéh chu pũn."

c. Thái pai ẽn: "Chở hái chĩc muoi ẽn pla rabáih parnđi pla rabáih nhuang. Chở cớt ốc m cớt."

d. Thái táq ngkiq sớng tapoát chũ. Chở thái ỏn muoi náq a-ẽm chõn táq tuoiq ỉn thái táq adớh sĩa. Chở thái yõn carnẽn canỏh táq puai a-ẽm ki. Cớp thái nhêng carnẽn táq pĩeiq ma tở bũn.

Phân 3. Thái yõn carnẽn rien ốc tamai amốt ndẽm atĩ táq tâng ban rien alỏi.

Thái yõn nheq tũh carnẽn amốt atĩ, táq tâng ban rien ốc m cớt. Bo alỏi táq, bo alỏi atống loah, yõn thái tamúng nõq nõq táq yõn cớt ốc m cớt. Thái luloah dũ ntốq carnẽn, nhêng carnẽn táq pĩeiq ma tở bũn.

Phân 4. Thái yõn carnẽn chĩc tâng pỏ alỏi.

Thái atống carnẽn: "Sanua hái chĩc ốc m cớt tâng pỏ hái bũm. Anhia paliang pỏ, đốq tâng ban rien. Anhia yớng viet pĩeiq; tacu yõn tanoang; chở chĩc ốc m cớt." Thái luloah nhêng chuai carnẽn táq yõn pĩeiq. Thái yõn carnẽn táq bar pái rana ốc m cớt.

Phân 5. Thái yõn carnẽn chĩc chũq bũn ốc tamai.

(Tâng phân nài, thái sanhũ níc; thái nhêng samoát; chở thái chĩc samoát: Khãn thái hũm ốc toâr, chở thái chĩc ốc toâr; khãn thái hũm ốc cớt, chở thái chĩc ốc cớt.)

a. Moâm carnẽn chĩc ốc m cớt tâng pỏ alỏi, thái pai: "Sanua hái chĩc chũq bũn ốc m. Hái chĩc chũq nài nneq:" Chở thái chĩc chũq ramỏh tâng pian nneq: _____

ramỏh

b. Thái sadoi chũq ramỏh, chở thái blớh: "Ntróu chũq nài?" Chở thái yõn carnẽn nhêng samoát, chở chĩc chũq ramỏh, bar pái rana, tâng pỏ alỏi. Thái luloah nhêng carnẽn chĩc pĩeiq ma tở. Cớp thái chuai alỏi táq yõn pĩeiq.

Phân 6. Thái yõn carnẽn chĩc rana bũn ốc tamái.

(Tâng phân nài, thái sanhũ nĩc; thái nhẽng samoat:

Khân thái hũm ốc toâr tẽ dâu, chớ thái chĩc ốc toâr;
Khân thái hũm ốc cớt tẽ dâu, chớ thái chĩc ốc cớt;
Khân rana bũn ốc tangút parsót rana ki, chớ thái chĩc ốc tangút parsót rana ki; Khân thái hũm ốc blõh parsót rana ki, chớ thái chĩc ốc blõh parsót rana ki. Thái nhẽng samoat, chĩc samoat.)

- a. Thái pai: "Sanua hái chĩc rana bũn chũq ramoh.
Anhĩa nhẽng samoat củq chĩc." (Cốp thái sanhũ nĩc, chõĩ yõn tẽ thái catang pian.) Chớ thái chĩc tâng pian muoi rana nneq:

con ramón cula aruc.

- b. Thái yõn carnẽn doc rana ki.
c. Chớ thái yõn carnẽn nhẽng samoat rana ki; thái yõn carnẽn chĩc sõng tapoat rana tâng pơ alói. Thái luloah nhẽng chuai carnẽn chĩc. Cốp thái yõn carnẽn sanhũ chốq ốc tangút parsót rana.

PARNAI SACÂM TACUAL

(Ramũh Phân Ốc)

1. Ntreh tayũng cuti: Mbõĩq tẽ rana põng; asẽng chu rana pũn nneq:

I

2. Ntreh tayũng cakeh: Mbõĩq tẽ rana mpũng dĩ; asẽng chu rana pũn nneq:

I

3. Cuvóĩ coah avêr cớt: Mbõĩq tẽ rana mpũng dĩ; asẽng chu rana pũn nneq:

C

(Khân yoc ẽ táq cuvóĩ toâr, mbõĩq tẽ rana põng; asẽng chu rana pũn.)

4. Cuvóĩ coah atoam toâr: Mbõĩq tẽ rana põng; asẽng chu rana pũn nneq:

J

(Khân yoc ẽ táq cuvóĩ coah atoam cớt, mbõĩq tẽ rana mpũng dĩ; asẽng chu rana pũn.)

5. Vũĩ coah avêr cớt: Mbõĩq tẽ rana mpũng dĩ; asẽng coah avêr chu rana pũn. Chớ achõn coah atoam chu rana mpũng dĩ nneq:

CO

(Khân yoc ẽ táq vũĩ toâr, mbõĩq tẽ rana põng; asẽng chu rana pũn. Chớ achõn chu rana põng.)

6. Vủl coah atoam toâr: Mbõiq tễ rana pỡng; asẽng coah atoam chu rana pủn. Chỗ achõn coah avêr chu rana pỡng nneq:

EO

(Khân yoc ẽ táq vủl cõt, mbõiq tễ rana mpúng dỉ; asẽng coah atoam chu rana pủn. Chỗ achõn coah avêr chu rana mpúng dỉ.)

(HÃI ĐỒQ Ễ CHỈC VỦL COAH AVÊR. Bủn bễiq trỡ sâng hái chỉc vủl coah atoam. Nheq ỏc in bủn vủl coah atoam nneq: b, p, B, D, P, R. Nheq ỏc atỉ bủn vủl coah atoam nneq: p, P, R, B.)

Nheq ỏc canõh bủn vủl. dẻh ỏc atỉ, dẻh ỏc in, hái chỉc ỏng vủl coah avêr sâng.)

7. Pla Rabaih: Mbõiq tễ rana mpúng dỉ; asẽng chu rana pủn nneq: -----

I

8. Canỏq cakẻh: Mbõiq tễ rana mpúng dỉ; asẽng chu rana pủn nneq: -----

L

9. Bỉu: Mbõiq tễ rana mpúng dỉ; asẽng luat rana pủn nneq: -----

J

10. Cooc cunủt lakẻng: Mbõiq tễ rana mpúng dỉ; asẽng táq cuvỏi coah avêr cõt cõt. Chỗ asẽng ẻn, táq cuvỏi coah atoam cõt cõt chu rana pủn nneq:

CS

(Alẻq hái yoc ẻ táq ỏc s, hái táq cooc cunủt lakẻng. Khân hái yoc ẻ táq ỏc S toâr, hái mbõiq tễ rana pỡng; asẽng táq cuvỏi coah avêr cõt chu rana mpúng dỉ. Chỗ táq cuvỏi coah atoam cõt chu rana pủn nneq:

S

11. Cuvỏi pachỏq pủp: Mbõiq mpúng dỉ rana pủn cỏp rana mpúng dỉ, táq pacoan; chỗ chỉc achõn chu rana mpúng dỉ; chỗ asẽng covỏi coah avêr chu rana pủn nneq: -----

->E

(Alẻq hái yoc ẻ chỉc ỏc e cõt, hái chỉc cuvỏi pachỏq pủp.)

12. Ntreh rarẻng avêr cakẻh: Mbõiq tễ rana mpúng dỉ; asẽng chu rana pủn nneq: -----

I

(ỏc v cõt cỏp ỏc y cõt bủn ntreh rarẻng avêr cakẻh.)

13. Ntreh rarẻng atoam cakẻh: Mbõiq tễ rana mpúng dỉ; asẽng chu rana pủn nneq: -----

I

14. Tanloaq cakẻh: Mbõiq tễ rana mpúng dỉ; asẽng toảq ntreh tayúng nneq: -----

F

(Khân hái chỉc ỏc k cõt, hái chỉc tanloaq cakẻh.)

15. Tanloaq cuti: Mbõiq tẽ rana p̃ng; asẽng tõaq ntreh tayũng, rana mpũng dĩ nneq:

(Khân hái chĩc ố k tõar, hái chĩc tanloaq cuti.)

16. Ngkiaq cakeh: Mbõiq tẽ ntóq tanloaq cakeh ramóh ntreh tayũng; chỗ asẽng tõaq rana pũn nneq:

(Khân hái chĩc ố k cốt, hái chĩc ngkiaq cakeh.)

17. Ngkiaq cuti: Mbõiq tẽ ntóq tanloaq cuti ramóh ntreh tayũng; chỗ asẽng rana pũn nneq:

(Khân hái chĩc ố k tõar, hái chĩc ngkiaq cuti.)

18. Apiam: Hái chóq apiam tâng ntreh tayũng cakeh aléq hái yoc ẽ chĩc ố r cốt nneq:

19. Atóq: Hái chóq atóq lúq p̃ng ntreh tayũng cakeh aléq hái yoc ẽ chĩc ố i cốt nneq:

20. Muoc: Hái chóq muoc lúq p̃ng ñm ố o aléq hái yoc ẽ chĩc ố ô cốt cốp ố ô tõar nneq:

22. Téc cakeh: Hái chóq téc cakeh lúq p̃ng ñm ố aléq hái yoc ẽ chĩc yõn cakeh nneq:

23. Carvang: Hái chóq carvang lúq p̃ng ñm ố o aléq hái yoc ẽ chĩc ố õ nneq:

24. Téc p̃ng: Hái chóq téc p̃ng lúq p̃ng ñm ố hái doc sũng p̃ng nneq:

25. Ốc tangút: Hái chĩc muoi rana mõam chỗ, hái chóq ốc tangút parsót rana ki nneq:

Carnẽn p̃q mp̃oi đ̃q.

(Cốp hái chóq ốc tangút ki lúq parsót rana chĩc mõam chỗ. Cốp mpũng dĩ ốc tangút cốp chũq đầu rana ntun, hái yõn ntóq la-a hõn tẽ ntóq mpũng dĩ chũq tâng rana nneq:

Con sâng panhiaih pũng. Án s̃q dĩ tẽ mpiq.)

26. Ốc rlu: Hái chóq ốc rlu ntóq léq tâng rana hái yoc rlu mahõi sâng. Tở yuah sót rana, ma cốt muoi phân sâng nneq:

Ai chõng tabong bĩp, bẽ tóu, sỏn, cốp parneq.

(Thâi sanhũ nĩc; hái chóq ốc rlu ki lúq parsót chũq nhũang. Cốp hái yõn ntóq mpũng dĩ ốc rlu cốp chũq ntun.)

(Khân hái doc nsũar, tõaq hái ramóh ốc rlu, hái rlu tẽ doc mahõi sâng. Tở yuah sót rana, ma sót muoi phân sâng. Ngkĩq hái rlu mahõi sâng, chỗ doc tõaq ốc tangút parsót rana ki.)

27. Ốc blóh: (?) Rana aléq bũn parnai blóh, hái chóq óc blóh parsót rana ki nneq:

Pở léq ai pởq?

(Ốc blóh máh óc tangút tê, yõn hái dáng ntóq aléq rlu sót rana. Ma óc blóh miar, yõn parnai nau blóh sâng.)

28. Ốc salêh: (!) Rana aléq bũn parnai salêh, parnai santar, hái chóq óc salêh parsót rana ki nneq:

Mpoaq, mpoaq, cúq hũm cula!

(Ốc salêh máh óc tangút tê, yõn hái dáng ntóq rlu sót rana. Ma óc salêh miar, yõn parnai santar sâng.)

29. Ốc tacáih: (!) Khân bũn santompiq củai khoiq pai chỗ, cốp hái yoc ẽ chĩc santompiq ki lúq machóng nau khoiq pai chỗ, hái chóq óc tacáih tẽ dâu cốp parsót santompiq nau khoiq pai chỗ nneq:

Ai pai: "Tangái nâi cúq pởq pở đõng."

(Thâi sanhũ níc; hái chóq óc tacáih parsót yáng cli óc tangút cốp óc blóh cốp óc rlu cốp óc salêh.)

(Cốp thâi sanhũ ẽn: óc tacáih nâi hái chóq óng aléq hái dáng lúq samoat đũ chũq nau khoiq pai chỗ. Parnai sacâm nneq: Hái chĩc nsuar tẽ mpiq cốp con. Bũn bar ngê chĩc hái têq puai nneq:

1) Hái tở bũn chĩc đũ chũq nau pai. Hái chĩc nneq:

Mpiq ón con pởq bán mbẽq.

2) Hái chĩc đũ chũq nau pai. Hái chĩc nneq:

Mpiq pai: "Con pởq bán mbẽq nỏ."

Tâng parnai sacâm bar hái chĩc đũ chũq mpiq ki khoiq pai chỗ. Ốc ki hái phải chóq óc tacáih tẽ dâu cốp parsót santompiq mpiq khoiq pai chỗ.

Tâng parnai sacâm muoi, hái tở bũn chĩc lúq samoat santompiq mpiq pai. Ốc ki hái tở bũn chóq óc tacáih tâng rana ki.)

30. Bar óc tangút: (:) Hái chóq óc nâi parsót chũq pai cốp parsót chũq blóh nhuang hái chóq óc tacáih nneq:

Mpiq blóh: "Pở léq con pởq?"

Con pai: "Cúq pởq mpỏi đõq."

(Cốp hái chóq bar óc tangút tâng ntóq canóh máh thâi khoiq hũm chỗ tâng tâm saráq nâi.)

(Cốp thâi sanhũ níc; hái yõn ntóq la-a mpúng dĩ bar óc tangút cốp chũq ntun.)

PARNAI SACÂM TAKÊH
(Ngê Chĩc Đũ Ốc)

Chĩc ntreh tayúng cakéh. Chỗ chĩc cuvól coah avêr tũ rana mpúng dĩ asẽng chu rana pũn. Chỗ cõt óc a cõt nneq:

Chĩc ntrẽh cuti rarẽng atoam. Chõ chĩc ntrẽh cuti rarẽng avêr. Chõ chĩc pacoan rana mpúng dĩ. Chõ cõt ốc A toâr nneq:

I A A

Chĩc ốc a cõt. Chõ chõq tẽc cakẽh tâng põng ốc nõm ki. Chõ cõt ốc a cõt nneq:

a á

Chĩc ốc A toâr. Chõ chõq tẽc cakẽh tâng põng ốc ki. Chõ cõt ốc A toâr nneq:

A Á

Chĩc ốc a cõt. Chõ chĩc muoc tâng põng nõm ốc ki. Chõ cõt ốc a cõt nneq:

a â

Chĩc ốc A toâr. Chõ chĩc muoc tâng põng nõm ốc ki. Chõ cõt ốc A toâr nneq:

A Â

Chĩc ntrẽh tayúng cuti. Chõ chĩc cuvõl coah atoam tũ rana mpúng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc b cõt nneq:

I b

Chĩc ntrẽh tayúng cuti. Chõ chĩc cuvõl coah atoam tũ rana põng sẽng chu rana mpúng dĩ. Chõ chĩc muoi ẽn cuvõl coah atoam tũ rana mpúng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc B toâr nneq:

I P B

Chĩc cuvõl coah avêr tũ rana mpúng dĩ asẽng chu rana pũn chõ cõt ốc c cõt nneq:

C

Chĩc cuvõl coah avêr tũ rana põng asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc C toâr nneq:

C

Chĩc ntrẽh tayúng cuti. Chõ chĩc cuvõl coah avêr tũ rana mpúng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc d cõt nneq:

I d

Chĩc ntrẽh tayúng cuti. Chõ chĩc cuvõl coah atoam tũ rana põng asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc D toâr nneq:

I D

Chĩc cuvõl coah avêr pachõq púp: Mbõiq mpúng dĩ rana pũn cõp rana mpúng dĩ, táq pacoan. Chõ chĩc achõn chu rana mpúng dĩ. Chõ asẽng cuvõl coah avêr asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc e cõt nneq:

e

Chĩc ntrẽh tayúng cuti. Chõ chĩc pacoan tâng rana põng. Chõ chĩc pacoan tâng rana mpúng dĩ. Chõ chĩc pacoan tâng rana pũn. Chõ cõt ốc E toâr nneq:

I E E E E

Chĩc e cõt. Chõ chõq təc cakéh lúq tâng põng nõm ốc ki. Chõ cõt ốc é cõt nneq:

e é

Chĩc ốc E toâr. Chõ chõq təc cakéh tâng põng nõm ốc ki. Chõ cõt ốc É toâr nneq:

E É

Chĩc e cõt. Chõ chĩc muoc tâng põng nõm ốc ki. Chõ cõt ốc ê cõt nneq:

e ê

Chĩc E toâr. Chõ chĩc muoc tâng põng ốc ki. Chõ cõt ốc Ê toâr nneq:

E Ê

Chĩc e cõt. Chõ chĩc muoc tâng põng ốc ki. Chõ chõq təc cakéh tâng põng muoc ki. Chõ cõt ốc é cõt nneq:

e ê é

Chĩc E toâr. Chõ chĩc muoc tâng põng ốc ki. Chõ chõq təc cakéh tâng põng muoc ki. Chõ cõt ốc É toâr nneq:

E Ê É

Chĩc e cõt. Chõ chĩc muoc tâng põng ốc ki. Chõ chõq təc p̃rẽng tâng põng muoc ki. Chõ cõt ốc ẽ cõt nneq:

e ê ẽ

Chĩc E toâr. Chõ chĩc muoc tâng põng ốc ki. Chõ chõq təc p̃rẽng tâng põng muoc ki. Chõ cõt ốc Ê toâr nneq:

E Ê Ë

Chĩc bĩu cooc coah avêr tũ rana mpúng dĩ asẽng luat rana pũn. Chõ chĩc cuvõl coah avêr tũ rana mpúng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc g nneq:

J g

Chĩc cuvõl coah avêr tũ rana põng asẽng chu rana pũn. Chõ chĩc pacoan bũn soi. Chõ cõt ốc G toâr nneq:

C G

Chĩc nreh tayũng cuti. Chõ chĩc pla rabaih tũ rana mpúng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc h cõt nneq:

I h

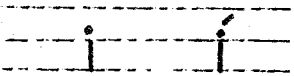
Chĩc bar lám nreh tayũng cuti. Chõ chĩc pacoan tâng rana mpúng dĩ tũ nreh tayũng nhũang toaq nreh tayũng ntun. Chõ cõt ốc H toâr nneq:

I H

Chĩc ntrẽh tayũng cakẽh. Chõ chĩc atõq tãng pũng
nũm ốc ki. Chõ cõt ốc i cõt nneq:

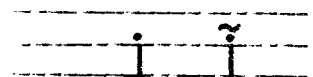
Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc pacoan pũng. Chõ
chĩc pacoan pũn. Chõ cõt ốc I toãr nneq:

Chĩc ốc i cõt. Chõ chõq tẽc cakẽh pũng nũm ốc ki.
Chõ cõt ốc i cõt nneq:

Chĩc ốc I toãr. Chõ chõq tẽc cakẽh tãng pũng nũm
ốc ki. Chõ cõt ốc I toãr nneq:

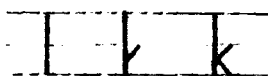

Chĩc ốc i cõt. Chõ chõq tẽc pũng tãng pũng nũm ốc
ki. Chõ cõt ốc i cõt nneq:

Chĩc ốc I toãr. Chõ chõq tẽc pũng tãng pũng nũm
ốc ki. Chõ cõt ốc I toãr nneq:

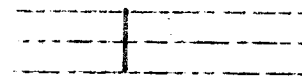
Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc tanloaq tũ rana
mpũng dĩ asẽng. Chõ chĩc ngkiaq tũ tanloaq asẽng
chu rana pũn. Chõ cõt ốc k cõt:

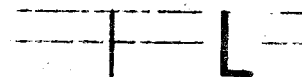
Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc tanloaq tũ rana
pũng asẽng chu rana mpũng dĩ. Chõ chĩc ngkiaq tũ
tanloaq asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc K toãr nneq:

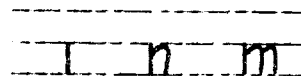
Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ cõt ốc l cõt nneq:

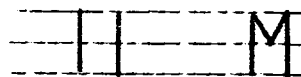
Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc pacoan tãng rana
pũn apõt tãng ntrẽh tayũng. Chõ cõt ốc L toãr nneq:

Chĩc ntrẽh tayũng cakẽh. Chõ chĩc pla rabãih tũ
rana mpũng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ chĩc ẽn pla
rabãih parnõi pla rabãih nhũang. Chõ cõt ốc m cõt
nneq:

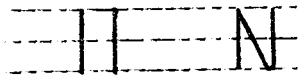
Chĩc bar lám ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc ngkiaq tũ
rana pũng chu rana mpũng dĩ. Chõ cõt ốc M toãr
nneq:

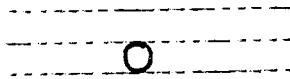
Chĩc ntrẽh tayũng cakẽh. Chõ chĩc muoi lám pla
rabãih tũ rana mpũng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ
cõt ốc n cõt nneq:

Chĩc bar lám ntrẽ tayũng cuti. Chở chĩc ntrẽ rarẽng avêr tũ pũng asẽng chu pũn. Chở cĩt ố N toâr nneq:

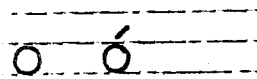
Chĩc vủl, asẽng coah avêr, achõn coah atoam. Chở cĩt ố o cĩt nneq:

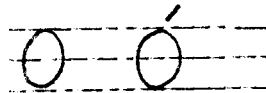
Chĩc vủl toâr, asẽng coah avêr, achõn coah atoam. Chở cĩt ố O toâr nneq:

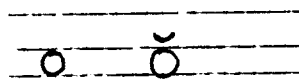
Chĩc ố o cĩt. Chở chỏq tẽc cakẽh tâng pũng nũm ố ki. Chở cĩt ố ố cĩt nneq:

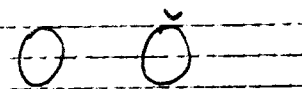
Chĩc ố O toâr. Chở chỏq tẽc cakẽh tâng pũng nũm ố ki. Chở cĩt ố Ô toâr nneq:

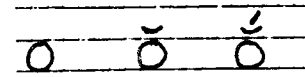
Chĩc ố o cĩt. Chở chĩc carvang tâng pũng nũm ố ki. Chở cĩt ố ố cĩt nneq:

Chĩc ố O toâr. Chở chĩc carvang tâng pũng nũm ố ki. Chở cĩt ố ố toâr nneq:

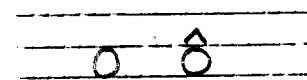
Chĩc ố o cĩt. Chở chĩc carvang tâng pũng nũm ố ki. Chở chỏq tẽc cakẽh tâng pũng carvang ki. Chở cĩt ố ố cĩt nneq:

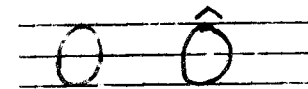
Chĩc ố O toâr. Chở chĩc carvang tâng pũng nũm ố ki. Chở chỏq tẽc cakẽh tâng pũng carvang ki. Chở cĩt ố ố toâr nneq:

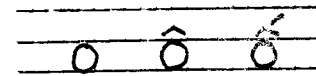
Chĩc ố o cĩt. Chở chĩc muc tâng pũng nũm ố ki. Chở cĩt ố ô cĩt nneq:

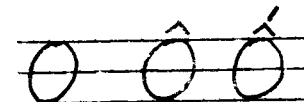
Chĩc ố O toâr. Chở chĩc muc tâng pũng nũm ố ki. Chở cĩt ố Ô toâr nneq:

Chĩc ố o cĩt. Chở chĩc muc tâng pũng nũm ố ki. Chở chĩc tẽc cakẽh tâng pũng muc ki. Chở cĩt ố ố cĩt nneq:

Chĩc ố O toâr. Chở chĩc muc tâng pũng nũm ố ki. Chở chỏq tẽc cakẽh tâng pũng muc ki. Chở cĩt ố ố toâr nneq:

Chĩc ốc ơ cớt. Chở chĩc muc tâng pớng nỡm ốc ki.
Chở chóq tếc pờng tâng pớng muc ki. Chở cớt ốc ỡ
cớt nneq: _____

o o ỡ

Chĩc ốc ơ toâr. Chở chĩc muc tâng pớng nỡm ốc ki.
Chở chóq tếc pờng tâng pớng muc ki. Chở cớt ốc ỡ
toâr nneq: _____

o o ỡ

Chĩc ốc ơ cớt. Chở chĩc rambỏh coah atoam. Chở cớt
ốc ợ cớt nneq: _____

o o

Chĩc ốc ơ toâr. Chở chĩc rambỏh coah atoam. Chở
cớt ốc ợ toâr nneq: _____

o o

Chĩc ốc ơ cớt. Chở chĩc rambỏh coah atoam. Chở
chóq tếc cakẻh tâng pớng nỡm ốc ki. Chở cớt ốc ợ
cớt nneq: _____

o o ợ

Chĩc ốc ơ toâr. Chở chĩc rambỏh coah atoam. Chở
chóq tếc cakẻh tâng pớng nỡm ốc ki. Chở cớt ốc ợ
toâr nneq: _____

o o ợ

Chĩc ốc ơ cớt. Chở chĩc rambỏh coah atoam. Chở
chóq tếc pờng tâng pớng nỡm ốc ki. Chở cớt ốc ỡ
cớt nneq: _____

o o ỡ

Chĩc ốc ơ toâr. Chở chĩc rambỏh coah atoam. Chở
chóq tếc pờng tâng pớng nỡm ốc ki. Chở cớt ốc ỡ
toâr nneq: _____

o o ỡ

Chĩc ntreh tayúng tử rana mpúng dĩ asẽng luat rana
pủn. Chở chĩc cuvỏi coah atoam tử rana mpúng dĩ
asẽng chu rana pủn. Chở cớt ốc p cớt nneq: _____

p p

Chĩc ntreh tayúng cuti. Chở chĩc cuvỏi coah atoam
tử rana pớng asẽng chu rana mpúng dĩ. Chở cớt ốc
p toâr nneq: _____

p p

Chĩc ntreh tayúng cuti tử rana mpúng dĩ asẽng luat
rana pủn. Chở chĩc cuvỏi coah avêr tử rana mpúng
dĩ asẽng chu rana pủn. Chở cớt ốc q cớt nneq: _____

q q

Chĩc ốc ơ toâr. Chở chĩc soi bẻc pủn. Chở cớt ốc
q toâr nneq: _____

o o

(Thài sanhũ níc; alegg thài chĩc ốc p cớt, thài nhêng samoát, chõih chĩc ốc q cớt.)

Chĩc ntrẽh tayũng cakéh. Chõ chĩc apiam coah atoam.
Chõ cớt ốc r cớt nneq:

r r

Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc cuvól coah atoam
tũ rana põng asẽng chu rana mpũng dĩ. Chõ chĩc pla
rabáih asẽng chu rana pũn. Chõ cớt ốc R toâr nneq:

R R R

Chĩc cooc cunũt lakẽng tũ rana mpũng dĩ cooc asẽng
cuvól coah avêr, chõ cuvól coah atoam toâq rana
pũn. Chõ cớt ốc s cớt nneq:

s s

Chĩc cooc cunũt lakẽng tũ rana põng cooc asẽng
cuvól coah avêr toâq rana mpũng dĩ, chõ cuvól coah
atoam asẽng toâq rana pũn. Chõ cớt ốc S toâr nneq:

S S

Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc pacoan tâng rana
mpũng dĩ. Chõ cớt ốc t cớt nneq:

t t

Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc pacoan cuti tâng
rana põng. Chõ cớt ốc T toâr nneq:

T T

Chĩc ntrẽh tayũng cakéh. Chõ chĩc canoq tũ rana
mpũng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ cớt ốc u nneq:

u u

Chĩc ntrẽh tayũng cuti. Chõ chĩc canoq tũ rana
põng asẽng chu rana pũn. Chõ cớt ốc U toâr nneq:

U U

Chĩc ốc u cớt. Chõ chõq tẽc cakéh tâng põng nõm
ốc ki. Chõ cớt ú cớt nneq:

u ú

Chĩc ốc U toâr. Chõ chĩc tẽc cakéh tâng põng nõm
ốc ki. Chõ cớt ốc Ú toâr nneq:

U Ú

Chĩc ốc u cớt. Chõ chõq tẽc pẽng tâng põng nõm
ốc ki. Chõ cớt ốc ũ cớt nneq:

u ũ

Chĩc ốc U toâr. Chõ chõq tẽc pẽng tâng põng nõm
ốc ki. Chõ cớt ốc Û toâr nneq:

U Û

Chĩc ốc u cớt. Chõ chĩc rambõh coah atoam. Chõ
cớt ốc ư cớt nneq:

u ư

Chĩc ốu toâr. Chở chĩc rambóh coah atoam. Chở
cốt ốu toâr nneq:

u u

Chĩc ốu cốt. Chở chĩc rambóh coah atoam. Chở
chóq təc cakéh tâng pǒng nǒm ố ki. Chở cốt ố u
cốt nneq:

u u u

Chĩc ốu toâr. Chở chĩc rambóh coah atoam. Chở
chóq təc cakéh tâng pǒng nǒm ố ki. Chở cốt ố u
toâr nneq:

u u u

Chĩc ốu cốt. Chở chĩc rambóh coah atoam. Chở
chóq təc pǚng tâng pǒng nǒm ố ki. Chở cốt ố u
cốt nneq:

u u u

Chĩc ốu toâr. Chở chĩc rambóh coah atoam. Chở
chóq təc pǚng tâng pǒng nǒm ố ki. Chở cốt ố u
toâr nneq:

u u u

Chĩc nreh rarêng avêr tũ rana mpúng dĩ asẽng chu
rana pũn. Chở chĩc nreh rarêng atoam tũ rana pũn
achõn toâq rana mpúng dĩ, yõn cốt ngkiaq. Chở cốt
ố v cốt nneq:

v v

Chĩc nreh rarêng avêr tũ rana pǒng asẽng chu rana
pũn. Chở chĩc nreh rarêng atoam tũ rana pũn achõn
toâq rana pǒng, yõn cốt ngkiaq. Chở cốt ố v toâr
nneq:

v v

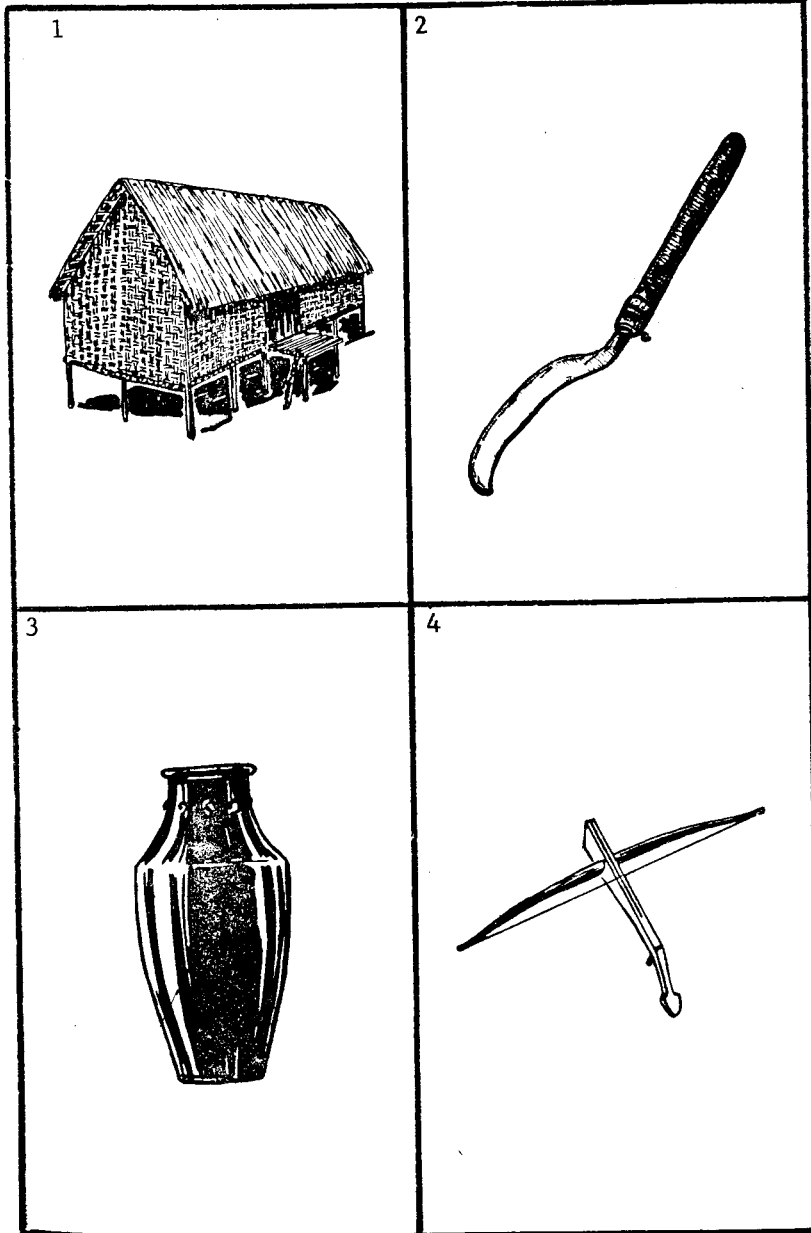
Chĩc nreh rarêng atoam tũ rana mpúng dĩ asẽng luat
rana pũn. Chở chĩc nreh cakéh rarêng avêr tũ rana
mpúng dĩ asẽng toâq rana pũn. Chở cốt ố y cốt
nneq:

y y

Chĩc nreh rarêng atoam tũ rana pǒng asẽng chu rana
pũn. Chở chĩc nreh rarêng avêr tũ rana pǒng asẽng
chu rana mpúng dĩ. Chở cốt ố y toâr nneq:

y y

==

7

1. Thài atông rup tâng khliẽ toâr nhuang thài yõn carnẽn tâm saráq alóir nneq:

a. Thài sadoi khliẽ toâr ayõng tâng pian. Thài blõh: "Anhia nheng khliẽ nâi bũn põn cuaq tõi? Cõp dũ cuaq bũn rup tâng clõng."

b. Thài sadoi rup tâng cuaq muoi, chõ blõh carnẽn: "Rup ntrõu anhia hũm tâng cuaq nâi?" (Carnẽn ta-õi: "Rup dõng.>").

c. Thài sadoi rup tâng cuaq bar, chõ blõh carnẽn: "Rup ntrõu anhia hũm tâng cuaq nâi?" (Carnẽn ta-õi: "Rup pria.>").

d. Thài sadoi rup tâng cuaq pái, chõ blõh carnẽn: "Rup ntrõu anhia hũm tâng cuaq nâi?" (Carnẽn ta-õi: "Rup kang.>").

e. Thài sadoi rup tâng cuaq põn, chõ blõh carnẽn: "Rup ntrõu anhia hũm tâng cuaq nâi?" (Carnẽn ta-õi: "Rup tamiang.>").

g. Chõ thài ón manoaq muoi trõ chõn sadoi máh crõng nâi nneq:

(1) ntruang dõng

(6) tong pria

(2) mpuol dõng

(7) panũng kang

(3) tanũl dõng

(8) cudũt kang

(4) toong dõng

(9) củ tamiang

(5) pla pria

(10) carvih tamiang

2. Thâi yõn carnẽn nhẽng rup tâng nõõh tâm saraq carnẽn, nneq:

a. Thâi yõng muoi tâm saraq carnẽn, apáh yõn carnẽn rup tâng nõõh. Thâi pai: "Rup nâi la rup ntrõu?" (Carnẽn ta-õi: "Rup cula.").

b. Chõ thâi õn muoi trõ manoaq chõn sadoi nneq:

(1) cutur cula (3) moat cula

(2) soi cula (4) ayũng cula

c. Thâi pai: "Rup nâi yáng moat choaiq hái rien." Cõp thâi apáh yáng cũ tâm saraq ki, chõ pai: "Yáng cũ tâm saraq nâi tõ bũn rup. Khãn hái rien tâm saraq nâi, hái yõn rup tâng põng, chu moat hái. Cõp hái dõq pũ cula tâng põng, ayũng tâng pũn."

3. Carnẽn nhẽng tâng tâm saraq alõi bũm:

a. Thâi avõi tâm saraq, yõn carnẽn manoaq muoi tâm. Thâi nhẽng carnẽn yõng pĩeiq ma tõ.

b. Thâi atõng carnẽn: "Anhia liei tâm saraq muoi trõ muoi khĩc toaq anhia ramõh machõng khĩc toar nâi tâng pian." Thâi luloah nhẽng carnẽn ramõh khĩc ki ma tõ. Chõ thâi yõn carnẽn sadoi tâng tâm saraq alõi bũm rup dõng, pria, khang, cõp tamĩang.

c. Thâi yõn carnẽn nhẽng bũi rup nõõq canõh tâng tâm saraq alõi. Chõ mahõi bar, thâi ít loah tâm saraq ki.

4. Thâi yõn carnẽn rlu mahõi.

5. Thâi atõng carnẽn chĩc ntrẽh tayũng cuti.

a. Thâi chĩc tâng pian pãi rana, yõn bar nõõq nneq: Thâi chĩc rana põng cõp rana pũn yõng muoi satia. Chõ chĩc muoi rana mpũng dĩ bar rana ki, nneq: _____

b. Thâi pai: "Sanua hái mbõiq rien chĩc. Hái rien chĩc phân ốc nhuang hái rien chĩc ốc. Ngkĩq nara hái tẽq chĩc ốc ntrõu hái yoc ẽ chĩc. Tangãi nâi hái rien chĩc ntrẽh tayũng cuti cõp ntrẽh tayũng cakeh." Anhia nhẽng cũq chĩc ntrẽh tayũng cuti tâng pian." Chõ thâi chĩc apáh muoi ntrẽh tayũng cuti tẽ rana põng asẽng chu rana pũn nneq: _____

(Cõp thâi chõ yõn tõ thâi catang pian.)

c. Thâi sadoi ntrẽh tayũng cuti ki, thâi pai: "Anhia hũm cũq chĩc ntrẽh tayũng cuti nâi tẽ rana põng asẽng luat rana mpũng dĩ chu rana pũn. Anhia nhẽng samoat, sanhũ nĩc khãn anhia yoc ẽ chĩc pĩeiq. Anhia chĩc nĩc tẽ rana põng chu rana pũn. Anhia nhẽng cũq chĩc muoi ntrẽh tayũng cuti ẽn nneq:" Chõ thâi chĩc muoi ẽn ntrẽh ẽn nneq: _____

d. Thâi yõn carnẽn rìen avút atĩ miat táq ntrẽh tayúng cuti. (Thâi nhẽng cớp tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 2, khĩẽc 15.)

e. Thâi yõn carnẽn rìen amót ndẽm atĩ, táq tâng ban rìen ntrẽh tayúng cuti. (Thâi nhẽng cớp tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 3, khĩẽc 15.)

g. Thâi atống carnẽn yóng pỏ choaìq cớp viẽt cớp tacu yõn tanoang. Thâi pai: "Sanua anhia ít pỏ choaìq, paliang, dỏq tâng ban rìen." (Thâi nhẽng đũ náq dỏq choaìq pĩeìq ma tở.)

Chỏ thâi pai: "Sanua hái rìen chĩc toaìq viẽt. Toaìq hái chĩc, hái tacu yõn tanoang cớp yõn ayúng hái sẽng tâng cutẽq. Anhia tacu yõn tanoang, nhẽng cúq apáh yóng viẽt."

Cớp thâi pai ẽn: "Khãn anhia đốq ẽ cha đỏi cớp atĩ atoam, cớp đốq ẽ táq vủoc cớp atĩ atoam, chỏ anhia yóng viẽt tâng atĩ atoam."

Chỏ thâi pai ẽn: "Ma khãn anhia đốq ẽ cha đỏi cớp atĩ avêr, đốq ẽ táq vủoc cớp atĩ avêr, chỏ anhia yóng viẽt tâng atĩ avêr. Cớp anhia hũm cúq yóng cheq pla viẽt. Anhia ít viẽt yóng tũoiq cúq." Chỏ thâi luloah nhẽng cớp chuai carnẽn yóng viẽt yõn pĩeìq.

h. Thâi yõn carnẽn rìen chĩc ntrẽh tayúng cuti tâng pỏ alỏi. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 4, khĩẽc 15.) Thâi luloah nhẽng cớp chuai carnẽn yóng viẽt pĩeìq cớp chĩc ntrẽh tayúng cuti tẽ

rana pỏng asẽng chu rana pủn. Yõn carnẽn chĩc bar pái rana.

6. Thâi atống carnẽn chĩc ntrẽh tayúng cakẻh.

a. Thâi chĩc apáh tâng pian. Cớp thâi sanhũ níc, chõi yõn tở thâi cupat pian. Thâi chĩc ẽn muoi ntrẽh tayúng cakẻh tâng pian choang ntrẽh tayúng cuti. Thâi mbỏiq tẽ rana mpúng dĩ, sẽng chu rana pủn nneq: _____

Thâi pai: "Anhia nhẽng cúq chĩc muoi ntrẽh tayúng cakẻh choang ntrẽh tayúng cuti cúq khoiq chĩc chỏ. Ntrẽh tayúng cakẻh hái chĩc tẽ rana mpúng dĩ sẽng chu rana pủn. Anhia nhẽng cúq táq ẽn muoi ntrẽh cakẻh nneq:"

Chỏ thâi chĩc tâng pian nneq: _____

b. Thâi yõn carnẽn avút atĩ miat táq ntrẽh tayúng cakẻh. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 2, khĩẽc 15.)

c. Thâi yõn carnẽn amót ndẽm atĩ táq tâng ban rìen ntrẽh tayúng cakẻh. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 3, khĩẽc 15.)

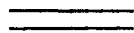
d. Thâi yõn carnẽn chĩc tâng pỏ alỏi ntrẽh tayúng cakẻh. Thâi yõn carnẽn tacu yõn tanoang cớp yóng viẽt pĩeìq. Thâi yõn carnẽn chĩc bar pái rana ntrẽh tayúng cakẻh. Thâi luloah nhẽng níc, chuai carnẽn táq pĩeìq.

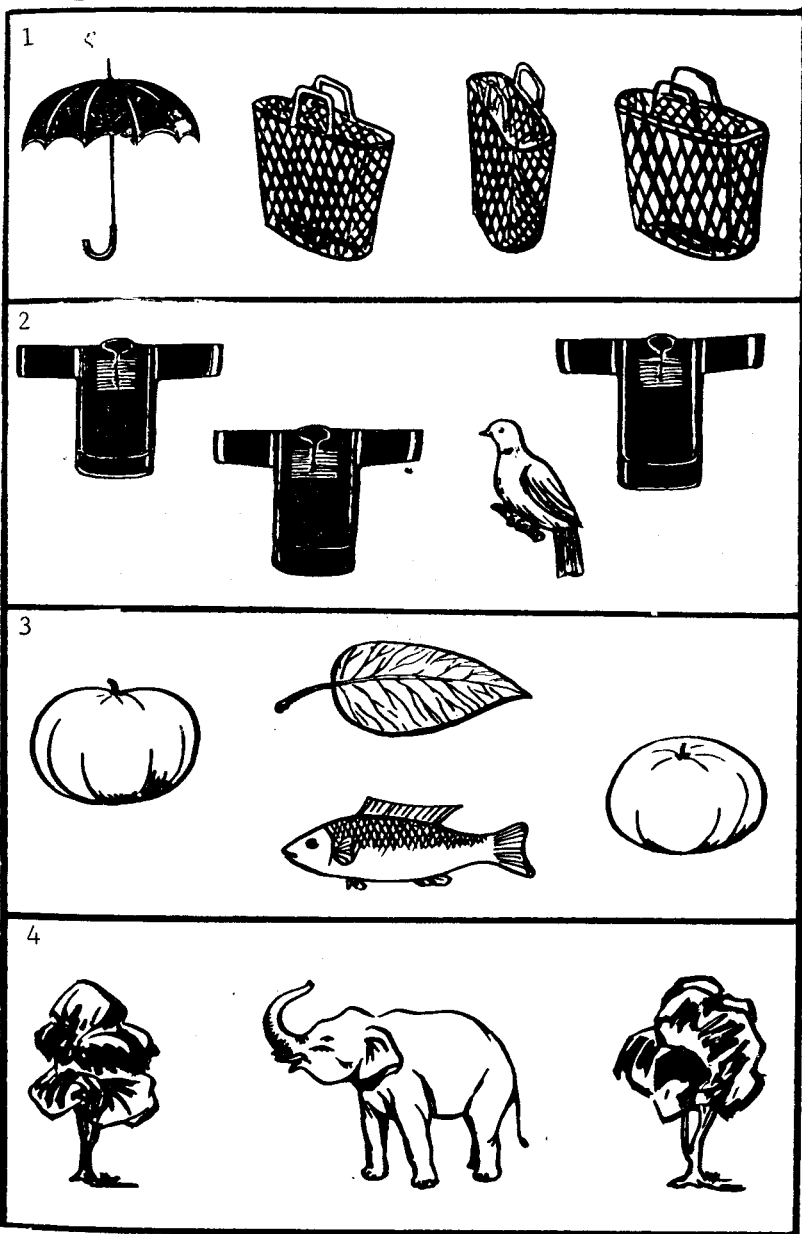
e. Chở thâi yõn carnẽn chĩc pái põn rana bũn ntreh tayúng cuti, chở ntreh tayúng cakéh, chở ntreh tayúng cuti, `chở ntreh tayúng cakéh nnèq:

Thâi luloah nhêng níc, chuai carnẽn táq pĩeiq.

Chở, moâm bai 1.

1. Thâi atông carnên khliêc 8 tâng tâm saraq carnên.

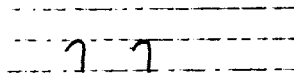
- a. Thâi sadoi rup tâng cuaq 1. Thâi blôh: "Tâng cuaq nâi, anhia hũm rup aléq machông? Rup aléq mpha? Rup nâi la rup ntrôu?"
(Bũn pái lám rup machông; muoi rup mpha.)
- b. Thâi sadoi cuaq 2 ẽn. Thâi blôh: "Tâng cuaq nâi, anhia hũm rup aléq machông? Rup aléq mpha? Rup nâi la rup ntrôu?"
(Bũn pái lám rup machông; muoi rup mpha.)
- c. Thâi blôh carnên tẽ cuaq 3 ẽn.
(Bũn bar lám rup machông; bar lám rup mpha.)
- d. Thâi blôh carnên tẽ cuaq 4 ẽn.
(Bũn bar lám rup machông; muoi rup mpha.)

2. Thâi atông carnên chĩc pla rabáih.

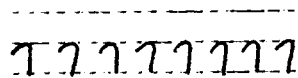
- a. Thâi chĩc tâng pian pái rana, yõn bar ntôq nneq: Thâi chĩc rana põng cõp rana pũn yõng muoi satia. Chõ chĩc muoi rana mpũng dĩ bar rana ki, nneq: _____

- b. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc pla rabáih. Anhia nhẽng cũq chĩc pla rabáih tâng pian." Chõ thâi chĩc apáh muoi lám pla rabáih cooc achõn põ rana mpũng dĩ, chõ sẽng chu rana pũn nneq: _____

Thâi sadoi pla rabáih ki, thâi pai: "Anhia hũm cúq chĩc pla rabáih cooc achõn põ rana mpũng dĩ, chõ sãng chu rana pũn. Anhia sanhũ hái chĩc pla rabáih tẽ põng chu pũn cõp tẽ avêr chu atoam. Anhia nhẽng cúq chĩc ẽn pla rabáih nneq:"
Chõ thâi chĩc muoi ẽn pla rabáih nneq:

- c. Thâi yõn carnẽn rien avút atĩ miat táq pla rabáih. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 2, khĩc 15.)
- d. Thâi yõn carnẽn rien amót ndẽm atĩ, táq tãng ban rien pla rabáih. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 3, khĩc 15.)
- e. Thâi yõn carnẽn rien chĩc pla rabáih tãng põ alõi. Thâi luloah nhẽng níc, yõn carnẽn tacu tanoang cõp yõng viet pĩeiq. Cõp thâi chuai carnẽn táq pla rabáih pĩeiq. Thâi yõn carnẽn chĩc pái põn rana pla rabáih nneq:

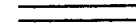
Thâi luloah nhẽng níc, chuai carnẽn táq pĩeiq.

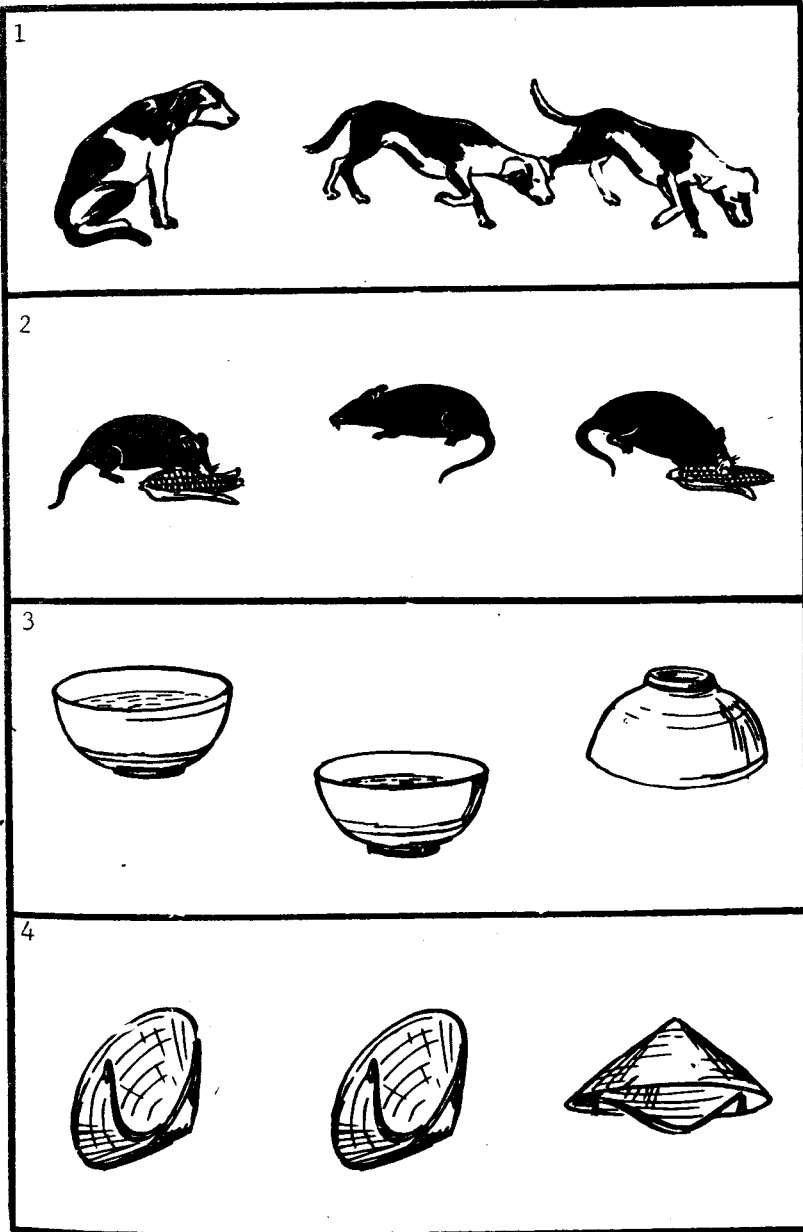
- g. Thâi yõn carnẽn chĩc loah pái põn rana ntreh tayũng cuti, chõ ntreh tayũng cakéh, chõ ntreh tayũng cuti, chõ ntreh tayũng cakéh, nneq:

Thâi luloah nhẽng níc, chuai carnẽn táq pĩeiq.

Chõ, moãm bai 2.

1. Thâi atông khiẽc 9 tâng tâm saráq carnẽn.

- a. Thâi sadoi rup acho tâng cuaq 1. Thâi blóh:
"Sarân ntróu anhia hũm rup nâi?"

Chở thâi blóh ẽn: "Acho aléq anhia hũm machóng?" Thâi ón manoaq chõn sadoi acho machóng. (Bũn bar lám acho machóng; muoi lám acho mpha.)

Cốp thâi blóh ẽn: "Acho aléq anhia hũm mpha?"
Thâi ón manoaq chõn sadoi acho mpha.

- b. Thâi sadoi rup cunai tâng cuaq 2. Thâi blóh:
"Sarân ntróu anhia hũm rup nâi?"

Chở thâi blóh ẽn: "Anhia hũm cunai táq nheq machóng tở?" (Carnẽn ta-đi: "Tở bũn.")

Cốp thâi blóh ẽn: "Aléq táq mpha tẽ yóu?
Ntróu án táq mpha?" Thâi ón manoaq chõn sadoi bar lám cunai táq machóng.

Chở thâi ón manoaq chõn sadoi muoi lám cunai táq mpha.

- c. Thâi sadoi rup tangan tâng cuaq 3. Thâi blóh:
"Rup nâi la rup ntróu?"

Chở thâi blóh ẽn: "Tangan nâi machóng nheq tở?" Cốp thâi blóh ẽn: "Tangan aléq mpha?"

Thâi ón manoaq chõn sadoi tangan aléq mpha.
Thâi yõn manoaq ẽn chõn sadoi bar lám tangan machóng.

Thâi blóh ẽn: "Nóq anhia chanchóm nau dỏq ta-
ngan kí pỏng pủn? Bủn sana tâng tangán canỏh
tỏ?"

d. Thâi sadoi rup đũa tâng cuaq pỏn. Thâi blóh:
"Rup nâi la rup ntrủu?" Thâi blóh ẽn: "Đũa
nâi machỏng nheq tỏ?"

Thâi yỏn manoaq chỏn sadoi đũa mpha.

Chỏ thâi yỏn manoaq chỏn sadoi bar lám đũa
machỏng.

2. Thâi atỏng carnẻn chẻc củvỏl coah avẻr.

a. Thâi chẻc tâng pian pái rana, yỏn bar ntỏq
nneq: Thâi chẻc rana pỏng cỏp rana pủn, yỏng
muoi satia. Chỏ chẻc muoi rana mpủng đỉ bar
rana kí nneq: -----

b. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chẻc củvỏl
coah avẻr. Anhia nhẻng củq chẻc củvỏl coah
avẻr tâng pian nneq:" (Thâi sanhủ nẻc; chỏ
yỏn tỏ thâi catang pian.

Chỏ thâi chẻc apáh muoi lám củvỏl coah avẻr
tâng pian nneq: -----

Thâi sadoi củvỏl coah avẻr kí, thâi pai:
"Anhia hủm củq chẻc củvỏl nâi cooc tử rana
mpủng đỉ chu rana pủn. Cỏp củq chẻc củvỏl
coah avẻr nâi tẻ pỏng chu pủn cỏp cooc coah
avẻr."

Thâi pai ẽn: "Anhia nhẻng củq chẻc ẽn muoi
lám củvỏl coah avẻr nneq:" Chỏ thâi chẻc ẽn
muoi lám củvỏl coah avẻr nneq:

----- C C -----

c. Thâi yỏn carnẻn rien avủt atỉ miat táq củvỏl
coah avẻr. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phần 2,
khlẻc 15.)

d. Thâi yỏn carnẻn rien amỏt ndẻm atỉ, táq tâng
ban rien củvỏl coah avẻr. (Tapun PARNAI SACÂM
TAPUL, Phần 3, khlẻc 15.)

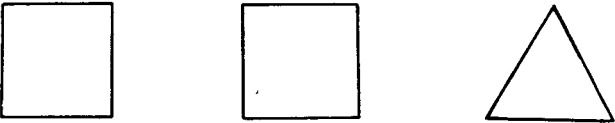

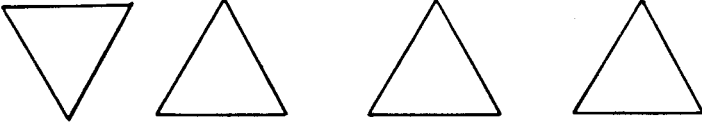
e. Thâi yỏn carnẻn rien chẻc củvỏl coah avẻr tâng
pỏ aỉỏi. Thâi luloah nhẻng nẻc, yỏn carnẻn
tacu tanoang cỏp yỏng viet pẻiẻq. Thâi yỏn
carnẻn chẻc pái pỏn rana củvỏl coah avẻr nneq:

----- C C C C C C C C C C -----

Thâi pai: "Nau dáng chẻc củvỏl coah avẻr dáng
chẻc ỏc c. Khân hái yoc ẻ chẻc ỏc c, hái chẻc
muoi lám củvỏl coah avẻr."

g. Chỏ thâi yỏn carnẻn chẻc muoi bar rana nreh
tayủng cuti nneq: -----

h. Cỏp thâi yỏn carnẻn chẻc muoi rana nreh ta-
yủng cakẻh nneq: -----

1	
2	H A H
3	
4	k a k k
5	
6	b p b b

1. Thài atǝng khǝ̃c 10 tǝng tǝm sarǝq carnǝ̃n.

a. Thài sadoi cuaq 1. Cuaq 1 nǝi bǝn pǝi lǝm clǝng. Thài blǝh: "Clǝng alǝq anhia hǝm machǝng?" Thài ǝn manoaq chǝn sadoi clǝng alǝq mpha cǝp clǝng alǝq machǝng.

b. Thài sadoi cuaq 2. Cuaq 2 nǝi bǝn ǝc H cǝp ǝc A cǝp ǝc H sǝ. (Carnǝ̃n yǝah dǝng ramǝh ǝc ntrǝu. Ngkǝiq thài chǝi blǝh carnǝ̃n ramǝh pǝi ǝc ki.)

Thài blǝh nneq: "ǝc nǝi alǝq mpha? ǝn ca mpha la mpha nǝq?" Thài ǝn manoaq chǝn sadoi ǝc alǝq mpha cǝp ǝc alǝq machǝng.

c. Thài sadoi cuaq 3. Cuaq 3 nǝi bǝn rup vǝl cǝp pǝi lǝm clǝng canǝh. Thài blǝh nneq: "Acǝn alǝq anhia hǝm machǝng? Acǝn alǝq mpha?" Thài ǝn manoaq chǝn sadoi acǝn alǝq mpha cǝp acǝn alǝq machǝng.

d. Thài sadoi cuaq 4. Cuaq 4 nǝi bǝn ǝc k, a, k, k. (Carnǝ̃n yǝah dǝng ramǝh ǝc ntrǝu. Ngkǝiq thài chǝi blǝh carnǝ̃n ramǝh pǝn ǝc ki.)

Thài blǝh nneq: "ǝc alǝq anhia hǝm mpha? ǝc ǝc alǝq machǝng?" Thài ǝn manoaq chǝn sadoi ǝc alǝq mpha cǝp ǝc alǝq machǝng.

e. Thài sadoi cuaq 5. Cuaq 5 nǝi bǝn pǝn lǝm clǝng ǝn. Thài blǝh: "Clǝng alǝq anhia hǝm machǝng? Alǝq mpha?"

Thâi ỏn manoaq chỏn sadoi clỏng alẻq mpha,
clỏng alẻq machỏng.

- g. Thâi sadoi cuaq 6. Cuaq 6 nâi bủn ỏc b, p, b, b.
(Carnẻn yuah dỏng ramủh ỏc ntrủu. Ngkỉq thâi
chỏi blỏh carnẻn ramủh ỏc ki.) Thâi blỏh nneq:
"ỏc nâi alẻq anhia hủm mpha? Alẻq machỏng?"

Chỏ thâi ỏn manoaq chỏn sadoi ỏc alẻq mpha, alẻq
machỏng. Thâi yỏn carnẻn nhẻng atỏng nỏq mpha.

- h. Chỏ thâi sadoi loah cuaq 2 bủn H, A, H. Thâi blỏh
nneq: "Nau saccoal phỏn ntrẻh tayủng cuti tẻng ỏc
nâi?" (Khỏn carnẻn tỏ dỏng, thâi sadoi ntrẻh
tayủng cuti tẻng ỏc H, atỏng carnẻn.)

- i. Chỏ thâi sadoi loah cuaq 4 bủn ỏc k, a, k, k.
Thâi blỏh nneq: "Nau hủm phỏn ntrẻh tayủng cuti
tẻng ỏc nâi. (Khỏn carnẻn tỏ dỏng, thâi sadoi
ntrẻh tayủng cuti tẻng pỏi ỏc k, atỏng carnẻn.)

- k. Thâi sadoi loah cuaq 4 bủn ỏc k, a, k, k. Thâi
blỏh nneq: "Nau hủm ntrẻh tayủng cakẻh tẻng ỏc
nâi?" (Khỏn carnẻn tỏ dỏng, thâi sadoi ntrẻh
tayủng cakẻh tẻng ỏc a.)

- l. Thâi sadoi loah cuaq 4 bủn ỏc k, a, k, k. Thâi
blỏh nneq: "Nau hủm cuvỏl coah avẻr tẻng ỏc nâi?"
(Khỏn carnẻn tỏ dỏng, thâi sadoi cuvỏl coah avẻr
tẻng ỏc a.)

- m. Chỏ thâi sadoi loah cuaq 6 bủn ỏc b, p, b, b.
Thâi blỏh nneq: "Nau hủm ntrẻh tayủng cuti tẻng
ỏc nâi?" (Khỏn carnẻn tỏ dỏng, thâi sadoi pỏn

lỏm ntrẻh tayủng cuti ki. Khỏn carnẻn dỏng,
thâi ỏn manoaq chỏn sadoi.)

Thâi pỏi: "Anhia hủm nheq pỏn ỏc nâi bủn
ntrẻh tayủng cuti. Ma Anhia hủm muoi lỏm
ntrẻh tayủng cuti ki mpha tẻ yỏu. Nỏq ỏn
mpha?" (Khỏn carnẻn tỏ dỏng, thâi pỏi:
"Hỏi hủm bủn pỏi lỏm ntrẻh tayủng cuti nâi
mbỏiq tẻ rana pỏng, sẻng luat rana mpủng dĩ,
chu rana pủn. Ma bủn muoi lỏm ntrẻh tayủng
cuti nâi mbỏiq tẻ rana mpủng dĩ, sẻng luat
rana pủn.")

Cỏp thâi pỏi ẻn: "Cỏp anhia hủm tẻng cuaq 6
nâi, nheq pỏn ỏc nâi bủn cuvỏl coah atoam.
Tẻngỏi nâi, mahỏi voai, hỏi rien chẻc cuvỏl
coah atoam ki."

2. Thâi yỏn carnẻn rlu mahỏi.

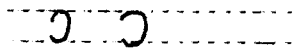
3. Thâi atỏng carnẻn rien chẻc cuvỏl coah atoam.

a. Thâi chẻc tẻng pian pỏi rana, yỏn bar ntỏq
nneq: Thâi chẻc rana pỏng cỏp rana pủn yỏng
muoi satia. Chỏ chẻc muoi rana mpủng dĩ bar
rana ki nneq: -----

b. Thâi pỏi: "Tẻngỏi nâi hỏi rien chẻc cuvỏl
coah atoam. Anhia nhẻng củq chẻc cuvỏl coah
atoam tẻng pian." Chỏ thâi chẻc apỏh muoi
lỏm cuvỏl coah atoam tẻng pian nneq: -----

(Cóp thài sanhũ níc--chõi yõn tỗ thài catang pian.)

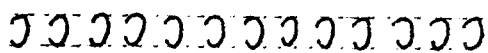
Thài sadoi cuvól coah atoam ki, thài pai: "Anhia hũm củq chĩc cuvól coah atoam nài cooc tũ rana mpúng dĩ chu rana pũn. Cóp củq chĩc cuvól coah atoam nài tẽ pũng chu pũn cóp cooc coah atoam. Anhia nhẽng củq chĩc ẽn muoi lám cuvól coah atoam nneq:"

c. Thài yõn carnẽn rien avút atĩ miat táq cuvól coah atoam. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 2, khĩc 15.)

d. Thài yõn carnẽn rien amót ndẽm atĩ, táq tâng ban rien cuvól coah atoam. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 3, khĩc 15.)

e. Thài yõn carnẽn rien chĩc cuvól coah atoam tâng pở alỏi. Thài luloah nhẽng níc, yõn carnẽn tacu tanoang cóp yóng viet pĩeiq. Thài yõn carnẽn chĩc pái pũn rana cuvól coah atoam nneq:

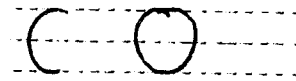

4. Thài atõng carnẽn rien chĩc vủl.

a. Thài chĩc tâng pian pái rana, yõn bar ntỏq nneq: -----

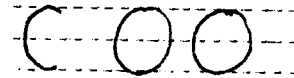
Thài pai: "Sanua hái rien chĩc vủl. Anhia nhẽng củq chĩc vủl tâng pian." Chở thài chĩc

vủl tũ rana mpúng dĩ cooc coah avêr sẽng chu rana pũn; chở cooc coah atoam chõn loah pở rana mpúng dĩ nneq:"

(Cóp thài sanhũ níc; chõi yõn tỗ thài catang pian.)

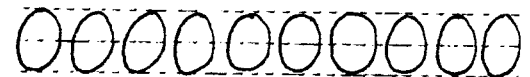
Chở thài sadoi vủl ki, thài pai: "Anhia hũm củq chĩc vủl nài tũ rana mpúng dĩ cooc coah avêr sẽng chu rana pũn; chở cooc coah atoam, chõn loah pở rana mpúng dĩ. Anhia nhẽng củq chĩc ẽn muoi lám vủl nneq:"

c. Thài yõn carnẽn avút atĩ miat táq vủl. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 2, khĩc 15.)

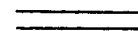
d. Thài yõn carnẽn rien amót ndẽm atĩ, táq vủl tâng ban rien. (Tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 3.)

e. Thài yõn carnẽn rien chĩc vủl tâng pở alỏi. Thài luloah nhẽng níc, yõn carnẽn tacu tanoang cóp yóng viet pĩeiq. Thài yõn carnẽn chĩc pái pũn rana vủl nneq:

Thài pai: "Nau dáng chĩc vủl dáng chĩc ỏc ỏ." "

Chở, moâm bai 4.

con

cha

con cha.

o	a
co	ca

a	o
cha	cho

BAI 5

1. Thâi sadoi rup con cha tâng khliẽc toâr. Thâi pai: "Nâi la mul con cha. Anhia pai con cha."
2. Thâi atông carnên chũq con tâng khliẽc toâr cốp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, Phân 1 cốp Phân 2, khliẽc 7 and 8. Yuah bũn chũq tiaq; ốc ki, tổ têq táq Phân 3.
3. Thâi atông carnên chũq cha tâng khliẽc toâr cốp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, Phân 1, 2, 3. Chũq tiaq la chũq con.
4. Thâi atông carnên cayoah chũq con, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 1 cốp Phân 2 nneq:

Phân 1

con cha
con

Phân 1

con
co
o

Phân 2

o
co
con

Thâi sadoi ốc o tâng cuaq tâng pian, thâi pai: "Tangái mahái anhia rien chĩc ốc o nâi. Cốp tangái nâi anhia hũm ốc o tâng chũq con. Anhia đốq tâng mủt anhia santoiq cốp tổ ốc o nâi."

Chở thâi sadoi ốc c tâng cuaq tâng pian, thâi pai: "Cốp anhia khoiq rien chở táq ốc c nâi. Tangái nâi anhia hũm ốc c tâng chũq con. Ngkĩq anhia đốq tâng mủt anhia santoiq cốp tổ ốc c."

5. Thái ở tổng carnên chũq cha, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, nheq Phân 1, 2, 3, 4, khĩc 9, 10, 11, nneq:

Phân 1	Phân 1	Phân 2	Phân 3	Phân 4
con cha	cha	a a	cha	a o
cha	a	cha ca	ca	cha cho
				ca co

6. Thái ở tổng carnên chũq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, khĩc 11. (Cóp thái sanhủ níc--thái chõi chĩc rana cuti tâng pian; thái pai rana sacâm kí óng bõq sâng.)

Phân 5

- a. ca (Củq chõng ca nguaiq dõq.)
 b. cha (Con cha dõi.)
 c. con (Con ai cõt-cõt lủq.)

7. Thái ở tổng carnên doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG, nheq Phân 1, 2, 3, 4, 5, khĩc 13, 14, nneq:
 Phân 1. Carnên doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnên nneq: Nau cha?

Phân 3. Carnên chuaq rana cakéh nneq:

- a. cha
 b. con

Phân 4. Carnên doc parnõi pui thái.

Phân 5. Thái yõn carnên doc cuaq pũn nsuar nneq:

- Coah avêr: (1) o, co, a, ca.
 (2) o, a, co, ca.

Coah atoam: (1) a, cha, o, cho.

(2) a, o, cha, cho.

8. Thái yõn carnên rlu mahõi.
9. Thái doc, yõn carnên chĩc tẽ mút, tapun PARNAI SACÂM TAPUÁT, khĩc 14, nneq:
 a. Chĩc muoi lám ntreh tayúng cuti.
 b. Chĩc muoi lám ntreh tayúng cakéh.
 c. Chĩc muoi lám pla rabaih.
 d. Chĩc muoi lám cuvõl coah avêr.
 e. Chĩc muoi lám vủl.
 g. Chĩc muoi lám cuvõl coah atoam.

10. Thái ở tổng carnên chĩc óc c, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 1, 2, 3, 4, khĩc 14, 15, nneq:
 Thái pai: "Tangái nãi hái rien loah chĩc óc c. Anhia khoiq rien chõ chĩc óc ki. Aléq hái yoc ẽ chĩc óc c, hái chĩc muoi lám cuvõl coah avêr nneq: Hái mbõiq tẽ rana mpũng dĩ, cooc asẽng coah avêr chu rana pũn nneq. Chõ cõt óc c cõt nneq:"

 C

Chõ thái yõn carnên chĩc pũn sỡng rana óc c cõt.

11. Thái ở tổng carnên chĩc óc o cõt, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 1, 2, 3, 4, khĩc 14, 15, nneq:
 Thái pai: "Cóp tangái nãi hái rien loah chĩc óc o cõt. Anhia khoiq dáng chõ chĩc óc ki. Aléq hái yoc ẽ chĩc óc o cõt, hái chĩc muoi lám vủl nneq: Hái mbõiq tẽ rana mpũng dĩ, cooc asẽng coah avêr chu rana pũn; chõ cooc achõn coah

atoam chu rana mpúng dī loah. Chở cởt ố c o cởt
nneq:

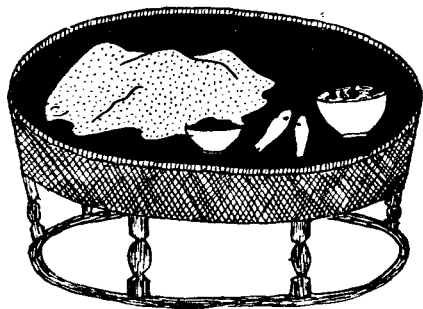
C O

Chở thài yỗn carnễn chĩc pỗn sỗng rana ố c o cởt.

(Cỏp thài luloah nhềng nĩc, yỗn carnễn tacu
tanoang cỏp yỗng viet pĩeiq, cỏp chĩc ố c o cởt
pĩeiq.)

Chở, moâm bai 5.

=====

sana

con cha sana.

con cha sana o.

sana

na

a

a o

na no

BAI 6

1. Thái sadoi rup sana tâng khliẽc toâr. Thái pai: "Rup nâi la rup sana. Anhia pai sana."
2. Thái atõng carnẽn chũq sana tâng khliẽc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, nheq Phãn 1, 2, 3, khliẽc 7, 8: (Bar chũq tiaq: con, cha).
3. Thái atõng carnẽn cayoah chũq sana, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Nheq Phãn 1, 2, 3, 4, khliẽc 9, 10, 11, nneq: (Ốc tamái la ố n.)

Phãn 1

sana
na

Phãn 2

a	o
na	no

Phãn 3

na
no

Phãn 4

na	no
cha	cho

4. Thái atõng carnẽn chũq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phãn 5, khliẽc 11, nneq: (Cõp thái sanhũ níc; thái chõi chĩc rana cuti tâng pian; thái pai rana sacâm nâi óng bõq sâng.)

Phãn 5

- a. ca (Cũq chõng ca nguaiq dõq.)
- b. na (Na léq hái põq?)
- c. cha (Con cha sana.)
- d. sana (Sana nâi ẽm lũq.)

5. Thái atõng carnẽn chũq o tâng rana tâng pian, tapun PARNAI SACÂM PÕN, Phãn 1, khliẽc 12, nneq:

Phãn 1: sana o

con o

(Thái nhẽng tapun samoat PARNAI SACÂM PÕN, Phãn 1.)

6. Thái yõn carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, nheq Phãn 1, 2, 3, 4, 5, khĩc 13, 14, nneq:

Phãn 1. Carnẽn doc bũm.

Phãn 2. Parnai chim carnẽn nneq:

a. Ntrũu con cha?

b. Sana con o tũ?

Phãn 3. Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:

a. sana o

b. con cha

Phãn 4. Carnẽn doc parnũi puai thũi.

Phãn 5. Thái yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avẽr: (1) sana, na, a, a, na, sana.

Coah atoam: (1) a, na, o, no.

(2) a, o, na, no.

7. Thái yõn carnẽn rlu mahũi.

8. Thái doc, yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI SACÂM TAPOÃT, nheq Phãn 1, 2, 3, khĩc 14, nneq:

a. Chĩc muoi lám ố c cõt.

b. Chĩc muoi lám ố o cõt.

c. Chĩc muoi lám ntreh tayũng cuti.

d. Chĩc muoi lám ntreh tayũng cakẽh.

e. Chĩc muoi lám pla rabũih.

g. Chĩc muoi lám cuvũi coah atoam.

(Thũi chũi khĩr nhẽng tapun lũq samoõt ngẽ tũng PARNAI SACÂM TAPOÃT.)

9. Thái atõng carnẽn chĩc ố a cõt, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 1, 2, 3, 4, 5, khĩc 14, 15, nneq:

Phãn 1-a. Thái chĩc apáh tũng pian pái lám rana. Chũ thũi chĩc muoi ố a cõt tũng rana ki nneq:

Thũi blũh carnẽn ramũh ố a cõt ki. Khãn carnẽn tũ dũng, thũi atõng carnẽn ramũh. Thũi pai: "Bũn ố a cõt nũi tũng chũq cha cốp sana cốp ca, cốp sa-ũĩ ẽn hũ. Anhia pai puai củq: cha, sana, ca."

Cốp thũi pai ẽn: "Hũi hũm ố a cõt bũn tũ sũng. Tũ bũn atĩ; tũ bũn ayũng. Khẽ lũq chĩc ố a cõt."

Phãn 1-b. Thũi pai: "Hũi chĩc ố a cõt nneq: Tẽ dũu hũi chĩc muoi ntreh tayũng cakẽh nneq:"

Phãn 1-c. Thũi pai: "Chũ hũi chĩc muoi cuvũi coah avẽr tũ ntreh tayũng cakẽh pũ rana mpũng dĩ asẽng cooc coah avẽr chu ntreh tayũng cakẽh tũng rana pũn nneq:"

Thũi pai: "Chũ cõt ố a cõt."

Phãn 2. Thái yõn carnẽn avũt atĩ miat rien ố a cõt. (Thũi nhẽng tapun samoõt ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 2, khĩc 15.)

Phân 3. Thái yõn carnẽn amốt ndẽm atĩ táq ốc a cớ t
tâng ban rien alối. (Thái nhẽng tapun samoat ngẽ
PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 3, khiẽc 15.)

Phân 4. Thái yõn carnẽn chĩc ốc a cớ t tâng pớ
choaiq alối. (Thái nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI
SACÂM TAPUL, Phân 4, khiẽc 15.)

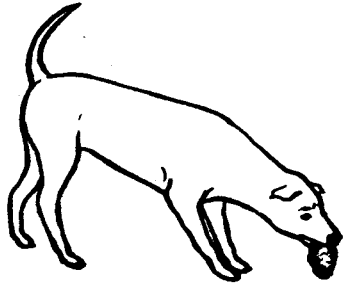
Phân 5. Thái yõn carnẽn chĩc ốc a cớ t tâng chũq ca,
tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 5, khiẽc 15, nneq:

CQ CQ CQ CQ

(Thái chĩc muoi rana tâng pian, yõn carnẽn nhẽng
nhuãng carnẽn chĩc tâng pớ choaiq alối. Cớ p thái
sanhũ yõn ntốq mpúng dĩ đũ chũq tapun parnai sacâm
pống. Cớ p thái yõn carnẽn nhẽng ntốq ki, táq
machống tâng pớ choaiq alối.)

Chở moãm bai 6.

=====

acho

acho cha sana.

con acho cha sana.

acho cha sana o.

acho

cho

cho na

acho ana

BAI 7

1. Thái sadoi rup acho tâng khĩẽc toâr. Thái pai: "Nâi la rup acho. Anhia pai acho."
2. Thái atõng carnẽn chũq acho tâng khĩẽc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, Phãn 1, 2, 3, khĩẽc 7, 8. (Bar chũq tiaq: con, ca).
3. Thái atõng carnẽn cayoah chũq tamai, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phãn 1, 2, 3, khĩẽc 9, 10, nneq:

Phãn 1
 acho
 cho

Phãn 2
 cho na
 acho ana

Phãn 3
 acho
 ana

4. Thái atõng carnẽn chũq tâng pian, tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phãn 5, khĩẽc 11, nneq: (Thái sanhũ, thái chõi chĩc rana cuti tâng pian. Thái pai rana sacâm nâi óng bõq sâng.)

Phãn 5

- a. con (Con ki cõt-cõt lủq.)
- b. ana (Amõq tia ana.)
- c. acho (Acho mủh vua.)
- d. sana (Sana ki ẽm lủq.)
- e. ca (Củq chõng ca nguaiq dõq.)
- g. na (Na lẻq hái pỏq?)
- h. cha (Acho cha sana.)

5. Thái yõn carnẽn doc nsuâr tapun PARNAI SACÂM SÕNG, nheq Phãn 1, 2, 3, 4, 5, khĩẽc 13, 14, nneq:
 Phãn 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

a. Ntrầu acho cha?

b. Ntrầu con acho cha?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:

a. sana o

b. acho cha (bũn bar ntóq.)

Phân 4. Carnẽn doc parnđi puai thài.

Phân 5. Thài yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

a. Coah avêr: (1) acho, cho, cho, acho

b. Coah atoam: (1) cho, acho, na, ana

(2) cho, na, acho, ana

6. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

7. Thài doc, yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT, nheq Phân 1, 2, 3, khĩc 14, nneq:

a. Thài yõn carnẽn chĩc ốc ỏ, muoi lám sâng.

b. Thài yõn carnẽn chĩc chũq ỏ, muoi trõ sâng.

(Thài chõi khĩr nhẽng tapun lủq samoat ngẽ tâng PARNAI SACÂM TAPOÁT.)

8. Thài atõng carnẽn chĩc ốc h cõt, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 1, 2, 3, 4, 5, 6, khĩc 14, 15, nneq:

Phân 1-a. Thài chĩc apáh tâng pian pái lám rana.

Chõ thài chĩc muoi ốc h cõt tâng rana ki nneq:

h

Thài blõh carnẽn ramũh ốc h cõt ki. Khãn carnẽn tũ dãng, thài atõng carnẽn ramũh. Thài pai:

"Bũn ốc h cõt nài tâng chũq ỏ, cõp ỏc cõp ỏc cõp ỏc cõp sa-đĩ ẽn hõ. Anhia pai puai củq: ỏ, ỏ, ỏ, ỏ."

Cõp thài pai ẽn: "Hái hũm ốc h cõt bũn cuti lủq."

Phân 1-b: Thài pai: "Hái chĩc ốc h cõt nneq: Tẽ dàu hái chĩc muoi ntreh tayũng cuti nneq:"

h

Phân 1-c: Cõp thài pai: "Chõ hái chĩc muoi pla rabáih tũ rana mpũng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc h cõt nneq:"

h

Phân 2: Thài yõn carnẽn avút atĩ miat rien ốc h cõt. (Thài nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 2, khĩc 15.)

Phân 3: Thài yõn carnẽn amót nẽm atĩ táq ốc h cõt tâng ban rien alõi. (Thài nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 3, khĩc 15.)

Phân 4: Thài yõn carnẽn chĩc ốc h cõt tâng pỏ choaiq alõi. (Thài nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 4, khĩc 15.)

Phân 5: Thài yõn carnẽn chĩc ốc h cõt tâng chũq ỏ, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 5, khĩc 15, nneq:

ỏ ỏ ỏ ỏ ỏ

(Thài chĩc muoi rana tâng pian, yõn carnẽn nhẽng nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alõi. Cõp thài sanhũ yõn ntóq mpũng dĩ dĩ chũq, tapun parnai sacâm

pởng. Cóp thài yỗn carnễn nhêng nốq ki, táq ma-
chống tâng pở choaiq aỉoi.)

Phân 5: Thài yỗn carnễn chĩc ốc tamai tâng chũq
acho ẽn, nneq:

acho acho acho

(Thài chĩc muoi rana tâng pian, yỗn carnễn nhêng
nhuang carnễn chĩc tâng pở choaiq aỉoi. Cóp thài
sanhũ yỗn nốq mpủng dĩ chũq, tapun parnai sacâm
pởng. Cóp thài yỗn carnễn nhêng nốq ki, táq ma-
chống tâng pở choaiq aỉoi.)

Phân 6: Chở thài yỗn carnễn chĩc ốc tamai tâng
rana, acho cha. (Tâng phân nài, thài sanhũ níc;
thài nhêng samoât: Khân thài hũm ốc toâr tễ dâu,
chở thài chĩc ốc toâr; khân thài hũm ốc cớct tễ dâu,
chở thài chĩc ốc cớct. Khân rana bũn ốc tangút par-
sốt rana ki, chở thài chĩc ốc tangút parsốt rana ki.
Khân thài hũm ốc blớh parsốt rana ki, chở thài chĩc
ốc blớh parsốt rana ki. Thài nhêng samoât, chĩc
samoât.)

a. Thài pai: "Sanua hái chĩc rana bũn chũq acho cha.
Anhia nhêng samoât củq chĩc." (Cóp thài sanhũ
níc, chõi yỗn tở thài catang pian.) Chở thài
chĩc tân pian muoi rana nneq:

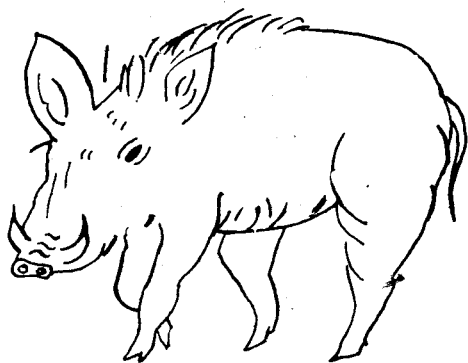
acho cha.

Thài yỗn carnễn doc rana ki. Chở thài yỗn carnễn
nhêng samoât rana ki; thài yỗn carnễn chĩc sớng
tapoât rana tâng pở choaiq aỉoi. Thài luloah

nhêng chuai carnễn chĩc. Cóp thài yỗn carnễn
sanhũ chốq ốc tangút parsốt rana.

Chở, môam bai 7.

==

SACO

saco cha sana.

con sacco cha sana.

saco cha sana o.

saco
co

co	na	ca
saco	sana	saco

- Thâi sadoi rup sacco tâng khliẽc toâr. Thâi pai: "Rup nâi la rup sacco. Anhia pai sacco."
- Thâi atõng carnẽn chũq sacco tâng khliẽc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, nheq Phãn 1, 2, 3, khliẽc 7, 8. (Bar chũq tiaq: acho, sana).
- Thâi atõng carnẽn cayoah chũq sacco, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, nheq Phãn 1, 2, 3, khliẽc 9, 10, nneq:

Phãn 1
saco
co

Phãn 2
co na ca
saco sana sacco

Phãn 3
saco
sana
saco
- Thâi atõng carnẽn chũq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phãn 5, khliẽc 11, nneq: (Cõp thâi sanhũ níc; thâi chõĩ chĩc rana cuti tâng pian; thâi pai rana sacâm nâi õng bõq sâng.)

Phãn 5:

 - saco (Saco õt tâng arũih.)
 - sana (Sana nâi ẽm lũq.)
 - acho (Acho mũh vua.)
 - saco (An nguaiq blõng sacco.)
 - ana (Amõq tia ana.)
 - con (Con ki cõt-cõt lũq.)
 - cha (Hẽq cha sana.)
 - ca (Cũq nguaiq đõq tẽ ca tamái.)
 - na (Na lẽq hái põq?)

5. Thái yõn carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, nheq Phãn, khĩc 13, 14 nneq:

Phãn 1. Carnẽn doc bũm.

Phãn 2. Parnai chim carnẽn nneq:

a. Ntrũu sacco cha?

b. Ntrũu con sacco cha?

Phãn 3. Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:

a. sana o

b. con sacco

Phãn 4. Carnẽn doc parnũi puai thũi.

Phãn 5. Thái yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avẽr: sacco, co, co, sacco.

Coah atoam: (1) co, sacco, na, sana,
ca, saca.

(2) co, na, ca, sacco, sana,
saca.

6. Thái yõn carnẽn rlu mahũi.

7. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI SACÂM TAPÕAT, nheq Phãn, khĩc 14, nneq:

a. Chĩc acho cha, muoi trũ sãng.

(Thái yõn carnẽn sanhũ chũq ốc tangũt parsũt rana ki.)

8. Thái yõn carnẽn rien loah chĩc ốc h cõt. Thái atõng carnẽn nneq: "Tangũi nũi hái tũ bũn rien chĩc ốc tamũi. Hái rien loah chĩc ốc h cõt. Anhũa nhẽng củq chĩc ốc h cõt tãng pian."

Chũ, thái chĩc ốc h cõt tãng pian. Moãm ki, thái yõn carnẽn chĩc ốc h cõt tãng pũ choũiq alũi.

9. Thái yõn carnẽn chĩc sũng tapõat rana ốc h cõt tãng pũ choũiq alũi. Chũ thái yõn carnẽn chĩc sũng tapõat rana chũq acho cha. Cũp thái chĩc muoi rana tãng pian yõn carnẽn nhẽng nhũang alũi chĩc tãng pũ alũi bũm.

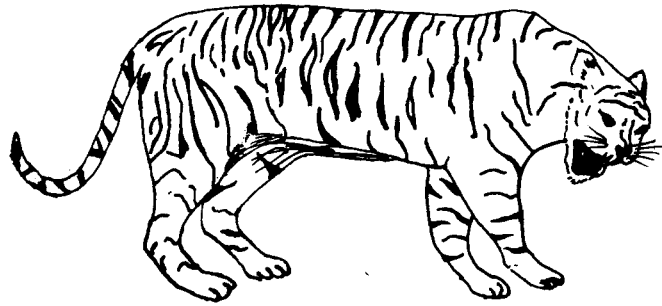
Cũp thái luloah nhẽng chuai carnẽn chĩc piẽiq.

Cũp thái yõn carnẽn sanhũ chũq ốc tangũt parsũt rana nneq:

acho cha. acho cha. acho cha.

Chũ, moãm bai 8.

==

cula

cula cha sana.

cula cha sacco.

con cula cha con sacco.

cula

la

a

a

o

la

lo

BAI 9

1. Thâi sadoi rup cula tâng khliẽc toâr. Thâi pai: "Rup nâi la rup cula. Anhia pai cula."
2. Thâi atõng carnẽn chũq cula tâng khliẽc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, neq phân, khliẽc 7, 8. (Bar chũq tiaq: saca, ana).
3. Thâi atõng carnẽn cayoah chũq cula, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, neq Phân 1, 2, 3, 4, khliẽc 9, 10, 11, nneq: (Ốc tamái la ốc l).

Phân 1

cula

la

a

Phân 2

a

o

la

lo

Phân 3

la

lo

Phân 4

la

lo

ca

co

cha

cho

na

no

4. Thâi atõng carnẽn chũq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, khliẽc 11, nneq: (Cõp thâi sanhũ níc; thâi chõi chĩc rana cuti tâng pian; thâi pai rana sacâm nâi óng bõq sâng.)

Phân 5

- a. lo (Lo ki cro lủq racât ùih.)
- b. acho (Acho mủh vua.)
- c. cula (Cula môc cutẽq.)
- d. sana (Sana ki ẽm lủq.)
- e. la (Ramủh củq la Lê.)
- g. cha (Con tacu cha dõi.)
- h. ca (Củq chõng ca nguaiq dõq.)
- i. saca (Ai nguaiq blõng saca.)
- k. ana (Amõq tia ana.)

5. Thái yõn carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, nheq Phãn, khĩẽc 13, 14, nneq:

Phãn 1. Carnẽn doc bũm.

Phãn 2. Parnai chim carnẽn nneq:

a. Ntrũu con cula cha?

b. Ntrũu cula cha?

Phãn 3. Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:

a. con cula

c. cha sana

b. con saco

d. cha saco

Phãn 4. Carnẽn doc parnõi puai thãi.

Phãn 5. Thái yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr: (1) cula, la, a.

(2) a, la, cula.

Coah atoam: (1) a, la, o, lo.

(2) a, o, la, lo.

6. Thái yõn carnẽn rlu mahõĩ.

7. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI SACÂM TAPUAT, nheq Phãn, khĩẽc 14, nneq:

a. Chĩc acho cha, muoi trõ sãng.

8. Thái atõng carnẽn chĩc ốc n cõt, tapun PARNAI SAMÂM TAPUL, nheq Phãn, khĩẽc 14, 15, nneq:

Phãn 1-a. Thái chĩc apáh tâng pian pái lám rana.

Chõ thãi chĩc muoi ốc n cõt tâng rana ki nneq:

n

Phãn 1-b: Chõ thãi sadoi ốc n cõt ki.

Thãi blõh carnẽn ramũh ốc n cõt ki. Khãn carnẽn tũ dãng, thãi atõng carnẽn ramũh. Thái pai: "Bũn ốc n cõt nãi tâng chũq con cốp sana, cốp ana, cốp sa-ũĩ ẽn hõ. Anhia pai puai củq: con, sana, ana."

Chõ thãi pai ẽn: "Hái hũm ốc n cõt bĩq máh ốc h cõt, ma mpha tẽ. Ốc n cõt-cõt hõn ốc h, tũ bũn cuti.

Aléq hái chĩc ốc n cõt, hái chĩc nneq: Tẽ dẫu hái chĩc muoi ntreh tayũng cakẽh nneq:"

Phãn 1-c: Thái pai: "Chõ hái chĩc muoi lám pla rabaih tũ rana mpũng dĩ asẽng chu rana pũn. Chõ cõt ốc n cõt nneq:"

n

Phãn 2: Thái yõn carnẽn avũt atĩ miat rien ốc n cõt. (Thãi nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 2, khĩẽc 15.)

Phãn 3: Thái yõn carnẽn amõt ndẽm atĩ táq ốc n cõt tâng ban rien alõĩ. (Thãi nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 3, khĩẽc 15.)

Phãn 4: Thái yõn carnẽn chĩc sãng tapoat rana ốc n cõt tâng pỏ choaiq alõĩ. (Thãi nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 4, khĩẽc 15.)

Phãn 5: Thái yõn carnẽn chĩc ốc n cõt tâng chũq con, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 5, khĩẽc 15, nneq:

con con con con con con

Moâm chớ carnẽn chĩc sỡng tapoât rana chũq con ki,
chớ thâi yỗn aỏi chĩc ẽn sỡng tapoât rana chũq ana,
nneq: _____

ana ana ana ana ana

Phân 6: Thâi yỗn carnẽn chĩc ỏc n tâng rana, con
cha, nneq: _____

con cha. con cha.

(Thâi chĩc muoi rana tâng pian, yỗn carnẽn nhẽng
nhuâng carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq aỏi. Cỏp thâi
sanhũ yỗn ntỏq mpủng dĩ dĩ chũq tapun parnai sacâm.
Cỏp thâi sanhũ ẽn, thâi chĩc ỏc tangủt parsỏt rana.)

Thâi yỗn carnẽn chĩc sỡng tapoât rana con cha.

Chớ, moâm bai 9.

==

Bai 10

con cha

con cha sana o.

acho cha sana.

saco cha sala.

cula cha saco.

cula cha acho.

na	cho	co	la
sana	acho	saco	sala

BAI 10

Bai tổ bũn mul. Carnẽn rien tẽ bẻq nghiẽ cỏp bẻq ntâng.

1. Thâi atổng carnẽn: "Tangái nâi hái rien tẽ bẻq nghiẽ cỏp bẻq ntâng. Anhia ngêng chũq hái rien tangái nâi, anhia hũm đũ chũq nâi bũn bar bẻq. Bẻq nhuang la bẻq nghiẽ. Bẻq ntun la bẻq ntâng."

2. Chỗ thâi atổng carnẽn bẻq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 1, 2, 3, nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3
acho cho	cho na acho ana	acho ana

3. Thâi atổng carnẽn bẻq ẽn nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3
saco co	co la na saco sala sana	saco sala sana

4. Cỏp thâi atổng carnẽn bẻq ẽn nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3
cula la	la co cula cucu	cula cucu

5. Thâi atổng carnẽn chũq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, khiẽc 11, nneq:

Phân 5

- a. na (Na lẻq hái pỏq?)
- b. ana (Amỏq tia ana.)
- c. la (Ramủh củq la Lê.)

- d. sala (Sala adon tỏq lủq.)
- e. cucu (Con cucu ralỏih.)
- g. lo (Lo ki cro lủq racỏt ủih.)
- h. saca (Án ki nguaiq blỏng saca.)
- i. saco (Saco ỏt tâng arủih.)
- k. sana (Sana ki ẽm lủq.)
- l. acho (Acho mủh vua.)

6. Thâi yỏn carnẽn doc nsủar tapun PARNAI SACÂM SỎNG nheq phân, khiẽc 13, 14 nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

- a. Ntrỏu con cha?
- b. Ntrỏu acho cha?
- c. Ntrỏu saco cha?
- d. Ntrỏu cula cha? (bar ramủh)

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

- a. sana o
- b. cha sala

Phân 4. Carnẽn doc parnỏi puai thâi.

Phân 5. Thâi yỏn carnẽn doc cuaq pủn nsủar nneq:

- a. na, sana, cho, acho, co, saco, la, sala.
- b. na, cho, co, la, sana, acho, saco, sala.

7. Thâi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

8. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút, tapun PARNAI SA-CÂM TAPOÁT, nheq Phãn, khĩc 14, nneq:

a. Chĩc chũq con, muoi trõ sãng.

b. Chĩc chũq ana, muoi trõ sãng.

(Thài chõĩ khĩr nhẽng tapun lũq samoát ngẽ tãng PARNAI SACÂM TAPOÁT).

9. Thái yõn carnẽn rien loah chĩc ốc ư cốt. Thái atõng carnẽn nneq: "Tangái nãi hái tở bũn rien chĩc ốc tamái. Hái rien loah chĩc ốc ư cốt. Anhĩa nhẽng củq chĩc ốc ư cốt tãng pian."

Chở, thài chĩc ốc ư cốt tãng pian. Moâm ki, thài yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana ốc ư cốt tãng pở choaiq alđi.

10. Moâm ki, thài yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana con cha. (Cỏp thài nhẽng puai ngẽ tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 6, khĩc 16.)

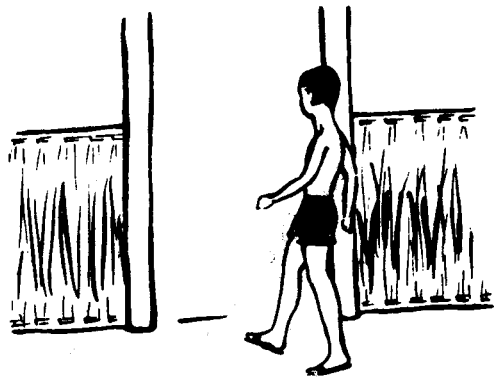
11. Chở thài yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana acho cha.

Cỏp thài yõn carnẽn sanhũ chỏq ốc tangút parsót rana ki. Cỏp yõn carnẽn yõn ntỏq bráh mpúng dĩ tẻc tangút parsót cỏp chũq con ẻn. Cỏp thài atõng carnẽn yõn ntỏq bráh mpúng dĩ chũq con cỏp chũq cha, nneq:

con cha. con cha.

Cỏp thài luloah nhẽng chuai carnẽn nĩc.

Chở, moâm bai 10. _____

chu

con chu.

con chu cha.

con chu cha sana o.

chu

u

u

u

u

u

chu

cu

nu

lu

BAI 11

1. Thâi sadoi rup con chu tâng khlẽc toâr. Thâi pai:
"Nâi la rup con chu. Anhia pai chu."

2. Thâi atõng carnẽn chũq chu tâng khlẽc toâr cõp
tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, nheq Phãn,
khlẽc 7, 8. (Bar chũq tiaq: la, lo).

3. Thâi atõng carnẽn cayoah chũq chu, táq béq tapun
PARNAI SACÂM PÁI, Phãn 1,2,3,4, khlẽc 9, 10, 11,
nneq: (Cõp thâi sanhũ, chõi yõn tõ thâi catang
pian.) Chõ, táq béq nneq:

Phãn 1

chu

u

Phãn 2

u u u u

chu cu nu lu

Phãn 3

chu

cu

nu

lu

Phãn 4

chu cu nu lu

cha ca na la

cho co no lo

4. Thâi atõng carnẽn chũq tâng pian tapun PARNAI SA-
CÂM PÁI, Phãn 5, khlẽc 11, nneq: (Cõp thâi sanhũ
níc, chõi chĩc rana cuti tâng pian; thâi pai rana
sacâm ki óng bõq sâng.)

Phãn 5

a. chu (Con chu põ dõng.)

b. sana (Sana ki ãm lủq.)

c. sala (Sala adon tõt lủq.)

d. cuco (Con cuco ralõih.)

e. acho (Acho mủh vua.)

g. na (Na léq hái põq?)

h. la (Ramủh củq la Lê.)

i. lo (Lo ki cro lủq racât ãih.)

k. ca (Củq chõng ca nguaiq dõq.)

l. saca (Án ki nguaiq blõng saca.)

5. Thâi yõn carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, nheq Phãn, khĩẽc 13, 14, nneq:

Phãn 1. Carnẽn doc bũm.

Phãn 2. Parnai chim carnẽn nneq:

a. Nau chu?

b. Con chu chõ, ntrõu án táq?

c. Con cha ntrõu?

Phãn 3. Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:

a. chu cha

b. cha sana o

Phãn 4. Carnẽn doc parnõi puai thâi.

Phãn 5. Thâi yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr: (1) chu, u, u, chu.

Coah atoam: (1) u, chu, u, cu, u, nu, u,
lu.

(2) u, u, u, u, chu, cu,
nu, lu.

6. Thâi yõn carnẽn rlu mahõi.

7. Thâi doc yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT, nheq phãn, khĩẽc 14, nneq:

a. Chĩc con cha, muoi trõ sãng.

8. Thâi atõng carnẽn chĩc ỏc s cõt, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 1, 2, 3, 4, 5, 6, khĩẽc 14, 15,

16, nneq:

Phãn 1-a: Thâi chĩc apáh tâng pian pái lám rana.

Chõ thâi chĩc muoi ỏc s cõt tâng rana ki nneq:

S

Thâi blõh carnẽn ramũh ỏc s cõt ki. Khãn carnẽn tõ dãng, thâi atõng carnẽn ramũh. Thâi pai: "Bũn ỏc s nãi tâng chũq sana cõp sala cõp saco, cõp sa-ũi ẽn hõ. Anhia pai puai củq: sana, sala, saco."

Phãn 1-b: Thâi pai: "Hái chĩc ỏc s cõt nneq: Tẽ dâu hái chĩc cooc cunũt lakẽng tũ rana mpũng dĩ cooc asẽng cuvõl coah avêr, chõ cuvõl coah atoam toaũ rana pũn. Chõ cõt ỏc s cõt nneq: _____ -

c S

Phãn 2: Thâi yõn carnẽn avũt atĩ miat rien ỏc s cõt. (Thâi nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 2; khĩẽc 15.)

Phãn 3: Thâi yõn carnẽn amõt ndẽm atĩ táq ỏc s cõt tâng ban rien alõi. (Thâi nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 3, khĩẽc 15.)

Phãn 4: Thâi yõn carnẽn chĩc ỏc s cõt tâng pỏ choaiq alõi. (Thâi nhẽng tapun samoat ngẽ PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 4, khĩẽc 15.)

Phãn 5: Thâi yõn carnẽn chĩc ỏc s cõt tâng chũq sana, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phãn 5, khĩẽc 15, nneq: _____

sana sana sana sana

(Thâi chĩc muoi rana tâng pian, yõn carnẽn nhẽng

nhuang carnẽn chĩc tâng pở choaiq aỉoi. Cỏp thài
sanhũ yõn nỏq mpủng dĩ dĩ chũq. Cỏp thài yõn car-
nẽn nhẽng nỏq ki, táq machỏng tâng pở choaiq aỉoi.)

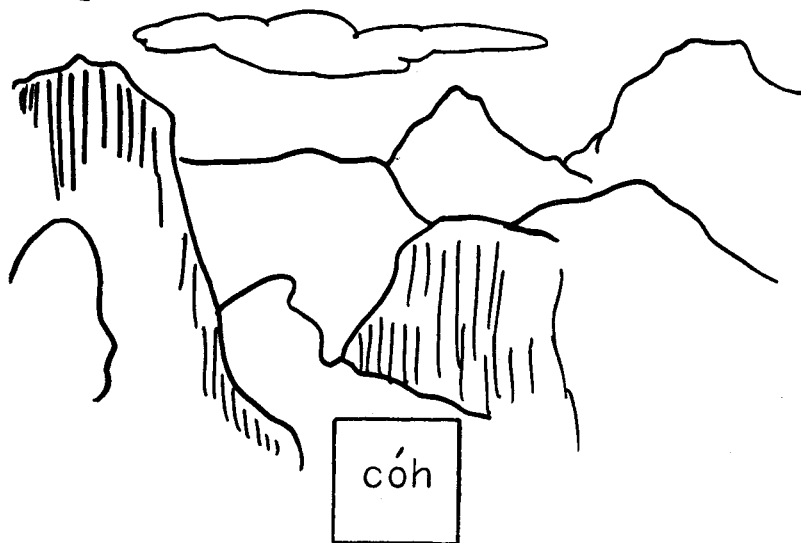
Phân 6: Thài yõn carnẽn chĩc ỏc s cỏt tâng rana,
saco cha sana, nneq:

saco cha sana.

(Thài chĩc muoi rana tâng pian, yõn carnẽn nhẽng
nhuang carnẽn chĩc tâng pở choaiq aỉoi. Cỏp thài
sanhũ chỏq ỏc tangủt parsỏt rana, cỏp yõn nỏq bảh
mpủng dĩ ỏc tangủt ki cỏp chũq saco.)

(Cỏp thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc
pĩeiq.)

Chở, moâm bai 11.

cula chu chu còh,
cha sana.

cula chu chu còh,
cha sacco.

còh	óh	óh	óh	óh
óh	còh	nóh	lòh	chòh

1. Thài sadoi rup còh tâng khliẽc toâr. Thài pai: "Rup nài la rup còh. Anhia pai còh."
2. Thài atõng carnẽn chũq còh tâng khliẽc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, nheq Phãn khliẽc 7, 8. (Bar chũq tiaq: sala, na).
3. Thài atõng carnẽn nneq: "Anhia hũm chũq còh bũn ốc cakeh mpũng dĩ ốc. Bũn sa-ũi ốc cakeh tâng parnai hái. Cõp təc nài la təc cakeh. Ngkĩq, alėq anhia hũm təc cakeh nài põng nõm ốc, anhia dąng ốc ki la ốc cakeh. Chũq bũn ốc cakeh, hái doc sđong canhąng."
4. Chõ thài atõng carnẽn cayoah chũq còh, táq bėq tapun PARNAI SACÂM PÁI, nheq Phãn 1, 2, 3; 4, khliẽc 9, 10, 11, nneq:

Phãn 1	Phãn 2	Phãn 3	Phãn 4
còh	óh óh óh óh	còh	còh nóh lòh chòh
óh	còh nóh lòh chòh	nóh	cón nóh lón chón
		lòh	
		chòh	

5. Thài atõng carnẽn chũq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phãn 5, khliẽc 11, nneq:

Phãn 5

- a. chòh (Mpiq chòh cadóc.)
- b. cuco (Con cuco ralõih.)
- c. sala (Sala adon tởq lủq.)
- d. saca (Án nguaiq blõng saca.)

- e. cón (Án bẻq cóq-cón.)
 g. nón (Nón-nón án ki chõn cóh.)
 h. lón (Án lón sâng rana ki.)
 i. chón (Toaq lủq chón hẻq tở bủn ngỏh noâng.)
 k. saco (Saco ỏt tâng arủih.)
 l. acho (Acho mủh vua.)

6. Thái atởng carnẻn chửq chu tâng rana tâng pian,
 tapun PARNAI SACÂM PỜN, Phân 1, khỉẻc 12, nneq:
 Cula chu chu cóh.
 chu cóh.
 Saco chu chu cóh.

7. Thái yỏn carnẻn doc nsủar tapun PARNAI SACÂM
 SỜNG, nheq Phân, khỉẻc 13, 14, nneq:
 Phân 1. Carnẻn doc bủm.

Phân 2. Parnai chim carnẻn nneq:
 a. Con ntrủu chu chu cóh?
 b. Ntrủu cula cha?

Phân 3. Carnẻn chuaq rana cakẻh nneq:
 a. chu cóh. (bar ntỏq)
 b. cha sana.
 c. cha saco.

Phân 4. Carnẻn doc parnỏi puai thái.

Phân 5. Thái yỏn carnẻn doc cuaq pủn nsủar nneq:
 Coah avẻr: (1) cóh, óh.
 Coah atoam: (1) óh, cóh, óh, nỏh, óh,
 lỏh, óh, chỏh.

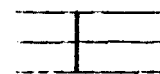
(2) óh, óh, óh, óh, cóh, nỏh,
 lỏh, chỏh.

8. Thái yỏn carnẻn rlu mahỏi.

9. Thái doc yỏn carnẻn chửc tẻ mủt, tapun PARNAI
 SACÂM TAPOÁT, nheq Phân, khỉẻc 14, nneq:
 a. Chửc muoi rana: saco cha sana.

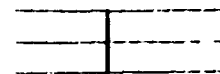
10. Thái atởng carnẻn chửc ỏc 1 cỏt, tapun PARNAI
 SACÂM TAPUL, Phân 1, 2, 3, 4, 5, 6, khỉẻc 14, 15,
 16, nneq:

Phân 1-a: Thái chửc apáh tâng pian pái lám rana.
 Chỏ thái chửc muoi ỏc 1 cỏt tâng rana ki nneq:

Thái blỏh carnẻn ramủh ỏc 1 cỏt ki. Khủn carnẻn
 tở dáng, thái atởng carnẻn ramủh. Thái pai:
 "Bủn ỏc 1 nủi tâng chửq sala cỏp lỏh cỏp lam cỏp
 sa-ủi ẻn hỏ. Anhia pai puai củq: sala, lỏh,
lam."

Phân 1-b: Cỏp thái pai ẻn: "Khẻ lủq chửc ỏc 1
 cỏt. Hủi chửc muoi nreh tayủng cuti tẻ rana
 pỏng chu rana pủn nneq:"

Thái pai: "Chỏ, cỏt ỏc 1 cỏt."

Phân 2: Thái yỏn carnẻn avủt atủ miat rien ỏc 1
 cỏt.

Phân 3: Thâi yõn carnẽn amót ndẽm atĩ táq ốc 1 cớ tâng ban rien alỏi.

Phân 4: Thâi yõn carnẽn chĩc ốc 1 cớ tâng pỏ choaiq alỏi.

Phân 5: Thâi yõn carnẽn chĩc ốc 1 cớ tâng chũq sala, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, Phân 5, khiẽc 15, nneq:

sala sala sala sala

(Thâi chĩc muoi rana tâng pian, yõn carnẽn nhẽng nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cớp thâi sanhũ yõn ntỏq mpúng dĩ dĩ chũq. Cớp thâi yõn carnẽn nhẽng ntỏq ki, táq machóng tâng pỏ choaiq alỏi.)

Phân 6: Thâi yõn carnẽn chĩc ốc 1 cớ tâng rana: saco cha sala, nneq:

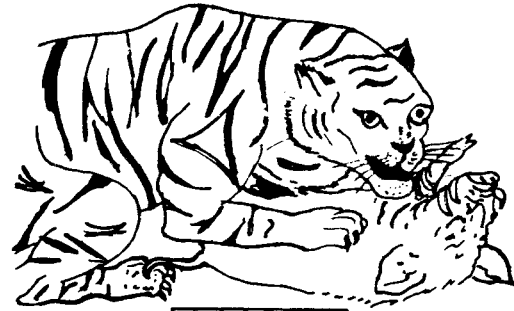
saco cha sala.

(Thâi chĩc muoi rana tâng pian, yõn carnẽn nhẽng nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cớp thâi sanhũ chỏq ốc tangút parsót rana. Cớp yõn ntỏq mpúng dĩ ốc tangút ki cớp chũq saco.)

Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana ki.

Chở, moâm bai 12.

==

ramóh

acho ramóh sacco.

cula ramóh sacco, cha sacco.

cula chu chu cóh.

ramóh
móh

móh lóh na mon
ramóh ralóh rana ramon

ramóh
móh
óh

óh óh
móh cóh

BAI 13

1. Thâi sadoi rup tâng khliẽc toâr. Thâi pai: "Rup nâi la rup cula ramóh sacco. Anhia pai ramóh."
2. Thâi atõng carnẽn chũq ramóh tâng khliẽc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, nheq Phãn, khliẽc 7, 8. (Bar chũq tiaq: cuco, chóh).
3. Thâi atõng carnẽn cayoah chũq ramóh, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, nheq Phãn 1, 2, 3, 4, khliẽc 9, 10, 11, nneq:

Thâi pai: "Anhia sanhũ, hái rien chõ tẽ béq nghẽi cõp béq ntâng. Hái rien béq nghẽi a tâng chũq acho cõp ana. Hái rien chõ béq nghẽi sa tâng chũq saco cõp sala cõp sana. Hái rien béq nghẽi cu tâng cula cõp cuco. Tangái nâi hái rien muoi béq nghẽi ẽn tâng chũq ramóh nâi. Béq nghẽi ki la béq ra."

Chõ thâi cayoah chũq ramóh, táq béq nneq:

Phãn 1	Phãn 2	Phãn 3	Phãn 4
ramóh móh	móh lóh na mon ramóh ralóh rana ramon	ramóh ralóh rana ramon	rana sana

4. Thâi pai ẽn: "Cõp tâng chũq ramóh nâi, hái rien muoi óc tamái ẽn. Ốc ki la ốc m."

Chõ thâi cayoah chũq ramóh, táq béq ẽn nneq:

Phãn 1	Phãn 2	Phãn 3	Phãn 4
ramóh móh óh	óh óh móh cóh	móh cóh	móh cóh món cón

5. Thâi atõng carnẽn chũq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phãn 5, khliẽc 11, nneq:
 - a. ralóh (Mpiq chu tẽ ralóh.)
 - b. nón (Nón-nón án ki chõn cóh.)
 - c. rana (Con chu rana ki.)
 - d. lón (Án lón sâng rana ki.)
 - e. sala (Sala adon tôq lúq.)
 - g. cón (Án béq cóq-cón.)
 - h. chón (Toâq lúq chón hẽq tở bũn ngócõh noâng.)
 - i. chóh (Mpiq chóh cadóc.)
 - k. saca (Án nguaiq blõng saca.)
 - l. lo (Lo ki cro lúq racât ùih.)
6. Thâi yõn carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, nheq Phãn, khliẽc 13, 14, nneq:
 - Phãn 1. Carnẽn doc bũm.
 - Phãn 2. Parnai chim carnẽn nneq:
 - a. Acho ramóh con ntrõu?
 - b. Cula ramóh con ntrõu?
 - c. Ntrõu cula cha?
 - d. Chu léq cula chu?
 - Phãn 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
 - a. chu cóh.
 - b. cha sacco.

Phân 4. Carnẽn doc parnđi puai thài.

Phân 5. Thài yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr muoi: (1) ramóh, móm.

Coah atoam muoi: (1) móm, ramóh, lóh,
ralóh, na, rana,
mon, ramon.

(2) móm, lóh, na, mon,
ramóh, ralóh, rana,
ramon.

Coah avêr bar: (1) ramóh, móm, óh.

Coah atoam bar: (1) óh, móm, óh, cóh.

(2) óh, óh, móm, cóh.

7. Thài yõn carnẽn rlu mahõĩ.

8. Thài doc yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI SA-CÂM TAPOÁT, nheq Phãn, khiẽc 14, nneq:

a. Chĩc chũq sala, muoi trõ sãng.

9. Thài atõng carnẽn chĩc ố u cõt, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, nheq phãn, khiẽc 14, 15, 16, nneq:

Phãn 1-a: Thài chĩc apáh tâng pian pái lám rana. Chở thài chĩc muoi ố u cõt tâng rana ki nneq: _____

u

Thài bĩóh carnẽn ramủh ố u cõt ki. Khãn car-nẽn tở dáng, thài atõng carnẽn ramủh. Thài pai:

"Bũn ố u nâi tâng chũq chu cốp chũq prul cốp tâng sa-ũĩ béq nghẽĩ chũq. Anhia pai chu, prul."

Phãn 1-b: Thài pai: "Hái chĩc ố u cõt nneq: Tẽ dâu hái chĩc muoi ntreh tayũng cakéh, nneq: _____

Phãn 1-c: Thài pai: "Chở hái chĩc canốq tũ rana mpũng dĩ asẽng chu rana pũn. Chở cõt ố u cõt, nneq: _____

u

Phãn 2: Thài yõn carnẽn avũt atĩ miat rien ố u ki.

Phãn 3: Thài yõn carnẽn amốt ndẽm atĩ táq ố u cõt tâng ban rien alỏi.

Phãn 4: Thài yõn carnẽn chĩc ố u cõt tâng pở choaiq alỏi.

Phãn 5: Thài yõn carnẽn chĩc sãng tapoát rana chũq chu. Thài chĩc muoi rana tâng pian nhũang, nneq:

chu chu chu chu chu

Cốp thài yõn carnẽn chĩc sãng tapoát rana chũq cula. Thài chĩc muoi rana tâng pian nhũang, nneq:

cula cula cula cula

Phãn 6: Thài yõn carnẽn chĩc sãng tapoát rana, cula chu. Thài chĩc muoi rana tâng pian nhũang, nneq:

cula chu. cula chu.

Thài chõĩ khiĩr chóq ố tangũt parsốt rana ki.

Chở, moâm bai 13.

=====

lúh

con ramóh sáco.

sáco lúh con.

con ramóh ácho.

ácho lúh con.

con ramóh cula.

con lúh cula.

lúh
úh

úh úh úh úh
lúh núh chúh múh

BAI 14

- Thâi pai: "Bai 14 nâi bũn bar khĩc hâi rien."
Chở thâi atõng carnẽn: "Rup nâi la rup sacco cõp acho lúh con. Ania pai lúh."
- Thâi atõng carnẽn chũq lúh tâng khĩc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, khĩc 7, 8.
(Bar chũq tiaq: chón, lón).
- Thâi atõng carnẽn cayoah chũq lúh, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, khĩc 9, 10, 11, nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3	Phân 4
lúh úh	úh úh úh úh lúh núh chúh múh	lúh núh chúh múh	lúh núh chúh múh lõh nõh chõh mõi

- Thâi atõng carnẽn chũq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, khĩc 11, nneq:
 - anúh (Mpiq anúh con.)
 - chúh (Mpiq yõn con chúh tẽ parneq.)
 - múh (Con a-ĩ múh.)
 - chõh (Mpiq chõh cadõc.)
 - ramóh (Con ramóh sacco.)
 - ralóh (Mpiq chu tẽ ralóh.)
 - ramon (Con ki ramon củq.)
 - rana (Con chu rana ki.)
 - chón (Toâq lúq chón hẽq tũ bũn ngõcõh nõng.)
 - cuco (Coq cuco ralõih.)
- Thâi yõn carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG,

khĩc 13, 14, nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

- Con ramóh charán ntrõu? (Pái ramóh)
- Ntrõu sacco táq?
- Ntrõu acho táq?
- Con ramóh cula, ntrõu con táq?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- lúh cula.
- lúh con. (Bar ntõq)
- ramóh acho.
- ramóh sacco.
- ramóh cula.

Phân 4. Carnẽn doc parnõi puai thâi.

Phân 5. Thâi yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:
Coah avêr: (1) lúh, úh, úh, lúh.

Coah atoam: (1) úh, lúh, úh, núh, úh,
chúh, úh, múh.

(2) úh, úh, úh, úh, lúh, núh,
chúh, múh.

6. Thâi yõn carnẽn rlu mahõi.

7. Thâi doc yõn carnẽn chĩc tẽ mĩt, tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT, khĩc 14, nneq:

a. Chĩc muoi rana: cula cha sana.

(Thâi nhẽng tapun lúq samoât ngê tâng PARNAI SACÂM TAPOÁT.)

8. Thái atổng carnẽn chĩc ố ó cớt, tapun PARNAI
SAGÂM TAPUL, khiẽc 14, 15, 16, nneq:

Phân 1-a: Thái chĩc apáh tâng pian pái lám rana.
Chớ chĩc muoi ố ó cớt tâng rana ki nneq:

ó

Thái blóh carnẽn ramúh ố ó ki. Khãn carnẽn tở
dáng, thái atổng carnẽn ramúh. Thái pai: "Bũn
ố ó nãi tâng chũq cóh cớp ramóh cớp chóh, cớp
sa-ũi ẽn hỏ. Anhia pai puai cớq: cóh, ramóh,
chóh."

Phân 1-b: Thái atổng carnẽn: "Khẽ lủq chĩc ố
ó nãi. Anhia dáng chớ chĩc ố ó. Aléq hái yoc
ẽ chĩc ố ó, hái chĩc tẽ dẫu muoi ố ó nneq:"

ó

Thái chĩc muoi ố ó, chớ, thái pai ẽn, "Moâm ki
hái chóq tếc cakéh tâng pớng nỏm ố ó ki. Chớ
cớt ố ó, nneq:

ó

Phân 2: Thái yõn carnẽn avút atĩ miat rien ố ó
cớt.

Phân 3: Thái yõn carnẽn amỏt ndẽm atĩ táq ố ó
cớt tâng ban rien alỏi.

Phân 4: Thái yõn carnẽn chĩc ố ó cớt tâng pỏ
choaiq alỏi.

Phân 5: Thái yõn carnẽn chĩc sớng tapoát rana
chũq cóh tâng pỏ choaiq alỏi. Cớp thái chĩc muoi

rana tâng pian nhũang, nneq:

cóh cóh

Chớ, thái yõn carnẽn chĩc sớng tapoát rana chũq
chóh tâng pỏ choaiq alỏi. Cớp thái chĩc muoi rana
tâng pian nhũang, nneq:

chóh chóh chóh chóh

Phân 6: Thái yõn carnẽn chĩc sớng tapoát rana,
cula chu cóh, nneq:

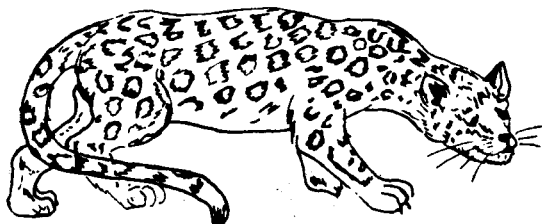
cula chu cóh.

Thái sanhũ chóq ố ó tangút parsót rana ki.

Cớp thái luloah nhẽng chuai carnẽn níc.

Chớ, moâm bai 14.

==

cula aruc

acho ramóh cula aruc.
acho lúh chu.

saco ramóh cula aruc.
saco lúh.

con ramóh cula aruc.
con lúh chu.

cula aruc chu chu
cóh.

aruc
ruc
ru
u

u	a	o
ru,	ra	ro
ruc	rac	roc

aruc
ruc
uc
u

u	a	o
uc	ac	oc
ruc	rac	roc

BAI 15

- Thâi sadoi rup cula aruc tâng khlêc toâr. Thâi pai: "Nâi la mul cula aruc. Anhia pai aruc."
- Thâi atông carnên chũq aruc tâng khlêc toâr cốp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, khlêc 7, 8. (Bar chũq tiaq: chóh, múh).
- Thâi atông carnên cayoah chũq aruc, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, khlêc 9, 10, 11, nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3	Phân 4
aruc	u a o	ruc	ruc rac roc
ruc	ru ra ro	rac	luc lac loc
ru	ruc rac roc	roc	muc mac moc
u			nuc nac noc

- Thâi atông carnên béq tamái ẽn nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3	Phân 4
aruc	u a o	ruc	ruc rac roc
ruc	uc ac oc	rac	run ran ron
uc	ruc rac roc	roc	ruh rah roh
u			

- Phân 5. Thâi atông carnên chũq tâng pian. Cốp thâi chõi chĩc rana cuti tâng pian. Thâi pai rana sacâm ki óng bõq sâng.

- lón (Án lón sâng rana ki.)
- ramon (Con ki ramon củq.)
- cón (Án ki béq cóq-cón.)
- lac (Lac án ki, tở cõt phệp.)
- múh (Con a-ĩ múh.)
- anúh (Mpiq anúh con.)

- chúh (Mpiq yõn con chúh tẽ parneq.)
- rana (Con chu rana ki.)
- nón (Nón-nón án ki chõn cóh.)
- saro (Mpiq sot saro.)

- Thâi yõn carnên doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG, khlêc 13, 14, nneq:

Phân 1. Carnên doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnên nneq:

- Acho ramóh sarán ntróu?
- Saco ramóh sarán ntróu?
- Con ramóh sarán ntróu?
- Cula aruc chu chu léq?

Phân 3. Carnên chuaq rana cakéh nneq:

- lúh chu. (bar ntóq)
- chu chu cóh.

Phân 4. Carnên doc parndi puai thâi.

Phân 5. Thâi yõn carnên doc cuaq pũn nsuar nneq:
Coah avêr pỏng: aruc, ruc, ru, u.

Coah atoam pỏng: (1) u, ru, ruc, a, ra, rac, o, ro, roc.

(2) u, a, o, ru, ra, ro, ruc, rac, roc.

Coah avêr pũn: aruc, ruc, uc, u.

Coah atoam pũn: (1) u, uc, ruc, a, ac, rac, o, oc, roc.

(2) u, a, o, uc, ac, oc, ruc, rac, roc.

- Thâi yõn carnên rlu mahõi.

7. Thâi doc yǎn carnĕn chĩc tĕ mŭt, tapun PARNAI SACĀM TAPŌAT, khĩc 14, nneq:

a. Chĩc muoi rana acho chu.

8. Thâi atǒng carnĕn chĩc ú cakĕh cǒt, tapun PARNAI SACĀM TAPUL, khĩc 14, 15, 16, nneq:

Phân 1-a: Thâi chĩc apah tâng pian pái lám rana. Chở thâi chĩc muoi ố ú cakĕh cǒt tâng rana ki nneq:

_____ ú _____

Thâi blǒh carnĕn ramŭh ố ú cakĕh cǒt ki. Khân carnĕn tǒ dǎng, thâi atǒng carnĕn ramŭh. Cǒp thâi pai: "Bũn ố ú cakĕh cǒt nâi tâng chũq lũh cǒp chũh cǒp anũh, cǒp sa-ũĩ ěn hũ. Anhia pai puai cúq: lũh, chũh, anũh."

Phân 1-b: Thâi pai: "Hái chĩc ố ú cakĕh cǒt nneq: Tĕ dâu hái chĩc muoi ố u cuti. Anhia dǎng chở chĩc ố u cuti, nneq:"

_____ u _____

Phân 1-c: Chở thâi pai ěn: "Chở, môam hái chĩc ố u cuti, hái chóq muoi tĕc cakĕh pǒng nǒm ố u cuti ki. Chở, cǒt ố ú cakĕh, nneq:"

_____ ú _____

Phân 2: Thâi yǎn carnĕn avút atĩ miat rien ố ú cakĕh cǒt.

Phân 3: Thâi yǎn carnĕn amót ndĕm atĩ táq ố ú cakĕh cǒt tâng ban rien alǒi.

Phân 4: Thâi yǎn carnĕn chĩc sǒng tapoát rana ố ú cakĕh cǒt tâng pǒ choaiq alǒi.

Phân 5: Thâi yǎn carnĕn chĩc sǒng tapoát rana chũq lũh tâng pǒ choaiq alǒi nneq:

lũh lũh lũh lũh lũh lũh

Thâi chĩc muoi rana tâng pian, yǎn carnĕn nhĕng nhuang carnĕn chĩc tâng pǒ choaiq alǒi.

Phân 6: Thâi yǎn carnĕn chĩc sǒng tapoát rana, cula lũh, tâng pǒ choaiq alǒi nneq:

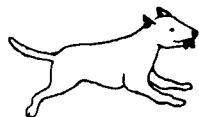
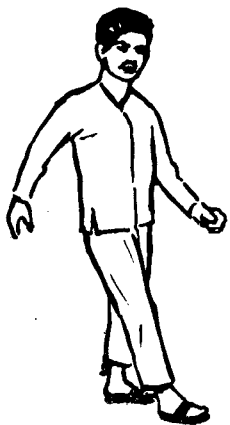
cula lũh cula lũh

Thâi chĩc muoi rana tâng pian, yǎn carnĕn nhĕng nhuang carnĕn chĩc tâng pǒ choaiq alǒi. Cǒp thâi chǒi khĩr chóq ố tangút parsót rana ki.

Cǒp thâi luloah nhĕng chuai carnĕn chĩc níc.

Chở, môam bai 15.

=====

án ki

án ki ramóh acho.
acho lúh án ki.

án ki ramóh sacco.
sacco lúh án ki.

án ki ramóh cula
aruc cha sacco. án ki
lúh chu.

án ki
án

án ác áh

BAI 16

- Thâi sadoi rup acho lúh án ki. Thâi pai: "Nâi la rup acho lúh án ki. Anhia pai án ki."
- Thâi atǝng carnĕn chũq án tâng khlĕc toâr cǝp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, khlĕc 7, 8. (Bar chũq tiaq: saro, ramon).
- Thâi atǝng carnĕn cayoah chũq án, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, khlĕc 9, 10, 11, nneq:

Phân 1

án ki
án.

Phân 2

án	ác	áh
----	----	----

Phân 3

án
ác
áh

Phân 4

án	ác	áh
ón	óc	óh
ún	úc	úh

Phân 5 (Chǝi chĭc rana cuti tâng pian).

- lac (Lac án ki, tǝ cǝt phĕp.)
 - sala (Sala adon tǝq lúq.)
 - áh (Áh sarai tǝ bũn cat.)
 - óc (Tangái nâi paloâng óc.)
 - óh (Óh lúq sĭaq tâng sanoâm.)
 - anúh (Mpiq anúh con.)
 - chúh (Mpiq yǝn con chúh tĕ parneq.)
 - múh (Con a-ĩ múh.)
 - chón (Toâq lúq chón héq tǝ bũn ngcǝh noâng.)
 - ralóh (Mpiq chu tĕ ralóh.)
- Thâi atǝng carnĕn chũq ki tâng pian, tapun PARNAI SACÂM PŎN, khlĕc 12, nneq:

Phân 1:

acho ki lúh con.
ki
saco ki lúh acho.
con lúh cula ki.

- Thâi yǝn carnĕn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SŎNG, khlĕc 13, 14 nneq:

Phân 1. Carnĕn doc bũn.

Phân 2. Parnai chim carnĕn nneq:

- Án ki ramóh ntrǝu? (pai ramúh)
- Cula aruc cha ntrǝu?

Phân 3. Carnĕn chuaq rana cakéh nneq:

- ramóh sacco.
- ramóh acho.
- ramóh cula aruc.
- lúh chu.

Phân 4. Carnĕn doc parnǝi puai thâi.

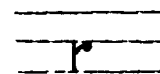
Phân 5. Thâi yǝn carnĕn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr: (1) án ki, án.
Coah atoam: (1) án, ác, áh.

- Thâi yǝn carnĕn rlu mahǝi.
- Thâi doc yǝn carnĕn chĭc tĕ mút, tapun PARNAI SACÂM TAPŎAT, khlĕc 14, nneq:
 - Chĭc muoi rana: acho lúh cula.
(Thâi atǝng carnĕn: "Anhia chǝi khlĭr chǝq tangút parsót rana ki.")
- Thâi atǝng carnĕn chĭc óc r cǝt, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, khlĕc 14, 15, 16, nneq:

Phân 1-a: Thâi chĭc apáh tâng pian pái lám rana.

Chǝ thâi chĭc muoi óc r cǝt tâng rana ki nneq:

Thâi blóh carnẽn ramúh ố r cợ́t ki. Khãn car-
nẽn tở dặ́ng, thâi atộ́ng carnẽn ramúh. Thâi pai:
"Bũn ố r cợ́t nâi tặ́ng chụ̃q rana cợ́p aruc cợ́p
rit cợ́p sa-ũĩ ẽn họ̉. Anhia pai puai cụ́q: rana,
aruc, rit."

Phân 1-b: Thâi pai: "Hái chĩc ố r cợ́t nneq: Tẽ
dâu hái chĩc muoi ntrẽh tayũng cakẹ̉h nneq:"

Phân 1-c: Cợ́p thâi pai ẽn: "Chọ̉ hái chĩc apiam
coah atoam. Chọ̉ cợ́t ố r cợ́t nneq:

Phân 2: Thâi yộ́n carnẽn avủt atĩ miat riẽn ố r cợ́t.

Phân 3: Thâi yộ́n carnẽn amộ́t nđẽm atĩ táq ố r cợ́t
tặ́ng ban riẽn alọ̉i.

Phân 4: Thâi yộ́n carnẽn chĩc sợ́ng tapoát rana ố r
cợ́t tặ́ng pọ̉ choaiq alọ̉i.

Phân 5: Thâi yộ́n carnẽn chĩc sợ́ng tapoát rana chụ̃q
aruc. Cợ́p thâi chĩc muoi rana tặ́ng pian, yộ́n car-
nẽn nhẽng nhuang carnẽn chĩc tặ́ng pọ̉ choaiq alọ̉i
nneq:

aruc aruc aruc aruc

Phân 6: Chọ̉ thâi yộ́n carnẽn chĩc sợ́ng tapoát rana
bũn bar chụ̃q cula aruc, cợ́p thâi yộ́n carnẽn chĩc
ố rlu parsộ́t bar chụ̃q ki nneq:

cula aruc, cula aruc,

Cợ́p thâi luloah nhẽng chuai carnẽn chĩc nĩc.

Chọ̉, moãm bai 16.

=====

acho
Acho

Acho ramóh saco. Saco
cha sana. Saco lúh acho
ki.

Acho ki cha sana saco.

Acho ramóh cula aruc.

Acho ki lúh cula aruc.
Acho ki lúh chu.

acho
Acho

acho saco cula
Acho Saco Cula

BAI 17

1. Thái sadoi rup. Thái atông carnẽn: "Nâi la rup sacco lúh acho. Anhia pai acho."
2. Thái sadoi chũq acho pông. Thái pai: "Cóp chũq nâi la chũq acho. Anhia pai acho. Anhia đàng chớ chũq acho nâi."
3. Chớ thái sadoi ẽn chũq Acho pũn. Thái pai: "Cóp chũq nâi la chũq Acho tê. Anhia pai Acho."
Thái pai ẽn: "Cóp anhia hũm la chũc acho nâi bũn bar thũ ốc a. Chũq pông bũn ốc a cớt. Chũq pũn bũn ốc A toâr. Ma bar ốc nâi pai machống."
4. Thái pai ẽn: "Đũ bai ntun sanốq bai nâi tê. Chũq tamái bũn bar thũ. Muoi thũ pông bũn ốc tê dâu cớt. Muoi thũ pũn bũn ốc tê dâu toâr. Ngkíq anhia nhêng; anhia đốq tâng mút la tở ốc cớt cốp ốc toâr."
5. Cóp thái pai ẽn: "Cóp ốc toâr hái chốq dâu rana chĩc, cốp dâu chũq ramủh cuai, cốp dâu chũq ramủh vll, ramủh cruang. Ngkíq anhia nhêng, anhia hũm tâng đũ bai ntun, đũ rana chĩc bũn ốc toâr tê dâu."
6. Thái atông carnẽn béq tamái, tapun PARNÁI SACÂM PÁI. Cóp thái nhêng samoât, chĩc samoât. Béq aléq bũn ốc cớt tê dâu, chớ thái chĩc ốc cớt; béq aléq bũn ốc toâr tê dâu, chớ thái chĩc ốc toâr, nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
acho	acho sacco cula	acho	Acho
Acho	Acho Saco Cula	saco	Saco
		cula	Cula

Phân 5: Thái chõi chĩc rana cuti tâng pian. Cóp thái nhêng samoât, chĩc samoât đéh ốc toâr, đéh ốc cớt, nneq:

- a. áh (Áh sarái tở bũn cat.)
 - b. óh (Óh lúq sĩaq tâng sanoâm.)
 - c. ốc (Tangái nâi paloâng ốc.)
 - d. Ana (Ana nâi phuom lúq.)
 - e. Sala (Sala adon tôq lúq.)
 - g. Anúh (Mpiq anúh con.)
 - h. Con (Con cha sana.)
 - i. Saca (Án ki nguaiq blống saca.)
 - k. Chúh (Mpiq yốn con chúh tê parneq.)
 - l. Saro (Saro mpiq o lúq.)
7. Thái yốn carnẽn doc nsuar tapun PARNÁI SACÂM SỔNG, khĩc 13, 14, nneq:
- Phân 1. Carnẽn doc bũm.
- Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:
- a. Acho ramóh ntróu? (bar ramủh)
 - b. Saco lúh acho tở?
 - c. Acho ki cha ntróu?
 - d. Acho ki lúh cula aruc tở?
- Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
- a. lúh acho ki.
 - b. lúh cula aruc.
 - c. lúh chu.

Phân 4. Carnẽn doc parndĩ puaĩ thài.

Phân 5. Thài yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr: acho, Acho.

Coah atoam: (1) acho, Acho, sacco, Saco,
cula, Cula.

(2) acho, sacco, cula, Acho,
Saco, Cula.

8. Thài yõn carnẽn rlu mahõĩ.

9. Thài doc yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI

SACÂM TAPÔAT, khiẽc 14, nneq:

a. Chĩc cula aruc.

10. Thài atõng carnẽn chĩc ốc m cõt, tapun PARNAI

SACÂM TAPUL, khiẽc 14, 15, 16, nneq:

Phân 1-a: Thài chĩc apáh tâng pian pái lám rana.

Chở thài chĩc muoi ốc m cõt tâng rana ki nneq:

m

Thài blõh carnẽn ramũh ốc m cõt ki. Khãn carnẽn
tõ dáng, thài atõng carnẽn ramũh. Cóp thài pai:

"Bũn ốc m cõt nài tâng chũq mũh cóp ramõh cóp
mut, cóp sa-ũĩ ẽn hõ. Anhia pai puaĩ củq: mũh,
ramõh, mut."

Phân 1-b: Thài pai: "Hái chĩc ốc m cõt nneq:

Tẽ dàu hái chĩc muoi ntreh tayũng cakẽh nneq:

L

Phân 1-c: Thài pai: "Chở hái chĩc pla rabáih tũ
rana mpũng dĩ asẽng chu rana pũn, nneq: _____

n

Phân 1-d: Cóp thài pai ẽn: "Chở, hái chĩc ẽn pla
rabáih sĩa tũ rana mpũng dĩ asẽng chu rana pũn. Chở
cõt ốc m cõt nneq:" _____

m

Phân 2: Thài yõn carnẽn avút atĩ miat rien ốc m cõt.

Phân 3: Thài yõn carnẽn amót ndẽm atĩ táq ốc m cõt
tâng ban rien alõĩ.

Phân 4: Thài yõn carnẽn chĩc sõng tapoát rana ốc m
cõt tâng pở choáiq alõĩ.

Phân 5: Thài yõn carnẽn chĩc sõng tapoát rana chũq
ramõh. Cóp thài chĩc muoi rana tâng pian nhuang,
yõn carnẽn nhẽng, nneq:

ramõh ramõh ramõh

Phân 6: Thài yõn carnẽn chĩc sõng tapoát rana,
con ramõh cula aruc. Thài chĩc muoi rana tâng pian
cóp thài sanũ chỏq ốc tangũt parsót rana ki, nneq:

con ramõh cula aruc

Cóp thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq,
cóp yõn carnẽn chỏq ốc tangũt parsót dĩ rana.

Chở, môam bai 17.

=====

sarán
Sarán

Sarán ki.

Rana ki chu chu
Sarán.

Con ramóh cula aruc.
Con lúh chu Sarán.

Acho ramóh cula aruc.
Acho lúh chu Sarán.

Acho ramóh con.
Acho lúh con.

Sarán
rán
án

án ác áh
rán chác máh
Rán Chác Máh

BAI 18

1. Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup vil Sarán. Anhia pai Sarán."
2. Thâi atõng carnẽn chũq Sarán tâng khĩc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, khĩc 7, 8. (Bar chũq tiaq: áh, óh).
3. Thâi atõng carnẽn cayoah chũq Sarán táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, khĩc 9, 10, 11. (Cõp thâi nhẽng samoát ốc léq toâr cõp ốc léq cõt. Chõ thâi chĩc lủq tapun choaiq nâi nneq:)

Phân 1

Sarán
rán
án

Phân 2

án	ác	áh
rán	chác	máh
Rán	Chác	Máh

Phân 3-a

rán
chác
máh

Phân 3-b

Rán
Chác
Máh

Phân 4

rán	chác	máh
rún	chúc	múh
rón	chóc	móh

- Phân 5: Thâi atõng carnẽn chũq tâng pian. Cõp thâi chõĩ chĩc rana cuti tâng pian. Thâi pai rana sacâm ki óng bõq sãng. Cõp thâi nhẽng samoát chũq léq bũn ốc toâr tẽ dâu cõp chũq léq bũn ốc cõt tẽ dâu, nneq:
- a. Sarán (Ki vil Sarán.)
 - b. saráh (Mpoaq táq saráh.)
 - c. sarúh (Tâu báı sarúh pỏ ki.)

- d. áh (Áh sarái tở bũn cat.)
 - e. óc (Tangái nâi paloâng óc.)
 - g. óh (Óh lủq sĩaq tâng sanoâm.)
 - h. Múh (Con a-ĩ múh.)
 - i. Chúc (Chúc ỏi o lủq.)
 - k. Ramon (Ramon củq nõng cõt-cõt.)
1. Acho (Acho ki toâr lủq.)

4. Thâi yõn carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, khĩc 13, 14 nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

- a. Ntrõu con ramóh?
- b. Ntrõu acho ramóh? (bar ramúh)
- c. Ntrõu con táq, án ramóh cula aruc?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- a. chu chu Sarán.
- b. lủh chu Sarán. (bar ntỏq)
- c. lủh con.
- d. Sarán ki.
- e. Rana ki.

Phân 4. Carnẽn doc parnỏi puai thâi.

- Phân 5. Thâi yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:
- Coah avêr: Sarán, rán, án, án, rán, Sarán.
Coah atoam: (1) án, rán, Rán, ác, chác, Chác, áh, máh, Máh.
- (2) án, ác, áh, rán, chác, máh, Rán, Chác, Máh.

5. Thái yõn carnẽn rlu mahõĩ.
6. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút, tapun PARNAI SA-CÂM TAPOÁT, khiẽc 14, nneq: cula chu chu cõh.

7. Thái atõng carnẽn chĩc ỏc s toâr, tapun PARNAI SACÂM TAPUL, khiẽc 14, 15, 16, nneq:

Phân 1-a: Thái chĩc apah tâng pian pái lám rana.

Chở thái chĩc muoi ỏc s toâr tâng ki nneq: S

Thái blõh carnẽn ramủh ỏc s toâr ki. Khãn carnẽn tở dãng, thái atõng carnẽn ramủh. Thái pai:

"Bũn ỏc s tâng chũq sana cõp saco cõp Saran, cõp sa-ủĩ ẽn hõ. Anhia pai: sana, saco, Saran."

Phân 1-b: Thái pai: "Khẽ lủq chĩc ỏc s toâr. Machõng ỏc s cõt ma toâr hõn. Tẽ dẫu hai chĩc cooc cunũt lakẽng tử rana pũng asẽng cuvõl coah avêr toãq rana mpũng dĩ, nneq:" C

Phân 1-c: Thái pai ẽn: "Chở hai chĩc ẽn cooc asẽng cuvõl coah atoam toãq rana pũn. Chở cõt ỏc s toâr nneq:" S

Phân 2: Carnẽn avũt atĩ miat rien ỏc s toâr.

Phân 3: Carnẽn amõt ndẽm atĩ, táq tâng ban rien.

Phân 4: Carnẽn chĩc sũng tapoát rana ỏc s toâr tâng pỏ choaiq alõĩ.

8. Thái atõng ẽn chĩc ỏc á cakẻh cõt, nneq:

Phân 1-a: Thái chĩc apah tâng pian pái lám rana.

Chở chĩc muoi ỏc á cakẻh tâng ki nneq: á

Thái blõh carnẽn ramủh ỏc á cakẻh ki. Thái pai:

"Khẽ lủq chĩc ỏc á cakẻh nãi. Anhia dãng chỏ chĩc ỏc a cuti. Khãn hai yoc ẽ chĩc ỏc á cakẻh cõt, hai chĩc muoi ỏc a cuti cõt tẽ dẫu. Chỏ chỏq tẻc cakẻh pũng nỏm ỏc ki. Chỏ cõt ỏc á cakẻh cõt nneq: á

9. Thái yõn carnẽn chĩc sũng tapoát rana ỏc á cakẻh cõt tâng pỏ choaiq alõĩ.

10. Thái yõn carnẽn chĩc sũng tapoát rana chũq an, nneq: án án án án án án

11. Thái yõn carnẽn chĩc sũng tapoát rana chũq Saran tâng pỏ choaiq alõĩ nneq:

Saran Saran Saran

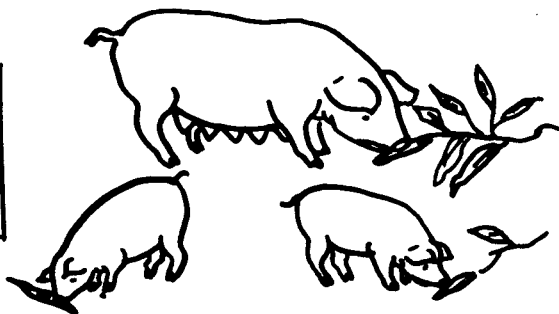
12. Cõp thái yõn carnẽn chĩc sũng tapoát rana bũn bar chũq, chu Saran, nneq:

chu Saran, chu Saran,

Cõp thái yõn carnẽn nhẽng samoát, chĩc ỏc rlu parsõt bar chũq ki, cõp chĩc s toâr tẽ dẫu chũq Saran. Thái luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc piẻiq.

Chở, môam bai 18.

alic
Alic

Alic ki.

Alic ki cha saro.

Alic ramóh cula aruc.

Alic lúh cula aruc. Cula
aruc ki chu chu cóh.

alic
lic
li
i

i	i	i	i
li	li	mi	ni
lic	lin	min	nic
Lic	Lin	Min	Nic

alic
lic
ic
i

i	i	i	i
ic	in	in	ic
lic	lin	min	nic
Lic	Lin	Min	Nic

BAI 19

- Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup alic. Anhia pai alic."
- Thâi atõng carnẽn chũq alic tâng khĩc toâr cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, khĩc 7, 8. (Bar chũq tiaq: óc, anủ).
- Thâi atõng carnẽn cayoah chũq alic, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, khĩc 9, 10, 11, 12, nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
alic	i i i i	lic	Lic
lic	li li mi ni	lin	Lin
li	lic lin min nic	min	Min
i	Lic Lin Min Nic	nic	Nic

Thâi nhẽng samoât, chĩc samoât ã ỏc toâr, ã ỏc cõt.

- Thâi atõng carnẽn cayoah chũq alic, táq béq ẽn, nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3
alic	i i i i	lic
lic	ic in in ic	lin
ic	lic lin min nic	min
i		nic

Phân 4

lic	lin	min	nic
loc	lon	mon	noc
lac	lan	man	nac
luc	lun	mun	nuc

Phân 5: (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

- sanic (Sanic ãõq chõq saro.)
- mun (Mun án nâi sa-ũĩ lủq.)
- lun (Con cha priat lun.)
- mun man (Mun man ãõq nau táq cusủp.)
- Sarân (Ki vil Sarân.)
- saráh (Mpoaq táq saráh.)
- sarủh (Tâu báĩ sarủh pỏ ki.)
- chúc (Chúc ỏĩ o lủq.)
- ralỏh (Mpiq chu tẽ ralỏh.)
- chón (Toâq lủq chón hẻq tỏ bủn ngỏch noâng.)

- Thâi yõn carnẽn ãõc nsủar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, khĩc 13, 14 nneq:

Phân 1. Carnẽn ãõc bủm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

- Ntrủu alic ki cha?
- Alic ramỏh ntrủu?
- Chu lẻq cula aruc ki chu?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

- Alic ki. (bar ntỏq)
- Cula aruc ki.
- ramỏh cula aruc.
- lủh cula aruc.
- chu chu cỏh.
- cha saro.

Phân 4. Carnẽn ãõc parnỏi puai thâi.

Phân 5. Thái yõn carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr põng: alic, lic, li, i.

Coah atoam põng: (1) i, li, lic, Lic, i,
li, lin, Lin, i, mi,
min, Min, i, ni
nic, Nic.

(2) i, i, i, i, li, li,
mi, ni, lic, lin,
min, nic, Lic, Lin,
Min, Nic.

Coah avêr pũn: alic, lic, ic, i.

Coah atoam pũn: (1) i, ic, lic, Lic, i,
in, lin, Lin, i, in,
min, Min, i, ic, nic,
Nic.

(2) i, i, i, i, ic, in,
in, ic, lic, lin,
min, nic, Lic, Lin,
Min, Nic.

6. Thái yõn carnẽn rlu mahõi.

7. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI
SACÂM TAPÔAT, khĩc 14, nneq:

a. ramoh.

b. Saran.

Cóp thái atõng carnẽn chĩc ốc S toâr tẽ dũu
chũq Saran.

8. Thái atõng carnẽn chĩc ốc A toâr, tapun PARNAI
SACÂM TAPUL, khĩc 14, 15, 16, nneq:

Phân 1-a: Thái chĩc apáh tâng pian pái lám rana.

Chở thái chĩc muoi ốc A toâr tâng rana ki: A

Thái blõh carnẽn ramũh ốc A toâr ki. Khãn carnẽn
tõ dáng, thái atõng carnẽn ramũh. Cóp thái pai:

"Bũn ốc A tâng chũq acho cóp ana cóp alic, cóp
sa-ũi ẽn hõ. Anhia pai puai củq: acho, ana, alic."

Phân 1-b: Thái pai: "Hái chĩc ốc A toâr nneq: Tẽ
dũu hái chĩc ntreh cuti rarêng atoam nneq: I

Phân 1-c: Cóp thái pai ẽn: "Chở hái chĩc ntreh
cuti rarêng avêr, nneq: A

Phân 1-d: Thái pai ẽn: "Chở hái chĩc pacoan rana
mpũng dĩ. Chở cõt ốc A toâr nneq: A

Phân 2: Thái yõn carnẽn avút atĩ miat rien ốc A
toâr.

Phân 3: Thái yõn carnẽn amót ndẽm atĩ táq ốc A toâr
tâng ban rien alõi.

Phân 4: Thái yõn carnẽn chĩc sỡng tapoat-rana ốc A
toâr tâng pỏ choaiq alõi.

Phân 5: Thái yõn carnẽn chĩc sỡng tapoat rana chũq
Ana tâng pỏ choaiq alõi. Cóp thái chĩc nhuang muoi
rana tâng pian nneq:

Ana Ana Ana Ana Ana

9. Moâm ki thái atõng carnẽn chĩc ốc i cõt, nneq:

Thái chĩc apáh tâng pian pái lám rana. Chở thái
chĩc muoi ốc i cõt tâng rana ki, nneq: i

Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc muoi ốc ẽn.
Hái rien chĩc ốc i cớt. Anhia dáng chớ chĩc ốc ki.
Khẽ lủq chĩc ốc i cớt. Bũn ốc i tâng chũq alic
cóp ki cóp vil, cóp sa-ũi ẽn hỏ. Anhia pai puai
củq: alic, ki, vil."

Phan 1-a: Thâi pai: "Hái chĩc ốc i cớt nneq: Tẽ
đâu hái chĩc muoi ntreh tayũng cakẻh nneq: _____

Phan 1-b: Chớ thâi pai ẽn: "Chớ hái chóq atỏq tâng
pỏng nỏm ốc ki. Chớ cớt ốc i cớt nneq: _____

Phan 2: Thâi yỏn carnẻn avủt atĩ miat rien ốc i cớt.

Phan 3: Thâi yỏn carnẻn amỏt ndẻm atĩ táq ốc i cớt
tâng ban rien alỏi.

Phan 4: Thâi yỏn carnẻn chĩc sỏng tapỏat rana ốc i
cớt tâng pỏ choaiq alỏi.

Phan 5: Thâi yỏn carnẻn chĩc sỏng tapỏat rana chũq
Alic bũn ốc A toỏt tẽ đầu nneq:

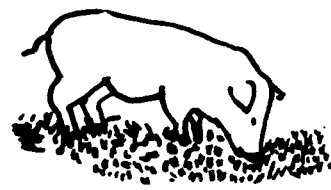
Alic Alic Alic Alic Alic

Phan 6: Thâi yỏn carnẻn chĩc sỏng tapỏat rana,
nneq: Alic lủh. Thâi chĩc rana tâng pian nneq:

Alic lủh Alic lủh

Chớ, moỏm bai 19.

tưc
Tưc

Alic tưc saro. An
ramỏh saco. Saco tưc
saro.

Alic ramỏh cula aruc.
Cula aruc arư. Alic lủh
chu Sarỏn. Cula aruc
chu chu cỏh.

tưc
ưc
ư

ư	ư	ư
ưc	ưn	ưh
tưc	rưn	cưh

tuc

tư

ư

ư

a

o

i

tư

ta

to

ti

tuc

tac

toc

tic

Tưc

Tac

Toc

Tic

BAI 20

1. Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup alic tuc saro. Anhia pai tuc."
2. Thâi atõng carnẽn chũq tuc tâng khiẽc toar cõp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI, khiẽc 7, 8. (Bar chũq tiaq: mun, sanic).
3. Thâi atõng carnẽn cayoah chũq tuc, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, khiẽc 9, 10, 11, 12. (Ốc tamái la ốc đ).

Phân 1

tuc
tư
ư

Phân 2

ư	a	o	i
tư	ta	to	ti
tuc	tac	toc	tic
Tưc	Tac	Toc	Tic

Phân 3-a

tuc
tac
toc
tic

Phân 3-b

Tưc
Tac
Toc
Tic

4. Thâi atõng carnẽn béq tamái ẽn nneq:

Phân 1

tuc
úc
ủ

Phân 2

ủ	ủ	ủ
úc	ủn	ủh
tuc	rủn	củh

Phân 3

tuc
rủn
củh

Phân 4

tuc	rủn	củh
toc	ron	coh
tuc	run	cuh
tac	ran	cah

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. tac (Ngử chõ tac ki.)
- b. ti (Mpoaq ti samủ.)
- c. cacoh (Cacoh rana chu vil ki.)
- d. mun man (Mun man đõq nau táq cusủp.)
- e. lun (Con cha priat lun.)
- g. mun (Mun án nâi sa-ủi lủq.)
- h. sanic (Sanic đõq chõq saro.)

i. sarúh (Tâu báí sarúh pǒ ki.)

k. saráh (Mpoaq táq saráh.)

l. Sarán (Ki vil Sarán.)

5. Thái yǒn carnĕn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG, khlĕc 13, 14 nneq:

Phân 1. Carnĕn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnĕn nneq:

a. Ntrǒu alic tǔc?

b. Ntrǒu alic ki ramóh? (bar ramúh)

c. Ntrǒu saco tǔc?

d. Pǒ léq alic ki lúh chu?

e. Pǒ léq cula aruc ki chu?

g. Cula aruc táq ntrǒu? (arđ)

Phân 3. Carnĕn chuaq rana cakéh nneq:

a. ramóh saco.

b. ramóh cula aruc.

c. tǔc saro. (bar ntóq)

d. lúh chu Sarán.

e. chu chu cóh.

Phân 4. Carnĕn doc parndi puai thái.

Phân 5. Carnĕn doc cuaq pǔn nsuar nneq:

Coah avêr pǔng: tǔc, úc, ú, ú, úc, tǔc.

Coah atoam pǔng: (1) ú, úc, tǔc, ú, ún,
rún, ú, đh, củh.

(2) đ, đ, đ, úc, ún,
đh, tǔc, rún, củh.

Coah avêr pǔn: tǔc, tǔ, ú, ú, tǔ, tǔc.

Coah atoam pǔn: (1) đ, tǔ, tǔc, Tǔc, a,
ta, tac, Tac, o, to,
toc, Toc, i, ti,
tic, Tic.

(2) đ, a, o, i, tǔ, ta,
to, ti, tǔc, tac,
toc, tic, Tǔc, Tac,
Toc, Tic.

6. Thái yǒn carnĕn rlu mahǒi.

7. Thái doc yǒn carnĕn chĩc tẽ mút, tapun PARNAI

SACÂM TAPÓAT, khlĕc 14, nneq: Alic lúh.

Cóp thái yǒn carnĕn sanhũ chĩc ốc A toâr tẽ dâu
cóp chĩc ốc tangút parsót rana ki.

8. Thái atǔng carnĕn chĩc ốc t cǔt, tapun PARNAI

SACÂM TAPUL, khlĕc 14, 15, 16, nneq:

Phân 1-a: Thái chĩc apáh tâng pian pái lám rana.

Chở thái chĩc muoi ốc t cǔt tâng ki nneq:

I

Thái blǒh carnĕn ramúh ốc t cǔt. Chở thái pai:

"Bũn ốc t nâi tâng chũq tǔc cǔp tacu cǔp tâng,
cǔp sa-đi ẽn hǒ. Anhia pai: tǔc, tacu, tâng."

Phân 1-b: Thái pai: "Khẽ lúq chĩc ốc t cǔt.

Tẽ dâu hái chĩc muoi ntreh tayúng cuti:"

I

Phân 1-c: Thái pai ẽn: "Chở hái chĩc muoi pacoan
tâng rana mpúng đĩ. Chở, cǔt ốc t cǔt nneq:

I

Phân 2: Carnĕn avút atĩ miat rien ốc t cǔt.

Phân 3: Thâi yõn carnẽn amõt ndẽm atĩ táq ốc ư cớt
tâng ban rien alỏi.

Phân 4: Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoat rana ốc ư
cớt tâng pở choaiq alỏi.

9. Thâi atống carnẽn chĩc ốc ư cớt, tapun PARNAI
SACÂM TAPUL, khĩẽc 14, 15, 16, nneq:

Phân 1-a: Thâi chĩc apáh tâng pian pái lám rana.

Chở thâi chĩc muoi ốc ư cớt tâng ki nneq: _____

ư

Thâi blớh carnẽn ramủh ốc ư cớt ki. Khãn carnẽn
tổ dánh, thâi atống carnẽn ramủh. Cóp thâi pai:
"Bũn ốc ư nâi tâng chũq tũc cốp arũ cốp pũn, cốp
sa-ũi ẽn hỡ. Anhia pai: tũc, arũ, pũn."

Phân 1-b: Thâi pai: "Hái chĩc ốc ư cớt nneq:

Tẽ dâu hái chĩc muoi ốc ư cuti, nneq:" _____

ư

Phân 1-c: Thâi pai ẽn: "Chở hái chĩc rambỏh
coah atoam. Chở, cớt ốc ư cớt nneq:" _____

ư

Phân 2: Carnẽn avút atĩ miat rien ốc ư cớt.

Phân 3: Carnẽn amõt ndẽm atĩ táq ốc ư cớt tâng
ban rien alỏi.

Phân 4: Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoat rana
ốc ư cớt tâng pở choaiq alỏi.

Phân 5: Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoat rana
chũq tũc tâng pở choaiq alỏi. Cóp thâi chĩc

muoi rana tâng pian, yõn carnẽn nhẽng nhũng carnẽn
chĩc tâng pở choaiq alỏi, nneq:

tũc tũc tũc tũc

Phân 6: Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoat rana:

Alic tũc, nneq:

Alic tũc. Alic tũc.

Thâi chĩc muoi rana tâng pian nhũng, cốp thâi
sanhũ chĩc ốc A toar tẽ dâu, cốp chỏq ốc tangút
parsốt rana.

Cóp thâi luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chở, moãm bai 20.

==

cupi
Cupi

Cupi ki.

Con ramóh cupi ki.

Cupi ki lúh con.

Acho ramóh cupi. Cupi
ki lúh acho.

cupi	i	u	a	o	ư
pi	pi	pu	pa	po	pư
i	Pi	Pu	Pa	Po	Pư

BAI 21

- Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup cupi. Anhia pai cupi." Chở, thâi atống carnẽn chũq cupi tâng khĩc toâr cốp tâng pian, tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bar chũq tiaq: cacoh, sarah).
- Thâi atống carnẽn cayoah chũq cupi, táq béq tapun PARNAI SACÂM PÁI, khĩc 9, 10, 11, 12, nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
cupi	i u a o ư	pi	Pi	pi pu pa po pư
pi	pi pu pa po pư	pu	Pu	ni nu na no nư
i	Pi Pu Pa Po Pư	pa	Pa	ri ru ra ro rư
		po	Po	mi mu ma mo mư
		pư	Pư	

Phân 5

- apu (Mpiq apu con.)
 - arđ (Cula arđ.)
 - pu tóh (Con pu tóh mpiq.)
 - tac (Ngũr chỏ tac ki.)
 - chúc (Chúc ỡi o lủq.)
 - mi (Con cha mi.)
 - sanic (Sanic đốq chỏq saro.)
 - mun man (Mun man đốq nau táq cusủ.)
 - túc (Alic túc saro.)
 - alic (Alic ki toâr lủq.)
- Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỔNG, nneq:
 - Phân 1. Carnẽn doc bũm.
 - Phân 2. Parnai chim:
 - Con ramóh ntrỏu?
 - Acho ramóh ntrỏu?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:

- a. lúh con. c. ramóh cupi ki.
- b. lúh acho. d. ramóh cupi.

Phân 4. Carnẽn doc parnóí puai thâi.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

Coah avêr: cupi, pi, i, i, pi, cupi.

Coah atoam: (1) i, pi, Pi, u, pu, Pu,
a, pa, Pa, o, po, Po,
ủ, pủ, Pủ.

(2) i, u, a, o, ủ, pi, pu,
pa, po, pủ, Pi, Pu, Pa,
Po, Pủ.

4. Thâi yõn carnẽn rlu mahõi.

5. Thâi doc yõn carnẽn chĩc tẽ mũt, tapun PARNAI
SACÂM TAPÔÁT, khĩẽc 14, nneq:

- a. cóh b. túc c. ramóh

6. Tangái nâi thâi yõn carnẽn rien loah chĩc ốc t
cốt cốp ốc ủ cốt, nneq:

- a. Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana ốc t cốt
tâng pỏ choaiq alỏi.
- b. Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana ốc ủ cốt
tâng pỏ choaiq alỏi.
- c. Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana chũq
túc tâng pỏ choaiq alỏi.
- d. Thâi yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana, nneq:
Alic túc saro.

Chớ, moâm bai 21.

mpiq
Mpiq

Con ki ramóh mpiq
án. Mpiq apu án. Con
pu tóh mpiq. Mpiq
achúh con án.

mpiq	i	u	o	ư
piq	iq	uq	oq	ưq
iq	piq	puq	poq	pưq
i	Piq	Puq	Poq	Pưq

BAI 22

1. Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup mpiq apu con. Anhia pai mpiq." Chở thâi atõng carnẽn chũq mpiq tapun PARNAI SACÂM MUOI, khiẽc 7, 8. (Bar chũq tiaq: pu tõi, sarũh).

2. Thâi cayoah chũq mpiq tapun PARNAI SACÂM PÁI: (Ốc tamai la ốc q.)

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
mpiq	i u o ù	piq	Piq	piq puq poq pũq
piq	iq uq oq ùq	puq	Puq	pin pun pon pũn
iq	piq puq poq pũq	poq	Poq	pic puc poc pũc
i	Piq Puq Poq Pũq	pũq	Pũq	pih puh poh pũh

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- lun (Con cha priat lun.)
- cacoh (Cacoh rana chu vil ki.)
- pũn (Cũq ramõh chũc pũn ðõng.)
- pin (Con tacu pin.)
- mi (Con cha mi.)
- ti (Mpoaq ti samũ.)
- tac (Ngũr chõ tac ki.)
- arũ (Cula arũ.)
- tũc (Alic tũc sarõ.)
- cupi (Con piq cupi.)

3. Thâi atõng carnẽn chũq tâng rana tâng pian. Cõp thâi nhẽng samoat, chĩc samoat tapun PARNAI SACÂM PÕN, nhẽq phãn, khiẽc 12, nneq:

Phân 1: Con chu.
Con achu ca.
achu

Phân 2: Con pu tõi mpiq.
Mpiq apu con.
apu

Phân 3

chu	pu	chũh
achu	apu	achũh

4. Carnẽn ðoc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, nneq:

Phân 1. Carnẽn ðoc bũm.

Phân 2. Parnai chim: Con ki ramõh nau?
Con pu tõi mpiq tõi?
Mpiq achũh con tõi?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:

- mpiq án.
- apu án.
- con án.
- pu tõi mpiq.

Phân 4. Carnẽn ðoc parnõi puai thâi.

Phân 5. Carnẽn ðoc cuaq pũn nsuar nneq:

Coah avêr: mpiq, piq, iq, i.

Coah atoam:

- i, iq, piq, Piq, u, uq, puq, Puq, o, oq, poq, Poq, ù, ùq, pũq, Pũq.
- i, u, o, ù, iq, uq, oq, ùq, piq, puq, poq, pũq, Piq, Puq, Poq, Pũq.

5. Thâi yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Thâi ðoc yõn carnẽn chĩc tẽ mũt tapun PARNAI SACÂM TAPÕAT nneq: Alic tũc.

Cõp thâi pai: "Anhia chõi khiĩr chĩc ốc A toar tẽ ðâu, cõp chõq ốc tangũt parsõt rana."

7. Thái ởng carnẽn chĩc ố c tọar. Thái pai:
 "Tangái nãi hái rien chĩc ố c tọar. Khẽ lủq
 chĩc ố ki. Machống ố c cốt ma tọar hõn.
 Khãn hái yoc ẽ chĩc ố c tọar, hái chĩc muoi ố c
 cuvóỉ coah avêr tũ rana pống asẽng chu rana pủn
 nneq: C

a. Chở thái yõn carnẽn avút atĩ miat rien ố c
 tọar. Chở yõn carnẽn amốt ndẽm atĩ táq ố c
 tọar tâng ban rien alỏi.

b. Thái yõn carnẽn chĩc sớng tapoat rana ố c tọar
 tâng pỏ choaiq alỏi.

8. Moam ki, thái pai ẽn: "Cỏp tangái nãi hái rien
 chĩc ố p cốt." Chở thái chĩc apáh ố p cốt tâng
 pian. Thái pai: "Bũn ố p nãi tâng chũq mpiq
 cỏp pian cỏp pỏq, cỏp sa-ủi ẽn hõ. Anhia pai
 puai củq: mpiq, pian, pỏq."

Phân 1-a: Thái pai: "Hái chĩc ố p cốt nneq:
 Tẽ dẫu hái chĩc ntreh tayúng tũ rana mpủng dĩ
 asẽng luat rana pủn nneq:"

T

Phân 1-b: Cỏp thái pai ẽn: "Chở hái chĩc cuvóỉ
 coah atoam tũ rana mpủng dĩ asẽng chu rana pủn.
 Chở cốt ố p cốt nneq:"

P

Thái yõn carnẽn avút atĩ miat rien ố p cốt. Chở
 yõn carnẽn amốt ndẽm atĩ táq ố p cốt tâng ban
 rien alỏi.

Phân 4: Thái yõn carnẽn chĩc sớng tapoat rana ố p
 cốt tâng pỏ choaiq alỏi.

Phân 5: Thái yõn carnẽn chĩc sớng tapoat rana chũq
Cupi. Cỏp yõn carnẽn chĩc ố c tọar tẽ dẫu, nneq:

Cupi Cupi Cupi Cupi

Phân 6: Chở thái yõn carnẽn chĩc sớng tapoat rana,
Cupi lủh con. Cỏp thái yõn carnẽn sanhũ chĩc ố c
 tọar tẽ dẫu cỏp chóq ố c tangút parsốt rana ki, nneq:

Cupi lủh con.

Cỏp thái luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chở, moam bai 22.

====

tacu
Tacu

Con tacu cha mi. Con
ki tacu pin..

Mpiq tacu apu con.

Acho tacu apu con
acho.

tacu
cu

cu	móh	pun
tacu	tamóh	tapun
Tacu	Tamóh	Tapun

- Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup con tacu pin. Anhia pai tacu." Chở thâi atông chũq tacu tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Chũq tiaq: pũn, arđ).
- Thâi cayoah chũq tacu tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1

tacu
cu

Phân 2

cu	móh	pun
tacu	tamóh	tapun
Tacu	Tamóh	Tapun

Phân 3-a

tacu
tamóh
tapun

Phân 3-b

Tacu
Tamóh
Tapun

Phân 4

tamóh	tapun
ramoh	rapun

Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

- tapun (An pỏq tapun yỏu.)
- pu tỏh (Con pu tỏh mpiq.)
- pũn (Con ramóh chúc pũn đong.)
- arđ (Cula arđ.)
- chúc (Chúc ỏĩ o lủq.)
- ralỏh (Mpiq chu tẻ ralỏh.)
- tamóh (Củq tamóh yỏu.)
- sanic (Sanic đỏq chỏq saro.)
- cupi (Củq píq cupi.)
- tửc (Alic tửc saro.)

- Carnẽn doc nũar tapun PARNAI SACÂM SỔNG, nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq: Con táq ntrỏu?
Mpiq táq ntrỏu?
Acho táq ntrỏu?

- Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
- a. tacu cha mi. d. Con ki.
b. tacu pin. e. apu con.
c. tacu apu con acho.

Phân 4. Carnẽn doc parnđi puai thài.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr: tacu, cu.

Coah atoam:

(1) cu, tacu, Tacu, móm, tamóm, Tamóm,
pun, tapun, Tapun.

(2) cu, móm, pun, tacu, tamóm, tapun,
Tacu, Tamóm, Tapun.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõĩ.
5. Thài doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPÔÁT nneq: ramóm cupi.
6. Thài pai: "Tangái nãi hái rien chĩc ốc I toâr.
Bũn ốc I tâng chũq Túc cốp Tóh cốp mut, cốp sa-ũĩ
ẽn hõ. Anhia pai: Túc, Tóh, mut."

Phân 1-b: Thài pai: "Hái chĩc ốc I toâr nneq:
Tẽ dâu hái chĩc muoi ntreh tayũng cuti:"

I

Phân 1-c: Thài pai ẽn: "Chõ hâi chĩc pacoan
rana pũng. Chõ cõt ốc I toâr nneq: -

I

Chõ thài yõn carnẽn avút atĩ miat rien ốc I toâr.
Cốp yõn carnẽn amót ndẽm atĩ táq ốc I toâr tâng
ban rien alỏi.

7. Thài yõn carnẽn chĩc sũng tapoât rana ốc I toâr
tâng pỏ choaiq alỏi.

8. Chõ thài yõn carnẽn chĩc sũng tapoât rana chũq
Túc tâng pỏ choaiq alỏi. Cốp thài atõng yõn
carnẽn sanhũ chĩc ốc I toâr tẽ dâu nneq:

Túc Túc Túc

9. Cốp thài yõn carnẽn chĩc sũng tapoât rana chũq
Tóh. Cốp thài atõng yõn carnẽn sanhũ chĩc ốc I
toâr tẽ dâu nneq:

Tóh Tóh Tóh

Thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chõ, moâm bai 23.

==

cúq
Cúq

Ki mpiq cúq. Mpiq cúq
chu rana ki.

Mpiq cúq apu con.

Mpiq cúq táq cha. An
táq cha o lúq.

cúq
úq

úq	úq	úq	úc
cúq	lúq	túq	rúc
Cúq	Lúq	Túq	Rúc

1. Thái sadoi rup. Thái pai: "Nài la rup cúq.
Anhia pai cúq." Chở thái ở đống củn chũq cúq
tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: tapun, saro).

2. Chở thái cayoah chũq cúq tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

cúq
úq

Rhân 2

úq	úq	úq	úc
cúq	lúq	túq	rúc
Cúq	Lúq	Túq	Rúc

Phân 3-a

cúq
lúq
túq
rúc

Phân 3-b

Cúq
Lúq
Túq
Rúc

Phân 4

cúq	lúq	túq	rúc
cáq	láq	táq	rác
cóq	lóq	tóq	róc

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

- tacu (Con tacu pin.)
- láq-cáq (Cúq tamóh lam láq-cáq.)
- tamóh (Con tamóh mpiq.)
- tapun (Con pỏq tapun yỏu.)
- pin (Con tacu pin.)
- pủn (Con ramóh chúc pủn đổng.)
- cacoh (Cacoh rana chu vil ki.)
- sarúh (Tầu báí sarúh pỏ ki.)
- saráh (Mpoaq táq saráh.)
- mun (Mun án nài sa-ủi lúq.)

3. Thái ở đống củn chũq cháí tâng rana tâng pian
tapun PARNAI SACÂM PỔN, khĩc 12, nneq:

Phân 1: Con chu cháí lúq.

lúq

Phân 2: Chúc án ki o lúq.
Sanic mpiq o lúq.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

a. Mpiq cúq táq ntrầu? (pái ramủh)

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

a. Mpiq cúq (pái ntóq).

b. rana ki.

c. apu con.

d. o lúq.

Phân 4. Carnẽn doc parnđi puai thài.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

Coah avêr: cúq, úq.

Coah atoam:

(1) úq, cúq, Cúq, úq, lúq, Lúq, úq, túq,
Túq, úc, rúc, Rúc.

(2) úq, úq, úq, úc, cúq, lúq, túq, rúc,
Cúq, Lúq, Túq Rúc.

5. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Thài doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPỎÁT nneq: Acho lúh.

Cóp thài yõn carnẽn sanhũ chĩc ốc A toâr tẽ dâu
cóp chók ốc tangút parsót rana.

7. Chở thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc ốc q
cốt. Bũn ốc q nài tâng chũq mpiq cốp pốq cốp

mpoaq cốp sa-đi ẽn hõ. Anhia pai: mpiq, pốq,
mpoaq."

Chở thài pai: "Hái chĩc ốc q cốt nneq: Tẽ dâu
hái chĩc muoi ntreh tayúng cuti tẽ rana mpúng dĩ
asẽng luat rana pũn nneq:"

Cóp thài pai ẽn: "Chở hái chĩc muoi cuvól coah
avêr asẽng tẽ rana mpúng dĩ toâq rana pũn nneq:
Chở cốt ốc q cốt nneq:"

Moâm ki thài yõn carnẽn avút atĩ miat rien ốc q
cốt. Chở yõn carnẽn amót ndẽm atĩ táq ốc q cốt
tâng ban rien alđi.

8. Chở thài yõn carnẽn chĩc sỡng tapoât rana ốc q
cốt tâng pỏ choâiq alđi. Cốp thài chĩc muoi rana
nhuang. Thài pai: "Anhia chõi khĩr chĩc cuvól
coah avêr tâng ntreh tayúng. Khân anhia chĩc
cuvól coah atoam, chở anhia chĩc ốc p cốt. Hái
hũm ốc p cốt cốp ốc q cốt cheq machúng. Khẽ lúq
hái cloác bar ốc cốt ki khân hái tở bũn nhẽng
samoât, chĩc samoât, sanhũ níc.""

Cóp thài pai ẽn: "Ốc ki, anhia nhẽng cúq chĩc
muoi rana ốc q cốt tâng pian nhuang anhia chĩc
tâng pỏ choâiq anhia. Anhia nhẽng samoât, đốq
tâng mút anhia nneq:"

Chở thái pai ẽn: "Chở anhiachĩc pĩeiq tâng pở
choaiq anhia. Cỏp anhia sanhũ níc la ỏc ư cỏt
bũn pỏĩ nhẽng coah avêr." Chở thái luloah nhẽng
chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

9. Moâm ki thái atởng carnẽn chĩc ỏc ứ cakẻh cỏt.
Thái pai: "Sanua hái rien táq chĩc ứ cakẻh cỏt.
Khẽ lủq chĩc ỏc ứ cakẻh cỏt. Anhia dảng chỏ
chĩc ỏc ứ cuti. Khãn hái yoc ẽ chĩc ỏc ứ cakẻh
cỏt, hái chĩc tẽ dẫu muoi ỏc ứ cuti nneq:"

UP

Cỏp thái pai ẽn: "Chỏ chỏq tẻc cakẻh lủq pởng
nỏm ỏc ki. Chỏ cỏt ỏc ứ cakẻh cỏt nneq:"

UP

Chỏ thái yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoạt rana ỏc ứ
cakẻh cỏt tâng pở choaiq alỏi.

10. Moâm ki thái yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoạt raná
chủq Củq bũn ỏc toạt tẽ dẫu nneq:

Củq Củq Củq

11. Chỏ thái yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoạt rana nneq:
Củq cha. Cỏp yỏn carnẽn chĩc ỏc ư toạt tẽ dẫu
cỏp chỏq ỏc tangút parsỏt rana nneq:

Củq cha. Củq cha.

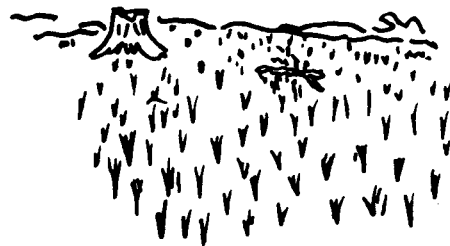
Cỏp thái luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chĩc
pĩeiq. Thái nhẽng níc chu ỏc ư cỏt.

Chỏ, moâm bai 24.

Bai 25

sarái

Sarái

Mpiq cứq táq sarái.

Sarái ki sarái mpiq cứq.

Sarái mpiq cứq o lủq.

sarái

rái

ái

ái

rái

Rái

ái

pái

Pái

ái

chái

Chái

ái

mái

Mái

38

BAI 25

1. Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup sarái.
Anhia pai sarái." Chở thâi atông carnẽn chũq
sarái tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bar chũq tiaq:
pin, tac).

2. Thâi cayoah chũq sarái tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
sarái	ái ái ái ái	rái	Rái
rái	rái pái chái mái	pái	Pái
ái	Rái Pái Chái Mái	chái	Chái
		mái	Mái

Phân 4

rái	pái	chái	mái
rán	pán	chán	mán
ráq	páq	cháq	máq
ráh	páh	cháh	máh

Phân 5

- tamái (Mpiq chõng chúc tamái.)
- tacu (Con tacu pin.)
- pái (Ai bũn pái lám alic.)
- chái (Ai pỏq chái lủq.)
- tamóh (Củq tamóh ramon củq.)
- láoq-cáoq (Củq tamóh lám láoq-cáoq.)
- máh (Nheq máh cuai tâng vii pỏq.)
- tapun (Con pỏq tapun yỏu.)
- tac (Ngửr chỏ tac ki.)
- pu tóh (Con pu tóh mpiq.)

3. Carnẽn doc nsuár tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:
Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:
a. Ntrỏu Mpiq củq táq?
b. Sarái mpiq củq o tỏ?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
a. Mpiq củq
b. Sarái ki
c. o lủq

Phân 4. Carnẽn doc parnỏi puai thâi.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pũn nsuár nneq:
Coah avêr: sarái, rái, ái

Coah atoam:

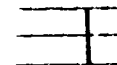
- ái, rái, Rái, ái, pái, Pái, ái, chái, Chái, ái, mái, Mái.
- ái, ái, ái, ái, rái, pái, chái, mái, Rái, Pái, Chái, Mái.

4. Thâi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Thâi doc yỏn carnẽn chĩc tẻ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPOÁT nneq: Củq chu.

6. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc ốc R toâr.
Bũn ốc R tâng rana cỏp ramóh cỏp rlu cỏp sa-ủi
ễn hỏ. Anhia pai: rana, ramóh, rlu."

Phân 1-b: Chở thâi pai ễn: "Hái chĩc ốc R toâr
nneq: Tẻ dâu hái chĩc muoi ntreh tayủng cuti
nneq:"

Chở thài pài ẽn: "Chở chĩc cuvỏi coah atoam tử
rana pỏng asẽng chu rana mpủng dĩ, nneq:"

P

Thài pài ẽn: "Chở chĩc pla rabáih asẽng chu
rana pủn. Chở cỏt ỏc R toàr nneq:"

R

Chở thài yỏn carnẽn avút atĩ miat rien ỏc R toàr.
Cỏp yỏn carnẽn amỏt ndẽm atĩ táq ỏc R toàr tâng
ban rien alỏi.

7. Thài yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoát rana ỏc R toàr
tâng pỏ choàiq alỏi.

8. Thài yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoát rana chũq Rana
nneq:

Rana Rana Rana

9. Thài yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoát rana chũq Ramỏh
nneq:

Ramỏh Ramỏh

Thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chở, moàm bai 25.

==

mut
Mut

Mpiq cúq mut sarái. An táq sarái cháí lúq.

Pái lám sacco mut sarái. Sacco ki tuc sarái. Sacco ki ramóh mpiq cúq. Sacco ki lúh cháí lúq.

mut
ut
u

u	o	i	a
ut	ot	it	at
mut	mot	mit	mat
Mut	Mot	Mit	Mat

1. Thái sadoi rup. Thái pai: "Rup nài la rup sacco mut sarái. Anhia pai mut." Chở thái ở đổng cãr nẽn chũq mut tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bãr chũq tiaq: máh, tamái).

2. Thái cayoah chũq mut tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

mut
ut
u

Phân 2

u	o	i	a
ut	ot	it	at
mut	mot	mit	mat
Mut	Mot	Mit	Mat

Phân 3-a

mut
mat
mit
mot

Phân 3-b

Mut
Mat
Mit
Mot

Phân 4

mut	mot	mit	mat
mun	mon	min	man
muq	moq	miq	maq

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tãng pian.)

- ti (Mpoaq ti samũ.)
- ramon (An ki ramon cúq.)
- lac (Lac án ki, tũ cõt phĩp.)
- mun man (Mun man đốq nau táq cusũp.)
- cumot (Aluang ki sa-ũĩ cumot.)
- arũ (Cula arũ.)
- Sarãn (Ki vil Sarãn.)
- chón (Toãq lúq chón hẽq tũ bũn ngỏh nõng.)
- mũh (Con a-ĩ mũh.)
- lãq-cãq (Cũq hũm lam lãq-cãq.)

3. Thái ởng carnẽn chũq pai lám táng rana táng pian, tapun PARNAI SACÂM PÕN, khĩc 12, nneq: Thái chĩc táng pian tapun ngê ki nneq:

Phân 1: Pái lám saco mut sarái.

Pái lám

Pái lám acho mut sarái.

Pái lám chúc o lúq.

4. Thái yõn carnẽn doc nsuar nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

a. Nau mut sarái?

b. Sarán ntrũu mut sarái?

c. Ntrũu saco ki táq táng sarái?

d. Saco ngcõh mpiq tũ?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

a. cháỉ lúq. (bar ntóq).

b. Saco ki (pái ntóq).

c. mpiq cúq.

d. tũc sarái.

Phân 4. Carnẽn doc parnõi puai thái.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

Coah avêr: mut, ut, u.

Coah atoam:

(1) u, ut, mut, Mut, o, ot, mot, Mot, i, it, mít, Mít, a, at, mat, Mat.

(2) u, o, i, a, ut, ot, it, at, mut, mot, mít mat, Mut, Mot, Mít, Mat.

5. Thái yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI SACÂM TAPÕÁT nneq: Cúq cha sana.

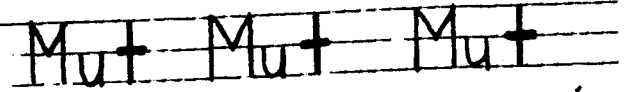
7. Thái pai: "Tangái nài hái rien chĩc ốc M toâr. Bũn ốc M táng chũq Mut cốp Mút cốp Mpiq. Anhia pai: Mut, Mút, Mpiq."

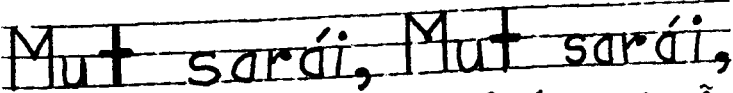
Chỗ thái pai: "Khân hái yoc ẽ chĩc ốc M toâr, hái chĩc tẽ dẫu bar lám ntrẽh táyũng cuti:

"Chỗ chĩc ngkiaq tũ rana pũng chu rana mpũng dĩ. Chỗ cõt ốc M toâr nneq:"

Chỗ thái yõn carnẽn avũt atĩ miat rien ốc M toâr. Chỗ yõn carnẽn amót ndẽm atĩ táq ốc M toâr táng ban rien alỏi.

8. Thái yõn carnẽn chĩc sũng tapoát rana ốc M toâr.

9. Thái yõn carnẽn chĩc sũng tapoát rana chũq Mut nneq:

10. Thái yõn carnẽn chĩc sũng tapoát rana Mut sarái, nneq:

Thái yõn carnẽn nhẽng samoát, chĩc ốc M toâr tẽ dẫu cốp chóq ốc rlu parsót bar chũq ki. Thái luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chỗ, moâm bai 26.

píq
Píq

Cúq mut sarái. Cúq tamóh
cupi. Cúq píq cupi ki. Cúq
píq cháí lúq.

Cúq chu na tíh.

píq
íq

íq	íh	íh	íc
píq	píh	tíh	níc
Píq	Píh	Tíh	Níc

1. Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup con píq cupi. Anhia pai píq." Chở thâi atõng carnẽn chũq píq tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bar chũq tiaq: cumot, sanic).

2. Thâi cayoah chũq píq tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1

píq
íq

Phân 2

íq	íh	íh	íc
píq	píh	tíh	níc
Píq	Píh	Tíh	Níc

Phân 3-a

píq
píh
tíh
níc

Phân 3-b

Píq
Píh
Tíh
Níc

Phân 4

píq	píh	tíh	níc
páq	páh	táh	nác
púq	púh	túh	núc
póq	poh	tóh	nóc

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- táh (Án ki táh đồng án.)
- píh (Con píh chu.)
- níc (Mpiq táq níc sarái.)
- pái lám (Cúq bũn pái lám alic.)
- túh (Tõ bũn túh coat ntrầu mỗ.)
- cumot (Aluang ki sa-ũi. cumot.)
- tacu (Con tacu pin.)
- tamáí (Cúq bũn chúc tamái.)
- tapun (Con pỏq tapun yỏu.)
- pũn (Con ramóh chúc pũn đồng.)

3. Thâi atõng carnẽn chũq na tíh tâng rana tâng pian

nneq: Phân 1: Con chu na tíh.
na tíh
Cúq chu na tíh.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

- Nau mut sarai?
- Ntrầu củq tamóh?
- Ntrầu củq táq cốp cupi ki?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- mut sarai. c. chái lủq.
- cupi ki. d. na tíh.

Phân 4. Carnẽn doc parnđi puai thài.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

Coah avêr: píq, íq.

Coah atoam:

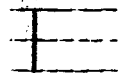
(1) íq, píq, Píq, íh, pih, Pih, íh, tíh,
Tíh, íc, níc, Níc.

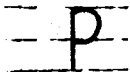
(2) íq, íh, íh, íc, píq, pih, tíh, níc,
Píq, Píh, Tíh, Níc.

5. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Thài doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPÔÁT: Alic mut sarai.

7. Thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc ố P toâr.
Khẽ lủq chĩc ố ki. Machóng ố p cõt ma toâr
hõn. Bũn ố P tâng Píq cốp Píh cốp Pũn, cốp
sa-ũi chũq ẽn hõ: Anhia pai: Píq, Píh, Pũn."

Thài pai ẽn: "Khân hái yoc ẽ chĩc ố P toâr,
hái chĩc tẽ dâu muoi ntreh tayũng cuti:

"Chở hái chĩc cuvól coah atoam tử rana põng
asẽng chu rana mpũng dĩ. Chở cõt ố P toâr
nneq:"

Chở yõn carnẽn avút atĩ miat rien ố P toâr.
Chở amót ndẽm atĩ táq ố P toâr tâng ban rien.

8. Thài yõn carnẽn chĩc sũng tapoât rana ố P toâr.

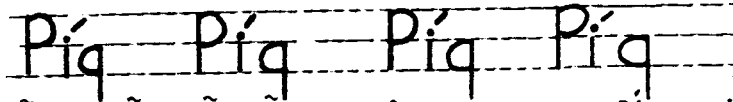
9. Thài pai: "Cốp hái rien chĩc ố i cakéh cõt tẽ.
Khẽ lủq chĩc ố ki. Bũn ố ki tâng píq cốp níc
cốp tíh. Anhia pai: píq, níc, tíh."

Chở thài pai ẽn: "Khân hái yoc ẽ chĩc ố i cakéh
hái chĩc tẽ dâu ố i cuti, nneq:

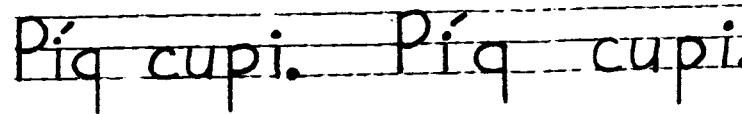
"Chở chóq tẽc cakéh. Chở cõt i cakéh nneq:

10. Yõn carnẽn chĩc sũng tapoât rana ố i cakéh ki.

11. Yõn carnẽn chĩc sũng tapoât rana chũq Píq nneq:

12. Yõn carnẽn chĩc sũng tapoât rana nneq: Píq cupi.

Chở, môam bai 27.

rô
Rô

Rô ki rô mpiq cúq. Rô mpiq cúq o lúq.

Mpiq cúq táq rô níc. Mpiq cúq táq rô cháí lúq.

rô
ô

ô ô ô ô
rô tô lô mô
Rô Tô Lô Mô

BAI 28

1. Thái sadoi rup. Thái pai: "Nâi la rup rô.
Anhia pai rô." Chở thái atõng carnẽn chũq rô
tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Chũq tiaq: táh, túh).

2. Thái cayoah chũq rô tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3		Phân 4
		3-a	3-b	
rô ô	ô ô ô ô rô tô lô mô Rô Tô Lô Mô	rô tô lô mô	Rô Tô Lô Mô	rô tô lô mô rủ tử lử mử ri ti li mi ru tu lu mu

Phân 5

- a. arô (Mpiq arô con.)
- b. sari (Cúq hũm aluang sari.)
- c. túh (Tở bũn túh coat ntrầu mỡ.)
- d. ari (Mpiq ari poong.)
- e. pih (Con pih chu.)
- g. táh (Án ki táh đồng án.)
- h. cumot (Aluang ki sa-ũi cumot.)
- i. lun (Con cha priat lun.)
- k. cacoh (Cacoh rana chu vil ki.)
- l. lón (Án lón sâng rana ki.)

3. Thái atõng carnẽn chũq níc tâng rana tâng pian
tapun PARNAI SACÂM PÕN, khiẽc 12, nneq:

Phân 1: Saco mut níc sarái.
níc

Mpiq táq níc sarái.

Phân 2: Ai táq sarái cháí.

Ai táq sarái níc.

4. Carnên doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

Phân 1. Carnên doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnên nneq:

- Rô ki la rô nau?
- Rô mpiq o tở?
- Mpiq táq rô ki tở?

Phân 3. Carnên chuaq rana cakéh nneq:

- Rô ki
- Rô mpiq cúq (bar ntóq).
- táq rô níc.
- táq rô cháí lúq.

Phân 4. Carnên doc parnói puai thài.

Phân 5. Carnên doc cuaq pũn nsuar nneq:

Coah avêr: rô, ô.

Coah atoam:

- ô, rô, Rô, ô, tô, Tô, ô, lô, Lô, ô, mô, Mô.
- ô, ô, ô, ô, rô, tô, lô, mô, Rô, Tô, Lô, Mô.

5. Thài yôn carnên rlu mahôi.

6. Thài doc yôn carnên chĩc tễ mút tapun PARNAI SACÂM TAPÔÁT: Cúq píq cupi.

7. Thài pai: "Tangái nài hái rien loah chĩc óc q cớt. Anhia sanhũ tở? Khân hái yoc ẽ chĩc óc q cớt, hái chĩc tễ dàu muoi ntreh tayúng cuti tễ rana mpúng dĩ asêng luat rana pũn. Chở chĩc muoi cuvól coah avêr tễ rana mpúng dĩ asêng chu rana pũn."

Thài pai: "Chở cớt óc q cớt nneq;"

f q

8. Yôn carnên chĩc sông tapoát rana óc q cớt tâng pở choaiq alóí. Cóp yôn carnên sanhũ níc la plỏ óc q cớt nhêng níc chu coah avêr.

9. Chở thài pai ẽn: "Cóp hái rien chĩc óc ô cớt. Khẽ lúq chĩc óc ki. Hái chĩc tễ dàu óc o. Chở hái chóq muoc tâng pởng. Chở cớt óc ô cớt nneq:"

o ô

Chở yôn carnên avút atĩ miat rien óc ô cớt. Chở amót ndêm atĩ táq óc ô cớt tâng ban rien.

10. Chở yôn carnên chĩc sông tapoát rana óc ô cớt.

11. Cóp yôn carnên chĩc sông tapoát rana chũq rô nneq:

rô rô rô rô rô rô

12. Moâm ki, yôn carnên chĩc sông tapoát rana nneq: rô cúq:

rô cúq, rô cúq,

Thài luloah nhêng níc, chuai carnên chĩc óc q cớt piêiq, cúp yôn carnên sanhũ chĩc óc rlu parsót bar chũq ki.

Chở, moâm bai 28.

==

Con Cha Tôn

Con ki cha sana o. Con tôn
níc sana. Mpiq án tôn sana.

tôn	ô	ô	ô	ô
tô	tô	pô	mô	tô
ô	tôn	pôq	môc	tôt
	Tôn	Pôq	Môc	Tôt

tôn	ô	ô	ô	ô
ôn	ôn	ôq	ôc	ôt
ô	tôn	pôq	môc	tôt

BAI 29

1. Thái atõng carnẽn chũq tôn tâng rana tâng pian
tapun PARNAI SACÂM PÕN, khiẽc 12, nneq:

Phân 1: Con tôn níc sana.

tôn

Cũq tôn níc sana.

2. Thái cayoah chũq tôn tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1

tôn
tô
ô

Phân 2

ô	ô	ô	ô
tô	pô	mô	tô
tôn	pôq	môc	tôt
Tôn	Pôq	Môc	Tôt

Phân 3-a

tôn
pôq
môc
tôt

Phân 3-b

Tôn
Pôq
Môc
Tôt

3. Cõp thái cayoah chũq tôn, táq béq ãn nneq:

Phân 1

tôn
ôn
ô

Phân 2

ô	ô	ô	ô
ôn	ôq	ôc	ôt
tôn	pôq	môc	tôt

Phân 3

tôn
pôq
môc
tôt

Phân 4

tôn	pôq	môc	tôt
tun	pũq	mũc	tũt
tin	piq	mic	tit
tun	puq	muc	tut

Phân 5

- rô (Mpiq táq rô.)
- sari (Cũq hũm aluang sari.)
- arô (Mpiq arô con.)
- ari (Mpiq ari poong.)
- tuh (Tõ bũn tuh coat ntrũu mỗ.)
- pĩh (Con pĩh chu.)
- môc (Mi ki khoiq môc chõ.)
- tut (Án ki tũ bũn a-ĩ tut.)
- samic (Õt tâng tũu báq cũq sãng samic lũq.)
- tôt (Mỏi pũt chũc ki, tốt mới.)

4. Carnễn doc nsuár tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

Phân 1. Carnễn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnễn nneq:

a. Nau cha sana o?

b. Nau cha tôn? (bar náq)

Phân 3. Carnễn chuaq rana cakéh nneq:

a. sana o.

c. Con ki

b. Mpiq án

d. tôn níc sana.

Phân 4. Carnễn doc parnỏi puai thài.

Phân 5. Carnễn doc cuaq pũn nsuár nneq:

Coah avêr pũng: tôn, tô, ô.

Coah atoam pũng:

(1) ô, tô, tôn, Tôn, ô, pô, pôq, Pôq,
ô, mô, môc, Môc, ô, tô, tô, Tô.

(2) ô, ô, ô, ô, tô, pô, mô, tô, tôn,
pôq, môc, tô, Tôn, Pôq, Môc, Tô.

Coah avêr pũn: tôn, ôn, ô.

Coah atoam pũn:

(1) ô, ôn, tôn, ô, ôq, pôq, ô, ôc, môc,
ô, ô, tô.

(2) ô, ô, ô, ô, ôn, ôq, ôc, ô, tôn,
pôq, môc, tô.

5. Thài yỗn carnễn rlu mahỏi.

6. Thài doc yỗn carnễn chĩc tễ mứt tapun PARNAI
SACÂM TAPỎÁT nneq: rô cúq.

7. Thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc ốc N toâr.
Bũn ốc N tâng chũq Níc cốp Nia cốp Ntrầu, cốp
sa-ủi ễn. Anhia pai: Níc, Nia, Ntrầu."

Thài pai ễn: "Khân hái chĩc ốc N toâr, hái
chĩc tễ dàu bar lám ntreh tayũng cuti nneq:

"Chở chĩc ễn ntreh ravêng avêr tử rana pũng chu
rana pũn. Chở cốt N toâr nneq:"

Chở thài yỗn carnễn avút atĩ miat rien ốc N toâr.
Cốp yỗn carnễn amốt ndêm atĩ táq ốc N toâr tâng
ban rien alỏi.

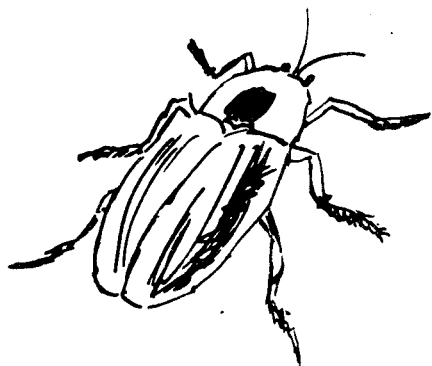
8. Yỗn carnễn chĩc sỗng tapoât rana ốc N toâr.

9. Yỗn carnễn chĩc sỗng tapoât rana chũq Níc nneq:

Níc Níc Níc Níc

Thài luloah nhêng níc, chuai carnễn chĩc pĩeiq.

Chở, moâm bai 29.

mpông
Mpông

Mpông ki.

Mpông ki mut rô cúq.

Cúq ramóh mpông pun sala.

mpông	ô	a	ư	i
pông	ông	ang	ưng	ing
ông	pông	pang	pưng	ping
ô	Pông	Pang	Pưng	Ping

1. Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup mpông. Anhia pai mpông." Chở thâi atông carnẽn chũq mpông tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bar chũq tiaq: môc, samic).

2. Thâi cayoah chũq mpông tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
mpông pông	pông piq mpông mpiq Mpông Mpiq	mpông mpiq	Mpông Mpiq

3. Thâi cayoah chũq mpông, táq béq ẽn nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3
mpông pông ông ô	ô a ư i ông ang ưng ing pông pang pưng ping Pông Pang Pưng Ping	pông pang pưng ping

Phân 4

pông	pang	pưng	ping
pôt	pat	pút	pit
pôn	pan	pũn	pin

(Ổc tamai la
ổc ng.)

Phân 5

- a. pang (Mpiq chõng pang adéh.)
- b. ping (Ping cumuiq án tâng cõm.)
- c. môc (Mi ki khoiq môc chở.)
- d. pin (Con tacu pin.)
- e. samic (Ổt tâng tâu báí cúq sâng samic lủq.)
- g. tôc (Mỏi pút chúc ki, tôc mới.)

- h. tôn (Con tôn níc sana.)
- i. ang (Mpiq yõn alic ang.)
- k. sari (Củq hũm aluang sari.)
- l. táh (Án ki táh đổng án.)

4. Thái atõng carnẽn chũq tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN, khiẽc 12, nneq:

Phân 1: Con ramóh chúc pũn sala.

pũn

Mpiq ramóh lam pũn sala.

5. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

- a. Põ léq mpõng pũq?
- b. Nau ramóh mpõng ki?
- c. Põ léq nau ramóh mpõng ki?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- a. Mpõng ki (bar ntõq).
- b. rô củq.
- c. pũn sala.
- d. ramóh mpõng

Phân 4. Carnẽn doc parnõi puaí thái.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

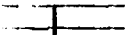
Coah avêr: mpõng, põng, õng, ô.

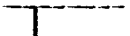
Coah atoam:

- (1) ô, õng, põng, Põng, a, ang, pang, Pang, ỏ, ỏng, pũng, Pũng, i, ing, ping, Ping.
- (2) ô, a, ỏ, i, õng, ang, ỏng, ing, põng, pang, pũng, ping, Põng, Pang, Pũng, Ping.

6. Thái yõn carnẽn rlu mahõi.

7. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút: Củq táq rô níc.

8. Thái pai: "Tangái nãi hái rien chĩc ỏc L toâr. Bũn ỏc L tâng Lũh cớp Lũq cớp Laiq. Anhia pai: Lũh, Lũq, Laiq." Chở thái pai ẽn: "Khãn hái chĩc ỏc L toâr, hái chĩc tẽ dẫu muoi ntreh tayũng cuti nneq:

"Chở hái chĩc pacoan rana pũn. Chở cớt ỏc L toâr nneq: Khẽ lủq chĩc ỏc L toâr."

Chở yõn carnẽn avút atĩ miat rien ỏc L toâr. Chở yõn carnẽn amỏt ndẽm atĩ táq ỏc L toâr tâng ban rien alỏi.

9. Yõn carnẽn chĩc sõng tapoât rana ỏc L toâr tâng pỏ choaiq alỏi.

10. Yõn carnẽn chĩc sõng tapoât chũq Lũh nneq:

Lũh Lũh Lũh

Thái luloah nhẽng níc, chuaí carnẽn chĩc pĩeiq.

Chở, moâm bai 30.

====

pông
Pông

Pông taméi pông mpiq cúq.

O lúq pông mpiq.

Pông cúq rúng. Nara cúq

atúc pông cúq.

pông
ông

ông	óq	óc
pông	póq	tóc
Pông	Póq	Tóc

- Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup pông.
Anhia pai pông." Chở thâi atông carnên chũq
pông. (Bar chũq tiaq: tôn, ping).
- Thâi cayoah chũq pông tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
pông ông	ông óq óc pông póq tóc Pông Póq Tóc	pông póq tóc	Pông Póq Tóc	pông póq tóc púng pủq túc píng píq tíc púng púq túc

Phân 5

- atúc (Mpoaq atúc đồng.)
- púng (Con a-ĩ púng.)
- pủq (Meo pủq bõh.)
- tóc (Tóc ralõng tariac.)
- píng (Amõq ki cuclõh píng-píng.)
- póq (Ai pân tamiang clõng póq.)
- pủq (Chõi, ngkẻq củq pủq mới.)
- mpúng (Củq hũm sacco mpúng dĩ sarái.)
- tôn (Con tôn níc sana.)
- ang (Mpiq yõn alic ang.)

- Thâi atông carnên chũq tâng rana tâng pian tapun
PARNAI SACÂM PÕN, khĩc 12, nneq:

Phân 1: Nara cacoh rana kí.

Nara

Nara con chu.

- Carnên doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

Phân 1. Carnên doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

- a. Pông tamái la pông nau?
- b. Pông rúng la pông nau?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- a. Pông tamái
- d. pông mpiq
- b. mpiq củq.
- e. pông củq.
- c. O lủq
- g. Nara

Phân 4. Carnẽn doc parnđi puaí thài.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr: pông, óng.

Coah atoam:

- (1) óng, pông, Pông, óq, pỏq, Pỏq, óc, tỏc, Tỏc.
- (2) óng, óq, óc, pông, pỏq, tỏc, Pông, Pỏq, Tỏc.

5. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

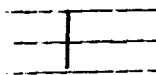
6. Thài doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI

SACÂM TAPOÁT nneq: Ramỏh; Tỏc; Lủh.

(Thài atõng carnẽn chĩc óc toâr tẽ dẫu dũ chũq chim kí.)

7. Thài pai: "Tangái nãi hái rien chĩc óc k cớt.
Bũn óc k tâng chũq kí cỏp ngkỉq cỏp kit. Anhia
pai: kí, ngkỉq, kit."

Chở thài pai ẽn: "Khân hái chĩc óc k cớt, hái
chĩc tẽ dẫu ntreh tayũng cuti nneq:

"Chở chĩc ngkiaq tũ tanloaq asẽng chu rana pũn.

Chở cớt óc k cớt nneq:"

Chở thài yõn carnẽn avút atĩ miat rien óc k cớt.
Cỏp yõn carnẽn amỏt ndẽm atĩ táq óc k cớt tâng
ban rien alỏi.

8. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana óc k cớt.

9. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana chũq kí nneq:

10. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana án kí, nneq:

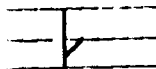

Thài luloah nhẽng níc, chuaí carnẽn chĩc pĩeiq.

Chở, mòam bai 31.

"Chở chĩc tanloaq tũ rana mpũng di:

caTai
Catai

Catai ki.

Catai ki mut sarái ai. Ai
ramóh catai ki.

Catai ki lúh ai. Ân lúh
chái lúq.

catai	a	a	o	ô
tai	ai	ai	oi	ôi
ai	tai	pai	moi	lôi
a	Tai	Pai	Moi	Lôi

- Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup catai. Anhia pai catai." Thâi atõng catai tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bar chũq tiaq: mpũng, pũng.)
- Thâi cayoah chũq catai tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
catai	a a o ô	tai	Tai
tai	ai ai oi ôi	pai	Pai
ai	tai pai moi ôi	moi	Moi
a	Tai Pai Moi Lôi	lôi	Lôi

Phân 4

tai	pai	moi	lôi
tat	pat	mot	lôt
tan	pan	mon	lôn
taq	paq	moq	lôq

Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian).

- pai (Ai pai án hũm catai.)
- tamoi (Mpoaq pũq tamoi.)
- cumot (Aluang ki sa-ũĩ cumot.)
- tan (Ai tan khâng.)
- pũng (Con a-ĩ pũng.)
- pũq (Pũq ki toâr lúq.)
- pũq (Chõĩ, ngkẽq củq pũq mới.)
- pĩng (Amõq ki cuclóh pĩng-pĩng.)
- tóc (Tóc ralõng tariac.)
- pĩng (Pĩng cumuiq án tâng clõm.)

- Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:
Phân 1., Carnẽn doc bũm.

dông
Đông

Ai cúq dáng táq dông. Ai
pai án táq dông tamái cumo
nâi. Ai táq dông tamái.

Đông ki la dông ai cúq.
Đông tamái ai cúq o lúq.

dông
ông

ông áng ứng íng
dông dáng đứng đíng
Đông Dáng Dứng Díng

BAI 33

1. Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup dông.
Anhia pai dông." Chở atông carnên chũq dông
tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Chũq tiaq: pông, tamoi).

2. Cayoah chũq dông tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1 Phân 2

dông	ông	áng	ứng	íng
ông	dông	dáng	dứng	díng
	Đông	Dáng	Dứng	Díng

Phân 3-a Phân 3-b

dông	Đông
dáng	Dáng
dứng	Dứng
díng	Díng

Phân 4

dông	dáng	dứng	díng
mông	máng	mứng	míng
rông	ráng	rứng	ríng
nông	náng	nứng	níng

(Ổc tamái la
ổc d)

Phân 5

- nủng (Cúq pỏq nủng ai.)
- dáng (Mỏi dáng tan khâng tở?)
- díng-dang (Con yoc ẽ cha díng-dang.)
- pông (Pông ki toâr lúq.)
- tamoi (Mpoaq pỏq tamoi.)
- pỏq (Ai pân tamĩang clổng pỏq.)
- pủq (Meo pủq bỗh.)
- pủng (Con a-ĩ pủng.)
- mpủng (Con hũm sacco mpủng dĩ sarái.)
- mpông (Con pỉq mpông.)

3. Thâi atông carnên chũq tâng rana tâng pian tapun
PARNAI SACÂM PỒN, khĩc 12 nneq:

Phân 1: Cumo nài ai táq rô.

nài

Cumo nài mpiq táq sarái.

Pông nài pông mpiq củq.

4. Carnên doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

Phân 1. Carnên doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnên nneq:

a. Nau táq đống tamái?

b. Ntrầu ai pai?

Phân 3: Carnên chuaq rana cakéh nneq:

a. dáng táq đống. d. đống tamái.

b. táq đống tamái e. đống ai củq.

c. Đống tamái ai củq.

Phân 4. Carnên doc parnói puai thái.

Phân 5. Carnên doc cuaq pũn nsuar nneq:

Coah aver: đống, ổng.

Coah atoam:

(1) ổng, đống, Đống, áng, dáng, Dáng,
 úng, đũng, Dũng, íng, dینگ, Dینگ.

(2) ổng, áng, ửng, íng, đống, dáng, dینگ,
 dینگ, Đống, Dáng, Dũng, Dینگ.

5. Thái yễn carnên rlu mahối.

6. Thái doc yễn carnên chĩc tẽ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPÔÁT nneq: Ramóh, Rô, Pông. Cóp atống
carnên chĩc ốc toâr tẽ dâu pái chũq ki.

7. Thái pai: "Tangái nài hái rien chĩc ốc đ cốt.
Bũn ốc đ tâng đống cốp dáng cốp đôi cốp sa-ủi ễn
hở. Anhia pai: đống, dáng, đôi."

Thái pai ễn: "Khân hái chĩc ốc đ cốt, hái chĩc
tẽ dâu ntreh tayúng cuti nneq:

— — —
— — —
— — —

"Chở chĩc ễn muoi cuvól coah avêr tử rana mpúng
dĩ asêng chu rana pũn, cốt ốc đ cốt nneq:

— — —
— — —
— — —

Chở yễn carnên avút atĩ miat rien ốc đ cốt. Chở
amót ndẽm atĩ táq tâng ban rien alói.

8. Yễn carnên chĩc sỡng tapoât rana ốc đ cốt.

9. Yễn carnên chĩc sỡng tapoât rana chũq đống nneq:

đống đống đống đống

9. Yễn carnên chĩc sỡng tapoât rana, Ai táq đống:

Ai táq đống.

Thái chĩc rana tâng pian nhuang, cốp thái nhêng
samoât, chĩc samoât. Cốp thái chĩc ốc q pĩeiq
cốp yễn carnên chĩc ốc q pĩeiq. Cốp yễn carnên
chĩc ốc A toâr tẽ dâu cốp chóq ốc tangút parsót
rana. Thái luloah nhêng níc, chuai carnên chĩc
pĩeiq.

Chở, môam bai 33.

— — —

pai

pái

Ai pai án ramóh pái
lám catai pưn đổng.

piq

píq

Ki mpiq cứq.
Cứq píq cupi.

coh

cóh

Cacoh rana chu rô ki.
Cula chu chu cóh ki.

BAI 34

Tâng bai nâi thâi phái nhêng samoât, chĩc samoât, chũq bũn ốc cakeh cốp chũq bũn ốc cuti. Cốp thâi chĩc pĩeiq níc. ốc ałeq bũn tếc pớng ốc ki, thâi chỏq tếc ki lủq pớng ốc ki. Chỗi chỏq tambai-tamba.

1. Thâi pai: "Tâng bai nâi hái rien chũq bũn ốc cakeh cốp chũq bũn ốc cuti. Chũq bũn ốc cakeh hái doc sũng canháng. Chũq bũn ốc cuti, hái doc sũng tuar." Chở thâi cayoah chũq pai táq béq nneq:

Phân 1

pai
ai

Phân 2

a	a
ai	ang
pai	cang

Phân 3

pai
cang

Phân 4

pai	cang
pái	cáng

Chở thâi pai: "Anhia hũm tâng béq nâi hái hũm béq bũn a cuti cốp béq bũn a cakeh. Anhia đớq tếc cakeh ki tâng mút, sanhũ níc ałeq hái hũm tếc cakeh hái pai sũng canháng."

2. Thâi cayoah chũq mpiq, táq béq ẽn nneq:

Phân 1

mpiq
piq
iq
i

Phân 2

i	i
iq	ic
piq	nic

Phân 3

piq
nic

Phân 4

piq	nic
píq	níc

Thâi pai: "Anhia hũm tâng béq nâi hái hũm béq bũn ốc i cuti cốp béq bũn ốc i cakeh. Anhia đớq tếc cakeh tâng mút, sanhũ níc ałeq hái hũm tếc

cakeh, hai pai srong canhng."

3. Thái cayoah chữq cacoh, táq béq ẽn nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3	Phân 4
cacoh	o o	coh	coh cong
coh	oh ong	cong	cóh cóng
oh	coh cong		

Thái pai: "Anhia hũm tâng béq nài hai hũm béq bũn ốc ố cuti cớp béq bũn ốc ố cakeh. Anhia đốq tếc cakeh ki tâng mút, sanhũ níc aleeq hai hũm tếc cakeh, hai doc srong canhng." Chớ thái atõng Phân 5 ẽn nneq:

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- ang (Mpiq yõn alic ang.)
- cang (Án ki tan cang.)
- cáng (Mõi chõi bêq cãng rana củq pỏq.)
- sanic (Mpoaq táq sanic.)
- cong (Mpoaq atũc cong alieiq.)
- cóng (Ổt cóng tamoong dũn.)
- dĩng-dang (Con yoc ẽ cha dĩng-dang.)
- nũng (Củq pỏq nũng ai.)
- ping (Ping cumuiq án tâng cĩõm.)
- pĩng (Amỏq cuclóh pĩng-pĩng.)

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỜNG nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chĩm carnẽn nneq:

- Ai ramóh saran ntróu?
- Sẽq lám catai ai ramóh?
- Pỏ léq ai ramóh catai ki?

d. Nau píq cupi?

e. Ntróu nau yoc ẽ táq cớp rana?

g. Chu léq cula chu?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

- Ai pai e. pái lám catai
- pũn đốq. g. chu rô ki.
- mpiq củq. h. chu cóh ki.
- píq cupi. i. Cacoh rana

Phân 4: Carnẽn doc parnỏi puai thái nneq:

- Doc cuaq pỏng. Chớ doc rana pỏng.
- Doc cuaq mpũng dĩ. Chớ doc rana.
- Doc cuaq pũn. Chớ doc rana pũn.

Thái yõn carnẽn doc pĩeiq, doc béq cakeh srong canhng cớp doc béq cuti srong tuar.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq nneq:

- pai, pái, piq, píq, coh, cóh.
- pai, piq, coh, pái, píq, cóh.

Thái nhẽng samoat, doc samoat, cớp yõn carnẽn nhẽng samoat, doc samoat. Doc béq cakeh srong canhng cớp doc béq cuti srong tuar.

5. Thái yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT nneq: đốq củq.

7. Thái pai: "Tangái nài hai rien chĩc ốc ố toar. Bũn ốc ố tâng chữq Đốq cớp Đỏq cớp Đỏi, cớp sa-ũi ẽn hỏ. Anhia pai: Đốq, Đỏq, Đỏi."

Thái pai ẽn: "Hai chĩc ốc ố toar, tẽ dẫu hai chĩc ntreh tayũng cuti nneq:

"Chở chĩc củóỉ coah atoam tẽ rana pởng asẽng
chu rana pủn, cớ t D toâr nneq:"

D

Chở, yỏn carnẽn avút atĩ miat rien ỏc D toâr.
Cỏp yỏn alỏi amỏt ndẽm atĩ, táq ỏc D toâr tâng
ban rien.

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoât rana ỏc D toâr.
9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoât rana chũq Đng bủn
ỏc D toâr tẽ dâu nneq:

Đng Đng Đng

10. Yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoât rana Đng ai o lủq,
nneq:

Đng ai o lủq.

Thâi chĩc rana sacâm tâng pian nhuang, cỏp thâi
nhẽng samoât, chĩc samoât, chĩc ỏc q cớ t pĩeiq
cỏp chĩc ỏc D toâr tẽ dâu, cỏp chỏq ỏc tangút
parsỏt rana. Cỏp thâi luloah nhẽng nĩc, chuai
carnẽn chĩc pĩeiq.

Chở, moâm bai 34.

==

Bai 35

pông

pông

Con cha nĩc mpông.

Pông ai cứq o lủq.

túc

túc

Alic ki túc sarái.

Ai cứq atúc đong.

tung

tung

Púng án ki atung.

Án ki tung lủq.

BAI 35

1. Thái pai: "Tâng bai nâi hái rien loah chũq bũn ố cakh cốp chũq bũn ố cuti. Anhia sanhũ, hái doc béq cakh sũng canhãng cốp hái doc béq cuti sũng tuar." Chở thái nhẽng samoât, chĩc sa-moât, cayoah chũq mpông nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3	Phân 4
mpông	ô ô	pông	pông lỏq
pông	ông ôq	lỏq	pông lỏq
ông	pông lỏq		
ô			

Thái pai: "Anhia hũm hái táq béq nâi bũn ố ô cuti cốp béq nâi bũn ố ố cakh. Anhia đốq tếc cakh tâng mứt anhia."

2. Thái cayoah chũq tũc, táq béq ẽn nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3	Phân 4
tũc	ủ ủ	tũc	tũc tũq
ủc	ủc ủq	tũq	tũc tũq
ủ	tũc tũq		

Thái pai: "Anhia hũm tâng béq nâi hái bũn chũq bũn ố ủ cuti cốp chũq bũn ố ủ cakh. Anhia đốq tếc cakh ki tâng mứt anhia."

3. Thái cayoah chũq atung, táq béq ẽn nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3	Phân 4
atung	u u	tung	tung puq
tung	ung uq	puq	tung pũq
ung	tung puq		
u			

Chở thái pai: "Anhia hũm tâng béq nâi hái hũm chũq bũn ố ư cuti cốp chũq bũn ố ư cakh. Anhia đốq tếc cakh tâng mứt anhia. Alẻq anhia hũm tếc cakh ki, anhia doc sũng canhãng. Alẻq anhia hũm ố cuti, anhia doc sũng tuar. Anhia nhẽng samoât, doc samoât." Chở thái atũng chũq ẽn nneq:

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti; pai óng bỗq sãng.)

- atung (Púng án ki atung.)
- tũng (Án ki tũng lủq.)
- cong (Mpoaq atũc cong alieiq.)
- cóng (Ổt cóng tamoong đũn.)
- cang (Ai tan cang.)
- cãng (Mỏi chõi bêq cãng rana củq pỗq.)
- rapuq (cuyal rapuq.)
- pũq (Meo pũq bỗh.)
- ping (Ping cumuiq án tâng clỗm.)
- píng (Amỗq cuclỏh píng-píng.)

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

Phân 1. Carnẽn doc bũm.

Phân 2. Parnai chim carnẽn nneq:

- Nau cha nĩc mpông?
- Nau bũn pông o lủq?
- Alic ki tũc pỗ lẻq?
- Nau atũc đốq?
- Púng nau atung?
- Nau tũng lủq?

Phân 3. Carnẽn chuaq rana cakh nneq:

- cha nĩc
- atũc đốq.
- Púng án ki
- Pông ai củq
- tũc sarai.
- tũng lủq.

Phân 4. Carnẽn doc parnỏi puai thài nneq:

- Doc cuaq pống, chỗ doc rana pống.
- Doc cuaq mpúng dĩ, chỗ doc rana ki.
- Doc cuaq pủn, chỗ doc rana pủn.

Phân 5. Carnẽn doc cuaq nneq:

- pông, pống, túc, túc, tung, túng.
- pông, túc, tung, pống, túc, túng.

Thài yỗn manoaq chõn sadoi dẻh chũq cakẻh, dẻh chũq cuti tẻng khỉẻc toẻr.

- Thài yỗn carnẽn rlu mahỏi.
- Thài doc yỗn carnẽn chẻc tẻ mủt: Dỏng. Thài atỏng carnẽn chẻc ỏc D toẻr tẻ dẻu.
- Thài yỗn carnẽn rien loah chẻc ỏc D toẻr. Yỗn carnẽn chẻc sỏng tapoẻt rana ỏc D toẻr.
- Yỗn carnẽn chẻc sỏng tapoẻt rana chũq Dỏng bủn ỏc D toẻr tẻ dẻu, nneq:

Dỏng Dỏng Dỏng

- Yỗn aỏi chẻc ẻn chũq dỏng bủn ỏc d cỏt tẻ dẻu:

dỏng dỏng dỏng

- Yỗn aỏi chẻc ẻn rana nneq: Dỏng ki dỏng ai:

Dỏng ki dỏng ai.

Thài luloah nhẻng nẻc, chuai carnẽn chẻc ỏc g cỏt cỏp mẻh ỏc canẻh nheq pẻiẻq.

Chỗ, moẻm bai 35.

peq
Peq

Mpiq peq con nẻc. Ắn peq
con tẻq rỏ cheq dỏng. Ắn peq
con tẻq sarẻi. Mpiq peq con
chu chu dỏng. Mpiq ramỏh
catai. Catai lủh mpiq.

peq

pe

e

e

pe

peq

Peq

e

che

cheq

Cheq

e

de

deng

Deng

e

re

ret

Ret

peq	e	e	e	e
eq	eq	eq	eng	et
e	peq	cheq	deng	ret

BAI 36

1. Thâi sadoi rup. Thâi pai: "Nâi la rup mpiq peq con. Anhia pai peq." Chở thâi atông chũq peq. (Bar chũq tiaq: rapuq, atung).

2. Thâi cayoah chũq peq tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
peq	e e e e	peq	Peq
pe	pe che de re	cheq	Cheq
e	peq cheq deng ret	deng	Deng
	Peq Cheq Deng Ret	ret	Ret

Cổp thâi táq bẽq ẽn nneq: (Ốc Tamái la ốc e)

Phân 1	Phân 2	Phân 3
peq	e e e e	peq
eq	eq eq eng et	cheq
e	peq cheq deng ret	deng
		ret

Phân 4
peq cheq deng ret
pôq chôq đông rôt
piq chiq đing rit
pủq chũq đũng rứt

Phân 5 (Chỏi chĩc rana sacâm; pai óng bõq sâng.)

- pôq (Mpiq táq pôq sapua.)
- pủq (Ai pân tamĩang clõng pủq.)
- rit (Ai rien rit cuai tamoi.)
- tũng (Án ki tũng lủq.)
- atung (Pũng ái atung.)
- cong (Mpoaq atũc cong alieiq.)
- cóng (Ốt cóng tamoon đũn.)
- cang (Ai tan cang.)
- cáng (Mỏi chỏi bẽq cãng rana củq pỏq.)

1. đĩng-dang (Con yoc ẽ cha đĩng-dang.)

3. Thâi atông carnẽn chũq tâng rana tâng pian tapun

PARNAI SACÂM PỒN, khĩc 12, nneq:

Phân 1: Mpiq ramóh saco cheq sarái.

cheq
Củq ramóh catai cheq rô.

4. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỒNG, nneq:

- Carnẽn doc bũm.
- Parnai chim carnẽn nneq:
 - Nau peq nĩc con án?
 - Pỏ lẻq án táq rô?
 - Mpiq ramóh saran ntrũu?
 - Ntrũu catai táq án ramóh mpiq?
- Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:
 - cheq đõng.
 - táq rô
 - nĩc
 - tũh mpiq
 - táq sarái
 - peq con (4 ntỏq)
 - chu chu đõng.
 - ramóh catai
- Carnẽn doc parnỏi pual thâi.

(Bai nâi yuah môam; thâi nhẽng ẽn khĩc 118.)

e. Carnên doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avêr pũng: peq, pe, e.

Coah atoam pũng:

(1) e, pe, peq, Peq, e, che, cheq, Cheq, e, de, deng, Deng, e, re, ret, Ret.

(2) e, e, e, e, pe, che, de, re, peq, cheq, deng, ret, Peq, Cheq Deng, Ret.

Coah avêr pũn: peq, eq, e.

Coah atoam pũn:

(1) e, eq, peq, e, eq, cheq, e, eng, deng, e, et, ret.

(2) e, e, e, e, eq, eq, eng, et, peq, cheq, deng, ret.

5. Thái yõn carnên rlu mahõi.

6. Thái doc yõn carnên chĩc tẽ mũt: Dõng ki dõng ai.

7. Thái pai: "Tangai nãi hai rien chĩc ỏc e cõt.

Bũn ỏc e tâng peq cỏp cheq cỏp nehq. Hai chĩc tẽ dẫu pacoan mpũng dĩ rana pũn cỏp rana mpũng dĩ nneq: _____

Chở chĩc achõn cooc coah avêr chu rana mpũng dĩ nneq: _____

Chở asêng cuvỏl coah avêr chu rana pũn: e

Yõn carnên táq ỏc ki cỏp atĩ. Chở yõn carnên chĩc sũng tapoạt rana tâng pỏ choaiq alỏi. Chở yõn alỏi chĩc sũng tapoạt rana chũq peq. Chở yõn alỏi chĩc sũng tapoạt rana, Mpiq peq con:

Mpiq peq con.

Chở, môam bai 36.

adéh
Adéh

Ramúh ai cứq la Li. Li.
dáng táq adéh tamái. Li dáng
atúc adéh rúng.

Li táq adéh tamái cheq dõng.
An atúc adéh rúng cheq dõng.
An dáng táq chái lủq.

adéh	éh	éng	éq	éc
déh	déh	déng	péq	méc
éh	Déh	Déng	Péq	Méc

BAI 37

- Thâi sadoi rup, pai: "Nâi la rup adéh. Anhia pai adéh." Chở atổng chũq adéh tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bar chũq tiaq: rit, pôq).
- Thâi cayoah chũq adéh tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq;

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
adéh	éh éng éq éc	déh	Déh
déh	déh dêng péq mec	dêng	Dêng
éh	Déh Dêng Péq Méc	méc	Méc
		péq	Péq

Phân 4

déh	dêng	péq	méc
dóh	dóng	póq	móc
dáh	đang	paq	mac
dóh	dóng	póq	móc

Phân 5. (Chôi chĩc rana cuti tâng pian.)

- dóng (dóng tiang saro.)
 - péq (Péq chở mới táq rana ki.)
 - peq (Mpiq peq con.)
 - pôq (Mpiq táq pôq sapua.)
 - póq (Ai pân tamĩang clõng pòq.)
 - póng (Ai chõng póng toâr lủq.)
 - mpông (Con piq mpông.)
 - túng (Án ki túng lủq.)
 - atung (Púng án ki atung.)
 - rit (Ai rien rit cuai tamoi.)
- Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG, nneq:
 - Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn nneq:

- Ntrõu ramủh ai củq?
- Li dáng atủc adéh rúng tở?
- Pỏ lẻq Li táq adéh tamai?
- Pỏ lẻq Li atủc adéh rúng?
- Li dáng táq chái tở?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- la Li.
- dáng táq
- cheq dõng.
- dáng atủc
- chái lủq.
- Ramủh ai củq
- adéh tamai (bar ntỏq)
- adéh rúng (bar ntỏq)

d. Carnẽn doc parnõi puai thâi.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

Coah avêr: adéh, déh, éh.

Coah atoam:

- éh, déh, Déh, éng, dêng, Dêng, éq, péq, Péq, éc, mec, Méc.
- éh, éng, éq, éc, déh, dêng, péq, mec, Déh, Dêng, Péq, Méc.

4. Thâi yõn carnẽn rlu mahõĩ.

5. Thâi doc yõn carnẽn chĩc tẻ mũt: Mpiq peq con.
Cỏp thâi atổng carnẽn chĩc ỏc M toâr tẻ dâu cỏp
chỏq ỏc tangủt parsỏt rana ki.

6. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc ỏc e cakéh
cỏt. Tẻ dâu hái chĩc ỏc e cuti nneq: e

"Chở chỏq tẻc cakéh lủq pỏng ỏc ki. Chở cỏt
ỏc e cakéh cỏt nneq:" é

(Bai nâi yuah moâm; thâi nhẽng ẽn khỉẻc 120.)

Yõn carnẽn avút atĩ miat rien ố ế cakeh cớt,
 cốp yõn alỏi amốt ndẽm atĩ táq ố ế cakeh cớt
 tâng ban rien alỏi.

7. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoât rana ố ế cakeh cớt.

8. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoât rana chũq Adẻh bũn
 ố toâr tẻ dẫu nneq:

Adẻh Adẻh Adẻh

9. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoât rana, Adẻh củq rúng,

Adẻh củq rúng.

Thài chĩc rana sacâm tâng pian nhuang, cốp thài
 nhẽng samoât, chĩc samoât, chĩc ố q cớt pĩeiq,
 cốp chĩc ố A toâr tẻ dẫu, cốp chỏq ố tangút
 parsót rana. Thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn
 chĩc pĩeiq.

Chỏ, moâm bai 37. Cốp moâm DOC PARNAI BRŨ 1.

Parnỏ thài yõn carnẽn DOC PARNAI BRŨ 2, cốp mbởiq
 atởng carnẽn tẻ choaiq ki, Bai 38.

cadỏc
 Cadỏc

Mpiq Li táq sarái. An chỏh
 cadỏc. Cadỏc Mpiq Li o lủq.
 Nara alỏi Mpiq Li cha cadỏc.
 Nara mpiq củq chỏh cadỏc.

cadỏc

dỏc

ỏc

ỏc ới ớng ỏc

dỏc lỏi tởng chỏc

Dỏc Lỏi Tởng Chỏc

BAI 38

1. Thái sadoi rup, pai: "Nài la rup cadóc. Anhia pai cadóc." Chở atõng carnẽn chũq cadóc tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bar chũq tiaq: adéh, peq).

2. Thái cayoah chũq cadóc tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
cadóc	óc ới ớng ức	dóc	Dóc
dóc	dóc ỏi tống chớc	ỏi	Lỏi
óc	Dóc Lỏi Tống Chớc	tống	Tống
		chớc	Chớc

Phân 4

dóc	ỏi	tống	chớc
dác	lái	táng	chác

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- peq (Mpiq peq con.)
 - peq (Péq chớ.)
 - alỏi (Alỏi Lóc ớt tâng vil Breh.)
 - lái (Ai chớ cutau lái.)
 - tống (tống tháng dớq.)
 - chớc (Chớc án ki toar lúq tẽ cuai canóh.)
 - tan (Ai tan khâng.)
 - tamoi (Ai pớq tamoi.)
 - púq (Chõi. Ngéq củq púq mới.)
 - tóc (Tóc ralõng tariac.)
3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:
- Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn nneq:
 - Nau táq sarái?

(2) Ntrõu Mpiq Li chớ tâng sarái?

(3) Cadóc Mpiq Li o tở?

(4) Nara nau ẽn chớ cadóc?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) o lúq

(5) Nara

(2) mpiq củq

(6) alỏi Mpiq Li

(3) chớ cadóc

(7) Cadóc Mpiq Li

(4) cha cadóc

(8) táq sarái

d. Carnẽn doc parndi puaí thái.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

Coah avèr: cadóc, dóc, óc.

Coah atoam:

(1) óc, dóc, Dóc, ới, lỏi, Lỏi, ớng, tống, Tống, óc, chớc, Chớc.

(2) óc, ới, ớng, óc, dóc, lỏi, tống, chớc, Dóc, Lỏi, Tống, Chớc.

4. Thái yõn carnẽn rlu mahõi.

5. Thái doc yõn carnẽn chĩc tẽ mứt nneq:

a. Adéh (bũn óc A toar dậu).

b. adéh (bũn óc a cớt dậu).

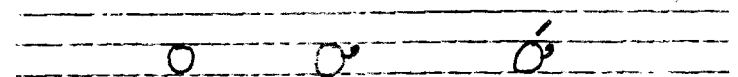
6. Thái atõng carnẽn chĩc óc ở cakéh cớt nneq:

Thái pai: "Bũn óc ở cakéh tâng cadóc cớt cớt cớt alỏi cớt mới, cớt sa-ũi ẽn hõ. Anhia pai cadóc, cớt, alỏi, mới."

Cớt thái pai ẽn: "Tẽ dậu hái chĩc óc ở cuti.

Chớ chớq rambõh coah atoam. Chớ chớq tẽc cakéh.

Chớ cớt óc ở cakéh cớt nneq:

Yõn carnẽn avút atĩ miat rien ỏc ở cakeh cớt.
Chở amớt ndẽm atĩ táq ỏc ki tâng ban rien alỏi.

7. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoât rana ỏc ở cakeh cớt
tâng pở choaiq alỏi.

8. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoât rana chũq cadỏc
nneq:

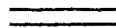
cadỏc cadỏc cadỏc

9. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoât rana nneq: Ai chỏh
cadỏc.

Ai chỏh cadỏc.

Thâi chĩc rana sacâm tâng pian nhũang nheq
pĩeiq. Chở thâi luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn
chĩc pĩeiq.

Chở, moâm bai 38.

Bai 39

parneq

Parneq

Mpiq cúq dáng táq parneq.
Án táq parneq cuti. Án táq
parneq o lủq.

parneq

neq

neq

nai

parneq

parnai

Parneq

Parnai

BAI 39

1. Thái sadoi rup, pai: "Nâi la rup parneq. Anhia pai parneq." Chở atõng carnẽn chũq parneq tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: tõng, chõc.

2. Thái cayoah chũq parneq tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
parneq neq	neq nai parneq parnai	parneq parnai	Parneq Parnai

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- cheq (Vil củq cheq vil Brẽh.)
- pẽq (Pẽq chõ.)
- peq (Mpiq peq con.)
- adẽh (Tacoq adẽh.)
- cadõc (Mpiq chõc cadõc tâng rô.)
- alõi (Bar nãq alõi ki ai củq.)
- tõng (tõng thãng đõq)
- parnai (Củq dãng parnai Brũ.)
- põng (Chõq sãiq tâng põng kị.)
- mpõng (Con píq mpõng.)

3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

- Carnẽn doc bũm.
- Parnai chim carnẽn nneq:
 - Nau dãng táq parneq?
 - Ăn táq parneq ntrõu? (cuti, o)
- Carnẽn chũa rana cakẽh nneq:
 - parneq cuti (3) dãng táq parneq.
 - Mpiq củq (4) parneq o lủq.
- Carnẽn doc nsũar parnõi puai thãi.
- Carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

(1) Coah avêr: parneq, neq.

(2) Coah atoam: (1) neq, parneq, Parneq, nai, parnai, Parnai.

(2) neq, nai, parneq, parnai, Parneq, Parnai.

4. Thái yõn carnẽn rlu mahõi.

5. Thái doc yõn carnẽn chĩc: Cadõc, cadõc.

6. Thái pai: "Tangai nãi hái tở bũn rien chĩc ốc tamai. Hái rien loah chĩc ốc e cuti. Chõ thãi yõn carnẽn chĩc sõng tapoat rana ốc e tâng pỏ choaiq alõi.

7. Thái yõn carnẽn chĩc sõng tapoat rana chũq parneq:

parneq parneq parneq

8. Thái yõn carnẽn chĩc sõng tapoat rana Củq táq parneq, nneq:

Củq táq parneq.

Thãi chĩc rana sacâm tâng pian nhuang, nheq pĩeiq. Cỏp thãi luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chõ, moâm bai 39.

parnơi
Parnơi

Alới ki táq rô parnơi. Alới
chóh cadóc. Ai cúq táq rô
parnơi núng alới. Alới ai táq
níc parnơi.

parnơi
nơi
nờ
ơ

ơ ơ ơ ơ
nờ pờ nờ cờ
nơi pơi nơn cớh
Nơi Pơi Nơn Cớh

parnơi
nơi
ơi
ơ

ơ ơ ơ ơ
ơi ơi ờn ờh
nơi pơi nơn cớh

BAI 40

- Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup alới táq rô parnơi. Alới pai parnơi." Chở atống carnền chũq parnơi. Chũq tiaq: parnai, peq.
- Thài cayoah chũq parnơi tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
parnơi	ơ ơ ơ ơ	nơi	Nơi
nơi	nờ pờ nờ cờ	pơi	Pơi
nờ	nơi pơi nơn cớh	nơn	Nơn
ơ	Nơi Pơi Nơn Cớh	cớh	Cớh

Phân 1	Phân 2	Phân 4
parnơi	ơ ơ ơ ơ	nơi pơi nơn cớh
nơi	ơi ơi ờn ờh	noi poi non coh
ơi	nơi pơi nơn cớh	nơi pơi nơn cớh
ơ		

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

- mơi (Con mơi đốq.)
- anờn (Án ki táq nống anờn.)
- tacớh (Tacớh cúq án ki tở tềq.)

- d. pở (Hêq bũn muoi pở choaiq.)
 e. cadốc (Mpiq chỏc cadốc tâng rô.)
 g. tamoi (Ai cúq pỏq tamoi.)
 h. pủq (Chỏi, ngkẻq cúq pủq mới.)
 i. tóć (Tóć ralỏng tariac.)
 k. tan (Ai tan khâng.)
 l. tỏng (tỏng thỏng đỏq)

3. Carnẻn doc nsuár tapun PARNAI SACÂM SỎNG nneq:

- a. Carnẻn doc bũm.
 b. Parnai chim carnẻn nneq:
 (1) Nau táq rô parnỏi? (Pái rana ta-đỉi)
 c. Carnẻn chuaq rana cakẻh nneq:
 (1) Alỏi ki (4) táq rô parnỏi.
 (2) Alỏi ai (5) táq níc parnỏi.
 (3) nủng alỏi (6) Ai cúq

d. Carnẻn doc nsuár parnỏi puai thỏi.

e. Carnẻn doc cuaq pủn nsuár nneq:

Coah avêr pỏng: parnỏi, nỏi, nỏ, ỏ.

Coah atoam pỏng:

- (1) ỏ, nỏ, nỏi, Nỏi, ỏ, pỏ, pỏi, Pỏi, ỏ, nỏ, nỏn, Nỏn, ỏ, cỏ, cỏh, Cỏh.
 (2) ỏ, ỏ, ỏ, ỏ, nỏ, pỏ, nỏ, cỏ, nỏi, pỏi, nỏn, Nỏi, Pỏi, Nỏn, Cỏh.

Coah avêr pủn: parnỏi, nỏi, ỏi, ỏ.

Coah atoam pủn:

- (1) ỏ, ỏi, nỏi, ỏ, ỏi, pỏi, ỏ, ỏn, nỏn, ỏ, ỏh, cỏh.
 (2) ỏ, ỏ, ỏ, ỏ,, ỏi, ỏi, ỏn, ỏh, nỏi, pỏi, nỏn, cỏh.

4. Thỏi yỏn carnẻn rlu mahỏi.

5. Thỏi doc yỏn carnẻn chỏc tẻ mút: Đỏng, đỏng.

6. Thỏi pai: "Tangai nỏi hái rien chỏc ỏc ỏ. Bũn

ỏc ỏ tâng mpỏi cỏp tacỏh cỏp pỏ cỏp yỏ. Anhia pai tacỏh, mpỏi, pỏ, yỏ." Chỏ thỏi pai ẻn: "Tẻ dẫu hái chỏc ỏc ỏ. Chỏ chỏq rambỏh coah atoam. Chỏ cỏt ỏc ỏ cỏt nneq:

Yỏn carnẻn avủt atỉ miat rien ỏc ỏ cỏt. Chỏ amỏt ndẻm atỉ táq ỏc ki tâng ban rien alỏi.

7. Thỏi yỏn carnẻn chỏc sỏng tapoát rana ỏc ki tâng pỏ choaiq alỏi.
 8. Yỏn carnẻn chỏc sỏng tapoát rana chủq mpỏi nneq:

 mpỏi mpỏi mpỏi

9. Yỏn carnẻn chỏc sỏng tapoát rana Alỏi mpỏi parnỏi, nneq:

 Alỏi mpỏi parnỏi.

Thỏi chỏc rana sacâm nhủang, nheq pẻiq. Cỏp thỏi luloah nhẻng níc, chuai carnẻn chỏc pẻiq.

Chỏ môam bai 40.

=====

dõq
Dõq

Dõng alõi Li cheq dõq. Dõng
ai cúq cheq dõq tê. O lúq dõq
ki. Alõi ai põq mpoi dõq
parnõi. Alõi põq mpoi dõq níc.

dõq
dõ
õ

õ	õ	õ	õ
dõ	põ	tõ	cõ
dõq	põq	tõng	cõn
Dõq	Põq	Tõng	Cõn

dõq
õq
õ

õ	õ	õ	õ
õq	õq	õng	õn
dõq	põq	tõng	cõn

BAI 41

- Thài sadoi rup, pai: "Nâi la rup dõq. Anhia pai dõq." Chõ atõng carnẽn chũq dõq tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: pũq, anõn.
- Thài cayoah chũq dõq tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

Phân 2

Phân 3-a

Phân 3-b

dõq
dõ
õ

õ	õ	õ	õ
dõ	põ	tõ	cõ
dõq	põq	tõng	cõn
Dõq	Põq	Tõng	Cõn

dõq
põq
tõng
cõn

Dõq
Põq
Tõng
Cõn

Phân 1

Phân 2

Phân 4

dõq
õq
õ

õ	õ	õ	õ
õq	õq	õng	õn
dõq	põq	tõng	cõn

dõq	põq	tõng	cõn
duq	puq	tung	cun
dõq	põq	tõng	cõn
dõq	põq	tõng	cõn

Chõ thài pai: "Anhia hũm la tangai nâi hai rien təc tamai. Təc nâi la təc p̃ng (õ̃).
Khân hai hũm təc nâi, hai doc sũng p̃ng."
(Cõp thài sanhũ níc, dõq təc nâi la təc p̃ng.
Chõi dõq təc ngoaq.)

Chõ atõng carnẽn Phân 5 nneq:

- a. atõng (Ai atõng parnai o lủq.)
- b. tở cõn (Mỏi táq ngỉq tở cõn mỗ.)
- c. tở (Ai chõng adeh tở?)
- d. rapuq (Rapuq lỏq ởq casâi nâi.)
- e. alỏi (Alỏi bar nâq ki ai củq.)
- g. palái (Củq cha palái cam.)
- h. tởng (tởng thâng dỏq)
- i. chỏc (Chỏc án ki toâr lủq tễ củai canỏh.)
- k. rit (Mỏi dâng phẻp rit Bru tở?)
- l. pẻq (Pẻq chỏ.)

3. Thâi atõng carnẻn chửq tẻ tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PỜN, khlẻc 12 nneq:

Phân 1: Củq pỏq tẻ.

tẻ.

Con chu tẻ.

Phân 2: Củq táq tẻ.

Ai táq cháỉ.

Con táq nỉc.

Ai pai án pỏq tẻ.

Cỏp thâi nhẻng puai lủq samoât ngẻ tâng PARNAI SACÂM PỜN.

4. Carnẻn doc nsủar tapun PARNAI SACÂM SỜNG nneq:

a. Carnẻn doc bủm.

b. Parnai chim carnẻn: Nau pỏq mỏi dỏq?

Pỏ lẻq đỏng alỏi Li?

Pỏ lẻq đỏng ai?

c. Carnẻn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) Đỏng alỏi Li (4) cheq dỏq tẻ.

(2) mỏi dỏq parnỏi. (5) Đỏng ai củq

(3) cheq dỏq. (6) mỏi dỏq nỉc.

d. Carnẻn doc nsủar puai thâi.

e. Carnẻn doc cuaq pủn nsủar nneq:

(1) dỏq, dỏ, ở.

(2) ở, dỏ, dỏq, Dỏq, ở, pỏ, pỏq, Pỏq, ở, cỏ, cỏn, Cỏn.

(3) ở, ở, ở, ở, dỏ, pỏ, tở, cỏ, dỏq, pỏq, tởng, cỏn, Dỏq, Pỏq, Tỏng, Cỏn.

(4) dỏq, ởq, ở.

(5) ở, ởq, dỏq, ở, ởq, pỏq, ở, ởng, tởng, ở, ởn, cỏn.

(6) ở, ở, ở, ở, ởq, ởq, ởng, ởn, dỏq, pỏq, tởng, cỏn.

5. Thâi yỏn carnẻn rlu mahỏi.

6. Thâi doc yỏn carnẻn chửc: Alỏi mỏi parnỏi.

7. Thâi pai: "Hâi rien chửc óc ở pẻng cỏt. Tẻ dâu chửc óc ở. Chỏ chỏq tẻc pẻng cỏt óc ở pẻng nneq:

ở ở

Thâi pai: "Bủn óc ở tâng dỏq, pỏq, cỏt.

8. Yỏn carnẻn chửc sỏng tapoât rana óc ở pẻng cỏt.

9. Yỏn alỏi chửc sỏng tapoât rana chửq dỏq:

dỏq

10. Yỏn alỏi chửc rana nneq: Ai pỏq pỏ dỏq.

Ai pỏq pỏ dỏq.

Thâi chửc nheq pẻiq rana sacâm nhuang. Cỏp thâi luloah nhẻng nỉc, chuai carnẻn chửc pẻiq.

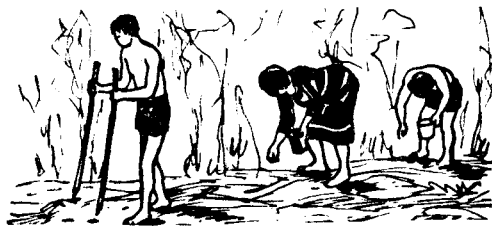
Chỏ, moâm bai 41.

Mpiq Táq Sarái La-a

Bai 42

Mpiq pai cumo nâi án táq sarái la-a. Mpiq pai án choh cadóc. Án pai án choh sapóí.

Ai pai án táq sarái parnói núng mpiq. Ramon cúq pai án táq sarái parnói núng mpiq tê. Alóí pái náq ki táq sarái parnói. Nara sarái alóí mpiq la-a lúq.

la-a
a

a	ac	ot
la-a	ra-ac	ra-ot
La-a	Ra-ac	Ra-ot

13

1. Thái pai: "Tangái nâi hái rien chũq la-a." Chở atổng carnên chũq ki tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: rapuq, rit.

2. Thái cayoah chũq la-a tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
la-a	a ac ot	la-a	La-a
a	la-a ra-ac ra-ot	ra-ac	Ra-ac
	La-a Ra-ac Ra-ot	ra-ot	Ra-ot

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- mpói (Con mpói dõq.)
- ra-ac (Chõi ra-ac yõu.)
- ra-ot (Chõi ra-ĩt ra-ot noâng.)
- parnõi (Hái põq tarúp parnõi.)
- parneq (ĩt parneq, peq a-ẽm.)
- parnai (Mỏi sâng parnai Bũrũ tõi?)
- rapuq (Rapuq lỏq õq casâi nâi.)
- tacõh (Tacõh cúq án ki tõi têq.)
- tõi cõn (Mỏi táq ngkiq tõi cõn mõi.)
- tõng (tõng thánq dõq.)

3. Thái atổng carnên chũq pái náq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN, khiẽc 12, nneq:

Phân 1: Pái náq ki põq parnõi.

Pái náq

Pái náq ki põq mpói dõq.

Phân 2: Cúq ramóh pái náq ki.

Con ramóh pái lám sacco.

Ai ramóh pái náq ki.

4. Carnên doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnễn doc bữm.

b. Parnai chim carnễn nneq:

(1) Ntrầu mpiq yoc ẽ chớh tâng sarái án?

(2) Nau yoc ẽ chuai mpiq táq sarái?

(3) Hối lếq mpiq yoc ẽ táq sarái la-a?

c. Carnễn chuaq rana cakéh nneq:

(1) pái náq ki (5) Alóỉ pái náq ki

(2) cumo nâi (6) parnđi nứng mpiq.

(3) alóỉ mpiq (7) sarái la-a

(4) la-a lủq. (8) Nara

d. Carnễn doc nsuar parnđi puai thâi.

e. Carnễn doc cuaq pủn nsuar nneq:

(1) la-a, a

(2) a, la-a, La-a, ac, ra-ac, Ra-ac, ot, ra-ot, Ra-ot.

(3) a, ac, ot, la-a, ra-ac, ra-ot, La-a, Ra-ac, Ra-ot.

5. Thâi yỗn carnễn rlu mahối.

6. Thâi doc yỗn carnễn chĩc tễ mút: mpđi parnđi

7. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc ốc pacoan mpủng dĩ rana. Mah tâng chũq la-a nâi, tê dâu hái chĩc la. Chớ hái chĩc pacoan mpủng dĩ rana. Chớ hái chĩc ốc a. Chớ cớh chũq la-a, nneq:"

la-a

Chớ yỗn carnễn avút atĩ miat rien chũq la-a.

Yỗn alóỉ amốt ndẽm atĩ táq chũq la-a tâng ban rien alóỉ. Thâi pai: "Bủn ốc pacoan nâi tâng chũq la-a cớp ra-ac cớp ra-ot cớp sa-ủi ẽn hớ.

Anhia pai: la-a, ra-ac, ra-ot."

8. Yỗn carnễn chĩc sỡng tapoát rana chũq la-a nneq:

la-a la-a la-a

9. Yỗn carnễn chĩc sỡng tapoát rana nneq: Rô ki
la-a lủq, nneq:

Rô ki la-a lủq.

Yỗn carnễn chĩc ốc R toâr tê dâu cớp chớq ốc tangút parsốt rana. Cớp yỗn alóỉ chĩc ốc g pĩeiq. Thâi luloah nhẽng níc, chuai carnễn chĩc pĩeiq.

Chớ, moâm bai 42.

Ba1 43

Ai Li

Ramúh ai cúq la.Li. Li
 yoc ẽ cha sapóí. Án yoc ẽ cha
 cadóc tê. Li yoc atúc adéh.
 Li yoc ẽ p̄sq mp̄oi d̄sq. Cúq
 yoc ẽ p̄sq parn̄oi núng Li.

yoc	o	a	ơ	õ
yo	yo	ya	yơ	yõ
o	yoc	yac	yớc	yốt
	Yoc	Yac	Yợc	Yốt

14

- Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chũq yoc." Chở atổng carnẽn chũq yoc tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: tacõh, parnõ.
- Thâi cayoah chũq yoc tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
yoc	o a ơ õ	yoc	Yoc
yo	yo ya yơ yõ	yac	Yac
o	yoc yac yợc yốt	yợc	Yợc
	Yoc Yac Yợc Yốt	yốt	Yốt

Phân 4			
yoc	yac	yợc	yốt
doc	dac	dợc	dốt
choc	chac	chợc	chốt
roc	rac	rợc	rốt

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian)

- cayac (lacuoi-cayac)
 - yốt (Héq bõh yốt).
 - ayõ (cuam ayõ)
 - doc (Hái doc parnai Brũ.)
 - ra-ac (Chõi ra-ac yóu.)
 - ra-ot (Chõi ra-ĩt ra-ot noâng.)
 - parnai (Mỏi sâng parnai Brũ tở?)
 - parneq (ĩt parneq peq a-ẽm.)
 - cachoc (cachoc dợc)
 - chợc (Chợc án ki toâr lủq tẽ cũa canõh.)
- Thâi atổng carnẽn chũq ẽ tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PỒN, khiẽc 12, nneq:

Phân 1: Con yoc ẽ cha mi.

Cúq yoc ẽ pđq mpđi dđq.

Phân 2: Con yoc ẽq cha mi.

Thâi sadoi ẽq pủn, yỗn carnẽn doc. Chở sadoi ẽq pổng, yỗn carnẽn doc. Chở thái pai: "Anhia hủm chũq ẽq nâi? Anhia doc rana pổng ki."

Moâm carnẽn doc rana ki, thâi pai ẽn: "Anhia hủm aléq hái doc rana ki, cốp aléq hái pai rana máh ki, hái đốq ẽ pai chái. Ốc ki hái tở bủn pai lủq ẽq. Hái pai óng ẽ sâng. Ốc ki hái tẻ chĩc óng ố ẽ nneq!"

Chở thâi chut pian, thâi chĩc ẽn nneq:

a. Con yoc ẽ cha mi.

b. Cúq yoc ẽ pđq mpđi dđq.

c. Ai yoc ẽ chu chu đổng.

d. Con yoc ẽ pđq cốp ai.

Chở thâi sadoi sadaih rana ki cốp chũq ẽ ki, ỏn manoaq doc. Muoi trỗ muoi noaq. Thâi táq ngkiq toau nheq carnẽn doc o rana ki cốp saccoal chũq ẽ ki.

4. Carnẽn doc nsuár tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bủm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Ntrầu Li yoc atúc?

(2) Ntrầu ramủh ai cúq?

(3) Nau yoc ẽ pđq nủng Li?

(4) Ntrầu Li yoc ẽ cha?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) yoc ẽ cha (4) parnđi nủng Li.

(2) yoc ẽ pđq (5) la Li.

(3) yoc atúc (6) Ramủh ai cúq

d. Carnẽn doc nsuár puai thâi.

g. Carnẽn doc cuaq pủn nsuár nneq:

(1) yoc, yo, o.

(2) o, yo, yoc, Yoc, a, ya, yac, Yac, ỏ, yỏ yỏc, Yỏc, ỏ, yỏ, yỏt, Yỏt.

(3) o, a, ỏ, ỏ, yo, ya, yỏ, yỏ, yoc, yac, yỏc yỏt, Yoc, Yac, Yỏc, Yỏt.

5. Thâi yỗn carnẽn rlu mahỗi.

6. Thâi doc yỗn carnẽn chĩc: Rô ki la-a.

7. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc ố ỹ cớt.

Tẻ dâu chĩc ntreh rarêng atoam tử rana mpủng dĩ sễng luat rana pủn, nneq. Chở, chĩc ntreh cakéh rarêng avêr tử rana mpủng dĩ sễng toaq

rana pủn. Chở cớt ố ỹ cớt nneq:

Anhia avút atĩ miat rien ố ỹ,

cốp amỏt ndẻm atĩ táq ố ỹ tẻng ban."

8. Yỗn carnẽn chĩc sễng tapoát rana ố ỹ cớt.

9. Yỗn carnẽn chĩc sễng tapoát rana chũq yoc nneq:

yoc yoc yoc yoc

10. Yỗn carnẽn chĩc sễng tapoát rana Cúq atúc yỏ:

Cúq atúc yỏ.

Chở moâm bai 43.

Án ki dáng atúc yơ tỡ?

Ờq, án dáng atúc yơ chái lúq.

Con yoc mớì dớq parrỡ tỡ?

Ờq, con yoc mớì dớq níc.

Mớì yoc ẽ cha catai tỡ?

Ờq, cứq yoc ẽ cha catai.

Pái lám cachoc ki la cachoc
mớì tỡ?

Ờq, cachoc ki cachoc cứq.

Cachoc mớì o lúq.

Mpiq mớì chớh cadócc cumo nãi tỡ?

Ờq, mpiq cứq chớh cadócc, chớh
sapớì. Sarái mpiq cứq la-a.

Sarái mpiq cứq o lúq.

1. Thái atống carnẽn chũq tiaq tapun PARNAI SACÂM
PÁI, Phân 5. (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

a. cayac (Iacuai-cayac)

b. yớt (Hẽq bớh yớt.)

c. ramủh (Ramủh amốq ki la Lẽ.)

d. ra-ot (Chỗi ra-ít ra-ot noâng.)

e. ra-ac (Chỗi ra-ac yớu.)

g. tot (Chớm tot lam.)

h. nớ (Chu bán nớ.)

i. pớ (Hẽq bủn muoi pớ choaiq.)

k. anớn (Án ki táq ntống anớn choq yớu.)

l. palái (Ai cha palái cam.)

2. Thái pai: "Tangái nãi hái rien chũq blớh cớp
chũq ớq." Chớ thái atống carnẽn chũq tố cớp
tếc blớh (?) tâng pian tapun PARNAI SACÂM PỜN,
khĩc 12. Cớp thái nhẽng puai samoât ngê ki:

Phân 1: Mớì pớq tỡ?

tỡ?

Mpiq yoc ẽ pớq tỡ?

Ai dáng atúc yớ tỡ?

Chớ thái sadoi sadaih nheq pái rana ki, cớp nheq
chũq tố ki, cớp nheq tếc blớh ki, ớn manoaq doc.
Muoi trỡ muoi noaq, toau nheq carnẽn dáng. Chớ
thái chut pian, atống carnẽn ẽn tẽ chũq ớq.

Phân 1: Ờq, cứq pớq tẽ.

Ờq

Thái sadoi chũq ớq pủn, yớn carnẽn doc. Chớ
thái chĩc ớc rlu ntun chũq ớq pủn. Thái pai:

"Anhia hũm aléq hái bũn chũq đq tẽ dâu rana, hái chĩc ốc rlu ntun chũq đq ki. Ngkiq anhia nhẽng samoat, sanhũ samoat." Chớ thài chut chũq đq pũn, chĩc muoi rana ẽn nneq:

Phân 1: 0q, củq pốq tẽ.

0q, ai dáng atúcc yớ.

Phân 2: Mỏi dáng atúcc yớ tở?

0q, củq dáng atúcc yớ.

Mpiq chớh cadócc tở?

0q, mpiq chớh cadócc.

Thài sadoi sadaih nheq rana ki cớp nheq chũq tở ki cớp nheq tẽc blóh (?) ki, cớp nheq chũq đq ki, cớp nheq ốc rlu ki, ốn manoaq doc. Muoi trở muoi noaq, toau nheq carnẽn dáng raloaih.

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau dáng atúcc yớ?

(2) Nau chớh cadócc?

(3) Sếq lám cachoc nau bũn?

(4) Nau yoc ẽ cha catai?

(5) Sarai mpiq la-a tở?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) tở? (5 ntốq). (5) parnở

(2) 0q (5 ntốq). (6) cumo nãi

(3) yoc ẽ cha (7) mpới đớq níc.

(4) yoc mpới đớq (8) Pãi lám cachoc

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

5. Thài doc yõn carnẽn chĩc: Củq atúcc yớ.

6. Thài pai: "Tangai nãi hái rien chĩc ốc blóh. Tẽ dâu hái chĩc cuvớ! coah atoam cớp cớtt-cớtt tẽ, tẽ rana pống. Chớ hái chớq soi tanoang luat rana mpũng dĩ. Chớ chớq ốc tangút tâng rana pũn. Chớ cớtt tẽc blóh nneq:"

 ? ?
 ? ?

Yõn carnẽn avút atĩ miat rien chĩc ốc blóh.

Chớ, yõn alới amớtt ndẽm atĩ táq ốc ki tâng ban.

7. Yõn carnẽn chĩc sớng tapoat rana ốc blóh ki.

8. Yõn carnẽn chĩc sớng tapoat rana Ai pốq tở?

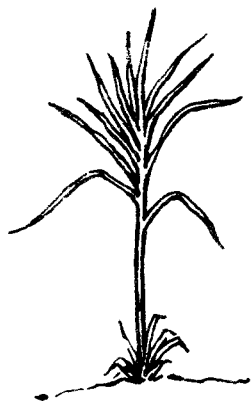
Ai pốq tở?

Thài chĩc rana sacâm tâng pian nhuang. Cớp thài luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chĩc piẽiq.

Chớ moam bai 44.

====

cutau
Cutau

Ai cứq chón cutau. Cutau
ki cuti lúq. Con ai yoc ẽ cha
cutau. Ắn cha cutau níc. Yóu
án cha cutau tê.

Nau chón cutau?

Ai cứq chón cutau.

Cutau ai o tở?

Ờq, cutau ki cuti lúq.

Nau yoc ẽ cha cutau?

Ramon yoc ẽ cha cutau.

Yóu ramon cha cutau tê tở?

Ờq, yóu ramon cha cutau tê.

cutau
tau

au	au	áu	ấu
tau	nau	páu	yóu
Tau	Nau	Páu	Yóu

BAI 45

1. Thái sadoi rup, pai: "Nâi la rup cutau. Anhia
pai cutau." Chở ởng carnẽn chũq cutau tapun
PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: cayac, ayỏ.

2. Thái cayoah chũq cutau tapun PARNAI SACÂM PÁI:

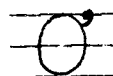
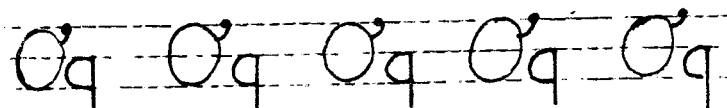
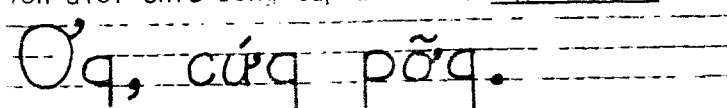

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
cutau	au au ấu áu	tau	Tau
tau	tau nau yóu páu	nau	Nau
au	Tau Nau Yóu Páu	yóu	Yóu
a		páu	Páu

Phân 4

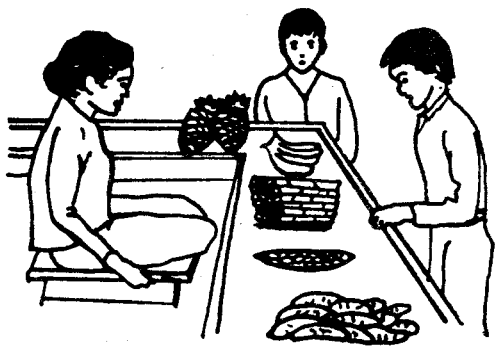
tau	nau	yấu	pấu
tai	nai	yỏi	pái
tat	nat	tốt	pát
tan	nan	tồn	pán

Phân 5 (Chối chích rana cuti tâng pian.)

- tan (Ai tan khâng.)
 - láu mpáu (Bũhái củq láu mpáu.)
 - cachoc (Củq chông cachoc đớq.)
 - ayố (cuam ayố)
 - yốt (Héq bớh yốt.)
 - cayac (lacuoi-cayac)
 - ramúh (Ramúh củq la Li.)
 - rapuq (Rapuq lớq đớq casâi nâi.)
 - atống (Héq táq ntống bũi lúq.)
 - tống (tống thâng đớq)
3. Thái atống carnẽn chũq pố tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PỒN, khlểc 12. Thái nhêng puai ngê ki samoât. Rana chích tâng pian nneq:
- Phân 1: Củq pốq pố sarái.
- pốq pố
pố
Củq pốq pố rô.
- Phân 2: Con pốq chu đống.
pốq chu
Củq pốq chu đống.
Mpiq pốq pố sarái.
Cula chu chu cớh.
4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

- Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn nneq:
 - Nau chớh cutau?
 - Nau cha cutau?
 - Carnẽn chuaq rana cakén nneq:
 - yoc ẽ cha (3 ntốq) (5) 0q, (2 ntốq)
 - cha cutau níc. (6) cuti lúq
 - cha cutau tê. (7) Yấu án
 - o tớ? (8) Yấu ramon
 - Carnẽn doc nsuar parnđi puai thái.
 - Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:
 - cutau, tau
 - au, tau, Tau, au, nau, Nau, áu, páu, Páu, ớu, yấu, Yấu.
 - au, au, áu, ớu, tau, nau, páu, yấu, Tau, Nau, Páu, Yấu.
 - Thái yõn carnẽn rlu mahõi.
 - Thái doc, yõn carnẽn chích: Con pốq tớ?
 - Thái pai: "Tangái nâi hái rien chích ốc 0 toâr. Khẽ lúq, machớng ốc đ cớt ma toâr hõn!"
 - Thái yõn carnẽn chích sớng tapoât rana ốc ki.
 - Yõn alđi chích sớng tapoât rana chũq 0q nneq:
 - Yõn alđi chích sớng tapoât rana, 0q, củq pốq.
- Chở moâm bai 45.

dõng
Dõng

Dõng ai cúq cheq dõng. Ai yoc ẽ p̄sq p̄s dõng. Yóu ai yoc ẽ p̄sq núng ai. Alóí ki p̄sq p̄s dõng parnói. Cúq p̄sq núng alóí ki.

Ai cúq chõng p̄n lám cachoc dõq. Yóu ai chõng parneq cuti. Cúq chõng cutau.

dõng
dõ
õ

õ	õ	õ	õ
dõ	chõ	cõ	põ
dõng	chõí	cõt	põn
Dõng	Chõí	Cõt	Põn

dõng
õng
õ

õ	õ	õ	õ
õng	õí	õt	õn
dõng	chõí	cõt	põn

BAI 46

- Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup dõng. Anhia pai dõng." Chõ atõng carnẽn chũq dõng tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: tan, cachoc.
- Thài cayoah chũq dõng tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

dõng
dõ
õ

õ	õ	õ	õ
dõ	chõ	cõ	põ
dõng	chõí	cõt	põn
Dõng	Chõí	Cõt	Põn

Phân 3-a Phân 3-b

dõng	Dõng
chõí	Chõí
cõt	Cõt
põn	Põn

Phân 1 Phân 2

dõng
õng
õ

õ	õ	õ	õ
õng	õí	õt	õn
dõng	chõí	cõt	põn

Phân 4

dõng	chõí	cõt	põn
dõng	chõí	cõt	põn
dõng	chõí	cõt	põn
dõng	chõí	cõt	põn

Phân 5

- chõí (Chõí pai lauq.)
- cõt (Poong mới cõt tở?)
- láu mpáu (Cúq láu mpáu bũháí.)
- đq (Đq, têq.)
- p̄ (Con bũn p̄ choáiq.)
- nỏ (Chu bán nỏ.)

h. ayô (cuam ayô)

i. yô (Séq yô mới pốq?)

k. tồ cốn (Mới táq ngkiq, tồ cốn mỗ.)

l. tồ (Mới pút chúc, tồ mới.)

3. Thái atông carnẽn chũq pôn lám tâng rana tâng pian, tapun PARNAI SACÂM PÔN, khlêc 12, nneq:

Phân 1: Pôn lám yốt mut rồ.

Pôn lám

Pôn lám alic mut sarai.

Phân 2: Pái lám catai lúh acho.

Pôn lám acho lúh cula.

Cula cha pôn lám sacco.

Acho cha pái lám lam.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau pốq pố dồng?

(2) Ntrầu yóu ai chống?

(3) Ntrầu ai chống?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) cheq dồng (5) núng alỏi ki.

(2) pố dồng. (6) yoc ẽ pốq (2 ntóq)

(3) núng ai (7) pôn lám cachoc đốq

(4) parneq cuti (8) Yóu ai (2 ntóq)

d. Carnẽn doc nsuar puai thái.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) dồng, dồ, ồ

(2) ồ, dồ, dồng, Dồng, ồ, chồ, chỏi, Chỏi,

ồ, cồ, cồ, Cồ, ồ, pồ, pôn, Pôn.

(3) ồ, ồ, ồ, ồ, dồ, chồ, cồ, pồ, dồng, chỏi,
cồ, pôn, Dồng, Chỏi, Cồ, Pôn.

(4) dồng, ồng, ồ.

(5) ồ, ồng, dồng, ồ, ỏi, chỏi, ồ, ồ, cồ, ồ,
ồn, pôn.

(6) ồ, ồ, ồ, ồ, ồng, ỏi, ồ, ồn, dồng, chỏi,
cồ, pôn.

5. Thái yõn carnẽn rlu mahỏi.

6. Thái doc, yõn carnẽn chíc: 0q, củq pốq.

7. Thái pai: "Hai rien chíc ốc ồ cồ. Tẽ dàu hai
chíc ốc ồ cồ. Chớ chíc tếc pẽng pống muc.

Chớ cồ ốc ồ pẽng nneq:"

ồ ồ

Yõn carnẽn táq ốc ki cốp atĩ.

8. Yõn carnẽn chíc sông tapoat rana ốc ki tâng pố.

9. Yõn carnẽn chíc sông tapoat rana chũq dồng nneq:

dồng dồng dồng dồng

10. Yõn carnẽn chíc sông tapoat rana nneq: Ai pốq
pố dồng.

Ai pốq pố dồng.

Thái nhêg samoat, chíc samoat, rana sacâm nhuang.

Cốp thái luloah nhêg níc, chuai carnẽn chíc
pieiq.

Chớ, moâm bai 46.

Bai 47

bôh

Bôh

Yôu cúq bôh alic. Yôu cúq
atông cúq án yoc ẽ bôh alic.

Cúq chu bôh alic. Cúq yoc ẽ
bôh alic parnôi.

bôh

ôh

ôh áq oi an

bôh báq boi ban

Bôh Báq Boi Ban

20

- Thâi sadoi rup, pai: "Nâi la rup bôh alic.
Anhia pai bôh." Chở atông carnên chũq bôh.
Bar chũq tiaq: chôi, cốt.

- Thâi cayoah chũq bôh tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

bôh

ôh

Phân 2

ôh áq oi an

bôh báq boi ban

Bôh Báq Boi Ban

Phân 3-a

bôh

báq

boi

ban

Phân 3-b

Bôh

Báq

Boi

Ban

Phân 4

bôh báq boi ban

yôh yáq yoi yan

côh cáq coi can

dôh dáq doi dan

Phân 5 (Chôi chĩc rana cuti tâng pian.)

- báq (Pasén nâi báq lúq.)
- boi (Ai chõng boi cõp tiêu.)
- ban (Ai táq ban rien.)
- cucôh (Ai cucôh arieih.)
- lâq-cáq (Lam lâq-cáq)
- cốt (Poong mới cốt tở?)
- chôi (Chôi ra-ac yôu.)
- pôn (Chõng pái pôn lám cachoc dõq.)
- cutau (Con yoc ẽ cha cutau.)
- nau (Nau pỏq cõp hái?)

- Thâi atông chũq parnô tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Cũq pỏq parnô.

parnô

Con pỏq parnô.

Phân 2: Ai táq rô cumo nâi.

Án ki táq sarái parnođ.

Ai cúq chu parnođ

Cúq táq rô cumo nâi.

4. Carnên doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

a. Carnên doc bũm.

b. Parnai chim carnên nneq:

(1) Nau bôh alic?

(2) Ntróu yóu atốq cúq?

c. Carnên chuaq rana cakéh nneq:

(1) yoc ẽ bôh (2 ntốq)

(2) Yóu cúq (2 ntốq)

(3) bôh alic (4 ntốq)

d. Carnên doc nsuar puai thâi.

e. Carnên doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) bôh, óh.

(2) óh, bôh, Bôh, áq, báq, Bảq, oi, boi, Boi, an, ban, Ban.

(3) óh, áq, oi, an, bôh, báq, boi, ban, Bôh, Bảq, Boi, Ban.

5. Thâi yôn carnên rlu mahôi.

6. Thâi doc, yôn carnên chĩc tẽ mủt, tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT nneq: Cúq pốq pố đốq.

7. Thâi pai: "Hai rien chĩc óc b cớt. Bũn óc b tâng bôh, báq, boi cốp sa-ủi chũq ẽn tẽ. Anhia pai bôh, báq, boi."

Chở thâi pai ẽn: "Tẽ dâu hái chĩc ntrẽh tayũng cuti tẽ rana pốq sễng luat rana mpũng dĩ, chu toáq rana pũn. Chở chĩc cuvól coah atoam tũ rana mpũng dĩ sễng toáq ntrẽh tayũng rana pũn.

"Chở cớt óc b cớt nneq:"

b

Chở yôn carnên avút atĩ miat rien óc b cớt. Chở amót ndẽm atĩ táq óc b cớt tâng ban rien alỏi.

7. Yôn carnên chĩc sễng tapoát rana óc b cớt tâng pố choaiq alỏi.

8. Yôn carnên chĩc sễng tapoát rana chũq bôh nneq:

bôh bôh bôh bôh

9. Yôn carnên chĩc sễng tapoát rana nneq: Alỏi ki bôh yốt.

Alỏi ki bôh yốt.

Thâi chỏi khĩr chĩc rana sacâm pĩeiq tâng pian nhũang carnên chĩc tâng pố alỏi. Cốp thâi nhẽng samoát, chĩc samoát, chĩc óc A toâr tẽ dâu cốp chóq óc tangút parsót rana, cốp chĩc tẽc muc cốp tẽc cakéh cốp rambôh cốp tẽc pĩẽng lủq raloaih.

Thâi luloah nhẽng nĩc, chuai carnên chĩc pĩeiq.

Chở, môam bai 47.

c̄p
C̄p

C̄p con ai cúq rúng chơ.
Ai cúq yoc ẽ chõng c̄p tamái
yõn con án. Ai p̄q p̄ dõng,
chõng c̄p o lúq. Ai yõn con
án c̄p ki.

c̄p
c̄p
c̄

c̄	õ	ư	ơ
c̄p	õp	ưp	ơp
c̄p	c̄p	cúp	cơp
C̄p	C̄p	Cúp	Cơp

- Thài sadoi rup, pai: "Nâi la rup c̄p. Anhia pai c̄p." Chở atõng chũq c̄p tapun PARNAI SACÂM MUOI. (Bar chũq tiaq: boi, báq.)
- Thài cayoah chũq c̄p tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2				Phân 3-a	Phân 3-b
c̄p	đ	õ	ư	ơ	c̄p	C̄p
đp	đp	õp	ưp	ơp	c̄p	C̄p
đ	c̄p	c̄p	cúp	cơp	cúp	Cúp
	C̄p	C̄p	Cúp	Cơp	cơp	Cơp

Phân 4

c̄p	c̄p	cúp	cơp
c̄i	c̄i	cúi	cơi
c̄n	c̄n	cún	cơn
c̄c	c̄c	cúc	cơc

- Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)
- c̄p (Cula c̄p sacco.)
 - c̄c (Poong nâi sa-đi c̄c tở?)
 - cúp (Cula đt tâng cúp tâng cõh.)
 - c̄n (Tâng c̄n ki bũn tamáu sa-đi lúq.)
 - tở c̄n (Mỏi táq ngkiq, tở c̄n mỗ.)
 - cucõh (Ai cucõh arieih.)
 - ban (Ai táq ban rien.)
 - boi (Chõng boi c̄p tieu.)
 - báq (Pasén nâi báq lúq.)
 - bõh (Mpoaq bõh alic.)

- Thài atõng carnẽn chũq chõ tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN. Rana chĩc tâng pian nneq:

Phân 1: Cũq pỏq chỏ.

chỏ

Con pỏq chỏ.

Phân 2: Cũq pỏq chái.

Yỏu pỏq chỏ.

Con cha chỏ.

Yỏu cha chái.

4. Thái atổng carnẻn chũq yỏn tẻng rana tẻng pian tapun PARNAI SACÂM PỎN nneq:

Phân 1: Mpiq yỏn con chỏc.

yỏn

Mpiq yỏn con cha mi.

Án ki yỏn con cỏp.

Mpiq yỏn con cutau.

5. Carnẻn doc nsủar tapun PARNAI SACÂM SỎNG nneq:

a. Carnẻn doc bủm.

b. Parnai chim carnẻn nneq:

(1) Cỏp nau khoiq rúng chỏ?

(2) Pỏ lẻq ai pỏq? Ntrủu án chỏng?

c. Carnẻn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) pỏ đởng (5) Cỏp con ai củq

(2) cỏp ki (6) yỏn con án (2 ntỏq)

(3) cỏp tamai (7) yoc ẻ chỏng

(4) cỏp o lủq (8) rúng chỏ.

d. Carnẻn doc nsủar parnỏi puai thái.

e. Carnẻn doc cuaq pủn nsủar nneq:

(1) cỏp, ỏp, ỏ.

(2) ỏ, ỏp, cỏp, Cỏp, ỏ, ỏp, cỏp, Cỏp, ủ, ủp, củp, Củp, ỏ, ỏp, cỏp, Cỏp.

(3) ỏ, ỏ, ủ, ỏ, ỏp, ỏp, ủp, ỏp, cỏp, cỏp,

củp, cỏp, Cỏp, Cỏp, Củp, Củp.

6. Thái yỏn carnẻn rủu mahỏi.

7. Thái doc yỏn carnẻn chỏc tẻ mút: Cũq bỏh yỏt.

8. Chỏ thái pai: "Hái rien chỏc ỏc B toỏr. Tẻ dủu hái chỏc ntreh tayủng cuti. Chỏ chỏc cuvỏi coah atoam tử tana pỏng sẻng chu rana mpủng dĩ. Chỏ chỏc muoi ẻn cuvỏi coah atoam tử rana mpủng dĩ sẻng chu rana pủn, nneq:"

I P B

Chỏ yỏn carnẻn táq cỏp atỉ ỏc B toỏr.

9. Yỏn carnẻn chỏc sỏng tapoỏt rana ỏc B toỏr.

10. Yỏn carnẻn chỏc sỏng tapoỏt rana chũq Ban nneq:

Ban Ban Ban Ban Ban

11. Yỏn carnẻn chỏc sỏng tapoỏt rana nneq: Ban ai o lủq.

Ban ai o lủq.

Thái chỏc rana sacâm tẻng pian nhủang. Cỏp thái nhẻng samoỏt, chỏc samoỏt, chỏc ỏc B toỏr tẻ dủu cỏp chỏq ỏc tangủt parsỏt rana, cỏp chỏc ỏc g cỏt pẻiq.

Cỏp thái luloah nhẻng nẻc, chuai carnẻn chỏc pẻiq.

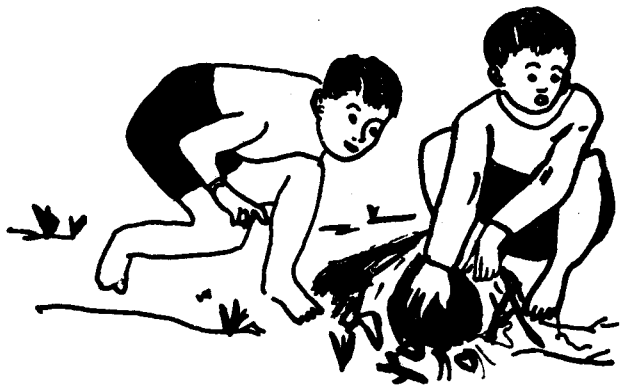
Chỏ, mỏm bai 48.

==

Chai Cóp Li Píq Mpông

Chai cóp Li p̄q píq mpông.
 Alóí píq mpông cóp cupi p̄
 sarái. Alóí píq mpông cóp
 cupi ki, alóí chu chu dōng.

Chai atōng Li p̄q bōh yōt
 p̄ dōq. Li cóp Chai p̄q bōh
 yōt cóp saco ki p̄ dōq.

1. Thái pai: "Tangái nài hái rien chũq cóp." Chơ
 atōng chũq cóp tapun PARNAI SACÂM PŨN. Rana
 chĩc tâng pian nneq:

Phân 1: Ai cóp cúq p̄q p̄ dōq.

cóp

Ai cóp yōu p̄q m̄oi dōq.

Ai cóp Chai bōh yōt.

2. Thái cayoah chũq cóp tapun PARNAI SACÂM PÁi nneq:

Phân 1

cóp
óp

Phân 2

óp	áp	óp	úp
cóp	cáp	cóp	cúp
Cóp	Cáp	Cóp	Cúp

Phân 3-a

cóp
cáp
cóp
cúp

Phân 3-b

Cóp
Cáp
Cóp
Cúp

Phân 4

cóp	cáp	cóp	cúp
cót	cát	cót	cút
cóq	cáq	cóq	cúq
cón	cán	cón	cún

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- cáp (Acho cáp ntruoi.)
- cóp (Ai cóp soc yōn yōu.)
- cõp (Cula cõp saco.)
- cúp (Cula òt tâng cúp.)
- cúp (Sala aluang la cúp.)
- cót-cót (Con ai cót-cót lúq.)
- cõn (Tâng cõn ki bũn tamáu sa-ũi lúq.)
- cón (Ai bũn cón au o lúq.)
- cát (Ariu panaih cát o lúq.)

1. cút (ĩt achũ, cút sâiq.)

3. Thâi atõng carnẽn chũq pỏ tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PỎN. Rana chĩc tâng pian:

Phân 1: Yỏu bỏh mpõng pỏ sarái.

pỏ sarái

pỏ

Án ki bỏh yỏt pỏ đỏq.

Phân 2: Aĩ ramỏh cataĩ cheq sarái.

Củq ramỏh cula cheq đỏq.

Alỏĩ ki pỏq pỏ sarái.

4. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỎNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chĩm carnẽn nneq:

(1) Nau bỏh yỏt?

(2) Pỏ lẻq alỏĩ pĩq mpõng?

(3) Moâm pĩq mpõng, ntrủu alỏĩ Chai táq?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) pỏ sarái (5) Chai cỏp Li

(2) pỏ đỏq (6) Li cỏp Chai

(3) cupi ki (7) chu chu đỏng

(4) saco ki (8) mpõng cỏp cupi

d. Carnẽn doc nsũar parnỏĩ puai thâi.

5. Thâi yỏn carnẽn rlu mahỏĩ.

6. Thâi doc yỏn carnẽn chĩc tẻ mút tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT nneq: a. Ban (Bũn ỏc B toâr tẻ dẫu)

b. ban (Bũn ỏc b cỏt tẻ dẫu)

7. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc ỏc Y toâr.

Tẻ dẫu hái chĩc ntrẻh rarẻng atoam tử rana pỏng sẻng chu rana pủn. Chỏ chĩc ntrẻh rarẻng avẻr

tử rana pỏng sẻng chu rana mpủng dĩ. Chỏ cỏt ỏc Y toâr, nneq:"

I Y

Yỏn carnẽn avút atĩ miat rien ỏc Y toâr. Chỏ amỏt ndẻm atĩ táq ỏc Y toâr tâng ban rien alỏĩ.

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoát rana ỏc Y toâr tâng pỏ choaiq alỏĩ.

9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoát rana chũq Yỏu nneq:

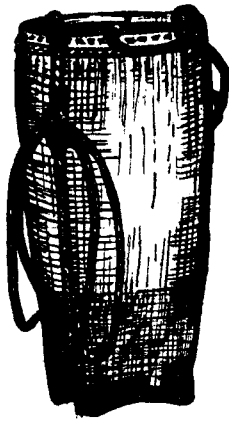
Yỏu Yỏu Yỏu

10. Yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoát rana nneq: Yỏu bỏh yỏt.

Yỏu bỏh yỏt.

Thâi chĩc rana sacâm tâng pian, cỏp thâi nhẻng samoát, chĩc samoát dẻh ỏc Y toâr, dẻh ỏc Y cỏt. Cỏp thâi luloah nhẻng nĩc, chuaĩ carnẽn chĩc pẻiq.

Chỏ, moâm bai 49.

adũ
Adũ

Adũ cúq cheq rúng. Cúq tở
dáng atúc adũ. Yóu cúq dáng
atúc adũ. Cúq atông yóu cúq
adũ cúq cheq rúng. Yóu pai án
atúc adũ yỏn cúq.

adũ
dũ
ũ

ũ ũ ũ ũ
dũ chũ bũ tũ
Dũ Chũ Bũ Tũ

- Thâi sadoi rup, pai: "Nâi la rup adũ. Anhia pai adũ." Chở atông chũq adũ tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: cốp, cón).
- Thâi cayoah chũq adũ tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
adũ dũ ũ	ũ ũ ũ ũ dũ chũ bũ tũ Dũ Chũ Bũ Tũ	dũ chũ bũ tũ	Dũ Chũ Bũ Tũ

Phân 4

dũ	chũ	bũ	tũ
dở	chở	bở	tở
dỗ	chỗ	bỗ	tỗ
dủ	chủ	bủ	tủ

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

- chũ (Sẻq chu ai pỏq cadỏp?)
- tabũ (Toaq tabũ hẻq chu.)
- tũ (Tũ tangai cúq pỏq toau sanua.)
- tỏ (Tỏ mới bráh lủq.)
- cón (Ai bủn cón au o lủq.)
- cỏn (Tâng cỏn ki bủn sa-ũi tamau.)
- củp (Sala aluang la củp.)
- củp (Cula tâng củp ki.)
- cốp (Ai cốp sóc.)
- cốp (Cula cốp sacco.)

- Carnẻn doc nsuár tapun PARNAI SACÂM SỎNG nẻq:
 - Carnẻn doc bủm.
 - Parnai chim carnẻn nẻq:

(1) Nau dáng atúć adũ?

(2) Nau tổ dáng atúć adũ?

(3) Nau bũn adũ rúng?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) chéq rúng (5) tổ dáng atúć adũ.

(2) yõn củq (6) dáng atúć adũ.

(3) yõu củq (7) atõng yõu củq

(4) Adũ củq (2 ntõq)

d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) adũ, dũ, ỹ,

(2) ỹ, dũ, Dũ, ỹ, chũ, Chũ, ỹ, bũ, Bũ, ỹ, tũ, Tũ.

(3) ỹ, ỹ, ỹ, ỹ, dũ, chũ, bũ, tũ, Dũ, Chũ, Bũ, Tũ.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

5. Thài doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI SA-CÂM TAPÕÁT nneq: a. yõt (Bũn ốć ỹ cõt tẽ dàu).

b. Yõt (Bũn ốć Ỡ toar tẽ dàu).

6. Thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc ốć ỹ cõt.

Khẽ lủq ốć ki. Tẽ dàu hái chĩc ốć ỹ cõt. Chở

chĩc tếc p̣rẽng p̣õng nỏm ốć ki. Chở, cõt ốć ỹ

cõt nneq:"

Ư Ư

Chở yõn carnẽn avút atĩ miat rien ốć ỹ cõt. Chở amỏt ndẽm atĩ táq ốć ỹ cõt tâng ban rien alỏi.

7. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana ốć ỹ cõt tâng pỏ choaiq alỏi.

8. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana chũq adũ tâng pỏ choaiq alỏi nneq:

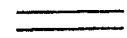
adũ adũ adũ adũ

9. Yõn carnẽn chĩc sỡng tapoát rana nneq: Adũ yõu rúng.

Adũ yõu rúng.

Thài chĩc rana sacâm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thài luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chĩc p̣ieiq.

Chở, moâm bai 50.

Mpiq Lai P̄sq P̄s̄ D̄ng

Al̄oi p̄ai n̄aq ki p̄sq p̄s̄ d̄ng
parnoi. Mpiq Lai yoc ẽ b̄n
pang tam̄ai c̄p c̄p ȳn con ́n.
An ch̄ng pang tam̄ai c̄p c̄p.

Mpiq Li yoc ẽ b̄n p̄n lám
cachoc d̄q. An t̄ ram̄oh cachoc
d̄q. Nara ́n ram̄oh t̄ cachoc
d̄q.

Mpiq Nac yoc ẽ b̄n parneq
peq con. An ch̄ng parneq.

P̄ai n̄aq al̄oi ki chu chu
d̄ng parnoi.

b̄n

b̄

̄

̄

̄

̄

̄

b̄

d̄

t̄

ch̄

b̄n

d̄ng

t̄h

ch̄q

B̄n

D̄ng

T̄h

Ch̄q

b̄n

̄n

̄

̄

̄

̄

̄

̄n

̄ng

̄h

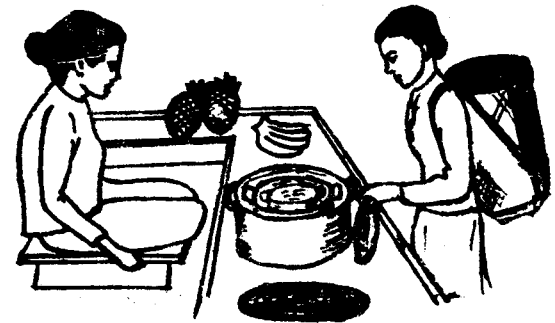
̄q

b̄n

d̄ng

t̄h

ch̄q

BAI 52

1. Thái atõng carnẽn chũq bũn tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN, khĩec 12, nneq:

Phân 1: Cũq yoc ẽ bũn cõp tamái.

bũn
Mpiq Chai bũn parneq o lũq.

Con yoc ẽ bũn cachoc dõq.

2. Thái cayoah chũq bũn tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
<u>bũn</u>	<u>ũ</u> <u>ũ</u> <u>ũ</u> <u>ũ</u>	<u>bũn</u>	<u>Bũn</u>
<u>bũ</u>	<u>bũ</u> <u>dũ</u> <u>ũ</u> <u>chũ</u>	<u>dũng</u>	<u>Dũng</u>
<u>ũ</u>	<u>bũn</u> <u>dũng</u> <u>tũh</u> <u>chũq</u>	<u>tũh</u>	<u>Tũh</u>
	<u>Bũn</u> <u>Dũng</u> <u>Tũh</u> <u>Chũq</u>	<u>chũq</u>	<u>Chũq</u>

Phân 1	Phân 2	Phân 4
<u>bũn</u>	<u>ũ</u> <u>ũ</u> <u>ũ</u> <u>ũ</u>	<u>bũn</u> <u>dũng</u> <u>tũh</u> <u>chũq</u>
<u>ũn</u>	<u>ũn</u> <u>ũng</u> <u>ũh</u> <u>ũq</u>	<u>bõn</u> <u>dõng</u> <u>tõh</u> <u>chõq</u>
<u>ũ</u>	<u>bũn</u> <u>dũng</u> <u>tũh</u> <u>chũq</u>	<u>bõn</u> <u>dõng</u> <u>tõh</u> <u>chõq</u>
		<u>bũn</u> <u>dũng</u> <u>tũh</u> <u>chũq</u>

3. Thái atõng carnẽn chũq tõ tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN. Rana chĩc tâng pian:

Phân 1. Cũq tõ dãng táq adũ.

tõ dãng

tõ

Con tõ dãng táq rô.

Phân 2: Án ki tõ bũn põq.

Mpiq tõ bũn táq sarái.

Án ki tõ dãng atúc põng.

Mpiq tõ dãng táq adũ.

4. Atõng carnẽn chũq tiaq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, nneq:

Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. dũng (Dũng pria, poaiq aluang.)
- b. chũq (Hẽq rien doc chũq Brũ.)
- c. tũh (Nheq tũh alõĩ põq.)
- d. lam abõn (Mpiq tõ yõn moan lam abõn.)
- e. tõ (Tõ mới brah lũq.)
- g. tabũ (Toaq tabũ hái chu.)
- h. tũ (Tũ tangái cũq põq toau sanua.)
- i. tõ dãng (Cũq tõ dãng táq adũ.)
- k. chũ (Sẽq chũ mới põq?)
- l. cũt (Cũt samũ tẽ achoiq.)

5. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

- a. Carnẽn doc bũn.
- b. Parnai chim carnẽn nneq:
 - (1) Sẽq náq põq põ dõng?
 - (2) Ntrõu ramũh alõĩ ki?
 - (3) Ntrõu Mpiq Nac chõng?
 - (4) Ntrõu Mpiq Li chõng?
 - (5) Ntrõu Mpiq Lai chõng?
 - (6) Hõĩ léq Mpiq Li ramõh cachoc dõq?
- c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:
 - (1) pang tamái (5) Pái náq alõĩ ki
 - (2) ramõh tẽ (6) Alõĩ pái náq ki
 - (3) cõp cõp (7) yoc ẽ bũn (3 ntõq)
 - (4) tõ ramõh (8) yõn con án.
- d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thái.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

(1) bũn, bũ, ũ.

(2) ũ, bũ, bũn, Bũn, ũ, dũ, dũng, Dũng, ũ,
tũ, tũh, Tũh, ũ, chũ, chũq, Chũq.

(3) ũ, ũ, ũ, ũ, bũ, dũ, tũ, chũ, bũn, dũng,
tũh, chũq, Bũn, Dũng, Tũh, Chũq.

(4) bũn, ũn, ũ.

(5) ũ, ũn, bũn, ũ, ũng, dũng, ũ, ũh, tũh, ũ,
ũq, chũq.

(6) ũ, ũ, ũ, ũ, ũn, ũng, ũh, ũq, bũn, dũng,
tũh, chũq.

6. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

7. Thài doc yõn carnẽn chĩc: Adũ ki rúng.

8. Thài yõn carnẽn chĩc sũng tapoåt rana ỏc bĩõh:

? ? ? ? ? ? ? ? ? ?

9. Thài yõn carnẽn chĩc sũng tapoåt rana nneq:

Pai nãq ki mpoi dõq tũ?

Pai nãq ki mpoi dõq tũ?

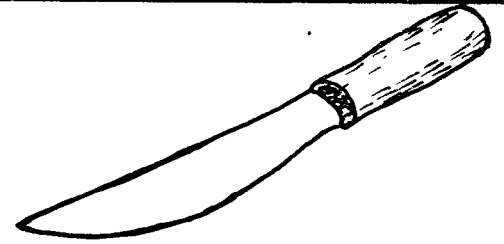
Thài chĩc rana sacãm tâng pian nhũang carnẽn
chĩc tâng pỏ choaiq alõi. Cỏp thài nhẽng
samoåt, chĩc samoåt. Cỏp thài luloah nhẽng
nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chỏ, moãm bai 51.

Bai 52

achũ

Achũ

Achũ ai pũt. Ai ỏn cúq
dũng achũ yõn án. Cúq tỏ
ramỏh achũ ai. Cúq atõng ai
cúq tỏ ramỏh achũ án. Ai yõn
cúq pỏq pỏ dõng, chõng achũ
yõn án. Cúq pỏq pỏ dõng,
chõng achũ yõn ai. Cúq dũng
achu achũ ki yõn ai.

achũ

chũ

ũ

ũ

ũ

ũ

ũ

chũ

bũ

yũ

dũ

Chũ

Bũ

Yũ

Dũ

BAI 52

1. Thái sadoi rup, pai: "Nâi la rup achũ. Pai achũ." Chở atõng achũ. Chũq tiaq: abõn, tũh.

2. Thái cayoah chũq achũ tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
achũ	ũ ũ ũ ũ	chũ	Chũ	chũ bũ yũ dũ
chũ	chũ bũ yũ dũ	bũ	Bũ	chõ bõ yõ dõ
ũ	Chu Bũ Yu Đũ	yu	Yu	chũ bũ yũ dũ
		đu	Đũ	chu bu yu du

Phân 5

- đu (Yõn đu naq rien.)
- chũ (Séq chũ mới pỏq?)
- chũq (Héq rien doc chũq Bru.)
- tũh (Nheq tũh cuai pỏq.)
- lam abõn (Mpiq tở yõn moan lam abõn.)
- cõt-cõt (Ramon cũq cõt-cõt lủq.)
- add (Cũq dẻng tan add.)
- tabũ (Toaq tabũ hai chu.)
- chu (Hai chu chu đõng.)
- achũ (It achũ, cũt sảiq.)

3. Atõng chũq achũ tẻng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN:

Phân 1: Con achu chũc.
 achu
 chu
 Cũq achu pỏng.

Phân 2: Mpiq achũh coq.
 Mpiq asẻng aẻh.
 Mpiq achu add.

4. a. Carnẻn doc nsuẻr bũm.

- Parnai chim: (1) Nau pỏq pỏ đõng chõng achũ?
 (2) Achũ nau pỏt?

c. Rana cakẻh: (1) dũng achu achũ.

(2) tở ramỏh (3) pỏq pỏ đõng.

d. Carnẻn doc nsuẻr parnẻi pai thài.

e. Carnẻn doc cuaq pỏn nsuẻr. Chở yõn rlumahỏi.

5. Carnẻn chĩc tẻ mủt: Pai naq ki pỏq parnẻi tở?

6. Thái pai: "Hai rien chĩc ỏc ũ cõt. Khẻ lủq. Tẻ dẫu chĩc ỏc ũ cõt. Chở chỏq tẻc pẻng pỏng. Chở cõt ỏc ũ cõt nneq:"

ũ ũ

Carnẻn tẻq ỏc ũ cõt cỏp atẻ.

7. Yõn carnẻn chĩc sẻng tapoẻt rana ỏc ũ cõt.

8. Yõn carnẻn chĩc sẻng tapoẻt rana chũq achũ nneq:

achũ achũ achũ achũ

9. Yõn carnẻn chĩc sẻng tapoẻt rana nneq: Bũn achũ o tở?

Bũn achũ o tở?

Thài chĩc rana sacẻm tẻng pian nhuẻng carnẻn chĩc tẻng pỏ aỏi. Cỏp thài nhẻng samoẻt, chĩc samoẻt. Cỏp thài luloah nhẻng nẻc, chuai carnẻn chĩc pẻiẻq.

Chở, moẻm bai 52.

Lai Põq Tamoi

Lai põq põ cadõp dũn. An
atõng cúq an tõ bũn põq dũn.
Cúq tõ bũn bũi Lai põ cadõp dũn
lúq. Cúq yoc Lai chõn cháiq.
Nara Lai chõn, cúq bũi lúq.

dũn	ũ	ũ	ũ	ũ
dũ	dũ	yũ	bũ	cũ
ũ	dũn	yũt	bũi	cũq
	Dũn	Yũt	Bũi	Cũq

dũn	ũ	ũ	ũ	ũ
ũn	ũn	ũt	ũi	ũq
ũ	dũn	yũt	bũi	cũq

1. Thài atõng carnẽn chũq dũn tâng rana tâng pian
tapun PARNAI SACÂM PÕN, khĩc 12, nneq:

Phân 1: An põq dũn lúq.

dũn

Ai põq dũn lúq.

Phân 2: An táq põ ki dũn lúq.

Ai táq adũ cháiq lúq.

Con põq cháiq lúq.

Yõu põq dũn lúq.

2. Thài cayoah chũq dũn tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1

dũn
dũ
ũ

Phân 2

ũ	ũ	ũ	ũ
dũ	yũ	bũ	cũ
dũn	yũt	bũi	cũq
Dũn	Yũt	Bũi	Cũq

Phân 3-a

dũn
yũt
bũi
cũq

Phân 3-b

Dũn
Yũt
Bũi
Cũq

Phân 1

dũn
ũn
ũ

Phân 2

ũ	ũ	ũ	ũ
ũn	ũt	ũi	ũq
dũn	yũt	bũi	cũq

Phân 4

dũn	yũt	bũi	cũq
dõn	yõt	bõiq	cõq
dõn	yõt	bõiq	cõq
dun	yut	bui	cuq

Phân 5

- a. dõn (Sa-ũi líng tâng dõn ki.)
b. bũi (Con cha cutau bũi lúq.)
c. cũq (Cũq cũq khũn lúq.)
d. yũt (Yũt lúq con põq.)
e. bõiq (Bõiq ngkiq hái rien.)
g. dũ (Dũ nãq rien chĩc parnai Brũ.)
h. achũ (It achũ, cũt sãiq.)
i. achu (Ai achu crõng põ dõng.)

3. Atổng carnẽn chũq tổ bũn tâng rana tâng pian:

Phân 1: Cũq tổ bũn achũ.

tổ bũn

tổ

Con tổ bũn adũ.

Phân 2: Ai cũq bũn adũ.

Cũq tổ bũn adũ.

Con pổq tổ?

Tổ bũn. Con tổ bũn pổq.

4. a. Carnẽn doc nsuar bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau pổq cadổp?

(2) Nau pổq tamoi?

(3) Nau tổ bũn bũi?

(4) Lai pổq dũn tổ?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) tổ bũn bũi (5) pổq pổ cadổp

(2) bũi lủq (6) tổ bũn pổq dũn

(3) chõn chái (7) Nara

(4) dũn lủq (8) Pổq Tamoi (Ramũh nsuar)

d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) dũn, đũ, ù.

(2) ù, đũ, đũn, Dũn, ù, yũ, yũt, Yũt, ù, bũ, bũi, Bũi, ù, cũ, cũq, Cũq.

(3) ù, ù, ù, ù, đũ, yũ, bũ, cũ, dũn, yũt, bũi, cũq, Dũn, Yũt, Bũi, Cũq.

(4) dũn, ùn, ù.

(5) ù, ùn, dũn, ù, ùt, yũt, ù, ùi, bũi, ù,

ũq, cũq.

(6) ù, ù, ù, ù, ùn, ùt, ùi, ùq, dũn, yũt, bũi, cũq.

5. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Carnẽn chĩc tẽ mủt: achũ, Achũ.

7. Thài pai: "Hái rien chĩc ỏc ũ toâr. Khẽ lủq.

Chĩc ỏc ũ toâr. Chỏ chỏq tẽc pũng pũng. Chỏ cỏt ỏc ũ toâr nneq:"

ũ ù

Yõn carnẽn táq ỏc ki cỏp atĩ.

8. Yõn carnẽn chĩc sỏng tapoât rana ỏc ki.

9. Yõn carnẽn chĩc sỏng tapoât rana chũq ũm nneq:

ũm ùm ùm ùm ùm

Thài chĩc rana sacâm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Thài nhẽng samoât, chĩc samoât. Cỏp thài lủoah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chỏ, moâm bai 53.

Põ léq Lai põq?

Ờq, án põq põ cadõp.

Lai õt põ cadõp dũn tỡ?

Ờq, án õt põ cadõp dũn lủq.

Põ léq mới ramóh yóu tamoi?

Ờq, cúq ramóh án rana cheq đõng.

Ời põq põ léq?

Ời põq chóh cadócc.

Nau õt ndõng?

Ai Nac õt ndõng, táq adũ. Nac
dáng táq adũ o lủq.

Põ léq mpiq põq?

Mpiq põq põ đõng, chõng parneq
peq con.

1. Thái atõng chũq põ léq tapun PARNAI SACÂM PÕN:

Phân 1: Põ léq Chai põq?

Põ léq

Põ léq đõng mới?

2. Thái atõng chũq õt tapun PARNAI SACÂM PÕN:

Phân 1: Li õt põ cadõp dũn lủq.

õt

Ai õt põ cadõp dũn tê.

3. Thái atõng chũq ndõng tapun PARNAI SACÂM PÕN:

Phân 1: Con ỡi õt níc ndõng.

ndõng

Ai Nac õt níc ndõng.

4. Atõng chũq tiaq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5:

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

a. bỡi (Bỡi ngkiq hái rien.)

b. yũt (Yũt lủq con põq.)

c. cúq (Cúq cúq khũn lủq.)

d. bũi (Carnẽn lỏiq bũi lủq.)

e. đõn (Sa-ũi lĩng tâng đõn ki.)

g. chõn (Ai chõn cóh.)

h. tỡ bũn (Củq tỡ bũn põq.)

i. lam abõn (Mpiq tỡ yõn moan lam abõn.)

k. tũh (Nheq tũh carnẽn rien chĩc.)

l. chũq (Hái rien chĩc chũq Brũ.)

5. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn: (1) Nau põq cadõp?

(2) Ntrõu mpiq chõng?

c. Carnễn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) pỏ cadỏp (3 ntỏq)

(2) pỏ lẻq? (3 ntỏq)

(3) pỏ đởng

(4) rana cheq đởng

(5) ỏt pỏ cadỏp (2 ntỏq)

(6) ỏt ndỏng (2 ntỏq)

(7) parneq peq con.

(8) adủ o lủq

(9) ramỏh yỏu tamoi?

(10) đứn tở? (11) đứn lủq

d. Carnễn doc nsuár parnỏi puai thài.

6. Thài yỏn carnễn rlu mahỏi.

7. Thài doc, yỏn carnễn chẻc tẻ mút tapun PARNAI

SACÂM TAPOÁT, nneq:

a. Ủm racáu ki. (Bủn ỏc Ủ toár tẻ dẫu)

b. Mpiq ủm racáu. (Bủn ỏc M toár tẻ dẫu)

8. Tangái nài carnễn tở bủn rien chẻc ỏc tamái.

Thài yỏn alỏi chẻc sỏng tapoát rana ỏc p cỏt

nneq:

p p p p p p p p

9. Thài yỏn carnễn chẻc sỏng tapoát rana ỏc p toár

nneq:

p p p p p p p p

Thài chẻc rana sacâm tâng pian nhủang
carnễn chẻc tâng pỏ choaiq alỏi.

10. Thài yỏn carnễn chẻc sỏng tapoát rana chủq
pỏ lẻq nneq:

pỏ lẻq, pỏ lẻq,

11. Thài yỏn carnễn chẻc sỏng tapoát rana nneq:
Pỏ lẻq ai pỏq?

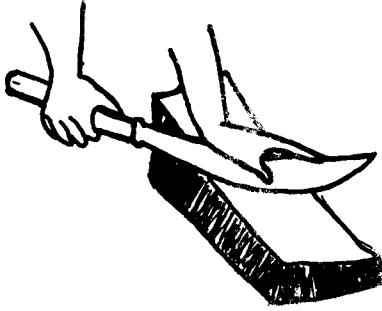
Pỏ lẻq ai pỏq?

Thài chẻc rana sacâm tâng pian nhủang carnễn
chẻc tâng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thài nhêng
samoát, chẻc samoát, chẻc ỏc p toár tẻ dẫu cỏp
chẻc ỏc bẻh parsỏt rana, cỏp chỏq ỏc pẻng
cỏp ỏc cakẻh lủq pẻiq.

Cỏp thài luloah nhêng nẻc, chuai carnễn chẻc
pẻiq.

Chở, moâm bai 54.

==

kit
Kit

Nac bũn achũ tamái. An pai achũ ki tã bũn bõc. Nac tã dáng kit achũ. Nac yõn yõu kit achũ yõn án.

Yõu kit achũ bõc lủq yõn Nac. Nac õn lủq. Nac pai: "Sa-õn sa-ũi lủq, mới kit achũ yõn cũq." Nac táq adũ tamái yõn, yõu ki.

kit
it

it i íq
kit ki kíq
Kit Ki Kíq

- Thài sadoi rup, pai: "Nãi la rup nau kit achũ. Pai kit." Chõ atõng chũq kit tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: bõc, cũq.
- Thài cayoah chũq kit tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
kit	it i íq	kit	Kit	kit ki kíq
it	kit ki kíq	ki	Ki	rit ri ríq
	Kit Ki Kíq	kíq	Kíq	bit bi bíq
				dít di díq

Phân 5.

- rit (Mõi dáng phẽp rit cũai ki tã?)
 - põ léq (Põ léq mới pỏq?)
 - bõi (Bõi ngkíq hai rien.)
 - yũt (Yũt lủq con pỏq.)
 - cũq (Cũq cũq khũn lủq.)
 - dõn (Sa-ũi lĩng tãng dõn ki.)
 - cadõp (Mpoaq pỏq cadõp.)
 - chõn (Ai chõn cõh.)
 - cõt (Poong mới cõt tã?)
- cõt-cõt (Ramon cũq cõt-cõt lủq.)
- Thài atõng carnẽn ỏc tacáih (") tãng rana tãng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN nneq. Thài pai: "Tangái nãi hai rien nsũar bũn sãtoiq lủq cũai pai. Khãn hai atõng loah sãtoiq cũai khiq pai chõ, hai chỏq ỏc tacáih (") tẽ dũu cõp par-sỏt sãtoiq ki. Ngkíq, toãq hai ramõh ỏc tacáih tẽ dũu rana, hai dáng tẽ ntỏq ki bũn rana lủq manoaq táq ntõng. Cõp toãq hai ramõh ntỏq ntũn

bũn ốc tacáih, hái dáng ntóq ki parsót rana cũi ki pai. Cóp khân bũn phân nhuang atống yỗn hái dáng cũi aléq pai rana ki, hái catang bar ốc tangút (:) nhuang ốc tacáih. Chở anhia nhêg cúq chĩc." Chở thài chĩc tâng pian rana nneq:

Phân 1: Li pai: "Cúq yoc ẽ chu."

: " "

Ai pai: "Parnố hái pốq pố dống."

Li pai: "Pốq tẽ tarúp tố?"

Ai ta-đi: "0q, pốq tẽ tarúp."

(Thài sanhũ yỗn ntóq la-a mpúng dĩ bar ốc tangút cóp ốc tacáih.)

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn đoc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau bũn achũ tamái?

(2) Nac dáng kit achũ tố?

(3) Nau kit achũ yỗn Nac?

(4) Ntrốu Nac pai?

(5) Ntrốu Nac táq yỗn yốu?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) tố dáng kit achũ (6) achũ tamái

(2) kit achũ yỗn án. (7) adũ tamái

(3) kit achũ bốc lúq (8) ốn lúq.

(4) kit achũ yỗn cúq." (9) tố bũn bốc.

(5) "Sa-ốn sa-ũi lúq." (10) Nac pai:

d. Carnẽn doc nsuar parnoi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) kit, it, it, kit.

(2) it, kit, Kit, i, ki, Ki, íq, kíq, Kíq.

(3) it, i, íq, kit, ki, kíq, Kit, Ki, Kíq.

5. Thài yỗn carnẽn rlu mahối.

6. Carnẽn chĩc tẽ mút: Pố lếq ai pốq?

7. Thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc ốc tacáih cóp ốc tangút. Hái chĩc ốc tacáih chéq rana pống nneq: _____"

Chở thài yỗn alối chĩc sổng rana chũq "0q." nneq:

"0q." "0q." "0q."

8. Yỗn carnẽn rien chĩc bar ốc tangút nneq: Li pai:

Li pai: Li pai:

9. Yỗn carnẽn chĩc sổng rana nneq: Li pai: "0q."

Li pai: "0q."

Thài nhêg samoât, chĩc samoât rana sacâm nhuang carnẽn chĩc tâng pố choaiq alối. Cóp thài lu-loah nhêg níc, chuai carnẽn chĩc piéiq.

Chở, môam bai 55.

=====

ngcúng

Ngcúng

Rô Mpiq Nac bũn ngcúng o lủq.
 Mpiq Nac ỏn Nac dũng ngcúng yỏn
 Mpiq Lai. Mpiq atởng yỏn Nac
 dũng achũ bớc yỏn Mpiq Lai.
 Ngkỉq Nac dũng achũ cớp ngcúng
 yỏn Mpiq Lai. Nac pỏq chái lủq.
 Chớ ỏn chu pỏ dỏng. Mpiq pai:
 "Con táq pút achũ tở?"

Nac ta-ỏi: "Ớq, pút achũ
 cớp adũ hỏ." Nara Nac ramỏh
 achũ cớp adũ ki, yỏn mpiq bũi.

ngcúng

cúng

cúng kỉq

ngcúng ngkỉq

Ngcúng Ngkỉq

1. Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup ngcúng. Pai ngcúng." Chớ atởng chũq ngcúng tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: yut, dỏn.
2. Thài cayoah chũq ngcúng tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

ngcúng

cúng

Phân 2

cúng

kỉq

ngcúng

ngkỉq

Ngcúng

Ngkỉq

Phân 3-a

ngcúng

ngkỉq

Phân 3-b

Ngcúng

Ngkỉq

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. sa-ủi (Sa-ủi lĩng tâng dỏn ki.)
- b. sa-ỏn (Củq sa-ỏn mới sa-ủi lủq.)
- c. ỏn (Củq ỏn lủq mới chuai củq.)
- d. kit (Kit achũ.)
- e. ndỏng (Án ki ỏt ndỏng níc.)
- g. pỏ lẻq (Pỏ lẻq mới pỏq?)
- h. dũn (Dũn lủq mới pỏq.)
- i. dũ (Dũ nỏq rien chĩc parnai Brũ.)
- k. tở (Tở mới bráh lủq.)
- l. tử (Tử tangái củq pỏq toau sanua.)

3. Atởng chũq tở tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Củq tở dỏng táq dỏng.

tở dỏng

tở

Con tở dỏng táq adũ.

Phân 2: Tở bũn. Củq tở bũn cachoc.

Tở ẻq. Củq tở ẻq pỏq.

Tở dỏng. Củq tở dỏng atức yỏ.

(Thài nhềng samoât, chĩc samoât.)

4. Carnên doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

a. Carnên doc bũm.

b. Parnai chim carnên nneq:

(1) Nau bũn ngcũng tâng rô?

(2) Ntrôu Mpiq Nac atông Nac?

(3) Ntrôu Mpiq blôh Nac?

(4) Ntrôu Nac ta-đi?

(5) Mpiq ớn Nac đũng ngcũng yõn nau?

c. Carnên chuaq rana cakéh nneq:

(1) Rô Mpiq Nac (7) yõn Mpiq Lai (2 ntôq)

(2) ngcũng o lủq. (8) đũng ngcũng

(3) atông yõn Nac (9) đũng achũ cốp ngcũng

(4) Nac ta-đi: (10) pỏq cháỉ lủq.

(5) " (ổc tacáih) (11) chu pỏ đổng.

(6) yõn mpiq bũi. (12) Mpiq pai:

d. Carnên doc nsuar parnỏi puai thài.

e. Carnên doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) ngcũng, cũng, cũng, ngcũng.

(2) cũng, ngcũng, Ngcũng, kỉq, ngkỉq, Ngkỉq.

(3) cũng, kỉq, ngcũng, ngkỉq, Ngcũng, Ngkỉq.

5. Thài yõn carnên rlu mahôi.

6. Carnên chĩc tẻ mủt: Li pai: "0q."

7. Thài pai: "Tangái nài hái rien loah chĩc ổc N toâr. Tẻ dâu chĩc bar lám nreh tayũng cuti.

Chỏ chĩc nreh rarêng avêr tẻ pỏng chu pũn, cỏt ổc N toâr nneq:"

H N

Chỏ yõn carnên táq ổc N toâr cốp atỉ. Chỏ yõn alỏi chĩc sỏng tapoât rana ổc N toâr kỉ.

8. Thài pai: "Cốp hái rien loah chĩc ổc g cỏt.

Tẻ dâu chĩc bũu cooc coah avêr tẻ rana mpũng đỉ asẽng luat rana pũn. Chỏ chĩc cuvỏi coah avêr tẻ rana mpũng đỉ asẽng chu rana pũn, cỏt ổc g cỏt nneq:"

J g

Yõn carnên táq ổc g cỏt cốp atỉ. Chỏ yõn alỏi chĩc sỏng tapoât rana ổc g cỏt kỉ.

9. Yõn carnên chĩc sỏng rana chũq Ngcũng bũn ổc N:

Ngcũng Ngcũng

10. Yõn carnên chĩc sỏng rana nneq: Ngcũng o lủq.

Ngcũng o lủq.

Thài nhêng samoât, chĩc samoât, rana sacâm tâng pian nhuang carnên chĩc tâng pỏ choâiq alỏi. Cốp thài luloah nhêng níc, chuai carnên chĩc pỉeiq.

Chỏ, moâm bai 56.

==

Chai Cóp Ai

Ai cúq bũn achũ o lúq. Ai tở dáng kit achũ ki. Ai arô Chai kit yõn án achũ. Chai ta-õi: "Ớq, cúq bũi lúq kit achũ yõn ai." Chai kit achũ bác lúq yõn ai.

Ai atõng Chai: "Tabũ nãi mới p̣õq bõh yõt p̣õ ḍõq cốp yõu."

Li pai cốp ai: "Cúq p̣õq tẽ."

Ai pai: "Chõi, nara mới p̣õq."

Chai pai: "Yõn Li p̣õq tẽ, hõ?"

1. Thái atõng chũq tabũ nãi tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN. Rana chĩc tâng pian:

Phân 1: Tabũ nãi ai bõh yõt.

Tabũ nãi

Tabũ nãi ai sa-óh yõu.

Phân 2: Cumo nãi mpiq táq rô.

Tabũ nãi cúq p̣õq.

Nara ai p̣õq cadõp.

Parnõ yõu p̣õq cadõp.

2. Thái atõng chũq chõi tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Mới chõi p̣õq p̣õ ki.

chõi

Con chõi tõi cachoc.

Chõi táq ngkiq.

3. Thái atõng chũq hõ tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Yõn Nac p̣õq tẽ, hõ?

hõ?

Yõn con cha tẽ, hõ?

Phân 2: Yõn cúq táq tẽ, nõ?

Yõn Nac p̣õq tẽ, hõ?

Yõn yõu cha tẽ, nõ?

(Thái nhẽng samoat, chĩc samoat dẽh hõ dẽh nõ.)

4. Thái atõng carnẽn chũq tiaq tâng pian tapun

PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, nneq:

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

a. sa-õn (Sa-õn sa-õi lúq.)

b. sa-õi (Ai bũn sa-õi práq.)

- c. ỡn (Củq ỡn lủq, mới chuai củq.)
- d. ngcủng (Mpiq chỏh ngcủng tâng rô.)
- e. chỏ (Củq pỏq chỏ.)
- g. chủ (Sẻq chủ mới pỏq?)
- h. cón (Ai chỏng cón au.)
- i. cỏn (Tâng cỏn ki bủn tamau sa-ủi lủq.)
- k. cỏc (Poong nải sa-ủi cỏc tỏ?)
- l. cỏp (Cula cỏp sacco.)

5. Carnẻn doc nsuair tapun PARNAI SACÂM SỎNG nneq:

a. Carnẻn doc bủm.

b. Parnai chim carnẻn nneq:

- (1) Nau tỏ dáng kit achủ?
- (2) Nau kit achủ yỏn ai?
- (3) Nau yoc ẻ pỏq cỏp alỏi ai?
- (4) Ntrỏu ai pải cỏp Li?
- (5) Ntrỏu Chai pai cỏp ai tẻ Li?

c. Carnẻn chuaq rana cakẻh nneq:

- (1) Ai atỏng Chai: (7) tỏ dáng kit achủ ki.
- (2) Chai ta-ỏi: (8) kit yỏn án achủ.
- (3) Li pai cỏp ai: (9) kit achủ yỏn ai.
- (4) Ai pai: (10) kit achủ bỏc lủq
- (5) Chai pai: (11) bỏh yỏt pỏ dỏq.
- (6) "Chỏi, (12) "Tabủ nải

Cỏp thỏi yỏn carnẻn chuaq ủ ỏc tacủh tang nsuair.

d. Carnẻn doc nsuair parnỏi puai thỏi.

6. Thỏi yỏn carnẻn rlu mahỏi.

7. Carnẻn chỏc tẻ mủt: Ngcủng, ngcủng.

8. Thỏi pai: "Tangủi nải hải rien loah chỏc ỏc ỡ
cỏt. ỏc ỡ nải tâng adủ cỏp dủng cỏp bủn. Tẻ
dầu hải chỏc ỏc ỡ. Chỏ chỏq tẻc pẻng pẻng.
Chỏ cỏt ỏc ỡ cỏt nneq:"

ư ỡ

Yỏn carnẻn chỏc sỏng tapoạt rana ỏc ỡ cỏt ki.

9. Thỏi pai: "Cỏp hải rien loah chỏc ỏc ỡ cỏt tẻ.
ỏc ỡ tâng dỏq cỏp pỏq cỏp bỏi. Tẻ dầu hải chỏc
ỏc ỡ cỏt. Chỏ chỏq tẻc pẻng tâng pẻng nỏm ỏc
ki. Chỏ cỏt ỏc ỡ cỏt nneq:"

ơ ỡ

10. Yỏn carnẻn chỏc sỏng rana chủq tabủ nneq:

tabủ tabủ tabủ

11. Yỏn carnẻn chỏc sỏng rana nneq: Tabủ nải bỏh yỏt.

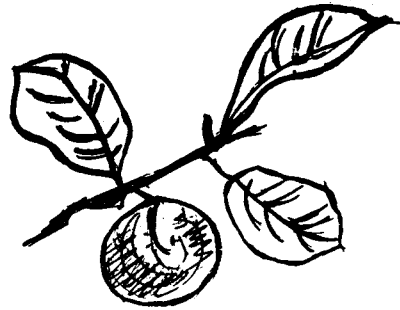
Tabủ nải bỏh yỏt.

Thỏi nhẻng samoạt, chỏc samoạt rana sacâm tâng pian nhuang carnẻn chỏc tâng pỏ choủiq alỏi. Cỏp thỏi luloah nhẻng nẻc, chuai carnẻn chỏc pẻiq.

Chỏ, moâm bai 57.

==

chẽng
Chẽng

Chai yoc ẽ bũn chẽng. Lai
atõng Chai án p̄q p̄ dõng.
Chai ón Lai chõng chẽng yõn án.
Ngkíq Lai chõng chẽng yõn Chai.

Chai pai: "Sa-õn sa-ũi lúq."

Lai pai: "Tabũ nãi põn náq
p̄q bõh yõt p̄ dõq."

Chai ta-õi: "Cúq kit achũ,
chơ cúq p̄q tê." Ngkíq alói
bũi lúq p̄q bõh yõt parnoi.

chẽng
chẽ
ẽ

ẽ	ẽ	ẽ	ẽ
chẽ	bẽ	tẽ	lẽ
chẽng	bẽt	tẽq	lẽh
Chẽng	Bẽt	Tẽq	Lẽh

chẽng
ẽng
ẽ

ẽ	ẽ	ẽ	ẽ
ẽng	ẽt	ẽq	ẽh
chẽng	bẽt	tẽq	lẽh

BAI 58

1. Thâi sadoi rup, pai: "Nãi la rup chẽng. Pai
chẽng." Atõng chẽng. Chũq tiaq: dũn, õn.
2. Thâi cayoah chũq chẽng tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1
chẽng
chẽ
ẽ

Phân 2

ẽ	ẽ	ẽ	ẽ
chẽ	bẽ	tẽ	lẽ
chẽng	bẽt	tẽq	lẽh
Chẽng	Bẽt	Tẽq	Lẽh

Phân 3-a Phân 3-b

chẽng	Chẽng
bẽt	Bẽt
tẽq	Tẽq
lẽh	Lẽh

Phân 1 Phân 2

chẽng	ẽ	ẽ	ẽ	ẽ
ẽng	ẽng	ẽt	ẽq	ẽh
ẽ	chẽng	bẽt	tẽq	lẽh

Phân 4

chẽng	bẽt	tẽq	lẽh
chũng	but	tũq	lũh
chõng	bõt	tõq	lõh
chõng	bõt	tõq	lõh

Phân 5

- lẽh (Taq lẽh chõt chõm.)
- sambẽt (Mpiq bũn sambẽt yẽng.)
- bõt (Chõng bõt sapua.)
- hõ (Đeh ntroõq hõ.)
- ngcũng (Chõh ngcũng tâng rô.)
- õn (Cũq õn lủq, mới chuai cũq.)
- cõp (Cula cõp saco.)
- cutẽq (Carnẽn lỏiq moan cutẽq.)
- cõp (Ai cõp sỏc.)
- õn (Mpiq õn ai chõng boi.)

3. Atõng chũq ngkỉq tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Ngkỉq cũq pỏq.

Ngkỉq

Ngkỉq achũ án bỏc lủq.

Phân 2: Con taq ngkỉq o lủq.

Nac kit achũ, ngkỉq achũ án bỏc lủq.

Cũq ẽ bũn bẽ, ngkỉq cũq pỏq pỏ đõng.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim: (1) Nau pỏq pỏ đõng?

(2) Ntrõu Lai chõng?

(3) Nau kit achũ?

(4) Ntrõu alỏi Lai taq tabũ ki?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) "Sa-õn sa-ũi lủq." (5) pỏq bỏh yỏt parnỏi.

(2) chõng chẽng yỏn án. (6) Chai ta-õi:

(3) chõng chẽng yỏn Chai. (7) Chai pai:

(4) pỏq bỏh yỏt pỏ đõng. (8) Ngkỉq

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar. Chỏ rlu mahõi.

5. Carnẽn chĩc tẻ mút: tabũ nai

6. Thài pai: "Hai chĩc ỏc ẽ cỏt nneq: Tẻ dẫu chĩc ỏc ẽ cỏt. Chỏ chỏq muc. Chỏ chỏq tẻc pẻng. Chỏ cỏt ỏc ẽ pẻng cỏt nneq:"

ẽ ê ễ

7. Yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoạt rana ỏc ẽ pẻng cỏt.

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoạt rana chũq chẽng nneq:

chẽng chẽng chẽng

9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Nac cha chẽng.

Nac cha chẽng.

Thài nhẽng samoạt, chĩc samoạt rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pỉeiq, chĩc ỏc N toạt tẻ dẫu cỏp ỏc tangủt par-sỏt rana, cỏp chỏq tẻc muc cỏp tẻc pẻng o.

Chỏ, moam bai 58.

==

Cứq Põq Põ Dong

Tarúp nãi cứq ramóh bẽ o lúq.
Ai yõn cứq achu bẽ ki. Ai ón
cứq põq põ dong, chõng ngcúng,
chẽng, cớp cutau yõn án.

Mpiq atõng yõn cứq chõng bẽ
tớu, adéh tamái, cớp pang yõn
mpiq. Cứq chõng yõn ai cớp
yõn mpiq. Ngkíq mpiq cớp ai
bũi lúq. Mpiq pai: "Cứq bũi
lúq con táq ngkíq."

cutau
tau
au
a

a	a	a
au	au	au
tau	dau	nau
Tau	Dau	Nau

1. Thài atõng chũq tarúp nãi tâng rana tâng pian
tapun PARNAI SACÂM PÕN. Rana chĩc tâng pian nneq:
Phân 1: Tarúp nãi cứq táq rô.

Tarúp nãi

Tarúp

Tarúp nãi ai põq põ dong.

- Phân 2: Tabũ nãi ai bõh yõt.

Cumo nãi cứq táq sarái.

Tarúp nãi con cha mi.

2. Thài cayoah chũq cutau tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
cutau	a a a	tau	Tau	tau dau nau
tau	au au au	dau	Dau	tõu dõu nõu
au	tau dau nau	nau	Nau	
a	Tau Dau Nau			

- Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. dau (Dau ai cuti lúq.)
b. tớu (Tacát tớu yõn poang.)
c. bõt (Chõng bõt mi.)
d. sambẽt (Mpiq bũn sambẽt yẽng.)
e. lẽh (Táq lẽh chõt chõm.)
g. ndõng (Nac õt nĩc ndõng.)
h. põ léq (Põ léq mới põq?)
i. chũq (Hái rien chĩc chũq Brũ.)
k. cutẽq (Carnẽn lỏiq moan cutẽq.)
l. tũh (Nheq tũh carnẽn rien.)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnĕn doc bũm.

b. Parnai chim carnĕn nneq:

- (1) Hõĩ lėq củq ramoh bẽ?
- (2) Ntrũu ai ẽ bũn tẽ đõng?
- (3) Ntrũu mpiq ẽ bũn tẽ đõng?
- (4) Ntrũu mpiq pai?

c. Carnĕn chuaq rana cakėh nneq:

- (1) ramoh bẽ o lủq. (7) yũn ai
- (2) achu bẽ ki. (8) bẽ tũu
- (3) pũq pũ đõng, (9) Ngkĩq
- (4) Mpiq pai: (10) táq ngkĩq
- (5) yũn án (11) adėh tamái
- (6) yũn củq (12) Tarũp nài

d. Carnĕn doc nsuar parnõĩ puai thài.

e. Carnĕn doc cuaq pũn nsuar nneq:

- (1) cutau, tau, au, a, a, au, tau, cutau.
- (2) a, au, tau, Tau, a, au, dau, Dau, a, au, nau, Nau.
- (3) a, a, a, au, au, au, tau, dau, nau, Tau, Dau, Nau.

4. Thài yũn carnĕn rlu mahõĩ.

5. Carnĕn chĩc tẽ mủt: Nac cha chẽng.

6. Thài pai: Tangái nài hái rien loah chĩc ốc B toār. Tẽ dẫu chĩc ntreh tayũng cuti. Chở chĩc cuvõĩ coah atoam tẽ rana pũng asẽng chu rana mpũng dĩ. Chở chĩc ẽn cuvõĩ coah atoam tẽ rana mpũng dĩ chu rana pũn, nneq:"

I P B

Yũn carnĕn chĩc sũng tapoāt rana ốc B toār tũng pũ choāiq alõĩ.

7. Thài pai: "Cỏp hái rien loah chĩc ốc b cõt. Tẽ dẫu chĩc ntreh tayũng cuti. Chở chĩc cuvõĩ coah atoam tẽ rana mpũng dĩ asẽng chu rana pũn. Chở cõt ốc b cõt nneq:"

I b

Yũn carnĕn chĩc sũng tapoāt rana ốc b cõt.

8. Yũn carnĕn chĩc sũng tapoāt rana chũq bẽ, nneq:

bẽ bẽ bẽ bẽ bẽ

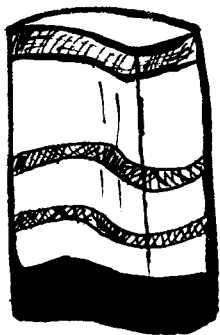
9. Yũn carnĕn chĩc sũng rana nneq: Mpiq lấu mpáu bũn bẽ.

Mpiq lấu mpáu bũn bẽ.

Thài nhẽng samoāt, chĩc samoāt, rana sacām tũng pian nhũang carnĕng chĩc tũng pũ choāiq alõĩ. Cỏp thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnĕn chĩc pĩeiq.

Chở, môam bai 59.

==

són
Són

Yóu ơi bũn són tamái. Ơi
cúq yoc ẽ bũn són tamái tê.
Ơi sêq són tê mpiq. An sêq
són cusáu. Tarup nãi mpiq
chãng són tamái yõn ơi. Ngkíq
ơi bũi lúq.

són
ón

ón	ẽq	õng	õh
són	sêq	sõng	sõh
Són	Sêq	Sõng	Sõh

1. Thái sadoi rup, pai: "Nãi la rup sỏn. Anhia pai sỏn." Chỏ atỏng chũq sỏn tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: tỏu, tỏ.
2. Thái cayoah chũq sỏn tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b																				
sỏn ón	<table border="1"> <tr> <td>ón</td> <td>ẽq</td> <td>õ</td> <td>õh</td> </tr> <tr> <td>sỏn</td> <td>sêq</td> <td>sõng</td> <td>sõh</td> </tr> <tr> <td>Sỏn</td> <td>Sêq</td> <td>Sõng</td> <td>Sõh</td> </tr> </table>	ón	ẽq	õ	õh	sỏn	sêq	sõng	sõh	Sỏn	Sêq	Sõng	Sõh	<table border="1"> <tr> <td>sỏn</td> </tr> <tr> <td>sêq</td> </tr> <tr> <td>sõng</td> </tr> <tr> <td>sõh</td> </tr> </table>	sỏn	sêq	sõng	sõh	<table border="1"> <tr> <td>Sỏn</td> </tr> <tr> <td>Sêq</td> </tr> <tr> <td>Sõng</td> </tr> <tr> <td>Sõh</td> </tr> </table>	Sỏn	Sêq	Sõng	Sõh
ón	ẽq	õ	õh																				
sỏn	sêq	sõng	sõh																				
Sỏn	Sêq	Sõng	Sõh																				
sỏn																							
sêq																							
sõng																							
sõh																							
Sỏn																							
Sêq																							
Sõng																							
Sõh																							

Phân 4

sỏn	sêq	sõng	sõh
bỏn	bêq	bõng	bõh
yỏn	yêq	yõng	yõh
dỏn	đêq	đõng	đõh

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. sỏng (Bũn sỏng tapoát cachoc.)
 - b. sỏh (Sỏh chỏm)
 - c. mbêq (Ai bán mbêq.)
 - d. dau (Dau ai cuti lúq.)
 - e. tỏu (Tacát tỏu yõn poang.)
 - g. tỏ (Tỏ mới bráh lúq.)
 - h. bẽ (Dũng bẽ dỏq.)
 - i. cutêq (Carnẽ lỏiq moan cutêq.)
 - k. bỏt (Chỏng bỏt sapua.)
 - l. sambết (Mpiq bũn sambết yẽng.)
3. Carnẽn doc nsuár tapun PARNAI SACÂM SỎNG neq:
 - a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnēn neq:

- (1) Nau bũn sũn tamai?
- (2) Nau yoc ẽ bũn sũn tamai?
- (3) Nũq ỏi bũi lũq?

c. Carnēn chuaq rana cakēh neq:

(1) s̃eq sũn t̃ẽ mpiq.	(6) Tarũp nai
(2) s̃eq sũn cusau.	(7) bũi lũq
(3) bũn sũn tamai.	(8) Ngkĩq
(4) yoc ẽ bũn sũn tamai.	(9) yũn ỏi
(5) chũng sũn tamai.	(10) Yũu ỏi

d. Carnēn doc nsuar parnĩ puai th̃ai.

e. Carnēn doc cuaq pũn nsuar neq:

- (1) sũn, ỏn, ỏn, sũn.
- (2) ỏn, sũn, Sũn, ẽq, s̃eq, S̃eq, ỏng, sũng, Sũng, ỏh, sũh, Sũh.
- (3) ỏn, ẽq, ỏng, ỏh, sũn, s̃eq, sũng, sũh, Sũn, S̃eq, Sũng, Sũh.

4. Th̃ai yũn carnēn rlu mah̃oi.

5. Carnēn chĩc t̃ẽ mũt: Mpiq lau mpau bũn bẽ.

6. Th̃ai yũn carnēn rien loah chĩc ỏc s̃ cõt, chĩc sũng tapoat rana, neq:

S S S S S S S

7. Yũn carnēn rien loah chĩc sũng tapoat rana ỏc s̃ toar neq:

S S S S S S S

8. Yũn carnēn chĩc sũng rana: Sũn ỏi o lũq.

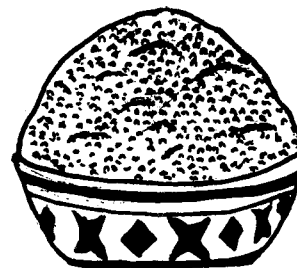
Sũn ỏi o lũq.

Chở, môam bai 60.

Bai 61

dĩp

Dĩp

Dũng Bũn cheq dũng. Mpiq yũn Bũn p̃sq p̃s dũng, chũng ỏi dĩp, chũng, cớp achũ.

Bũn s̃eq yũu p̃sq cớp an. Ramũh yũu ki la Li. Bũn cớp Li p̃sq p̃s dũng parnĩ. Bũn chũng sa-ũi ỏi dĩp cớp achũ yũn mpiq. An tũ ramũh chũng. Bũn cớp Li chu t̃ẽ dũng.

dĩp
dĩ
ĩ

ĩ	ĩ	ĩ	ĩ
dĩ	kĩ	yĩ	bĩ
dĩp	kĩng	yĩh	bĩp
Dĩp	Kĩng	Yĩh	Bĩp

dĩp
ĩp
ĩ

ĩ	ĩ	ĩ	ĩ
ĩp	ĩng	ĩh	ĩp
dĩp	kĩng	yĩh	bĩp

BAI 61

- Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup dôi dĩp. Pai dĩp." Chở atông chữq dĩp. Chữq tiaq: mbẽq, sỡh.
- Thài cayoah chữq dĩp tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

dĩp
dĩ
ĩ

ĩ	ĩ	ĩ	ĩ
dĩ	kĩ	yĩ	bĩ
dĩp	kĩng	yĩh	bĩp
Dĩp	Kĩng	Yĩh	Bĩp

Phân 3-a

dĩp
kĩng
yĩh
bĩp

Phân 3-b

Dĩp
Kĩng
Yĩh
Bĩp

Phân 1 Phân 2

dĩp
ĩp
ĩ

ĩ	ĩ	ĩ	ĩ
ĩp	ĩng	ĩh	ĩp
dĩp	kĩng	yĩh	bĩp

Phân 4

dĩp	kĩng	yĩh	bĩp
dẽp	kẽng	yẽh	bẽp
dip	king	yih	bip

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

- ngkĩng (Ai bũn a-ĩ ngkĩng.)
- kẽng (Dóng án ki kẽng vil.)
- yĩh (Mpiq yĩh au yõn con.)
- tabong bĩp (Daiq tabong bĩp yõn poang.)
- mbẽq (Ai bán mbẽq.)
- sỡng (Bũn sỡng tapoât cachoc.)
- sỡh (Chỏm táq sỡh.)
- sỏn (Õi bũn sỏn tamái.)
- cadỏp (Ai pỏq cadỏp.)
- tỏ bũn (Củq tỏ bũn pỏq.)

3. Thài atông chữq tẽ tâng rana tâng pian tapun

PARNAI SACÂM PỖN, khĩc 12, nneq:

Phan 1: Catai lủh tẽ sarái.

tẽ sarái

tẽ

Án ki chu tẽ dỏng.

Phân 2: Õi sỡq sỏn tẽ mpiq.

Ai sỡq achũ tẽ yỏu.

Õi chỏng cutau yõn con.

Ai chỏng cỏp yõn củq.

4. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỖNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

- Nau pỏq pỏ dỏng?
- Pỏ lẻq dỏng Bũn?
- Nau pỏq cỏp Bũn?
- Ntrỏu Bũn chỏng?
- Ntrỏu Bũn tỏ bũn ramoh?

c. Carněn chuaq rana cakéh nneq:

- (1) yõn Bún pỏq pỏ đồng. (7) Dỏng Bún
(2) yõn mpiq. (8) la Li.
(3) tỏ ramỏh chẻng. (9) Bún cỏp Li
(4) sa-ủi dỏi dỏp (10) cheq đồng,
(5) Ramủh yỏu ki (11) pỏq cỏp ỏn.
(6) pỏq pỏ đồng parnỏi. (12) chẻng dỏi dỏp.

d. Carněn doc nsuár parnỏi puai thỏi.

e. Carněn doc cuaq pủn nsuár nneq:

- (1) dỏp, dỏi, ỉ, ỉ, dỏi, dỏp.
(2) ỉ, dỏi, dỏp, Dỏp, ỉ, kỏi, kỏng, Kỏng, ỉ,
yỉ, yỉh, Yỉh, ỉ, bỏi, bỏp, Bỏp.
(3) ỉ, ỉ, ỉ, ỉ, dỏi, kỏi, yỉ, bỏi, dỏp, kỏng,
yỉh, bỏp, Dỏp, Kỏng, Yỉh, Bỏp.
(4) dỏp, ỉp, ỉ, ỉ, ỉp, dỏp.
(5) ỉ, ỉp, dỏp, ỉ, ỉng, kỏng, ỉ, ỉh, yỉh, ỉ,
ỉp, bỏp.
(6) ỉ, ỉ, ỉ, ỉ, ỉp, ỉng, ỉh, ỉp, dỏp, kỏng,
yỉh, bỏp.

5. Thỏi yõn carněn rlu mahỏi.

6. Thỏi doc, yõn carněn chẻc tẻ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPOẮT, nneq: a. Sỏn (bún ỏc S toár).

b. sỏn (bún ỏc s cỏt).

7. Thỏi pai: "Tangái nài hai rien chẻc ỏc ỉ cỏt.
Khẻ lủq ỏc ki. Bún ỏc ỉ prẻng ki tẻng chủq dỏp
cỏp ngkỏng cỏp yỉh cỏp sa-ủi ẻn hỏ. Anhia pai:
dỏp, ngkỏng, yỉh."

Chỏ thỏi pai ẻn: "Khẻn hai yoc ẻ chẻc ỏc ỉ ki,
hai chẻc tẻ dỏu ỏc ỉ cỏt. Chỏ chỏq tẻc prẻng

lủq pỏng nỏm ỏc ki. Chỏ cỏt ỏc ỉ prẻng nneq:

ỉ ỉ

Yõn carněn avủt atỉ miat rien ỏc ỉ prẻng ki.
Cỏp yõn alỏi amỏt ndẻm atỉ táq ỏc ỉ prẻng ki
tẻng ban rien alỏi.

8. Yõn carněn chẻc sỏng tapoắt rana ỏc ỉ prẻng ki.
9. Yõn carněn chẻc sỏng tapoắt rana chủq dỏp nneq:

dỏp dỏp dỏp dỏp dỏp

10. Yõn carněn chẻc sỏng rana nneq: Con cha dỏp.

Con cha dỏp.

Thỏi nhẻng samoắt, chẻc samoắt rana sacâm tẻng
pian nhủng carněn chẻc tẻng pỏ choaiq alỏi.
Cỏp thỏi luloah nhẻng nẻc, chuai carněn chẻc
pỏieiq.

Chỏ, moâm bai 61.

Lū

Dổng Nac cốp Lū cheq dổng.
 Lū yoc ẽ cha dôi níc. Án sêq
 níc dôi tẽ mpiq. Ngkíq mpiq
 án chõng dôi tẽ dổng. Mpiq
 yõn Lū cha.

Cốp Lū yõn mpiq án chõng
 achũ yõn án. Mpiq chõng yõn
 Lū achũ. Lū tỡ dáng kit achũ
 ki. Mpiq tỡ ẽq Lū bũn achũ
 bớc.

1. Thâi atõng carnẽn chũq tỡ ẽq tâng rana tâng pian
 tapun PARNAI SACÂM PÕN, khĩc 12. Rana chĩc
 tâng pian nneq:

Phân 1: Án tỡ ẽq cha.
 Ồi tỡ ẽq pỏq.
 tỡ ẽq
 ẽq

Ai tỡ ẽq kit achũ.

Phân 2: Yõu tỡ dáng kit achũ.

Củq tỡ ẽq pỏq.

Củq tỡ bũn adũ.

2. Thâi atõng chũq tiaq tâng pian tapun PARNAI
 SACÂM PÁI, Phân 5, nneq:

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. ngkĩng (Ai a-ĩ ngkĩng.)
- b. tabong bíp (Dâiq tabong bíp yõn poang.)
- c. yĩh (Mpiq yĩh au yõn con.)
- d. kẽng (Dổng ai kẽng vil.)
- e. cutẽq (Carnẽn lỏiq moan cutẽq.)
- g. sỏn (Ồi bũn sỏn cusáu cũm.)
- h. mbẽq (Ai bán mbẽq.)
- i. sỏng (Bũn sỏng tapoât cachoc.)
- k. sỏh (Chỏm táq sỏh.)
- l. lẽh (Táq lẽh chỏt chỏm.)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỜNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chĩm carnẽn. nneq:

- (1) Nau yoc ẽ cha dõĩ níc?
- (2) Ntrõu mpiq chõng yõn Lũ? (2 ramũh)
- (3) Põ lèq dõng Nac cõp Lũ?
- (4) Ntrõu Lũ yõn mpiq chõng yõn án?
- (5) Lũ dáng kit achũ tũ?

c. Carnẽn chuaq rana cakèh nneq:

- (1) Dõng Nac cõp Lũ
- (2) yoc ẽ cha dõĩ níc.
- (3) tũ dáng kit achũ ki.
- (4) chõng yõn Lũ achũ.
- (5) tũ ẽq Lũ bũn achũ bõc.
- (6) cheq dõng.
- (7) sẽq níc dõĩ tẽ mpiq.
- (8) Ngkĩq
- (9) yõn Lũ
- (10) yõn mpiq

d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thài.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.
5. Thài doc yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAL SACÂM TAPÕAT nneq: Con cha dõĩ dĩa.
Cõp thài atõng carnẽn sanhũ chĩc ỏc toâr tẽ dâu rana cõp chõq ỏc tangũt parsõt rana.
6. Thài pai: "Tangai nài hái rien chĩc ỏc ỏ toâr. Khẽ lủq chĩc ỏc ki. Machõng ỏc ỏ cõt ma toâr hõn. Tẽ dâu hái chĩc vủl tũ rana põng asẽng coah avêr toâq rana pũn, chõ achõn coah atoam toâq rana põng. Chõ chõq rambõh coah atoam põng. Chõ chĩc tẽc prẽng lủq põng nõm ỏc ki.

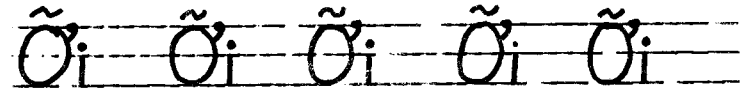
Chõ cõt ỏc ỏ toâr nneq:"

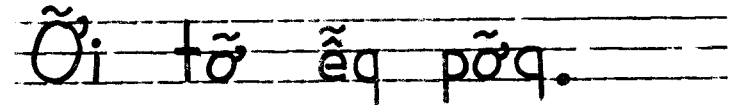
Yõn carnẽn avũt atĩ miat rien ỏc ỏ toâr. Chõ yõn alỏi amõt ndẽm atĩ taq ỏc ỏ toâr tâng ban rien alỏi.

7. Yõn carnẽn chĩc sõng tapoât rana ỏc ỏ toâr tâng põ choaiq alỏi.

8. Yõn carnẽn chĩc sõng tapoât rana chũq ỏĩ nneq:

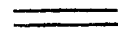

9. Thài pai: "Sanua hái chĩc dẻh ỏc ỏ toâr, dẻh ỏc ỏ cõt tâng rana. Anhia nhẽng samoât, chĩc samoât rana nneq:" Chõ thài chĩc tâng rana nneq: ỏĩ tũ ẽq põq.

10. Thài nhẽng samoât, chĩc samoât rana sacâm ki. Cõp thài luloah nhẽng níc chuaĩ carnẽn chĩc pĩeiq.

Chõ, moâm bai 62.

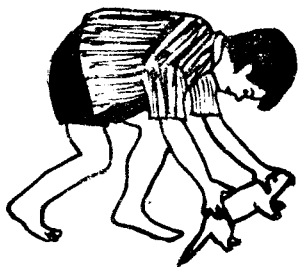

Bún Cóp Yóu Píq Cupi

Tarup nâi Mpiq ón Bún píq cupi. Bún ít adũ, dũng Nac cóp Lũ pǒq píq cupi cóp án.

Alóí píq cupi parnơi. Alóí bũn cupi ki. Alóí dũng achu cupi ki yǒn mpiq. Alóí ón mpiq táq cha cupi ki.

Mpiq kit achũ, táq cupi ki. Alóí cha cupi ki cóp dǒi dĩp.

1. Thâi atǒng carnẽn chũq dũng achu tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN, khiẽc 12, nneq:)

Phân 1: Con dũng achu cupi.

dũng achu

dũng

Củq dũng achu catai.

Yóu dũng achu sacco.

2. Thâi atǒng carnẽn chũq tiaq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, nneq:

Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

a. kẽng (Dǒng ai kẽng vi.)

b. lẽh (Táq lẽh chót chóm.)

c. sambẽt (Mpiq bũn sambẽt yẽng.)

d. chẽng (palái chẽng)

e. yĩh (Mpiq yĩh au yǒn con.)

g. ngkĩng (Ai a-ĩ ngkĩng.)

h. tabong bĩp (Dâiq tabong bĩp yǒn poang.)

i. dau (Dau ai cuti lủq.)

k. tóu (Tacát tóu yǒn poang.)

l. tỗ (Tỗ mới bráh lủq.)

3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau pǒq cóp Bũn?

(2) Hõĩ léq mpiq ón Bũn píq cupi?

(3) Nau táq cha cupi ki?

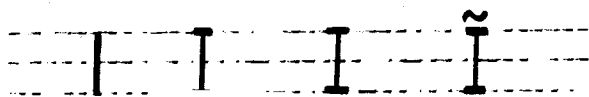
(4) Nau kit achũ?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- (1) píq cupi parnđi
- (2) đũng achu cupi ki
- (3) táq cha cupi ki
- (4) táq cupi ki
- (5) pđq píq cupi
- (6) cha cupi ki
- (7) ỏn mpiq
- (8) Tarủp nài
- (9) ỏn Bủn píq cupi
- (10) đũng Nac cớp Lủ
- (11) cớp đỏi díp
- (12) cớp án
- (13) bủn cupi ki
- (14) ỉt adủ

d. Carnẽn doc nsủar parnđi puai thài.

- 4. Thài yỏn carnẽn rlu mahỏi.
- 5. Thài doc, yỏn carnẽn chíc tễ mút tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT, nneq: Ổi tở ẽq pđq.
- 6. Thài pai: "Tangái nài hái rien chíc ỏc Ỉ toár. Khẽ lủq chíc ỏc ki. Tễ dàu hái chíc ntreh tayủng cuti. Chở chíc pacoan rana pớng. Chở chíc pacoan rana pủn. Chở chỏq tễc pởng lủq pớng nỏm ỏc ki. Chở cớt ỏc Ỉ pởng toár nneq:"

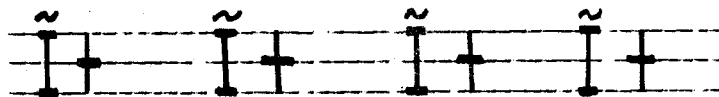

Chở yỏn carnẽn avút atỉ miat rien ỏc Ỉ toár.

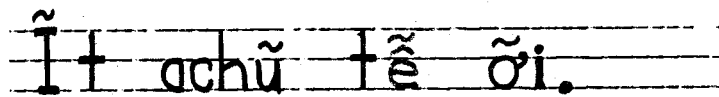
Chở yỏn alỏi amớt ndẽm atỉ táq ỏc Ỉ pởng toár tâng ban rien alỏi.

7. Yỏn carnẽn chíc sớng tapoát rana ỏc Ỉ pởng toár tâng ban rien alỏi.

8. Yỏn carnẽn chíc sớng tapoát rana chũq Ỉt nneq:

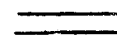

9. Yỏn carnẽn chíc sớng rana nneq: Ỉt achủ tễ ỡi.

10. Thài nhẽng samoát, chíc samoát rana sacâm tâng pían nhuang carnẽn chíc tâng pớ choaiq alỏi. Cớp thài luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chíc pĩeiq.

Chở, môam bai 63.

Sol

Bũn bũn ỡi ramũh Sol. Sol
dạng táq sớn. Ắn táq sớn o lủq.
Ắn táq sớn yỗn yỗu ắn. Yỗu ắn
bũi lủq chỡng sớn tễ Sol.

Cớp Sol dạng táq sớn chái
lủq. Mách tarũp nũi Mpiq Lũ
sẽq Sol. táq sớn yỗn ắn. Mách
pỗn sỡng tarũp ẻn, Sol arồ Mpiq
Lũ ỉt sớn ki.

sol	o	ĩ	a	õ
ol	oi	il	al	õl
o	sol	pĩl	tal	dõl
	Sol	Pĩl	Tal	Dõl

1. Thũi pai: "Tangũi nũi hái riẻn chũq Sol. Sol
la ramũh ỡi Bũn tằng nsũar nũi." Chỡ thũi atỡng
chũq Sol tapun PARNAI SACÂM MUOI.
Bar chũq tiaq: ngkĩng, kẻng.

2. Thũi cayoah chũq Sol tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
Sol	o ỹ a õ	sol	Sol
ol	oi il al õl	pĩl	Pĩl
o	sol pĩl tal dõl	tal	Tal
	Sol Pĩl Tal Dõl	dõl	Dõl

Phân 4

sol	pĩl	tal	dõl
sop	pĩp	tap	dõp
sot	pĩt	tat	dõt
son	pĩn	tan	dõn

Phân 5 (Chũi chĩc rana cuti tằng pian.)

- a. pĩl (Pĩl tabong bĩp khoiẻq sarẻt chỡ.)
b. dõl (Ỗi dõl aluẻng.)
c. tal (Tal sarái.)
d. hỡ (Dẻh mbẻq hỡ.)
e. tỡ? (Mỏi pỡq tỡ?)
g. ayỡ (cuẻm ayỡ)
h. parnỡ (Tarũp parnỡ hái pỡq.)
i. nỡ (Chu bán nỡ.)
k. pỡ (Con bũn muoi pỡ choẻiẻq.)
l. chỡ (Củc cha chỡ.)

(Thũi nhẻng samoỏt, chĩc samoỏt.)

3. Thái ở tổng chữ mah tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Mah tarúp nâi án pốq.

Mah tarúp nâi

Mah

Mah tabũ án chu.

Án táq mah án yuh.

4. Thái ở tổng chữ ẽn tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Con cha ẽn.

ẽn

Củq pai ẽn.

Phân 2: Con pai cháí.

Củq cha cháí.

Nac pai ẽn.

5. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Ntróu ramũh ỏi Bũn?

(2) Nau chõng sỏn tẽ Sol?

(3) Sẻq tangái Sol táq moâm sỏn?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) Mah tarúp nâi (7) bũi lủq

(2) Mah pỏn sỏng tarúp ẽn, (8) ramũh Sol.

(3) dáng táq sỏn. (9) ỉt sỏn ki.

(4) táq sỏn o lủq. (10) Yỏu án

(5) táq sỏn yỏn yỏu án. (11) tẽ Sol.

(6) táq sỏn cháí lủq. (12) arỏ Mpiq Lũ

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thái.

e. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar nneq:

(1) sol, ol, o, o, ol, sol.

(2) o, ol, sol, Sol, ỉ, ỉl, pỉl, Pỉl, a, al,
tal, Tal, ỏ, ỏl, dỏl, Dỏl.

(3) o, ỉ, a, ỏ, ol, ỉl, al, ỏl, sol, pỉl,
tal, dỏl, Sol, Pỉl, Tal, Dỏl.

6. Thái yỏn carnẽn rlu mahỏi.

7. Carnẽn chĩc tẽ mút: Ỉt achũ tẽ ỏi.

8. Thái pai: "Hái rien loah chĩc ỏc D toâr. Anhia
chĩc sỏng rana ỏc ki nneq:"

D D D D D

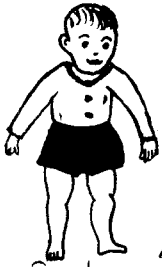
9. Cỏp thái pai: "Cỏp hái rien loah chĩc ỏc d cỏt.
Anhia chĩc sỏng rana ỏc ki nneq:"

d d d d d

10. Chỏ thái yỏn carnẽn chĩc tapoât rana nneq:
Sol dáng táq sỏn. Cỏp thái ở tổng carnẽn chĩc
ỏc S toâr tẽ dẫu cỏp chỏq ỏc tangủt parsỏt rana.
Thái chĩc rana sacâm tâng pian nhuâng carnẽn
chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Chỏ thái luloah nhẻng
nẻc, chuai carnẽn táq pẻiq.

Chỏ, moâm bai 65.

====

a-ẽm
A-ẽm

Sol cốp Bún bũn a-ẽm ramúh
Tĩng. Mpiq ón Bún ít parneq
peq a-ẽm. Bún peq níc a-ẽm án.
Bún peq a-ẽm, p̄sq chu d̄sq. Án
peq a-ẽm, p̄sq p̄sq d̄sq. Bún peq
a-ẽm, p̄sq bán mb̄sq.

a-ẽm
ẽm
ẽ

ẽ	õ	ũ	a
ẽm	õm	ũm	am
Ễm	Ỗm	Ũm	Am

a-ẽm
ẽm

ẽm	ĩ	ũ
a-ẽm	a-ĩ	la-ũ

- Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup a-ẽm Bún.
Pai a-ẽm." Atũng a-ẽm. Chũq tiaq: pĩl, dõl.
- Thài cayoah chũq a-ẽm, tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
a-ẽm ẽm	ẽ õ ũ a ẽm õm ũm am Ễm Ỗm Ũm Am	ẽm õm ũm am	Ễm Ỗm Ũm Am	ẽm õm um am ẽt ôt ut at ẽl òl ul al ẽp óp up ap

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
a-ẽm ẽm	ẽm ã ù ùl a-ẽm a-ĩ la-ũ a-ũl	a-ẽm a-ĩ la-ũ a-ũl	A-ẽm A-ĩ La-ũ A-ũl

Phân 5

- a-ĩ (Ai a-ĩ ngkĩng.)
- a-ũl (Mpiq a-ũl con.)
- õm (Mỏi phải õm panôiq án ki.)
- ũm (Mpiq ùm saro.)
- am (Cham am cũi vii ki.)
- tal (Tal sarai)
- la-ũ (palai la-ũ)
- dõl (Õi dõl aluang.)
- pĩl (Pĩl tabong bĩp khoiq sarẽt chõ.)
- ẽn (Con cha ẽn.)

- Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG neeq:
 - Carnẽn doc bũm.
 - Parnai, chim carnẽn neeq:

(1) Ntróu ramúh a-ẽm Bún?

(2) Põ léq Bún peq a-ẽm? (3 ramúh)

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) pỏq chu đỏq (5) peq a-ẽm (4 ntỏq)

(2) pỏq pỏ đỏng (6) peq níc a-ẽm án.

(3) pỏq bán mbẻq (7) Mpiq ón Bún

(4) ramúh Tĩng (8) ít parneq

d. Carnẽn doc nsuar parnđi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar nneq:

(1) a-ẽm, ẽm, ẽ, ẽ, ẽm, a-ẽm.

(2) ẽ, ẽm Ễm, ỏ, ỏm, Ỏm, ừ, ừm, Ủm, a, am, Am.

(3) ẽ, ỏ, ừ, a, ẽm ỏm, ừm, am, Ễm, Ỏm, Ủm, Am.

(4) a-ẽm, ẽm, ẽm, a-ẽm.

(5) ẽm, a-ẽm, ỉ, a-ỉ, ừ, la-ừ.

(6) ẽm, ỉ, ừ, a-ẽm, a-ỉ, la-ừ.

4. Thài yỗn carnẽn rlu mahỏi.

5. Carnẽn chĩc tẻ mủt: Con cha ẻn.

6. Thài pai: "Hái rien chĩc ỏc K toâr. Khẻ lủq ỏc ki. Machỏng ỏc k cỏt ma toâr hỏn. Tẻ dẫu hái chĩc ntreh tayủng cuti. Chỏ chĩc tanloaq tử rana pỏng asẻng chu rana mpủng dĩ. Chỏ chĩc ngkiaq tử tanloaq chu rana pủn. Chỏ cỏt ỏc K toâr nneq:

I K K

Yỗn carnẽn táq ỏc K toâr cỏp atĩ.

7. Yỗn carnẽn chĩc sỏng tapoât rana ỏc K toâr tâng pỏ choaiq alỏi.

Thài luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc pẻiq.

8. Thài yỗn carnẽn chĩc sỏng rana chủq Ki nneq:

Ki Ki Ki Ki Ki

9. Thài yỗn carnẽn chĩc sỏng rana chủq a-ẽm nneq:

a-ẽm a-ẽm a-ẽm

10. Thài yỗn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Ki a-ẽm củq.

Ki a-ẽm củq.

Thài nhẻng samoât, chĩc samoât, rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thài luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc pẻiq.

Chỏ, moâm bai 65.

mandõ
Mandõ

Ramúh a-ẽm Li la Mandõ. Dõng alóí ki cheq dõng Sol. Mpiq ón Mandõ p̄q p̄ dõng, chõng dõí d̄ip cõp bõtt mi. Mandõ dũng yõu p̄q cõp án. Mpiq ón alóí chõng adéh tamái cõp pang tẽ dõng. Cõp yõu pai án yoc ẽ bũn tabong b̄ip.

Ngkíq alóí p̄q p̄ dõng, chõng yõn mpiq cõp yõn yõu.

mandõ
dõ

dõ sẽm
mandõ mansẽm

- Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup amõq Mandõ. Anhia pai Mandõ." Chõ atõng chũq Mandõ tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: õm, ùm.
- Thài cayoah chũq Mandõ tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
mandõ dõ	dõ sẽm mandõ mansẽm	mandõ mansẽm	Mandõ Mansẽm

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- mansẽm (Mansẽm-samiang)
 - am (Cham am cuai vil ki.)
 - ũm (Mpiq ùm saro.)
 - õm (Mõí pháí õm panõiq án ki.)
 - a-ũl (Mpiq a-ũl con.)
 - a-ĩ (Ai a-ĩ ngking.)
 - dõl (Õi dõl aluang.)
 - p̄l (P̄l tabong b̄ip khoiq sarẽt chõ.)
 - máh (Máh tõp cuai p̄q.)
 - ẽn (Cha ẽn.)
- Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:
 - Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn nneq:
 - Ntrõu ramúh a-ẽm Li?
 - A-ẽm Li la mansẽm ma samiang?
 - Põ léq mpiq ón Mandõ p̄q?
 - Mandõ dũng nau p̄q cõp án?
 - Ntrõu alóí yoc ẽ chõng?
 - Nau ẽ bũn tabong b̄ip?

c. Carnễn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) cheq đổng Sol.	(7) tễ đổng
(2) pỏq pỏ đổng (2 ntỏq)	(8) đỏi díp
(3) Ramủh a-ễm Li	(9) bỗt mi
(4) Đổng aỉỏi ki	(10) Ngkỉq
(5) yoc ễ bủn	(11) la Mandỏ.
(6) adẻh tamái	(12) yỗn yỏu

d. Carnễn doc nsủar parnỏi puai thỏi.

e. Carnễn doc cuaq pủn nsủar nneq:

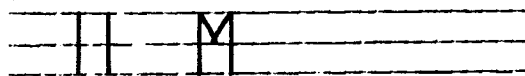
- (1) mandỏ, đỏ, đỏ, mandỏ.
- (2) đỏ, mandỏ, sẻm, mansẻm.
- (3) đỏ, sẻm, mandỏ, mansẻm.

4. Thỏi yỗn carnễn rlu mahỏi.

5. Carnễn chẻc tễ mủt: Ki a-ễm củq.

6. Thỏi pai: "Tangỏi nỏi hái rien loah chẻc ỏc M toỏar. Tễ dủu hái chẻc bar lỏm nreh tayủng cuti.

Chỏ chẻc ngkỉaq tử rana pỏng chu rana mpủng dĩ nneq:"

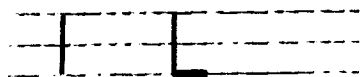

Yỗn carnễn táq ỏc M toỏar cỏp atỉ.

Chỏ yỗn carnễn chẻc sỏng rana ỏc M toỏar ki.

7. Thỏi pai: "Cỏp hái rien loah chẻc ỏc L toỏar tẻ.

Tễ dủu chẻc nreh tayủng cuti. Chỏ chẻc pacoan tẻng rana pủn apỏt tẻng nreh tayủng. Chỏ cỏt ỏc L toỏar nneq:"

Yỗn carnễn táq ỏc L toỏar cỏp atỉ.

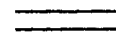
Chỏ yỗn carnễn chẻc sỏng rana ỏc L toỏar.

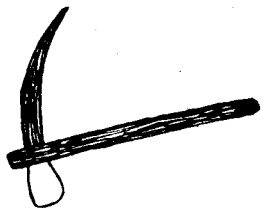
8. Yỗn carnễn chẻc sỏng rana nneq: Mandỏ pỏq cỏp Li.

Mandỏ pỏq cỏp Li.

Thỏi nhẻng samoỏt, chẻc samoỏt rana sacỏm tẻng pian nhủang carnễn chẻc tẻng pỏ choỏaiq aỉỏi. Cỏp thỏi luloah nhẻng nẻc, chuai carnễn chẻc pẻieiq.

Chỏ, moỏm bai 66.

achât

Achât

Chai yoc ẽ bũn achât. Chai ớn Bũn p̄q p̄ dõng, chõng achât cõp la-ũ. Bũn pai: "Tabũ nãi cúq sãng a-ĩ bõq." Ngkíq Chai ĩt adũ, chõ Chai p̄q p̄ dõng.

Mpiq ớn Chai chõng dõĩ dĩp, chẽng, cõp ngcũng hõ. Ngkíq Chai chõng dõĩ dĩp, achât, la-ũ, chẽng, cõp ngcũng. Chai chu tẽ dõng. Chai achu yõn mpiq án. Ngkíq pái náq alóĩ bũĩ lúq.

achât

chât

ât

ât

âng

âu

âi

chât

tâng

dâu

sâi

Chât

Tâng

Dâu

Sâi

- Thâi sadoi rup, pai: "Nâi la rup achât. Anhia pai achât." Chõ atõng chũq achât tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: a-ĩ, a-ũ.
- Thâi cayoah chũq achât tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

achât

chât

ât

Phân 2

ât

âng

âu

âi

chât

tâng

dâu

sâi

Chât

Tâng

Dâu

Sâi

Phân 3-a

chât

tâng

dâu

sâi

Phân 3-b

Chât

Tâng

Dâu

Sâi

Phân 4

chât

tâng

dâu

sâi

chõt

tõng

dõu

sõi

chát

táng

dáu

sái

Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

- casâi (Casâi nãi tal sarâi.)
- sadâu (Toâq sadâu hái bẽq.)
- tâng (Con õt tâng dõng.)
- chõt (Chõt chõm.)
- mansẽm (mansẽm-samiang)
- am (Cham am cũi vil ki.)
- ũm (Mpiq ùm saro.)
- õm (Mõi pháĩ õm panõiq án ki.)
- a-ũĩ (Mpiq a-ũĩ con.)
- tal (tal sarâi)

3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

- Carnẽn doc bũm.
- Parnai chim carnẽn nneq:
(1) Nau a-ĩ bõq?

(2) Nau ẽ bũn achât?

(3) Nau pỏq pỏ dỏng?

(4) Ntrỏu Chai chỏng?

(5) Ntrỏu mpiq ẽ bũn?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) yoc ẽ bũn achât. (7) pỏq pỏ dỏng (2 ntỏq)

(2) chỏng achât. (8) achât cỏp la-ũ

(3) "Tabũ nãi (9) achu yỏn mpiq ỏn.

(4) Bũn pai: (10) pỏn nỏq aỏi

(5) a-ĩ bỏq." (11) Ngkỏq

(6) tẽ dỏng. (12) Mpiq ỏn Chai

d. Carnẽn doc nsũar parnỏi puai thỏi.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:

(1) achât, chỏt, ỏt, ỏt, chỏt, achât.

(2) ỏt, chỏt, Chỏt, ỏng, tỏng, Tỏng, ỏu, dỏu,
Dỏu, ỏi, sỏi, Sỏi.

(3) ỏt, ỏng, ỏu, ỏi, chỏt, tỏng, dỏu, sỏi,
Chỏt, Tỏng, Dỏu, Sỏi.

4. Thỏi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Thỏi doc, yỏn carnẽn chỏc tẽ mủt tapun PARNAI
SACÂM TAPOỏT nneq: Li cha đỏi đĩp.

6. Thỏi pai: "Tangỏi nãi hỏi rien chỏc ỏc ỏ cỏt.
Bũn ỏc nãi tỏng chũq achỏt cỏp sadỏu cỏp casỏi
cỏp sa-ũi ẽn hỏ. Anhỏi pai: achỏt, sadỏu,
casỏi."

Cỏp thỏi pai ẽn: "Tẽ dỏu hỏi chỏc ỏc ỏ cỏt. Chỏ
chỏq muc pỏng, cỏt ỏc ỏ cỏt:"

ỏ ỏ

Chỏ yỏn carnẽn tỏq ỏc ỏ cỏt cỏp atĩ.

7. Yỏn carnẽn chỏc sỏng tapoỏt rana ỏc ỏ cỏt kỏi.

8. Yỏn carnẽn chỏc sỏng tapoỏt rana chũq achỏt nneq:

achỏt achỏt achỏt

9. Yỏn carnẽn chỏc sỏng rana nneq: Bũn achỏt tỏng dỏng.

Bũn achỏt tỏng dỏng.

Thỏi nhẽng samoỏt, chỏc samoỏt rana sacỏm tỏng
pỏn nhũang carnẽn chỏc tỏng pỏ choỏiq aỏi.
Cỏp thỏi luloah nhẽng nỏc, chuai carnẽn chỏc
piỏiq.

Chỏ, moỏm bai 67.

==

Bún Cóp Tĩng Sa-óh Yóu

Bún atōng Sol án p̄sq sa-óh
Li cóp Mandō. Bún ĩt parneq,
peq Tĩng, p̄sq chu đồng Li. Án
ramóh Li cóp Mandō tâng đồng.

Bún chõn tâng đồng Mandō.
Mandō yõn Bún cóp a-ẽm án mut.
Alóĩ ki mut tâng đồng Mandō.

Mandō yõn Bún cóp Tĩng cha
dõĩ dĩp cóp cutau. Bũĩ lúq
alóĩ cha dõĩ parnơĩ tâng đồng.

1. Thài atōng chũq tâng tâng rana tâng pian tapun
PARNAI SACÂM PỒN, khĩc 12. Rana chĩc tâng
pian nneq:

Phân 1: Mpiq Bún ãt tâng Sarán.
tâng Sarán
tâng
Yóu ki chõn tâng đồng.
Ai ramóh Li tâng rana.

Phân 2: Án ki s̄ng t̄ đồng.
Mpiq chõn tâng đồng.
Alóĩ ai loi tâng d̄đq.
Alóĩ ki lúh t̄ d̄đq.

2. Thài atōng carn̄n chũq tiaq tapun PARNAI SACÂM
PÁI, Phân 5, nneq:

Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. chót. (chót chóm)
- b. sadâu (Toaq sadâu hái b̄q.)
- c. casâi (Casâi nài hái tal sarái.)
- d. sâng (Mỏi sâng parnai Lao t̄?)
- e. b̄q (Chõĩ táq b̄q.)
- g. ngkĩng (Ai a-ĩ ngkĩng.)
- h. achât (Ai táq pluang achât.)
- i. k̄ng (Đồng ai k̄ng vil.)
- k. ȳh (Mpiq ȳh au yõn con.)
- l. s̄h (Chóm táq s̄h.)

3. Carn̄n doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỒNG nneq:
a. Carn̄n doc b̄m.

b. Parnai chĩm carnẽn nneq:

- (1) Pở Ieq Bủn pởq?
- (2) Nau pởq cớp Bủn?
- (3) Ntrớu aỉới cha?
- (4) Aỉới cha tâng đớng nau?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

- (1) chỏn tâng đớng Mandỏ.
- (2) Ỉt parneq, peq Tĩng.
- (3) pởq chu đớng Li.
- (4) cha đỏi parnỏi
- (5) Bủn cớp Tĩng
- (6) đỏi dĩp cớp cutau.
- (7) pởq sa-ỏh Li cớp Mandỏ.
- (8) ramỏh Li cớp Mandỏ
- (9) Bủi lủq

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thỏi.

4. Thỏi yỏn carnẽn rlu mahỏi.
5. Thỏi doc, yỏn carnẽn chĩc tẻ mút tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT nneq: Ỉt achát.
6. Tangái nỏi carnẽn tở bủn rien ỏc tamỏi. Thỏi yỏn aỉới chĩc sớng rana chũq Mandỏ nneq:

Mandỏ Mandỏ Mandỏ

Thỏi nhẻng samoỏt, chĩc samoỏt rana sacỏm tâng pian nhủang carnẽn chĩc tâng pở choỏiq aỉới. Cớp thỏi luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc pỉeiq.

7. Cớp thỏi yỏn carnẽn chĩc sớng rana chũq Bủn tâng pở choỏiq aỉới nneq:

Bủn Bủn Bủn Bủn

Thỏi nhẻng samoỏt, chĩc samoỏt rana sacỏm tâng pian nhủang carnẽn chĩc tâng pở choỏiq aỉới. Cớp thỏi luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc pỉeiq.

8. Chở thỏi yỏn carnẽn chĩc sớng rana nneq: Bủn ỏt tâng đớng Mandỏ.

Bủn ỏt tâng đớng Mandỏ.

Thỏi nhẻng samoỏt, chĩc samoỏt rana sacỏm tâng pian nhủang carnẽn chĩc tâng pở choỏiq aỉới. Cớp thỏi luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc pỉeiq.

Chở, môam bai 68.

==

cupê

Cupê

Ba1 69

Mandõ cõp Li õt tâng dõng ki.
Tarúp nãi mpiq arõ Mandõ põq
bán cupê. Mandõ sêq Li põq bán
cupê núng án. Li pai: "Ớq,
cúq põq bán cõp a-ẽm."

Alõi dũng dõi dĩp cõp cutau,
põq bán cupê. Cupê lủch chu nãi,
lủch chu ki mpúng dĩ sarái.
Mandõ cõp Li bán cupê ki níc.
Mpiq arõ alõi ki chu. Alõi bũi
lủq chu. Alõi dũng cupê chu.

cupê	ê	ê	ê	ê	ê
pê	pê	tê	lê	mê	yê
ê	Pê	Tê	Lê	Mê	Yê

45

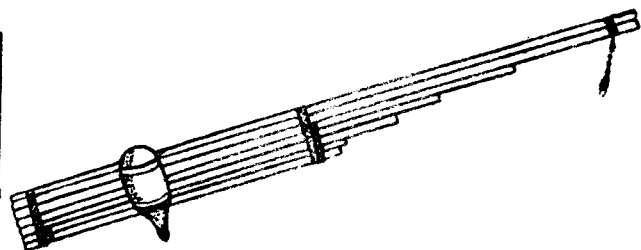
1. Thãi sadoi rup, pai: "Nãi la rup cupê. Pai cupê." Atõng cupê. Chũq tiaq: casâi, sadâu.
2. Thãi cayoah chũq cupê tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
cupê	ê ê ê ê ê	pê	Pê	pê tê lê mê yê
pê	pê tê lê mê yê	tê	Tê	pi ti li mi yi
ê	Pê Tê Lê Mê Yê	lê	Lê	pê tê lê mê yê
		mê	Mê	pĩ tĩ lĩ mĩ yĩ
		yê	Yê	

Phân 5

- a. ayê (Chõĩ ayê ra-ac yõu.)
 - b. tê (Củq põq tê.)
 - c. achât (Ai táq pluang achât.)
 - d. bõtt mi (Mpiq chõng bõtt mi.)
 - e. sadâu (Toâq sadâu hái bẽq.)
 - g. casâi (Casâi nãi tal sarái.)
 - h. sa-õh (Hẽq põq sa-õh yõu.)
 - i. sâng (Mõi sâng parnai Bru tở?)
 - k. sõng (sõng-tapoât)
 - l. bõq (Chõĩ táq bõq.)
3. Thãi atõng chũq mpúng dĩ tâng rana tâng pian nneq;
 - Phân 1: Nac ramõh sacco mpúng dĩ sarái.
mpúng dĩ
Củq ramõh alic mpúng dĩ rô.
 - Phân 2: Nac ramõh sacco tâng sarái.
Củq ramõh alic mpúng dĩ rô.
Lai ramõh mpiq tâng rana.
Con ramõh lam mpúng dĩ rana.

kên
kên

Nac pai án p̄q bán cupê. Lū yoc ẽ p̄q tê. Án pai: "Cúq p̄q cóp ai, têq t̄?"

Nac ta-õ: "Ōq, têq, a-ẽm." Ngkíq alóki ki p̄q bán cupê par-nõ. Cóp Nac atōng Lū: "Tarúp nãi cúq yoc ít lên, táq kên. Cúq p̄q ít lên. A-ẽm bán cupê, têq t̄?"

Lū ta-õ: "Ōq, têq."

Ngkíq Nac p̄q ít lên. Án dũng achu lên ki. Án atōng Lū: "Tabũ nãi cúq táq kên, cóp cúq

yõn a-ẽm táq tê."

Lū pai: "Sa-õn sa-ũi lúq, ai."

kên
kê
ê

ê	ê	ê	ê
kê	tê	lê	pê
kên	têq	lên	pêl
Kên	Têq	Lên	Pêl

kên
ên
ê

ê	ê	ê	ê
ên	êq	ên	êl
kên	têq	lên	pêl

BAI 70

1. Thái sadoi rup, pai: "Nãi la rup kên. Pai kên." Chở atōng chũq kên. Chũq tiaq: ngking, kẽng.
2. Thái cayoah chũq kên tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1
kên
kê
ê

Phân 2

ê	ê	ê	ê
kê	tê	lê	pê
kên	têq	lên	pêl
Kên	Têq	Lên	Pêl

Phân 3-a

kên
têq
lên
pêl

Phân 3-b

Kên
Têq
Lên
Pêl

Phân 1

kên
ên
ê

Phân 2

ê	ê	ê	ê
ên	êq	ên	êl
kên	têq	lên	pêl

Phân 4

kên	têq	lên	pêl
kĩn	tĩq	lĩn	pĩl
kẽn	tẽq	lẽn	pẽn
kin	tiq	lin	pil

Phân 5

- a. lên (Poaiq lên, táq kên.)
 b. pêl (Hêq cha bar pêl.)
 c. mpúng dĩ rô (Ai ramóh catai mpúng dĩ rô.)
 d. ốt tâng rô (Củq ramóh sacco ốt tâng rô.)
 e. chót (chót chóm)
 g. sa-óh (Ai sa-óh yóu.)
 h. mansêm (mansêm-samiang)
 i. la-ũ (palái la-ũ)
 k. bẽ tóu (Chống bẽ tóu.)
 l. pút (Ai pút achât.)
3. Thái atóng chũq têq tở? tâng rana tâng pian.

Phân 1: Yõn án ki pỏq tê, têq tở?
 têq tở?

Con pỏq mpỏi dỏq, têq tở?
 Củq chống kên ki, têq tở?

Phân 2: Con mpỏi dỏq ma tở bủn?
 Con mpỏi dỏq, têq tở?

4. Carnẽn doc nsuar bủm.

a. Parnai chim carnẽn nneq:

- (1) Nau yoc ẽ pỏq cỏp Nac?
 (2) Nac yõn Lũ pỏq tở?
 (3) Nau ít lên?

b. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- (1) pỏq bán cupê parnỏi

(2) "Ổq, têq, a-ẽm." (4) Tardp nài

(3) yoc ẽ pỏq tê. (5) "Sa-ổn sa-ũi lủq."

- c. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thái.
 d. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar.
 5. Thái yõn carnẽn rlu mahỏi.
 6. Carnẽn chĩc tẽ mút: A-ẽm củq bán cupê.
 7. Thái yõn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Têq tở?

Têq tở? Têq tở?

Thái luloah nhêng níc, yõn carnẽn chĩc ỏc I toâr tẽ dâu cỏp ỏc t cỏt mpúng dĩ rana, cỏp chóq ỏc blóh parsót rana.

8. Thái yõn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Li pỏq, têq tở?

Li pỏq, têq tở?

Thái chỏi khỉr chĩc rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thái luloah nhêng níc, chuai carnẽn chĩc pỉeiq.

Chở, moâm bai 70.

=====

laiq
Laiq

Laiq ki laiq Mpiq Nac. Laiq Mpiq Nac la-a lúq. Mpiq Nac chỏch cutau, ngcúng, cớp cadócc tâng laiq ki. Laiq Mpiq Nac o lúq. Nara Nac cớp Lũ cha sa-ũi cutau.

laiq
aiq
a

a	ơ	o
aiq	ơiq	oiq
laiq	lờiq	loiq

- Thài sadoi rup, paí: "Nài la rup laiq. Anhia pai laiq." Chở atống chũq laiq tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: lèn, pêl.
- Thài cayoah chũq laiq tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

laiq
aiq
a

Phân 2

a	ơ	o
aiq	ơiq	oiq
laiq	lờiq	loiq
Laiq	Lờiq	Loiq

Phân 3-a

laiq
lờiq
loiq

Phân 3-b

Laiq
Lờiq
Loiq

Phân 4

laiq	lờiq	loiq
laq	lờq	loq
lai	lời	loi
lam	lờm	lom

(Ốc tamái la ốcc iq ntun. Hái táq bar ốcc, táq muoi santom.)

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

- lờiq (Carnẽn lờiq níc.)
- lam láq-cáq (Cúq hũm lam láq-cáq.)
- bán (Ai bán cupê.)
- têq tở? (Cúq pỏq tê, têq tở?)
- kên (Ai plong kên.)
- pêl (Héq cha bar pêl.)
- lên (Ìt lên, táq kên.)
- mpúng dĩ laiq (Héq hũm catai mpúng dĩ laiq.)
- ốtt tâng laiq (Bũn sa-ũi mpông ốtt tâng laiq.)
- cupê (Ai bán cupê.)

- Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỜNG nneq:

- Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau bũn lai q?

(2) Ntrũu Mpi q Nac chõh tâng lai q?

c. Carnẽn chua q rana cakẽh nneq:

(1) Lai q ki

(6) Nara

(2) la-a lũq

(7) o lũq

(3) tâng lai q ki.

(8) chõh cutau

(4) Lai q Mpi q Nac

(9) cutau, ngcũng, cõp

(5) lai q Mpi q Nac

cadõc

d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thài.

e. Carnẽn doc cua q pũn nsuar nneq:

(1) lai q, ai q, a, a, ai q, lai q.

(2) a, ai q, lai q, õ, õi q, lõi q, o, oi q, loi q.

(3) a, õ, o, ai q, õi q, oi q, lai q, lõi q, loi q.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

5. Carnẽn doc tẽ mũt: Cũq põq tẽ, tẽq tõ?

6. Thài pai: "Hái hũm tangái nài hái chĩc bar õc
i q parnõi, táq muoi santo i q. Anhia dáng chõ
chĩc õc i, chĩc õc q. Tangái nài hái rien chĩc
bar õc ki parnõi, nneq:"

i q i q i q i q

Chõ thài yõn carnẽn chĩc sõng tapoát rana bar õc
i q parnõi. Thài chĩc rana sacãm nhũang, cõp thài
sanhũ yõn ntõq la-a mpũng dĩ dĩ béq ki nneq:

i q i q i q i q i q

7. Yõn carnẽn chĩc sõng tapoát rana chũq lai q nneq:

lai q lai q lai q lai q

Thài nhẽng samoát, chĩc rana sacãm tâng pian
nhũang carnẽn chĩc tâng põ choai q alõi. Cõp
thài nhẽng samoát, chĩc õc q cõt piẽi q. Cõp
thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc piẽi q.

8. Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: Cupẽ tâng lai q.

Cupẽ tâng lai q.

Thài chõi khĩr chĩc rana sacãm tâng pian nhũang
carnẽn chĩc tâng põ choai q alõi. Cõp thài lu-
loah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc piẽi q.

Chõ, môam bai 71.

==

Yóu Lớiq Parnóir

Mandõ bũn yóu ramúh Mê. Mê cớp Mandõ yoc ẽ lớiq tâng cutẽq parnóir. Alớir ki pớq lớiq pớ dõq parnóir. Alớir Mandõ lớiq mpúng dĩ lớiq. Alớir ki lớiq parnóir pớng dồng.

Cớp bũn sa-ũir yóu lớiq parnóir cớp alớir. Ngkíq alớir bũi lúq lớiq parnóir.

1. Thâi atõng carnẽn chũq pớng dồng tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN, khĩc 12. Rana chĩc tâng pian nneq: (Thâi nhẽng samoat, chĩc o.)
Phân 1: Yóu táq ntõng pớng dồng.
pớng dồng.
Con lớiq pớng dồng.
Phân 2: Alớir Li táq ntõng tâng dồng.
Con ai yoc ẽ lớiq pớng dồng.
Alớir Nac atúc adũ tâng dồng.
Yóu củq táq ntõng pớng dồng.
2. Thâi atõng carnẽn chũq tiaq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, nneq:
Phân 5 (Chõir chĩc rana cuti tâng pian.)
a. la-a (Laiq ai la-a lúq.)
b. bán (Chu bán nớ.)
c. têq (Têq mới pớq.)
d. kên (Ai plong kên.)
e. pêl (Hêq cha bar pêl.)
g. lên (Ìt lên, táq kên.)
h. sadâu (Toaq sadâu hái bẽq.)
i. casâi (Casâi nâi tal sarâi.)
k. sâng (Mớir sâng parnai Brũ tở?)
l. bõq (Chõir táq bõq.)
3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:
a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Ntróu ramúh yóu Mandõ?

(2) Pở léq alóí ki pởq lóiq? (4 ramúh)

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) Mẽ cớp Mandõ

(2) lóiq parnóí cớp alóí.

(3) lóiq parnóí.

(4) lóiq pở dớq parnóí

(5) lóiq tâng cutẽq parnóí.

(6) lóiq mpúng dỉ lai q.

(7) lóiq parnóí pớng dớng.

(8) yoc ẽ lóiq

(9) bủn sa-ủi yóu

(10) Alóí Mandõ

(11) Alóí ki (2 ntóq)

(12) Ngkíq

(13) bủi lủq

d. Carnẽn doc nsuár parnóí puai thài.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõí.

5. Thài doc, yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPÓAT nneq: Mpiq táq lai q la-a.

6. Thài pai: "Tangai nài hái rien loah chĩc ố ố
prẽng cớt. Tẽ dàu hái chĩc ố ố cớt. Chở chớq
téc prẽng lủq pớng ố ố ki. Chở cớt ố ố prẽng
cớt nneq:"

Yõn carnẽn táq ố ố cớt cớp atĩ.

7. Yõn carnẽn chĩc sớng tapoát rana ố ố prẽng cớt.

8. Thài pai ẽn: "Cớp tangai nài hái rien loah
chĩc ố ố cakéh cớt tẽ. Tẽ dàu hái chĩc ố ố
cớt. Chở chớq téc cakéh lủq pớng nỏm ố ki.

Chở cớt ố ố cakéh cớt nneq:"

Yõn carnẽn chĩc sớng tapoát rana ố ố cớt.

9. Yõn carnẽn chĩc sớng rana nneq: Nac lóiq pớng
dớng.

Thài nhẽng samoát, chĩc samoát rana sacâm tâng
pian nhũang carnẽn chĩc tâng pở choai q alóí.
Cớp thài luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chĩc
pĩei q.

Chở, môâm bai 72.

=====

Mandō Cóp Mê Bán Cupê

Dông Mandō bũn tapul lám cupê. Mandō cóp Mê lớiq pōng dōng. Mpiq ốt tâng dōng. Mpiq atōng Mandō: "Cúq yōn con pōq bán cupê."

Ngkíq Mandō sēq Mê pōq cóp án. Mê pai: "Ớq, cúq pōq cóp ới." Ngkíq alới dũng dôi dīp cóp bễ dōq. Mandō cóp Mê pōq bán cupê parnơi. Ai bũn sōng lám cupê. Ai cōiq yōn alới bán cupê án hỡ. Alới Mandō bũi lúq pōq bán cupê parnơi.

1. Thái atōng carnẽn chũq tapul tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PỒN, khĩc 12. Rana chĩc tâng pian nneq:

Phân 1: Mandō bũn tapul lám cachoc.
tapul

Ai Li bũn tapul lám adũ.

Phân 2: Dông Li bũn sōng lám cachoc.

Dông Mê bũn tapul lám achât.

Ai Nac bũn pồn lám mbēq.

2. Thái atōng carnẽn chũq tiaq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, nneq:

Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

a. la-a (Laiq ai la-a lúq.)

b. mpung dĩ laiq (Bũn saco mpung dĩ laiq.)

c. tēq tở? (Cúq pōq, tēq tở?)

d. Ớq, tēq.

e. ẽn (Cha ẽn.)

g. pĩl (Pĩl tabong bĩp khoiq sarêt chõ.)

h. dôi (Ai dôi aluang.)

i. tal (tal sarái)

k. a-ũl (Mpiq a-ũl con.)

l. a-ĩ (Ai a-ĩ ngkĩng.)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Dông Mandō bũn sēq lám cupê?

(2) Mandō sēq nau pōq cóp án?

(3) Ntróu alóid dũng cha?

(4) Ai bũn séq lám cupê?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) tapul lám cupê

(2) lóidq pống dống.

(3) ót tâng dống

(4) pốq bán cupê."

(5) pốq cốp án.

(6) pốq cốp ỏi."

(7) dũng dỏi díp

(8) pốq bán cupê parnói (2 ntóq)

(9) cỏiq yõn alóid

(10) Ngkíq (2 ntóq)

(11) Alóid Mandố

(12) Dống Mandố

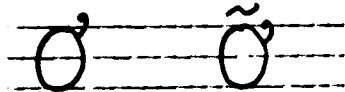
(13) Mê pai:

d. Carnẽn doc nsuar parnói puai thài.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

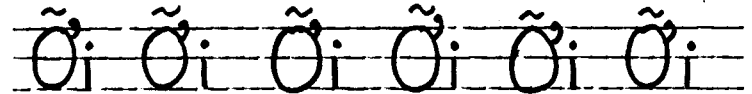
5. Thài doc, yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPÓÁT, nneq: Nac lóidq pống dống.

6. Thài pai: "Tangái nài hái rien loah chĩc óc
Ồ pống toâr. Tẽ dàu hái chĩc óc Ồ toâr. Chở
chóq tếc pống lúq pống nóm óc ki. Chở cốt óc
Ồ pống toâr nneq:"

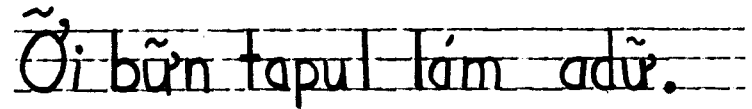

Chở yõn carnẽn táq óc Ồ toâr cốp atĩ.

7. Yõn carnẽn chĩc sớng tapoát rana chũq Ồi nneq:

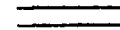

8. Yõn carnẽn chĩc sớng rana nneq: Ồi bũn tapul
lám adũ.

Thài nhẽng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng
pian nhũang carnẽn chĩc tâng pớ choaiq alóid. Cốp
thài luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chở, moâm bai 73.

aho
Aho

Tarup n̄ai B̄un at̄ong Sol án p̄oq l̄oiq c̄op Chai. Al̄oi p̄oq l̄oiq p̄o d̄oq. B̄un sa-ũi aho cheq d̄oq ki. Aho ki cuti l̄uq.

B̄un h̄um cula l̄uh t̄ẽ aho ki. Chai t̄o b̄un h̄um cula ki. B̄un ar̄o Chai, pai: "C̄uq h̄um cula l̄uh t̄ẽ aho ki!" B̄un c̄op Chai l̄uh t̄ẽ d̄oq, chu p̄o d̄ong. Al̄oi at̄ong Sol al̄oi h̄um cula caha b̄oq t̄ẽ aho cheq d̄oq.

aho
ho
o

o	ũ	ẽ	ĩ
ho	hũ	hẽ	hĩ
Ho	Hũ	Hẽ	Hĩ

1. Th̄ai sadoi rup, pai: "N̄ai la rup aho. Anhia pai aho." Ch̄o at̄ong carn̄en ch̄uq aho tapun PARNAI SAC̄AM MUOI. Ch̄uq tiaq: b̄oq, ẽn.

2. Th̄ai cayoah ch̄uq aho tapun PARNAI SAC̄AM P̄AI nneq:

Phân 1	Phân 2				Phân 3		Phân 4			
	3-a	3-b								
aho	o	ũ	ẽ	ĩ	ho	Ho	ho	hũ	hẽ	hĩ
ho	ho	hũ	hẽ	hĩ	hũ	Hũ	do	dũ	dẽ	dĩ
o	Ho	Hũ	Hẽ	Hĩ	hẽ	Hẽ	yo	yũ	yẽ	yĩ
					hĩ	Hĩ	bo	bũ	bẽ	bĩ

Phân 5

- tadi (Tadi ȳo hái p̄oq.)
- p̄o léq? (P̄o léq mới p̄oq?)
- c̄uq (C̄uq c̄uq khun l̄uq.)
- cad̄op (Ai p̄oq cad̄op.)
- d̄on (D̄on ki b̄un sa-ũi l̄ing.)
- d̄un (D̄un l̄uq ai p̄oq.)
- t̄o d̄ang (C̄uq t̄o d̄ang tan kh̄ang.)
- t̄o ẽq (C̄uq t̄o ẽq p̄oq.)
- t̄o t̄eq (Con t̄o t̄eq p̄oq.)
- t̄o ramoh (C̄uq t̄o ramoh ȳou.)

3. Th̄ai at̄ong ốc sal̄eh t̄ang rana t̄ang pian tapun PARNAI SAC̄AM P̄ON. Rana ch̄ic t̄ang pian nneq:

Phân 1: C̄uq h̄um cula!

!

Nac h̄um cula!

Th̄ai pai: "Anhia h̄um ốc parsót rana ki t̄o? Hái

dõq ramũh ố ki la ố salẽh. Cóp rana aléq bũn
parnai salẽh, hái chĩc ố salẽh parsót rana ki."

Chở thài chĩc ẽn Phãn 2 nneq:

Phãn 2: Con hũm cula!

Mớỉ hũm cula tở?

Củq hũm cula!

Con hũm lam.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chĩm carnẽn nneq:

(1) Hỏỉ léq Bũn pỏq lỏĩq cốp Chai?

(2) Nau hũm cula?

(3) Pỏ léq alỏĩ hũm cula ki?

(4) Ntrỏu alỏĩ táq alỏĩ hũm cula?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) pỏq lỏĩq pỏ dỏq. (7) Tarũp nài

(2) pỏq lỏĩq cốp Chai. (8) Bũn sa-ũỉ aho

(3) lủh tẻ aho ki. (9) tở bũn hũm

(4) lủh tẻ dỏq, (10) cula caha bỏq

(5) tẻ aho cheq dỏq. (11) Bũn cốp Chai

(6) cheq dỏq ki. (12) ố tacaih

d. Carnẽn doc nsuar parnỏỉ puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) aho, ho, o, o, ho, aho.

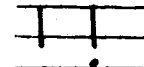
(2) o, ho, Ho, ỏ, hủ, Hủ, ẻ, hẻ, Hẻ, ỉ, hỉ, Hỉ.

(3) o, ỏ, ẻ, ỉ, ho, hủ, hẻ, hỉ, Ho, Hủ, Hẻ, Hỉ.

5. Thài yỏn carnẽn rlu mahỏỉ.

6. Carnẽn chĩc tẻ mủt: · Ai bũn adũ tở?

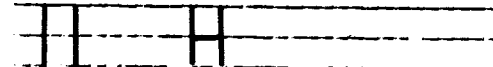
7. Thài pai: "Hái rien chĩc ố salẽh. Khẻ lủq.
Tẻ dẫu chĩc ntreh tayũng cakẻh lủq tẻ rana pỏng
sẻng luat rana mpũng dĩ. Chở chĩc ố tangủt
lủq pũn ntreh ki tâng rana pũn nneq:"

Chở yỏn carnẽn táq ố ki cốp atỉ.

Cóp yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoát rana ố salẽh.

8. Cóp thài pai ẽn: "Cóp hái rien chĩc ố H toảr.
Tẻ dẫu chĩc bar ntreh tayũng tẻ rana pỏng chu
toảq rana pũn. Chở chĩc pacoan tâng rana mpũng
dĩ tũ ntreh tayũng nhủang toảq ntreh tayũng ntun
nneq:"

Chở yỏn carnẽn táq ố H toảr cốp atỉ.

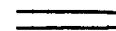
Cóp yỏn carnẽn chĩc sỏng tapoát rana ố H toảr.

9. Chở yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Him hũm
cula! Thài nhẻng samoát, chĩc samoát rana sacâm
tâng pian nhủang nneq:

Him hũm cula!

Thài luloah nhẻng nỉc, chuaỉ carnẽn chĩc piẻiq.

Chở, moảm bai 74.

(3) Ntróu Bún ta-đi?

(4) Ntróu Tĩng pai?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) pđq lđiq pđ dđq.

(2) cheq nỏm aho (2 ntóq)

(3) chu tẻ dđq

(4) ramóh chỏ."'

(5) ramóh cheq nỏm aho."

(6) Sa-đn Bún cớp Tĩng."

(7) culáh yỏn Chai

(8) ramóh achát Chai

(9) tâng dđq tở?"'

(10) Ramóh Achát Yỏu

(11) ramóh Chai tâng rana.

(12) Bún ta-đi:

d. Carnẽn doc nsuar parnđi puai thài.

4. Thài yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Thài doc, yỏn carnẽn chĩc tẻ mút tapun PARNAI
SACÂM TAPOÁT nneq: pai, pỏn, tapul.

6. Tangái nài carnẽn tở bủn rien óc tamái. Thài
yỏn alỏi rien loah chĩc óc H toâr. Yỏn carnẽn
chĩc sỏng rana óc H toâr.

7. Cớp yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq Him, nneq:

Him Him Him Him

Thài luloah nhêng níc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

8. Chỏ thài yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq nỏm:

nỏm nỏm nỏm nỏm

9. Cớp thài yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq sỏng:

sỏng sỏng sỏng sỏng

10. Chỏ thài yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq:

Him ít sỏng nỏm aho.

Him ít sỏng nỏm aho.

Thài nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng
pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi.
Cớp thài luloah nhêng níc, chuai carnẽn chĩc
pĩeiq.

Chỏ, môam bai 75.

vil
Vil

Dồng Mandō ơt tâng vil Tamái.
Vil Tamái cheq dồng. Mandō bán
tapul lám cupê cheq vil Tamái.
Án hũm Mê mut tâng dồng. Án
arô Mê pớq chu án. Mandō ớn Mê
bán cupê cớp án. Mê tở ẽq bán.
Mê yoc ẽ chu chu vil.

vil	i	i	a	ẽ
vi	vi	vi	va	vẽ
i	vil	ving	vai	vẽng
	Vil	Ving	Vai	Vẽng

1. Thái sadoi rup, pai: "Nâi la rup vil. Anhia pai vil." Chỗ atổng chũq vil tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: tadi, cadõp.

2. Thái cayoah chũq vil tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
vil	i i a ẽ	vil	Vil
vi	vi vi va vẽ	ving	Ving
i	vil ving vai vẽng	vai	Vai
	Vil Ving Vai Vẽng	vẽng	Vẽng

Phân 4

vil	ving	vai	vẽng
hil	hing	hai	hẽng
sil	sing	sai	sẽng
bil	bing	bai	bẽng

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. sẽng (Ai sẽng tẽ dồng.)
- b. bẽng mi (Con cha bẽng mi.)
- c. bai (Hái rien bai 76.)
- d. savẽng (Cũai savẽng ỉt práq ai.)
- e. savai (savai dõi)
- g. taving (Mpoaq táq taving.)
- h. tadi (Tadi yớ hái pớq.)
- i. culáh (Án culáh práq củq.)
- k. nỏm (nỏm aluang)
- l. têq tở? (Củq pớq tê, têq tở?)

3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnên doc bũm.

b. Parnai chim carnên nneq:

(1) Pở léq đổng Mandở?

(2) Mandở bũn séq lám cupê?

(3) Mê bán cupê cốp Mandở tở?

c. Carnên chuaq rana cakeh nneq:

(1) Ớt tâng vil Tamai.

(2) cheq đổng.

(3) tapul lám cupê

(4) mut tâng đổng.

(5) cheq vil Tamai

(6) pởq chu an

(7) tở ẽq bán.

(8) yoc ẽ chu

(9) Vil Tamai

(10) Đổng Mandở

(11) An arô Mê

(12) An hũm Mê

(13) Mandở ớn Mê

d. Carnên doc nsũar parnỏi puai thài.

e. Carnên doc cuaq pũn nsũar nneq:

(1) vil, vi, i, i, vi, vil.

(2) i, vi, vil, Vil, i, vi, ving, Ving, a, va, vai, Vai, ẽ, ẽ, ẽng, ẽng.

(3) i, i, a, ẽ, vi, vi, va, ẽ, vil, ving, vai, ẽng, Vil, Ving, Vai, ẽng.

4. Thài yõn carnên rlu mahỏi.

5. Carnên chĩc tẽ mủt: Nac bũn sũng lám cupê.

6. Thài pai: "Hái rien chĩc ố v. Bũn ố v tâng vil cốp savẽng cốp taving cốp sa-ũi ẽn hỏ. Anhia pai: vil, savẽng, taving." Chỏ, thài pai ẽn:

"Tẽ dẫu hái chĩc nreh rarẽng avêr tũ rana mpũng dĩ sũng chu rana pũn. Chỏ chĩc nreh rarẽng atoam tũ rana pũn achõn toaq rana mpũng dĩ. Chỏ cõt ố v cõt nneq:"

Chỏ yõn carnên táq ố v cõt cốp atĩ. Cốp yõn alỏi chĩc sũng tapoat rana ố v cõt.

7. Thài pai ẽn: "Cốp hái rien chĩc ố v toar. Khẽ lủq. Machõng ố v cõt ma toar hỏn. Tẽ dẫu chĩc nreh rarẽng avêr tũ rana pũng sũng chu rana pũn. Chỏ chĩc nreh rarẽng atoam tũ rana pũn achõn toaq rana pũng, cõt v toar nneq:"

Yõn carnên táq ố v toar cốp atĩ. Chỏ yõn alỏi chĩc sũng tapoat rana ố v toar.

8. Yõn carnên chĩc sũng rana chũq Vil nneq:

Vil Vil Vil Vil

9. Chỏ yõn carnên chĩc sũng rana: Vil ki cheq đởq.

Vil ki cheq đởq.

Thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnên chĩc pĩeiq.

Chỏ, moam bai 76.

tangan
Tangan

Tangái mahái ơi p̄q p̄ dōng.
Ơi yoc ẽ chōng tangan. Tāng
dōng bũn sa-ũi ramúh tangan.
Ơi chōng tapul bẽng tangan.
Chơ, ơi chu p̄ dōng.

Sol p̄q sa-óh ơi. An hũm ơi
chōng tangan o lúq. Sol yoc ẽ
bũn tangan ki tê. Sol pai cớp
ơi: "Tangái parnō cúq yoc ẽ
p̄q p̄ dōng."

Ơi pai: "Cúq p̄q tê tangái
parnō." Alóis s̄ng bũi lúq.

tangan
ngan
an

an ong ái
ngan ngong ngái
Ngan Ngong Ngái

BAI 77

- Thâi sadoi rup, pai: "Nâi la rup tangan. Anhia
pai tangan." Atōng chũq tangan tapun PARNAI
SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: savẽng, savai.
- Thâi cayoah chũq tangan tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

tangan
ngan
an

Phân 2

an	ong	ái
ngan	ngong	ngái
Ngan	Ngong	Ngái

Phân 3-a

ngan
ngong
ngái

Phân 3-b

Ngan
Ngong
Ngái

Phân 4

ngan	ngong	ngái
han	hong	hái
san	song	sái
van	vong	vái

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- ngong (Ngong lúq án ki, tở s̄ng ntrou ntrou.)
- hái (Hái p̄q parnõi nớ?)
- taving (Mpoaq tan taving.)
- savai (Mpiq savai dõi.)
- savẽng (Cuai savẽng ìt práq ai.)
- bẽng mi (Con cha bẽng mi.)
- sẽng (Ai s̄ng tẽ dōng.)

i. nôm (nôm aluang)

k. ayê (Chôi ayê ra-ac yôu.)

l. tở bủn (Củq tở bủn pỏq.)

3. Atởng tangái mahái tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Tangái mahái Sol táq sỏn.

Tangái mahái

mahái

Tangái mahái yôu bỏh yỏt.

Phân 2: Tangái parnỏ hái pỏq.

Tangái mahái ai chu.

4. Atởng chủq bẻng tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Ới chỏng tapul bẻng tangan.

tapul bẻng

bẻng

Yôu chỏng sỏng bẻng tangan.

Phân 2: Củq chỏng tapul nôm aho.

Yôu chỏng sỏng bẻng tangan.

Ới chỏng tapul lám cachoc đỏq.

5. Carnẻn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỎNG nneq:

a. Carnẻn doc bủm.

b. Parnai chim carnẻn nneq:

(1) Hỏi léq ới pỏq pỏ đồng?

(2) Ntrầu ới yoc ẻ chỏng?

(3) Ntrầu ới chỏng?

(4) Nau ẻn yoc ẻ bủn tangan?

c. Carnẻn chuaq rana cakeh nneq:

(1) Tangái mahái (4) Tangái parnỏ

(2) tapul bẻng tangan (5) tangan o lủq

(3) sa-ủi ramủh tangan (6) pỏq sa-ỏh ới.

d. Carnẻn doc nsuar parnỏi puai thài.

e. Carnẻn doc cuaq pủn nsuar.

6. Thài yỏn carnẻn rlu mahỏi.

7. Carnẻn chẻc tẻ mút: Vil ki cheq đồng.

8. Thài pai: "Hái rien chẻc ỏc Á toâr. Khẻ lủq.

Chẻc A toâr. Chỏq tẻc cakeh nneq!"

Á Á

Yỏn carnẻn chẻc sỏng rana chủq Án.

9. Thài pai: "Cỏp hái rien chẻc bar ỏc ng parnỏi.

Anhia dáng chỏ chẻc bar ỏc ki." Chỏ yỏn alỏi

chẻc sỏng rana nneq, yỏn ntỏq mpủng dĩ nneq:

ng ng ng ng ng ng

10. Yỏn carnẻn chẻc sỏng rana chủq ngong, nneq:

ngong ngong ngong

11. Yỏn carnẻn chẻc sỏng rana: Án ki ngong tở?

Án ki ngong tở?

Thài nhẻng samoât, chẻc samoât rana sacâm tâng

pian nhuang carnẻn chẻc tâng pỏ choâiq alỏi.

Cỏp thài luloah nhẻng nẻc, chuai carnẻn chẻc

pieiq.

Chỏ, môâm bai 77.

====

Bún Cóp Tĩng Pōq Pō Dong

Tangái nài Mpiq Sol yoc ẽ chõng tabong bĩp, achât, cõp tangan tamái. An hũm Bún cõp Tĩng lĩq põng dõng. Mpiq arõ Bún cõp Tĩng, yõn alõi ki põq põ dõng cõp án. Sol tõ bũn põq põ dõng. An õt dõng, táq sõn yõn yõu.

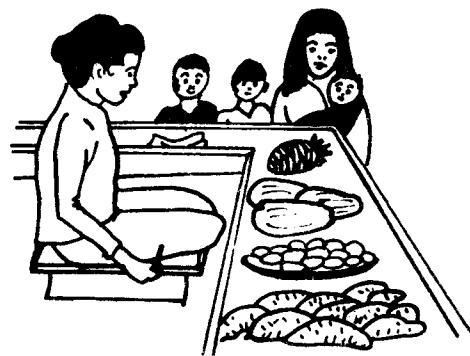
Bún yoc ẽ dũng yõu põq cõp án, põq chõng tabong bĩp, achât, cõp tangan. Ngkĩq Bún arõ Li põq chu dõng. Põn náq alõi ki põq põ dõng parnõi.

Mpiq Sol hũm achât o. An yoc ẽ chõng achât ki. An chõng

achât ki. Cõp án chõng tabong bĩp cõp sõng bẽng tangan hõ.

Alõi põn náq ki chu chu vil parnõi.

Achât ki tõ bũn bõc. Ngkĩq tangái nài Chai kit achât yõn Mpiq Sol.

BAI 78

1. Thài atõng chũq tangái nài tâng rana tâng pian:

Phân 1: Tangái nài củq háq sõn.

Tangái nài

Tangái nài hái táq laiq.

Phân 2: Cumo nài ai atũc dõng.

Tangái nài củq táq sarái.

Tangái mahái củq põq põ dõng.

Tangái parnõ ãi chõng sõn.

Cumo hái ai põq cadõp.

2. Phần 5 (Chối chĩc rana cuti tĩng pian.)

- a. ngong (Ngong lĩuq ỏn ki, tĩ sỏng ntrĩu.)
- b. taving (Mpoaq tan taving.)
- c. savẽng (Cuai savẽng ỉt prỏq ai.)
- d. savai (savai đỏi)
- e. bĩt mi (Ỉt bĩt mi, tỏq bẽng mi.)
- g. tadĩ yỏ (Tadĩ yỏ hai pỏq.)
- h. culỏh (Yỏu culỏh chỏ prỏq củq.)
- i. mbẽq (Ki mbẽq ai củq.)
- k. bẽ tỏu (Mpiq chỏng bẽ tỏu.)
- l. pỏ lỏq? (Pỏ lỏq mới pỏq?)

3. a. Carnẽn doc nsuar bũm.

- b. Parnai chĩm: (1) Hỏi lỏq Mpiq Sol chỏng crỏng?
(2) Ntrĩu Mpiq Sol chỏng?
(3) Sol pỏq pỏ đỏng tỏ?
(4) Nau kit achỏt yỏn Mpiq Sol?
(5) Sẻq nỏq pỏq pỏ đỏng parnỏi?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

- (1) Pỏn nỏq aỏi ki
- (2) sỏng bẽng tangan hỏ
- (3) tỏ bũn bỏc
- (4) Tangỏi nỏi
- (5) yoc ẻ chỏng
- (6) lỏiq pỏng đỏng.
- (7) pỏq pỏ đỏng cỏp ỏn.
- (8) tỏ bũn pỏq pỏ đỏng.
- (9) tangan tamỏi
- (10) tỏq sỏn yỏn yỏu

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thỏi.

4. Thỏi yỏn carnẽn rĩu mahỏi.

5. Carnẽn chĩc tẻ mũt: Yỏu Nỏc ngong tỏ?

6. Thỏi yỏn carnẽn rĩen loah chĩc ỏc Ỉ toỏr, yỏn aỏi chĩc sỏng tapỏt rana ỏc ki.

7. Thỏi yỏn carnẽn rĩen loah chĩc ỏc H toỏr, yỏn aỏi chĩc sỏng tapỏt rana ỏc ki.

8. Thỏi yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq Tangỏi nneq:

Tangỏi Tangỏi Tangỏi

9. Thỏi yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Tangỏi nỏi
Him mũt vil ki.

Tangỏi nỏi Him mũt vil ki.

Thỏi nhẽng samoỏt, chĩc samoỏt rana sacỏm tỏng pian nhũang. Cỏp thỏi luloah nhẽng nỏc, chuai carnẽn chĩc pẻiq.

Chỏ, moỏm bai 78.

Vai Chéq Ngúng

Mandō bŭn ơi ramúh Vai. Vai yoc ẽ chéq ngúng cốp la-ũ. Yóu Vai yoc ẽ chéq cadóc cốp sapóí. Alóí ki p̄sq ít ngúng, la-ũ, cadóc, cốp sapóí tẽ rô cheq dđng. Parnō alóí p̄sq chéq p̄ dđng.

Mpiq ớn alóí ki chōng bốt mi, chēng, cốp p̄n bēng tangan. Chai cōiq yōn alóí ki chōng adéh yōn ản. Ngkíq alóí ki bŭi lúq chōng yōn mpiq cốp yōn Chai.

chéq	éq	éq	éq	éq
éq	chéq	héq	béq	kéq
	Chéq	Héq	Béq	Kéq

1. Thài atōng chũq chéq tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PŪN nneq:

Phân 1: Cũq chéq ngúng.

chéq

Yóu chéq sôn.

Phân 2: Ai chōng adéh.

Ơi chéq cadóc.

2. Thài atōng chũq chéq tapun PARNAI SACÂM MUOI.

Bar chũq tiaq: taving, bēng.

3. Thài cayoah chũq chéq tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

chéq
éq

éq	éq	éq	éq
chéq	héq	béq	kéq
Chéq	Héq	Béq	Kéq

Phân 3-a

chéq
héq
béq
kéq

Phân 3-b

Chéq
Héq
Béq
Kéq

Phân 4

chéq	héq	béq	kéq
chíq	híq	bíq	kíq

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. héq (Héq ốt tâng ki.)
- b. béq (Con sâng yóu béq khróng-khróng.)
- c. ngkéq (Voai, ngkéq hái p̄sq.)
- d. chíq (Savēng ít chíq práq cũq.)
- e. cumo nài (Cumo nài ai p̄sq cadóc.)
- g. cumo hái (Cumo hái ai atúc dđng.)
- h. ngong (Ngong lúq ản ki, tở sâng ntróu.)
- i. hái (Hái p̄sq parnōi nớ?)

k. bai (Hái rien ba 79.)

l. pai (Ai pai cốp yóu.)

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Ntróu ramũh ði Mandõ?

(2) Ntróu yóu Vai yoc ẽ chéq?

(3) Ntróu Chai yoc ẽ chõng?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) yoc ẽ chéq ngcũng (8) Ngkíq

(2) ngcũng cốp la-ũ. (9) ramũh Vai

(3) yoc ẽ chéq cadóc (10) Mpiq ðn alóí ki

(4) cadóc cốp sapóí. (11) yõn án

(5) tẽ rô cheq dõng. (12) yõn mpiq cốp yõn

(6) põn bẽng tangan. Chai.

(7) cõiq yõn alóí ki (13) Parndõ

d. Carnẽn doc nsuar parndõ puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) chéq, éq, éq, chéq.

(2) éq, chéq, Chéq, éq, hẽq, Hẽq, éq, bẽq,
Bẽq, éq, kẽq, Kẽq.

(3) éq, éq, éq, éq, chéq, hẽq, bẽq, kẽq, Chéq,
Hẽq, Bẽq, Kẽq.

5. Thài yõn carnẽn rlu mahõí.

6. Thài doc, yõn carnẽn chĩc tẽ mũt tapun PARNAI

SACÂM TAPÓAT: Tangái nài Him mut vil kí.

7. Thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc ốc ẽ cakeh cõt. Tẽ dàu hái chĩc ốc ẽ cõt. Chõ, chõq tẽc

cakeh lủq põng nõm ốc ki. Chõ, cõt ốc ẽ cõt

nneq:

ê é

Chõ yõn carnẽn chĩc cốp atĩ ốc ẽ cakeh cõt ki.

8. Yõn carnẽn chĩc sông tapoát rana ốc ẽ cakeh cõt.

9. Yõn carnẽn chĩc sông rana chũq chéq nneq:

chéq chéq chéq

10. Thài yõn carnẽn chĩc bar rana chũq Ngkẽq nneq:

Ngkẽq Ngkẽq

11. Cốp yõn carnẽn chĩc sông rana nneq: Ngkẽq hẽq chéq tangan.

Ngkẽq hẽq chéq tangan.

Thài nhẽng samoát, chĩc samoát rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alóí. Cốp thài luloah nhẽng nĩc, chuaí carnẽn chĩc pĩaiq

Chõ, moâm bai 79.

=====

anhi
Anhi

Án ki anhi Vai. Cumo hái anhi Vai sêng p̄ cadōp. Anhi chéq pái lám adũ. Anhi chōng tabong bíp, bẽ tóu, sôn, parneq o lúq, cóp sêng lám cachoc đạ.

Anhi Vai chu tẽ cadōp. Án yõn hếq Vai nhêng án chōng sôn cóp parneq o lúq. Ngkíq hếq nhêng bũ lúq. Cumo kếq anhi Vai yõn hếq sêng cadōp tẽ.

anhi
nhi
i

i	ô	ũ	ơ
nhi	nhô	nhữ	nhơ
Nhi	Nhô	Nhữ	Nhơ

- Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup anhi Vai. Anhia pai anhi." Chở atōng chũq anhi tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: ngong, hếq.
- Thài cayoah chũq anhi tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

anhi	i	ô	ũ	ơ
nhi	nhi	nhô	nhữ	nhơ
i	Nhi	Nhô	Nhữ	Nhơ

Phân 3-a Phân 3-b

nhi	Nhi
nhô	Nhô
nhữ	Nhữ
nhơ	Nhơ

Phân 4

nhi	nhô	nhữ	nhơ
ngi	ngô	ngũ	ngơ
hi	hô	hữ	hơ
ri	rô	rữ	rơ

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

- sanhũ (Mỏi sanhũ củq tở?)
- nhơ (Củq nhơ ai chuai củq.)
- chĩq (Savẽng ãt chĩq práq củq.)
- ngkếq (Voi, ngkếq hái pỏq.)
- bếq (Con sâng yõu bẽq khróng-khróng.)
- cỏiq (Cỏiq cróng đong án nài.)
- chéq (Ai chéq adũ.)
- bẽng mi (Con cha bẽng mi.)
- tadĩ yỏ (Tadĩ yỏ hái pỏq.)
- nỏm (nỏm aluang)

Aléq thài chĩc chũq ntrầu tâng pian, thài nhêng samoât, chĩc samoât, chóq tẽc nheq piẽiq.

3. Thái atổng chũq cumo kék tâng rana tâng pian:

Phân 1: Cumo kék ai táq đổng tamái.

Cumo kék

kék

Phân 2: Tabũ kék hái sa-oh yóu.

Cumo kék yóu pổq cadốp.

Cumo hái củq atúc đổng.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Hôi léq anhi Vai sễng cadốp?

(2) Ntrầu anhi Vai chổng?

(3) Ntrầu anhi Vai chềq?

(4) Hôi léq hếq sễng cadốp?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) Cumo hái (8) sễng lám cachoc đốq.

(2) sễng pổ cadốp. (9) chu tễ cadốp

(3) parneq o lúq (10) yỗn hếq Vai nhêng

(4) bễ tóu (11) chềq pái lám adũ

(5) tabong bíp (12) Ngkíq

(6) Cumo kék (13) anhi Vai

(7) nhêng búi lúq (14) sễng cadốp tê.

d. Carnẽn doc nsuar parnđi puai thái.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) anhi, nhi, i, i, nhi, anhi.

(2) i, nhi, Nhi, ô, nhô, Nhô, ỉ, nhũ, Nhũ,
ớ, nhớ, Nhớ.

(3) i, ô, ỉ, ớ, nhi, nhô, nhũ, nhớ, Nhi, Nhô,
Nhũ, Nhớ.

5. Thái yỗn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chĩc tễ mút: Ngkék hếq chềq tangan.

7. Thái pai: "Tangái nãi hái rien chĩc bar ốc nh
parnđi. Anhia dáng chớ chĩc ốc ki, ma sanua
anhia chĩc parnđi, yỗn ntỏq mpúng dĩ dũ santoiq
nneq:" Chớ thái chĩc nneq:

nh nh nh nh nh nh

8. Thái yỗn carnẽn chĩc sễng rana chũq anhi nneq:

anhi anhi anhi anhi

9. Yỗn carnẽn chĩc sễng rana nneq: Anhi sanhũ hếq.

Anhi sanhũ hếq.

Thái nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng
pian nhuang carnẽn chĩc tâng pổ choaiq alđi.
Cổp thái luloah nhêng níc, chuai carnẽn chĩc
piệiq.

Chớ, môam bai 80.

==

Vai Ramóh Anhi

Vai p̄q táq lai q cheq d̄q.

Vai ramóh anhi mpúng dĩ rana.

Anhi pai c̄p Vai: "Tabũ parn̄
hái p̄q ch̄q la-ũ c̄p ngcúng p̄
d̄ng, n̄ ramon?"

Vai pai: "Tangái parn̄ hái
p̄q t̄ tarúp t̄, anhi?"

Anhi pai: "Ōq, hái p̄q t̄
tarúp, ch̄ hái b̄n p̄q nh̄ng
ȳu a-ĩ b̄q t̄ng vil Tad̄q h̄."

Vai b̄i l̄q, pai: "Cheq léq
anhi?"

Ma anhi pai: "Cheq lai q
cumo hái ki la. Ngk̄q ramon
h̄m."

Ch̄ Vai pai: "Sa-̄n sa-̄i
l̄q, anhi at̄ng ȳn ramon d̄ng.

BAI 81

1. Th̄i at̄ng ch̄q t̄ tarúp t̄ng rana t̄ng pian
tapun PARNAI SACÂM P̄N, kh̄c 12. Rana ch̄c
t̄ng pian nneq:

Phân 1: Aĩ ki p̄q t̄ tarúp.
t̄ tarúp
Sol táq s̄n t̄ tarúp.

Phân 2: Ai p̄q cad̄p t̄ tangái mahái.
Sol ch̄ng s̄n parn̄.
Cúq táq rô t̄ tarúp.

2. Th̄i at̄ng ch̄q cumo hái ki la t̄ng rana t̄ng
pian nneq:

Phân 1: Cheq lai q cumo hái ki la.
cumo hái ki la
ki la.
Táq sarái cumo hái ki la.

Phân 2: Cheq rô ki.
Cheq lai q ȳu.
Cheq sarái cumo hái ki la.

3. Th̄i at̄ng ch̄q tiaq tapun PARNAI SACÂM PÁI,
Phân 5. (Ch̄i ch̄c rana cuti t̄ng pian.)

a. nh̄ (Cúq nh̄ ai chuai cúq.)
b. sanh̄ (M̄i sanh̄ cúq t̄?)
c. chíq (Sav̄ng ìt chíq práq cúq.)

- d. béq (Con sông yếu béq khróng-khróng.)
- e. héq (Ki đồng héq.)
- g. cớiq (Cớiq cróng pớ đồng ki.)
- h. taving (Mpoaq tan taving.)
- i. savai (savai đoi)
- k. savěng (Savěng ít práq củq.)
- l. culáh (Yếu culáh práq củq.)

4. Carněn doc nsuár tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

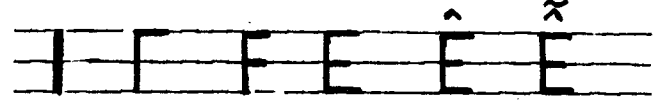
- a. Carněn doc bũm.
- b. Parnai chim carněn nneq:
 - (1) Ntróu Vai táq?
 - (2) Pớ léq Vai ramoh anhi án?
 - (3) Ntróu anhi Vai pai?
 - (4) Hối léq alóiq pớq?
- c. Carněn chuaq rana cakéh nneq:
 - (1) pớq chéq la-u
 - (2) tâng vil Tadóq hỏ."
 - (3) "Tabũ parnỏ
 - (4) atống yỗn ramon dáng
 - (5) Ngkếq
 - (6) pớq táq laiq
 - (7) pớq tể tarúp
 - (8) pớq nhêng yếu a-ĩ bớq
 - (9) mpúng dĩ rana.
 - (10) nỏ ramon?"
 - (11) "Cheq léq anhi?"

d. Carněn doc nsuár parnỏi puai thài.

5. Thài yỗn carněn rlu mahỏi.

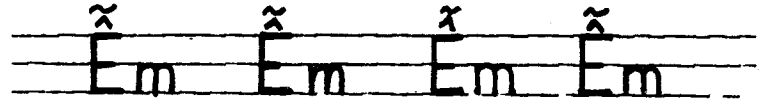
6. Thài doc yỗn carněn chĩc tể mút tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT nneq: Ai sanhũ anhi tở?

7. Thài pai: "Tangai nài hái rien chĩc ốc Ế toâr. Tể dàu hái chĩc ntreh tayúng cuti. Chở chĩc pacoan rana pớng. Chở chĩc pacoan rana mpúng dĩ. Chở chĩc pacoan rana pũn. Chở cớit ốc E toâr. Chở chóq muc pớng nỏm ốc E toâr ki. Chở chóq tểc pểng pớng muc ki. Chở cớit ốc Ế pểng toâr nneq:"

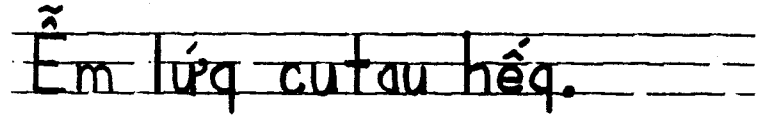

Yỗn carněn táq ốc Ế pểng toâr cớp atĩ. Cớp yỗn alóiq chĩc sỏng rana ốc ki tâng pớ choaiq alóiq.

8. Yỗn carněn chĩc sỏng rana chủq Ễm nneq:

9. Yỗn carněn chĩc sỏng rana: Ễm lúq cutau héq.

10. Thài nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carněn chĩc tâng pớ choaiq alóiq. Cớp thài luloah nhêng níc, chuai carněn chĩc pểiq.

Chở, môâm bai 81.

amõq
Amõq

Amõq ki õt tãng vil Tamái.
Ramúh amõq ki la Lê. Amõq ki
peq níc a-ẽm.

Amõq ki dũng yõu lĩaq cõp án.
Tangái nãi Lê dũng amõq Mandõ
lĩaq pãng dõng. Amõq Mandõ yoc
ẽ cha dõĩ dĩa cõp Lê. Aĩsĩ
amõq ki chõq dõĩ dĩa tãng adũ,
põq bán cupê parnõi.

amõq
mõq
mõ
õ

amõq
mõq
õq
õ

õ	õ	õ
mõ	dõ	cõ
mõq	dõq	cõh
Mõq	Dõq	Cõh

õ	õ	õ
õq	õq	õh
mõq	dõq	cõh

BAI 82

- Thài sadoi rup, pai: "Nãi la rup amõq Lê. Anhia pai amõq." Chõ atõng chũq amõq tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: sanhũ, cõiq.
- Thài cayoah chũq amõq tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1
amõq
mõq
mõ
õ

Phân 2

õ	õ	õ
mõ	dõ	cõ
mõq	dõq	cõh
Mõq	Dõq	Cõh

Phân 3-a

mõq
dõq
cõh

Phân 3-b

Mõq
Dõq
Cõh

- Thài cayoah chũq amõq, táq bẽq ẽn tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 4
amốq	ố ố ố	mốq đốq cớh
mốq	ốq ốq ốh	maq daq cah
ốq	mốq đốq cớh	moq doq coh
ố		mốq đốq cớh

Phân 5 (Chối chích rana cuti tâng pian.)

- dốq (Dốq cớng tâng adũ.)
 - vil Tadốq (Ki vil Tadốq.)
 - tẽ tarúp (Tẽ tarúp hếq pốq.)
 - nhớ (Củq nhớ ai chuai củq.)
 - sanhũ (Củq sanhũ mới.)
 - ngong (Ngong lủq án ki, tở sâng ntrầu.)
 - tangan (Ổi chớng tangan o lủq.)
 - tapul bẽng (Chớng tapul bẽng tangan.)
 - ngkếq (Ngkếq hái pốq.)
 - têq tở? (Củq pốq tê, têq tở?)
4. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỜNG nneq:
- Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn nneq:
 - Ntrầu ramủh amốq ki?
 - Nau lỏiq cớp Amốq Lê?
 - Pổ lếq alỏi amốq ki pốq?
 - Ntrầu alỏi dũng cha?
 - Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
 - Ớt tâng vil tamai.
 - Tangái nài
 - pốq bán cupê parnỏi.
 - Amốq ki
 - dũng amốq Mandở
 - tâng adũ
 - dũng yốu lỏiq
 - chốq dôi díp

d. Carnẽn doc nsũar parnỏi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar.

5. Thài yỗn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chích tẽ mứt: Êm lủq dôi díp.

7. Thài pai: "Tangái nài hái rien chích ố ố cớt. Bũn ố ố tâng amốq cớp đốq. Anhia pai: amốq, đốq. Tẽ dẫu hái chích ố ố cớt. Chở chốq ố cớvang pống nỏm ố ki. Chở cớt ố ố cớvang cớt nneq:"

o o

Yỗn carnẽn chích ố ố cớt cớp atĩ. Cớp yỗn alỏi chích sỡng rana ố ki tâng pỏ choaiq alỏi.

8. Yỗn carnẽn chích sỡng rana chũq amốq nneq:

amốq amốq amốq amốq

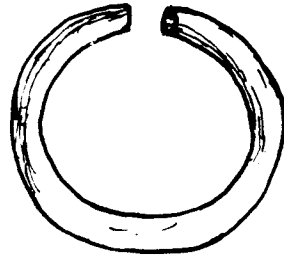
9. Yỗn carnẽn chích sỡng rana nneq: Amốq đốq achât tâng adũ.

Amốq đốq achât tâng adũ.

Thài chích rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chích tâng pỏ choaiq alỏi. Cớp thài luloah nhêng níc. chuai carnẽn táq pĩeiq.

Chở, moâm bai 82.

cóng
Cóng

Amoq Lê hũm Sol bũn cóng o lúq. Lê yoc ẽ chõng cóng ki. Sol tã ẽq chẽq cóng. Sol pai vil Tadốq chẽq cóng.

Lê pai cóp mpiq án. Lê sẽq põq chõng cóng põ vil Tadốq. Vil Tadốq chẽq cóng o lúq. Mpiq Lê pai: "Parnõ hái põq põ vil Tadốq nhẽng cóng." Lê sãng bũi lúq.

cóng
óng

óng	óq	ớh
cóng	cóq	cớh
Cóng	Cóq	Cớh

- Thài sadoi rup cóng, pai: "Nài la rup cóng. Anhia pai cóng." Chở atõng chũq cóng tapun PARNAI SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: dốq, nhỏ.
- Thài cayoah chũq cóng tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
cóng óng	óng óq ớh cóng cóq cớh Cóng Cóq Cớh	cóng cóq cớh	Cóng Cốq Cớh

Phân 4

cóng	cóq	cớh
cúng	cúq	cứh
cóng	cóq	cớh
cúng	cúq	cứh

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- cóng (Chõi cóng aluang ki.)
- ralốq-cốq (Ralốq-cốq sãng sĩaq chuat tâng alieiq ki.)
- taclũh (Tũ hẽq taclũh cóh ki parlúc toàq hẽq sãng lakeh.)
- racúng (Racúng chíq coih án ki.)
- cúq (Ai cúq thẽp, yoc ẽ táq rabáih cõq chĩng.)
- sangcủh (Ai ãt muoi sangcủh bót tapúl.)
- acốq (Mỏi acốq bẽ nài chuai củq.)
- ngcớh (Saco ngcớh cula.)
- cucớh (Ai cucớh arieih.)
- dốq (Dốq crõng tâng adũ.)

3. Carnĕn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnĕn doc bũm.

b. Parnai chim carnĕn nneq:

(1) Ntróu Sol bũn?

(2) Ntróu Lê ĩ bũn?

(3) Pở léq nau chéq cồng o lủq?

(4) Ntróu Lê sêq tễ mpiq?

(5) Ntróu mpiq pai?

c. Carnĕn chuaq rana cakéh nneq:

(1) yoc ĩ chõng cồng ki.

(2) tở ĩq chéq cồng.

(3) pởq chõng cồng

(4) chéq cồng o lủq.

(5) nhêng cồng."

(6) sâng bũi lủq.

(7) bũn cồng o lủq.

(8) pai cốp mpiq án

(9) Mpiq Lê pai:

(10) vil Tadỏq

(11) Parnỏ

(12) ỏc tacáih

d. Carnĕn doc nsuar parnỏi puai thài.

e. Carnĕn doc cuaq pũn nsuar nneq:

(1) cồng, ỏng, ỏng, cồng.

(2) ỏng, cồng, Cồng, ỏq, cỏq, Cỏq, ỏh, cỏh, Cỏh.

(3) ỏng, ỏq, ỏh, cồng, cỏq, cỏh, Cồng, Cỏq, Cỏh.

4. Thài yõn carnĕn rlu mahỏi.

5. Thài doc yõn carnĕn chĩc tễ mút tapun PARNAI SA-CÂM TAPOÁT nneq: Amỏq dỏq achát tâng adũ.

6. Thài Pai: "Tângai nài hái rien chĩc ỏc ỏ carvang cakéh. Bũn ỏc ki tâng cồng cốp acỏq cốp ngỏh cốp sa-ủi ĩn hỏ. Anhia pai: cồng, acỏq, ngỏh."

Chở thài pai ĩn: "Tễ dàu hái chĩc ỏc ỏ cuti.

Chở chóq tếc cakéh pỏng nỏm ỏc ki. Chở cớtt ỏc

ỏ carvang cakéh cớtt nneq:"

ỏ ỏ

Chở yõn carnĕn táq ỏc ki cốp atĩ. Cốp yõn alỏi chĩc sỏng tapoát rana tâng pở choáiq alỏi.

7. Yõn carnĕn chĩc sỏng rana chũq cồng nneq:

cồng cồng cồng cồng

8. Yõn carnĕn chĩc sỏng rana nneq: Amỏq acỏq cồng.

Amỏq acỏq cồng.

Thài nhêng samoát, chĩc samoát rana sacâm tâng pian nhũang carnĕn chĩc tâng pở choáiq alỏi.

Cốp thài luloah nhêng níc, chuai carnĕn chĩc pĩeiq.

Chở, môâm bai 83, cốp môâm DOC PARNAI BRỦ 2. Parnỏ thài yõn carnĕn choáiq DOC PARNAI BRỦ 3, cốp mbỏiq atõng carnĕn tễ choáiq ki, bai 84.

Amõq Láu Mpáu

Tabũ mahái Amõq Mandõ béq
cóp yóu. Amõq Mandõ láu mpáu
cha la-ũ cóp bũn tangan o lúq.

Amõq Lê láu mpáu án hũm
cula lúh chu dõq.

Amõq Lat láu mpáu mpiq yõn
án cõng cóp chúc o lúq.

Amõq Mê láu mpáu án õt tâu
bái.

Tarup alói ki tamõ. Alói
táq ntõng parnai láu mpáu bũ
lúq. Alói carcháng.

mpáu	páu	piq	bẽq	bõiq
páu	mpáu	mpiq	mbẽq	mbõiq
	Mpáu	Mpiq	Mbẽq	Mbõiq

1. Thài atõng chũq táq ntõng tâng rana tâng pian
tapun PARNAI SACÂM PÕN, khĩc 12. Rana chĩc
tâng pian nneq:

Phân 1: Yóu hẽq táq ntõng parnõi.
táq ntõng
ntõng

Amõq ki táq ntõng parnai láu mpáu.

2. Thài cayoah chũq mpáu tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

mpáu
páu

páu	piq	bẽq	bõiq
mpáu	mpiq	mbẽq	mbõiq
Mpáu	Mpiq	Mbẽq	Mbõiq

Phân 3-a Phân 3-b

mpáu	Mpáu
mpiq	Mpiq
mbẽq	Mbẽq
mbõiq	Mbõiq

Phân 5

- a. mbõiq (Hái mbõiq tal sarái parnõi.)
- b. racúng (Racúng chíq coih án.)
- c. cõng (Chõih cõng aluang ki.)
- d. ralóq-cóq (Sâng sĩaq chuat tâng alieiq án.)
- e. tacũh (Tũ hẽq tacũh cóh ki parlúc toáp hẽq sâng lakeh.)
- g. acóq (Amõq acóq cõng.)
- h. ngcõh (Saco ngcõh cula.)
- i. dõq (Dõq crõng ki tâng adũ.)
- k. cõiq (Cõiq crõng pũ dõng ki.)
- l. ngkẽq (Voai, ngkẽq hái põq.)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

- a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

- (1) Séq náq amõq béq parnõi?
- (2) Ntrõu alõi láu mpáu?
- (3) Hõi léq alõi tamõ?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

- (1) láu mpáu cha la-ũ
- (2) láu mpáu án hũm cula
- (3) láu mpáu mpiq yõn án công
- (4) láu mpáu án õt tâu báí.
- (5) táq ntõng parnai láu mpáu
- (6) Tabũ mahái
- (7) Tardp
- (8) béq cõp yõu.
- (9) Amõq Mandõ
- (10) Amõq Lat
- (11) Amõq Mê
- (12) chúc o lủq.
- (13) lủh chu dõq.
- (14) cõp bũn

d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar nneq:

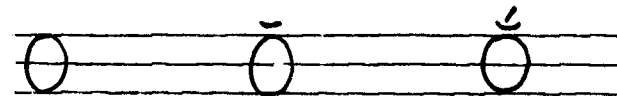
- (1) mpáu, páu, páu, mpáu.
- (2) páu, mpáu, Mpáu, piq, mpiq, Mpiq, bêq, mbẽq, Mbẽq, bõiq, mbõiq, Mbõiq.
- (3) páu, piq, bêq, bõiq, mpáu, mpiq, mbẽq, mbõiq, Mpáu, Mpiq, Mbẽq, Mbõiq.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.

5. Thài doc, yõn carnẽn chĩc tẽ mĩt tapun PARNAI

SACÂM TAPOÁT nneq: Amõq bũn công tõ?

6. Thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc ỏc ỏ carvang toâr. Khẽ lủq. Machõng ỏc ỏ carvang cõt, ma toâr hõn. Tẽ dàu hái chĩc ỏc ỏ toâr. Chõ chỏq carvang põng nõm ỏc ki. Chõ chỏq tẽc cakéh põng carvang ki. Chõ cõt ỏc ỏ carvang toâr nneq:"

Yõn carnẽn táq ỏc ki cõp atĩ, cõp yõn alõi chĩc sõng rana ỏc ỏ carvang cakéh toâr ki.

7. Yõn carnẽn chĩc sõng rana chũq ỏc.

8. Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: ỏc ki hẽq põq.

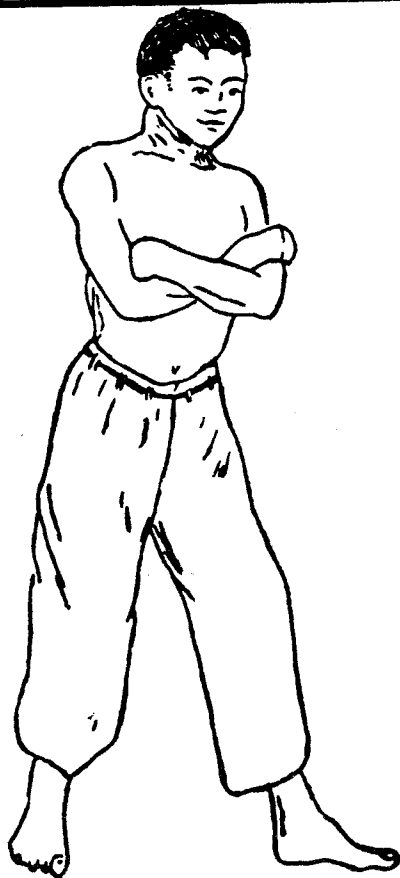
ỏc ki hẽq põq.

9. Yõn carnẽn chĩc sõng rana ẽn nneq: Amõq acõq adũ.

Amõq acõq adũ.

Thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chõ, moâm bai 84.

m^hpoa^hq
M^hpoa^hq

Án ki M^hpoa^hq Vai. M^hpoa^hq Vai ranoaiq lúq. M^hpoa^hq Vai dáng sa-ũi ramúh táq. M^hpoa^hq Vai dáng táq adũ, công cốp táq chúc o lúq. Cốp án táq adũ, táq công, táq chúc, chéq yõn yóu.

m ^h poa ^h q	oa	oa	oa	oa
poa ^h q	poa	voa	ngoa	poa
poa	poa ^h q	voai	ngoaiq	poang
oa	Poa ^h q	Voai	Ngoaiq	Poang

m ^h poa ^h q	oa	oa	oa	oa
poa ^h q	oaq	oai	oaiq	oang
oaq	poa ^h q	voai	ngoaiq	poang
oa				

BAI 85

1. Thái sadoi rup, pai: "Nâi la rup M^hpoa^hq Vai. Anhia pai M^hpoa^hq." Chở atõng chũq m^hpoa^hq tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: m^hbõiq, a^hcõq.

2. Thái cayoah chũq m^hpoa^hq tapun PARNAI SACÂM PÁI:

	Phân 1				Phân 2		Phân 3-a		Phân 3-b	
m ^h poa ^h q	oa	oa	oa	oa	poa ^h q	Poa ^h q				
poa ^h q	poa	voa	ngoa	poa	voai	Voai				
poa	poa ^h q	voai	ngoaiq	poang	ngoaiq	Ngoaiq				
oa	Poa ^h q	Voai	Ngoaiq	Poang	poang	Poang				

Thâi nhêng samoât, chĩc samoât. Chở thâi cayoah chũq m^hpoa^hq, táq béq ãn nneq:

Phân 1 Phân 2

mpoaq	oa	oa	oa	oa
poaq	oaq	oai	oaiq	oang
oaq	poaq	voai	ngoaiq	poang
oa				

Phân 4

poaq	voai	ngoaiq	poang
paq	vai	ngaq	pang
páq	vái	ngáq	páng

Phân 5

- voai (Acán voai, mahõĩ ẽn põq.)
 - rangoaiq (Con ki rangoaiq lúq, rien cháĩ lúq.)
 - poang (Tacót tóu yõn poang.)
 - apaq (palái apaq)
 - páq (Nau páq yõn mõi arõih?)
 - mbõiq (Hái mbõiq táq sarái parnõ.)
 - cachang (Cúq cachang bũĩ lúq.)
 - táq ntõng (Yóu táq ntõng parnai láu mpáu.)
 - tamõ (Héq tamõ tẽ tarúp.)
 - tâu báĩ (Ki ntóq tâu báĩ saruh.)
3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:
- Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn nneq: Ntrõu Mpoaq Vai dáng táq?
 - Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
 - rangoaiq lúq (3) dáng sa-ũĩ ramũh táq.
 - chéq yõn yóu. (4) Mpoaq Vai
 - Carnẽn doc nsũar parnõĩ puai thài.
 - Carnẽn doc cuaq pũn nsũar.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõĩ.

5. Carnẽn chĩc tẽ mút: Amõq acõq adũ.

6. Thài pai: "Tangái nãi hái rien chĩc bar ốc oa parnõĩ. Hái bũn bar ốc ki parnõĩ tâng chũc Mpoaq cõp voai cõp raloaih cõp rangoaiq cõp loah, cõp sa-ũĩ ẽn hõ. Anhia pai puai cúq: Mpoaq, voai, raloaih, rangoaiq, loah."

7. Thài yõn carnẽn chĩc sõng rana bar ốc oa parnõĩ nneq:

oa oa oa oa oa oa

8. Yõn carnẽn chĩc sõng rana chũq mpoaq nneq:

mpoaq mpoaq mpoaq

9. Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: Mpoaq Vai pai: "Voai."

Mpoaq Vai pai: "Voai."

Thài nhẽng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alõĩ. Cõp thài luloah nhẽng nĩc, chuaĩ carnẽn chĩc piẽiq.

Chớ, moâm bai 85.

poong
Poong

Mpoaq Ayooq õt tâng vil
Tadóq. Mpoaq Ayooq táq laiq
poong ngô mpúng dĩ vil. Ayooq
táq laiq nic cóp mpoaq án.

Poong ngô Mpoaq Ayooq o lúq.
Cumo kěj Mpoaq Ayooq bũn sa-ũi
poong ngô chėj yõn yóu.

poong	oo	oo	oo	oo
poo	poo	roo	too	yoo
oo	poong	roong	tooq	yooq
	Poong	Roong	Tooq	Yooq

poong	oo	oo	oo	oo
oong	oong	oong	ooq	ooq
oo	poong	roong	tooq	yooq

BAI 86

1. Thài sadoi rup, pai: "Nâi la rup poong. Anhia
pai poong." Chở atõng chũq poong tapun PARNAI
SACÂM MUOI. Bar chũq tiaq: rangoaiq, poang.

2. Thài cayoah chũq poong tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
poong	oo oo oo oo	poong	Poong
poo	poo roo too yoo	roong	Roong
oo	poong roong tooq yooq	tooq	Tooq
	Poong Roong Tooq Yooq	yooq	Yooq

Phân 1	Phân 2
poong	oo oo oo oo
oong	oong oong ooq ooq
oo	poong roong tooq yooq

Phân 4

poong	roong	toog	yooq
pong	rong	toq	yoq
poang	roang	toaq	yoaq
pang	rang	taq	yaq

Phân 5

- cutoog (Chối cutoog công.)
 - taroong (taroong aluang)
 - satoaq (Mới satoaq apaí củq nâi.)
 - taq (palái taq)
 - roang (Aluang khoiq roang chớ.)
 - tarang (tarang khĩal)
 - páq (Nau páq yõn mới arđih?)
 - apaq (Palái apaq)
 - poang (Tacát tấu yõn poang.)
 - rangoaiq (Con ki rangoaiq lúq, rien chái lúq.)
3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:
- Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn:
 - Mpoaq Ayooq đt tâng vil aléq?
 - Ntróu Mpoaq Ayooq táq?
 - Hõil léq Mpoaq Ayooq bũn sa-đĩ poong ngô?
 - Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
 - táq lai q poong ngô
 - táq lai q níc
 - đt tâng vil Tadôq.
 - mpúng dĩ vil.
 - Poong ngô Mpoaq Ayooq
 - Cumo kéq
 - chéq yõn yũu.
 - sa-đĩ poong ngô.
 - cóp mpoaq án.
 - Mpoaq Ayooq
 - Carnẽn doc nsũar parnđi puai thâi.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar.

- Thâi yõn carnẽn rlu mahõil.
- Carnẽn chĩc tẽ mút: Mpoaq Vai pai: "Voai."
- Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc bar óc oo parnđi. Anhia dáng chớ chĩc óc o. Sanua hái rien chĩc bar óc oo parnđi. Bũn bar óc oo ki tâng chũq ayooq cúp cutoog cúp taroong cúp poong. Santoiq ki hẽq đõq santoiq ẽr. Anhia pai: ayooq, cutoog, taroong, poong."

- Chớ yõn carnẽn chĩc sõng rana bar óc oo nneq:

oo oo oo oo oo oo oo

- Yõn carnẽn chĩc sõng rana chũq poong nneq:

poong poong poong

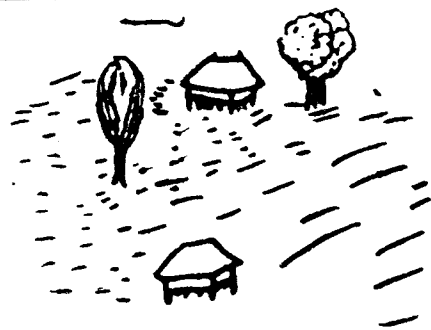
- Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: Mpoaq Ayooq bũn poong ngô.

Mpoaq Ayooq bũn poong ngô.

Thâi nhẽng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pở choai q alđi. Cóp thâi luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chĩc pĩei q.

Chớ, moâm bai 86.

nchỏh
Nchỏh

Tabữ hái amỏq Lat bẻq. Cho
án láu mpáu. Lat mpáu hữm
nchỏh la-a cheq đống án. Bữn
tâu bái sarúh tâng nchỏh ki.
Bữn sa-ũi yóu pỏq loiq tâng
nchỏh ki. Alói cha poong ngô
cỏp đỏi đĩp.

Tarup amỏq Lat tamỏ. Án
sanhữ nheq parnai án láu mpáu
tẻ bữ hái. Án ỉt parneq, peq
ramon án, sẻng tâng cutẻq. Cho
Lat cỏp ramon án pỏq sa-óh yóu.

Alói ramóh yóu Mandỏ tâng
nchỏh. Lat atẻng Mandỏ : « Par-

nai cứq láu mpáu bữ hái. Sa-ũi
q lủp, cái yóu ! » Alói ki táq
ntẻng tẻ parnai láu mpáu tẻ
bữ hái. Alói carcháng.

nchỏh
chỏh

chỏh	tun	tẻng	tỏq
nchỏh	ntun	ntẻng	ntỏq
Nchỏh	Ntun	Ntẻng	Ntỏq

carcháng
cháng

cháng	lỏq
carcháng	carlỏq

BAI 87

1. Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup nchỏh. Anhia
pai nchỏh." Chỏ atẻng chửq nchỏh tapun PARNAI
SACÂM MUOI. Bar chửq tiaq: cutooq, tarooq.

2. Thài cayoah chửq nchỏh tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

nchỏh	chỏh	tun	tẻng	tỏq
chỏh	nchỏh	ntun	ntẻng	ntỏq
	Nchỏh	Ntun	Ntẻng	Ntỏq

Phân 3-a Phân 3-b

nchỏh	Nchỏh
ntun	Ntun
ntẻng	Ntẻng
ntỏq	Ntỏq

Phân 1

carcháng
cháng

Phân 2

cháng	lỏq
carcháng	carlỏq
Carcháng	Carlỏq

Phân 3-a

carcháng
carlỏq

Phân 3-b

Carcháng
Carlỏq

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

a. ntun (Mới pỏq nhuang; cũq pỏq ntun.)

b. ntỏq (Ki ntỏq tâu bai saruh.)

c. carlỏq (carlỏq abrit)

d. tarang (tarang khial)

e. roang (Aluang khoiq roang chỏ.)

g. taroong (taroong aluang)

h. satoaq (Mới satoaq apal cũq nài.)

i. taq (palai taq)

k. cutooq (Chỗi cutooq crong.)

l. voai (Voai, mahỏi hái pỏq.)

3. Thài atỏng chửq bủ hái tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Cũq láu mpáu tễ bủ hái.

bủ hái

Chai pai án a-ĩ bủ hái.

Phân 2: Hẻq pỏq tễ tarủp.

Con bẻq tễ bủ hái.

Alỏi pỏq tễ mahái.

Ai pai án pỏq parnỏ.

4. Thài atỏng chửq cài yỏu tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Hái pỏq bỏh yỏt, cài yỏu.

cài yỏu

cài

Hái pỏq lỏiq aki, cài yỏu.

5. Carnẻn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỎNG nneq:

a. Carnẻn doc bủm.

b. Parnai chim carnẻn nneq:

(1) Hỏi lẻq amỏ Lat bẻq?

(2) Ntrỏu Amỏ Lat láu mpáu?

(3) Hỏi lẻq Lat tamỏ?

(4) Ntrỏu Lat táq ỏt tarủp ki?

(5) Lat ramỏh nau?

(6) Ntrỏu Lat atỏng Mandỏ?

c. Carnẻn chuaq rana cakeh nneq:

(1) Tabủ hái (2) tarủp (3) nchỏh la-a

(4) cheq đổng án (5) tễ bủ hái.

(6) sẻng tâng cutẻq (7) nheq parnai

(8) cài yỏu!" (9) ỏc tacaih

d. Carnẻn doc nsuar parnỏi puai thài.

e. Carnẻn doc cuaq pủn nsuar.

6. Thài yỏn carnẻn rlu mahỏi.

7. Carnẻn chĩc tễ mút: Mpoaq Ayooq bủn poong ngỏ.

8. Thài yỏn carnẻn rien loah chĩc bar ỏc ỏỏ ẻr

parnỏi, chĩc sỏng rana nneq:

ỏỏ ỏỏ ỏỏ

9. Yỏn carnẻn chĩc sỏng rana chửq Ayooq nneq:

Ayooq Ayooq Ayooq

10. Yỏn carnẻn chĩc sỏng rana nneq: Nchỏh đổng

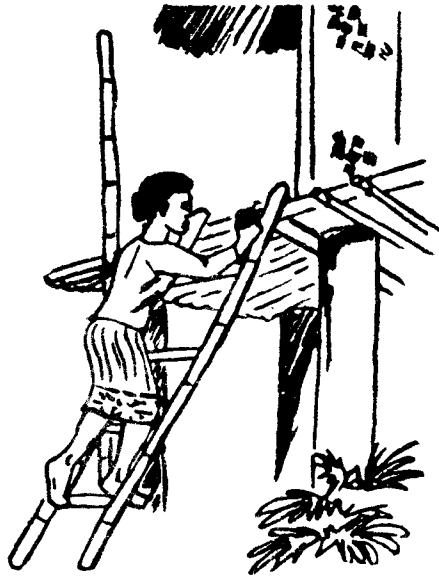
Ayooq la-a lủq.

Nchỏh đổng Ayooq la-a lủq.

Thài nhẻng samoát, chĩc samoát rana sacâm tâng pian nhuang carnẻn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thài luloah nhẻng nẻc, chuai carnẻn chĩc pẻiq.

Chỏ, moâm bai 87.

ntrõn
Ntrõn

Ayoaq táq samũ tâng nchỏh.
Ayoaq hũm Lat cỏp Lê tacu tâng
ntrõn. Ayoaq yoc tacu tê tâng
ntrõn ki. Ayoaq nhẽng chu
ntrõn. Ayoaq hũm ntrõn ki cheq
rúng. Ayoaq atõng Lat cỏp Lê,
ayoaq pai : « Ntrõn nãi cheq
rúng chơ. »

Lat cỏp Lê sãng ayoaq pai
ngíq, alói ta-õi ayoaq : « Lủq
sa-õn ayoaq atõng hẻq. »

Ayoaq pai : « Tỡ bũn ntróu. »

ntrõn	õ	ĩ	e	i
trõn	trỡ	trĩ	tre	tri
trỡ	trõn	trĩh	treh	trip
õ	Trõn	Trĩh	Treh	Trip

BAI 88

- Thài pai: "Nãi la rup ntrõn. Pai ntrõn." Chở
atõng chũq ntrõn. Chũq tiaq: satoaq, tarang.
- Thài cayoah chũq ntrõn tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b			
ntrõn	õ	ĩ	e	i	trõn	Trõn
trõn	trỡ	trĩ	tre	tri	trĩh	Trĩh
trỡ	trõn	trĩh	treh	trip	treh	Treh
õ	Trõn	Trĩh	Treh	Trip	trip	Trip

Phân 4

trõn	trĩh	treh	trip
tõn	tĩh	teh	tip
rõn	rĩh	reh	rip
lõn	lĩh	leh	lip

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. ntri (Mpiq bũn ntri tamai.)
- b. reh (Pĩaiq achũ reh atĩ củq.)
- c. lỏn (Mahỏi sãng toâr án ki la lỏn la lỏn sãng.)
- d. ntreh (ntreh aluang)
- e. trĩh (Trĩh mpiq mpoaq.)
- g. ntrip (Yỏt ki nsỏq moang ntrip sãng.)
- h. carlỏq (carlỏq abrit)
- i. ntỏq (Ki ntỏq tâu bai saruh.)
- k. ntun (Mỏi pỏq nhuang; củq pỏq ntun.)
- l. nheq (Yỏn nheq tũh carnẽn rien.)

3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỎNG nneq:

- a. Carnẽn doc bũm.
- b. Parnai chim carnẽn nneq:
 - (1) Pỏ lẻq ayoaq táq vủoc?
 - (2) Nau tacu tâng ntrỏn?
 - (3) Ntrỏu ayoaq pai cỏp amỏq ki?
 - (4) Ntrỏu amỏq ki ta-ỏi ayoaq?
- c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:
 - (1) "Lủq sa-ỏn (2) táq samũ tâng nchỏh
 - (3) nhẻng chu ntrỏn (4) atỏng Lat cỏp Lê,
 - (5) yoc tacu tẻ (6) cheq rúng (7) ntrỏn ki.
- d. Carnẽn doc nsũar parnỏi puai thỏi.
- e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar nneq:
 - (1) ntrỏn, trỏn, trỏ, ỏ, ỏ, trỏ, trỏn, ntrỏn.
 - (2) ỏ, trỏ, trỏn, Trỏn, ỉ, trỉ, trỉh, Trỉh, e, tre, treh, Treh, i, tri, trip, Trip.
 - (3) ỏ, ỉ, e, i, trỏ, trỉ, tre, tri, trỏn, trỉh, treh, trip, Trỏn, Trỉh, Treh, Trip.

4. Thỏi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Carnẽn chĩc tẻ mủt: Nchỏh đỏng Ayoaq la-a lủq.

6. Thỏi pai: "Tangái nỏi hái rien chĩc bar ỏc tr parnỏi. Anhia dáng chỏ chĩc bar ỏc ki, ma sanua hái chĩc parnỏi. Bũn santỏiq tr ki tâng chũq ntrỏn cỏp ntrỏoq cỏp ntria cỏp trỉh cỏp sa-ủi ẻn. Anhia pai: ntrỏn, ntrỏoq, ntria, trỉh."

Chỏ yỏn carnẽn chĩc sỏng rana bar ỏc tr nneq:

tr tr tr tr tr tr tr tr

7. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq ntrỏn nneq:

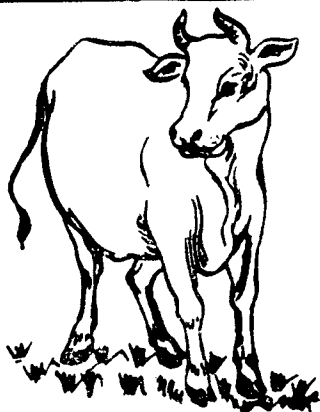
ntrỏn ntrỏn ntrỏn

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Amỏq ỉt ntri tẻ ntrỏn.

Amỏq ỉt ntri tẻ ntrỏn.

Thỏi nhẻng samoỏt, chĩc samoỏt rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thỏi luloah nhẻng nẻc, chuai carnẽn chĩc pẻiq.

Chỏ, moâm bai 88.

ntroõq
Ntroõq

Mpoaq Ayooq p̃q ch̃ng ntroõq p̃ vil Tamái. Án h̃m amõq Lat ƒt achât t̃ ntrõn. Mpoaq Ayooq p̃ai : « Ramon d̃ng nau ch̃q ntroõq t̃ng vil ñi t̃ ? »

Lat ta-õi : « Oq, ramon d̃ng ntõq nau ch̃q ntroõq t̃ng vil ñi. » Lat p̃ai : « Tabũ ñi, s̃q yõn anhi cha d̃i cõp b̃q t̃ng dõng c̃q ramon voai. Mpoaq cõp mpiq yoc ẽ sa-õh anhi. Tarup hái p̃q nh̃ng ntroõq nau ch̃q. » Ngk̃iq Mpoaq Ayooq b̃q t̃ng dõng Mpoaq Lat tabũ ki. Bũi l̃q alõi

t̃q ntõng p̃arnoi. Chõ t̃ tarup Mpoaq Ayooq cõp Lat p̃q ch̃ng ntroõq ki. Chõ án chu chu dõng.

ntroõq	oõ	oõ	oõ
troõq	troõ	loõ	toõ
troõ	troõq	loõh	toõng
oõ	Troõq	Loõh	Toõng

ntroõq	oõ	oõ	oõ
troõq	oõq	oõh	oõng
oõq	troõq	loõh	toõng
oõ			

BAI 89

- Th̃i p̃ai : "Ñi la rup ntroõq. P̃ai ntroõq."
Chõ atõng chũq ntroõq. Chũq tiaq: tr̃ih, ntrip.
- Th̃i cayoah chũq ntroõq tapun PARNAI SACÂM P̃AI :

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
ntroõq	oõ oõ oõ	troõq	Troõq
troõq	troõ loõ toõ	loõh	Loõh
troõ	troõq loõh toõng	toõng	Toõng
oõ	Troõq Loõh Toõng		

Phân 1	Phân 2	Phân 4
ntrooq̃	oố oố oố	trooq̃ looħ toong
trooq̃	oốq̃ oốh oống	troaq̃ loah toang
oốq̃	trooq̃ looħ toong	trooq̃ looh toong
oố		troq̃ loh tong

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

- looħ (Con looħ tẽ đong.)
- toong (Án ki toong yiang.)
- toong (Ai táq ngoah toong.)
- loah (Mỏi táq loah sĩa nđ.)
- ntróu (Ntróu mới ẽ bũn?)
- tổ bũn ntróu
- samũ (Ai pốq chuaq samũ.)
- ntrip (Yết ki nsóq moang ntrip sâng.)
- trĩh (Trĩh mpiq mpoaq.)
- ntri (Mpiq bũn ntri tamai.)

3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

- Carnẽn doc bũm.
- Parnai chim carnẽn nneq:
 - Ntróu Mpoaq Ayooq yoc ẽ chõng?
 - Pổ léq án pốq?
 - Mpoaq Ayooq ramóh nau?
 - Ntróu án blóh amốq Lat?
 - Ntróu Lat ta-đi?
 - Hỏi léq Mpoaq Ayooq chõng ntrooq̃?
- Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
 - pốq chõng ntrooq̃
 - ĩt achát tẽ ntrón.
 - táq ntõng parnđi
 - "Tabũ nãi
 - tâng vil nãi tở?"
 - pốq nhẽng ntrooq̃

d. Carnẽn doc nsũar parnđi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar.

- Thài yõn carnẽn rlu mahõi.
- Carnẽn chĩc tẽ mứt: Amốq ĩt ntri, tẽ ntrón.
- Thài pai: "Tangai nãi hái rien muoi óc santoiq̃ ẽr ẽr. Óc oố nãi la yóu óc o ma bũn santoiq̃ ẽr. Ngkĩq̃ hái chĩc óc o nhuang óc o, táq tẽc ẽr. Bũn óc nãi tâng chũq̃ ntrooq̃ cốp toong cốp looħ. Anhia pai: ntrooq̃, toong, looħ."
Chở yõn carnẽn chĩc sỏng rana óc oố parnđi nneq:

oố oố oố oố oố oố oố oố

- Yõn carnẽn chĩc sỏng rana chũq̃ ntrooq̃ nneq:

ntrooq̃ ntrooq̃ ntrooq̃

- Yõn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Ntrooq̃ looħ tẽ nchỏh.

Ntrooq̃ looħ tẽ nchỏh.

Thài nhẽng samoát, chĩc samoát rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq̃ alđi. Cốp thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq̃.

Chở, môam bai 89.

Ntroõq Cha Poong Ayoaq Vai

Tangái mahái Mpoaq Ayooq põq
chóh poong ngô tâng laiq. Ân
ramóh anhi amõq Mê tâng rana.
Mpoaq Ayooq pai : « Bán tê. »

Anhi Mê ta-õi : « Ơq, bán,
sa-õn. Ai põq põ léq ? »

« Cúq põq chóh poong ngô põ
laiq. »

Anhi Mê pai : « Séq tangái
chơ ai chóh poong ? »

« Ồ, mbõiq sỡng tangái nãi. »

Anhi Mê atõng Mpoaq Ayooq :
« Tẽ adóh cúq hữm ntroõq mut cha
poong ngô tâng laiq cumo hái. »

Mpoaq Ayooq pai : « Ồ, laiq
Ayoaq Vai. Cúq hữm án táq tâng

ntóq ki hõi rôi. » Mpoaq Ayooq
dũng anhi Mê põq nhêng chim.

Anhi Mê pai : « Dõq tabũ
parnõ hái põq nhêng loah. »

Mpoaq Ayooq cacháng cớp anhi
Mê. Mpoaq Ayooq pai : « Chu bán
nơ, câi. »

BAI 90

1. Thâi atõng chũq séq tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Séq náq põq bõh yõt?

Séq náq

Séq

Séq lám alic mới bũn?

Ai põq cadõp séq tangái chớ?

Mpiq chõng séq bẽng tangan?

2. Thâi atõng chũq bán tê tâng rana tâng pian, nneq:

Phân 1: Ramon pai : "Bán tê, anhi."

Bán tê,

Mpoaq pai : "Bán tê, câi."

Thâi pai : "Anhia hữm hái chĩc ốc rlu ntũn chũq
tẽ nhuang ramũh cuai." Chớ, atõng chũq ẽn nneq:

Phân 1: Ơq, bán, sa-õn.

Phân 2: Con pai : "Bán tê, anhi."

Anhi ta-õi : "Ơq, bán, sa-õn."

3. Thái atống carnẽn chũq mbốiq tâng pian nneq:

Phân 1: Mbốiq sớng tangái chớ ai pốq.

Mbốiq

Mbốiq cumo hái hếq ốt nãi.

Phân 2: Ai mbốiq tẽ adóh.

Án mbốiq táq sarái ki cumo nãi.

Án táq sớng tangái chớ.

4. Atống chũq dốq tabũ tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Dốq tabũ kếq hái pốq.

Dốq tabũ kếq

Dốq tabũ kếq ai chu.

Phân 2: Dốq tarúp hái pốq.

Dốq parnố hái mbốiq tal.

Dốq tabũ hái sa-óh yóu.

5. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Hối léq Mpoaq Ayoq chớh poong?

(2) Án ramóh nau?

(3) Ntróu alóí táq ntống parnố?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) mbốiq sớng tangái nãi. (2) Tangái mahái

(3) "Sếq tangái chớ (4) "0q, bán, sa-ốn."

(5) "Dốq tabũ parnố (6) "Sếq tangái chớ

(7) "Chu bán nố, cãi." (8) "Bán tê."

(9) Tẽ adóh (10) tâng laiq (11) tâng rana.

(12) pốq pố léq? (13) pốq chớh poong ngô

d. Carnẽn doc nsuar puai thái.

6. Thái yõn carnẽn rlu mahóí.

7. Carnẽn chĩc tẽ mút: Ntroốq loốh tẽ nchốh.

8. Thái pai: "Tangái nãi hái rlen loah chĩc R toâr.

Tẽ dâu hái chĩc ntreh tayúng cuti. Chớ chĩc

cuvól coah atoam tẽ rana pống asếng chu rana

mpúng dĩ. Chớ chĩc pla rabáih tẽ rana mpúng dĩ

sếng chu rana pún. Chớ cớtt ốc R toâr nneq:

I P R

Yõn carnẽn chĩc sớng rana ốc R toâr.

9. Yõn carnẽn chĩc sớng rana chũq Ramon nneq:

Ramon Ramon Ramon

10. Chớ, yõn carnẽn chĩc sớng rana nneq: Ramon pai:

"Bán tê, anhi." Cớp thái nhẽng samoât, chĩc

samoât rana sacâm tâng pian nhuàng carnẽn chĩc

tâng pố choáiq alóí. Chĩc bar ốc rlu ntun chũq

pai, cớp chĩc ốc tacáih nhuàng chũq Bán cớp ntun

ốc tangút parsót rana. Cớp chĩc ốc rlu ntun

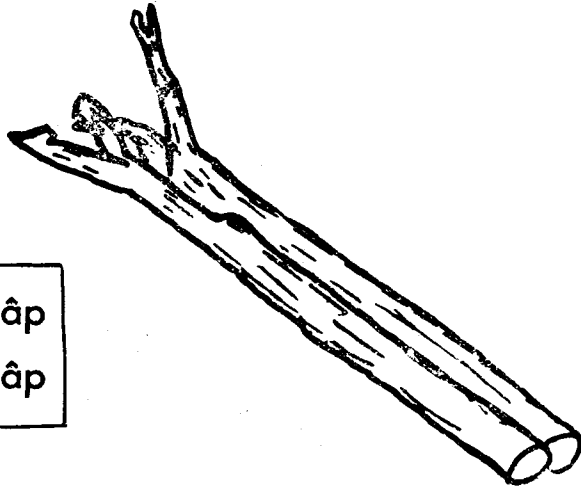
chũq tê, cớp yõn ntốq bráh mpúng dĩ ốc rlu ki

cớp chũq anhi. Chớ nhẽng samoât, chĩc samoât nneq:

Ramon pai: "Bán tê, anhi."

Thái luloah nhẽng níc, chuaí carnẽn chĩc pĩeiq.

Chớ, moâm bai 90.

tanoâp
Tanoâp

Cumo nâi mpoaq yoc atúc dǒng héq. Ngkíq mpoaq yoc ẽ chǒng tanoâp. Yóu bǔn pǎn ntreh tanoâp. Tangái mahái mpoaq sǐq yóu chéq tanoâp yǒn mpoaq. Yóu pai án bǔi lúq chéq tanoâp yǒn mpoaq.

Ngkíq tangái parnǒ mpoaq dǔng achu tanoâp chu dǒng. Chơ mpoaq sǐq sa-ũi yóu yǒn táq dǒng cóp án. Nara dǒng héq o lúq.

tanoâp

noâp

noâ

oâ

oâ

oâ

oâ

oâ

noâ

toâ

poâ

toâ

noâp

toâq

poât

toâng

Noâp

Toâq

Poât

Toâng

tanoâp

noâp

oâp

oâ

oâ

oâ

oâ

oâ

oâp

oâq

oât

oâng

noâp

toâq

Poât

toâng

BAI 91

- Thâi pai: "Nâi la rúp tanoâp. Pai tanoâp." Chơ atǒng chũq tanoâp. Chũq tiaq: toong, toǒng.
- Thâi cayoah chũq tanoâp tapun PARNAL SACÂM PÁI:

Phân 1

Phân 2

Phân 3-a

Phân 3-b

tanoâp	oâ	oâ	oâ	oâ	noâp	Noâp
noâp	noâ	toâ	poâ	toâ	toâq	Toâq
noâ	noâp	toâq	poât	toâng	poât	Poât
oâ	Noâp	Toâq	Poât	Toâng	toâng	Toâng

Phân 1

Phân 2

Phân 4

tanoâp	oâ	oâ	oâ	oâ	noâp	toâq	poât	toâng
noâp	oâp	oâq	oât	oâng	nâp	tâq	pât	tâng
oâp	noâp	toâq	poât	toâng	noap	toaq	poat	toang
oâ					noop	toooq	pooot	toong

Phân 5 (Chối chĩc rana cuti tâng pian.)

a. toaq (Mahõĩ ẽn hái toaq vil Tamái.)

b. tapoât (tapoât tapul)

c. catoãng (Mõĩ catoãng samũ yõn khãm.)

d. noap (Hái noap yõn dũ crõng nãi.)

e. poot (Poot nãi ntóq nau táq yõt.)

g. poat (Poat chíq cusân ki!)

h. mantoang (Chóq au tâng mantoang ki.)

i. toong (Ai táq ngoah toong.)

k. toõng (Án ki toõng yiang sãuq.)

l. loõh (Con loõh tẽ dõng.)

3. Atõng chũq põn ntreh tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Ai ẽ bũn põn ntreh tanoãp.

põn ntreh

ntreh

Ai chõng põn ntreh tanoãp.

Ai dũng echu põn ntreh tanoãp ki.

Phân 2: Nac bũn sõng lám ntroõq.

Ai bũn põn ntreh tanoãp.

Yõu chõng pái ntreh tanoãp.

Cúq chéq tapoât ntreh tanoãp.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Hõĩ léq mpoaq yoc atúcc dõng?

(2) Mpoaq chõng séq ntreh tanoãp?

(3) Hõĩ léq yõu pai án chéq tanoãp yõn mpoaq?

(4) Hõĩ léq mpoaq põq ít tanoãp ki?

(5) Hõĩ léq hẽq bũn dõng o?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) põn ntreh tanoãp. (2) yoc atúcc dõng hẽq.

d. Carnẽn doc nsuar parnõĩ puai thãi.

e. Carnẽn doc chuaq pũn nsuar.

5. Thãi yõn carnẽn rlu mahõĩ.

6. Carnẽn chĩc tẽ mút: "Bãn tẽ, anhi." Thãi atõng carnẽn chĩc ốc tacáih nhũang cõp ntun rana ki.

7. Thãi pai: "Tangái nãi hái rien ốc oã. Anhia hũm ốc oã nãi la yõu ốc ã, ma ốc oã bũn sãntoĩq ẽr. Ngkĩq hái chĩc ốc o nhũang ốc ã, táq tẽc ẽr." Thãi yõn carnẽn chĩc sõng rana ốc oã nneq:

oã oã oã oã oã oã oã

8. Yõn carnẽn chĩc sõng rana chũq tanoãp nneq:

tanoãp tanoãp

9. Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: Ai ít tapoât ntreh tanoãp. Cõp thãi nhẽng samoãt, chĩc samoãt rana sacãm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choãiq alõĩ, nneq:

Ai ít tapoât ntreh tanoãp.

Thãi luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc piẽiq.

Chỏ, moãm bai 91.

Vai Cóp Sol Táq Ntông

Dống Mpoaq Ayooq o lúq. Cóp ngoah toong o lúq tê. Vai hũm ngoah toong dóng anhi o lúq.

Vai atõng Sol, Vai pai : « Ngoah toong dóng anhi cúq o lúq, câi yóu. » Vai dũng Sol põq nhêng.

Sol pai : « Voai. Dõq tabũ parnõ hái põq nhêng. »

Cóp Vai atõng Sol : « Cumo kék anhi pai atúc loah pãn ntreh tanoáp yõn o. Cóp anhi pai chõng aho ntrõn tê vil Tadóq. »

Sol pai : « Kíq, câi. Chơ hái chu cha dõi. » Alõi cha dõi. Chơ alõi béq.

Ngkíq poang tarup parnõ alõi

22 **táq** ntông parnai láu mpáu tê

bũ hái. Sol láu mpáu án chéq sòn o lúq, chõng con ntroõq.

Vai láu mpáu tâu báí sarúh cheq nchõh anhi án.

Ngkíq alõi sâng bũ lúq. Alõi carcháng hơiq-hơiq.

BAI 92

1. Thài atõng chũq voai tâng rana tâng pian neeq:
 Phân 1: Acoan voai, mahõĩ hái põq.
 Acoan voai
 Acoan
 Acoan voai, dõq tarup hái põq.
 Phân 2: Mahõĩ voai, ngkék hái põq.
 Acoan voai, mahõĩ án toâq.
 Mahõĩ voai, nõ.
 Voai, mahõĩ voai nõ.
2. Atõng chũq carcháng hơiq-hơiq tâng rana tâng pian:
 Phân 1: Sol cốp Mandõ carcháng hơiq-hơiq.
 carcháng hơiq-hơiq
 hơiq-hơiq
 Tapoát náq amõq carcháng hơiq-hơiq.
 Phân 2: Yóu kí carcháng bũ lúq.
 Alõi carcháng hoo-hoo.
 Amõq carcháng hơiq-hơiq.

3. Thái atông chũq tiaq tapun PARNAI SACÂM PÁI,
Phân 5. (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- taq (palái taq)
- satoaq (Mỏi satoaq apaí củq nãi.)
- tarang (tarang khĩal)
- roang (Aluang khoiq roang chỗ.)
- taroong (taroong aluang)
- nheq tũh bẽ
- ntun (Mỏi pỏq nhuang; củq pỏq ntun.)
- ntri (Mpiq bũn ntri tamái.)
- ntrip (Yỏt ki nsỏq moang ntrip sâng.)
- trĩh (Trĩh mpiq mpoaq.)

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

- Carnẽn doc bũm.
- Parnai chim carnẽn nneq:
 - Nau bũn đổng o lủq?
 - Nau bũn ngoah toong o lủq?
 - Nau hũm ngoah toong ki?
 - Ntrửu Vai cỏp Sol táq atông parnỏi?
 - Hỏi léq Sol yoc ẽ pỏq nhêng đổng anhi Vai?
- Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:
 - parnai láu mpáu (2) láu mpáu án chẻq sỏn
 - láu mpáu tâu báỉ saruh (4) "Voai.
 - chẻq nchỏh anhi án. (6) tẻ bũ hái
 - pỏn ntreh tanoáp (8) Đỏq tabũ parnỏ
 - Ngkĩq poang tarủp (10) "Cumo kẻq
 - tẻ viỉ Tadỏq." (12) "Kĩq, cỏi.
 - ngoah toong (14) ỏc tacỏih
- Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thái.

5. Thái yỏn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chĩc tẻ mút: Ai ỉt tapoát ntreh tanoáp.

7. Thái pai: "Tangỏi nãi hái rien loah chĩc ỏc oa parnỏi. Anhia sanhũ ỏc oa la yỏu ỏc a, ma bũn santoiq ẻr. ỏc ki, hái chĩc ỏc o nhuang, táq tẻc ẻr." Chỏ, yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq:

oa oa oa oa oa oa oa

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq Acoan nneq:

Acoan Acoan Acoan

9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Ayooq pai:

"Acoan voai." Cỏp thái nhêng samoát, chĩc samoát rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thái chĩc ỏc A toar tẻ dẫu rana ki, cỏp chỏq bar ỏc tangủt ntun chũq pai, cỏp chỏq ỏc tacỏih nhuang chũq Acoan cỏp parsỏt ỏc tangủt. Ngkĩq thái nhêng samoát, chĩc samoát nneq:

Ayooq pai: "Acoan voai."

Thái luloah nhêng níc, chuaỉ carnẽn chĩc pẻiq.

Chỏ, môam bai 92.

Hái Nhêng Têc Ẽr

Con ốt tâng dổng.
Con catoâng au yôu.

Mpiq chónh satong.
Ai táq ngoah toong.

Õi cứq chõng pang adéh.
Paloâng cheq . poang chơ.

Ntroõq ki ntroõq anhi Vai.
Amõq Vai bán ntroõq yõn án.

<u>tâng</u>	<u>tong</u>	<u>mõq</u>	<u>pang</u>
<u>toâng</u>	<u>toong</u>	<u>troõq</u>	<u>poang</u>

1. Thái pai: "Tâng parnai Brũ hái, anhia hũm chõ hái bũn põn ố bũn santonq ẽr nneq:" Chõ thái táq chũq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 4, nneq: Phân 4

tâng	tong	mõq	pang
toâng	toong	troõq	poang

Chõ thái pai: "Anhia dõq põn ố ẽr nãi tâng mủt anhia. Kũa anhia hũm ố ỏ nhuang ố mau-âm canõh, anhia dáng santonq ki ẽr. Ngkĩq anhia dáng ố oã máh santonq â ma ẽr. Cỏp santonq oa máh santonq a ma ẽr. Cỏp santonq ố ỏ máh santonq ỏ ma ẽr. Cỏp santonq ỏ ỏ máh santonq ỏ ma ẽr. Anhia dõq ramũh nãi tâng mủt anhia."

2. Thái atõng carnẽn chũq tiaq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5 nneq:

Phân 5 (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. mantoang (Chóq au tâng mantoang ki.)
- b. poang tarúp (Poang tarúp hái pỏq.)
- c. poat (Poat chíq cusân ki!)
- d. poot (Poot nãi ntỏq nau táq yỏt.)
- e. tapoât (tapoât tapul)
- g. noap (Noap yõn dũ crõng nãi.)
- h. tanoáp (Poaiq aluang, táq tanoáp.)
- i. toaq (Toaq tabũ hái bẻq.)
- k. hõĩ rai (Nsuar tẻ hõĩ rai)
- l. dỏq tabũ parnỏ (Dỏq tabũ parnỏ hái pỏq.)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnĕn doc bũm.

b. Parnai chim carnĕn nneq:

- (1) Ntróu con táq?
- (2) Ntróu mpiq táq?
- (3) Ntróu ai táq?
- (4) Ntróu ỏi táq?
- (5) Ntróu amốq Vai táq?

c. Carnĕn chuaq rana cakĕh nneq:

(1) Chuaq dũ chũq bũn ố ểr.

(catoâng, ngoah, toong, paloâng, poang,
ntroốq)

- (2) tâng đống.
- (3) ngoah toong.
- (4) pang adéh.
- (5) poang chớ.
- (6) Ntroốq kí
- (7) Amốq Vai
- (8) ntroốq anhi Vai.
- (9) bán ntroốq yõn án.

d. Carnĕn doc nsũar parnđi puai thâi.

e. Carnĕn doc cuaq pũn nsũar nneq:

- (1) tâng, toâng, tong, toong, mốq, troốq,
pang, poang.
- (2) tâng, tong, mốq, pang, toâng, toong,
troốq, poang.

4. Thâi yõn carnĕn rlu mahõi.

5. Thâi doc, yõn carnĕn chĩc tẽ mủt tapun PARNAI

SACÂM TAPỎÁT nneq: Ayooq pai: "Acoan voai."

Thâi atống carnĕn chĩc ố tacáih nhuang cớp ntun

parnai Ayooq pai.

6. Thâi pai: "Tangai nâi hái rien loah chĩc bar
ố ố oâ parnđi, chĩc ố ố ểr." Chớ thâi yõn car-
nĕn chĩc sớng rana ố ố oâ nneq:

ố ố ố ố ố ố ố ố

7. Yõn carnĕn chĩc sớng rana chũq toâng nneq:

toâng toâng toâng toâng

8. Yõn carnĕn chĩc sớng rana nneq: Tapoát lám
ntroốq toâng. Cớp thâi nhẽng samoát, chĩc samoát
rana sacâm tâng pian nhuang carnĕn chĩc tâng pớ
choaiq alđi:

Tapoát lám ntroốq toâng.

Thâi luloah nhẽng nĩc, chuai carnĕn chĩc pĩeiq.

Chớ, moâm bai 93.

Mpoaq Ayooq hũm ntroõq õt
mpúng dĩ lai q cheq dõq. Mpoaq
Ayooq chu atõng Lat põ vil Tamái.
Lat hũm anhi án, Lat cubán : « Bán
tê, anhi. »

Mpoaq Ayooq pai : « Bán, sa-õn.
Ramon dáng cõp sanhũ lai q nau põ
ki, tõ ? »

Lat pai : « Lai q Ayooq Sol.
Ramon dóq ẽ hũm Ayooq Sol táq
põ ntóq ki. »

Mpoaq Ayooq pai : « Adóh anhi
hũm ntroõq mut cha satong cõp
poong tâng lai q ki. »

Lat pai : « Sa-õn sa-õi lúq,
anhi atõng yõn cúq ramon dáng
tê. »

Mpoaq Ayooq pai : « Chơ cúq
chu nhêng tanoâp o ma tõ bũn,
nơ. »

Lat pai : « Chu bán nơ, anhi. »
Chơ Lat sâng yoc ẽ sa-óh lúq
anhi án. Lat catoâng au anhi.

Anhi Lat pai : « Poang tarup
parnõ cúq põq loah põ nãi. »

BAI 94

1. Thâi atõng chũq dóq tapun PARNAI SACÂM PÕN nneq :
Phân 1: Cúq dóq ẽ hũm ai toâq.
 dóq ẽ
 dóq
 Con dóq ẽ lỏiq.
Phân 2: Cúq tanái táq ngkíq.
 Nac dóq ẽ táq ngkíq.
2. Thâi atõng chũq o ma tõ bũn? tâng rana tâng pian:
Phân 1: Con táq o ma tõ bũn?
 o ma tõ bũn?
 Poong ki o ma tõ bũn?
Phân 2: Adũ ki o tõ?
 Achât o ma tõ bũn?
 Án pai o ma tõ bũn?

3. Thái ởng chữq no tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Con ởt ndong, nớ?

nớ?

Nac pởq tê, nớ?

Phân 2: Alỏi ki pởq tê ma tở bủn?

Hẻq pởq tê, nớ?

4. Thái ởng chữq poang tarúp tâng rana tâng pian:

Phân 1: Poang tarúp nãi hái pởq.

Poang tarúp

Poang tarúp parnở hái pởq.

Phân 2: Toaq tarúp ai chu tẻ cadỏp.

Poang tarúp parnở Nac chu.

Củq tamở poang tarúp.

5. Carnẻn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỜNG nneq:

a. Carnẻn doc bủm.

b. Parnai chim carnẻn nneq:

(1) Pở léq Mpoaq Ayooq hủm ntroỏq?

(2) Án ởng nau?

(3) Ntrỏu Mpoaq Ayooq cỏp Lat táq ntởng?

c. Carnẻn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) pở vil Tamái (6) ởt mpúng 'đi laiq.

(2) "Bản tê, anhi." (7) "Adỏh

(3) ởc tacáih (8) "Chu bán nớ, anhi."

(4) dóq ẻ hủm (9) yoc ẻ sa-óh lủq

(5) pở ntỏq ki." (10) Poang tarúp parnở

d. Carnẻn doc nsuar parnở puai thài.

6. Thài yỏn carnẻn rlu mahỏi.

7. Carnẻn chẻc tẻ mút: Tapoát lám ntroỏq toaq.

8. Thài pai: "Tangái nãi hái rien loah chẻc ởc oo ẻr." Chở yỏn carnẻn chẻc sỏng rana ởc oo ki tâng pở choảiq alỏi nneq:

oo oo oo oo oo oo

9. Yỏn carnẻn chẻc sỏng rana chữq toong nneq:

toong toong toong

10. Yỏn carnẻn chẻc sỏng rana nneq: Mpoaq táq ngoah toong tở? Cỏp thài chẻc rana sacâm tâng pian nhuang carnẻn chẻc tâng pở choảia alỏi. Thài nhẻng samoỏt, chẻc samoỏt nneq:

Mpoaq táq ngoah toong tở?

Thài luloah nhẻng níc, chuai carnẻn chẻc pẻiq.

Chở, moỏm bai 94.

sapua
Sapua

Cumo nâi Ayoaq Lê bũn sapua sa-ũi lúq. Cóp án mbõiq bán takêh lám ntroõq. Ayoaq Lê ón Lê : « Poang tarup parnõ, châu põq bán ntroõq cheq lai q sapua, cóp châu chõ yõn ntroõq mut lai q sapua, nơ. »

Lê ta-õi : « Óq, cứq bũi lúq bán ntroõq cheq lai q sapua yõn ayoaq. » Ngkíq, poang tarup Lê põq bán ntroõq yõn ayoaq.

Toâq tabũ Lê chu. Lê ramóh anhi, Mpoaq Ayoaq. Lê pai : « Bán tê, anhi. »

« Óq, bán, sa-õn. Ma ramon bũn bán níc tã ? »

« Óq, cứq ramon tê ramóh anhi cumo hái toâq sanua, tã bũn ramóh túh coat ntrõu mỗ. »

« Chơ cứq chu, nơ ramon ? »

Lê cubán anhi : « Chu bán nơ, anhi. »

sapua
pu a
ua

ua	ua	ua
pu a	nu a	ngua
Pua	Nua	Ngua

BAI 95

1. Thâi pai: Nâi la rup ayoaq táq sapua. Anhia pai sapua. Chơ atõng chũq sapua tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: coat, noap.
2. Thâi cayoah chũq sapua tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b	Phân 4
sapua	ua ua ua	pu a	Pua	pu a nu a ngua
pu a	pu a nu a ngua	nu a	Nua	pu nu ngu
ua	Pua Nua Ngua	ngua	Ngua	pa na nga

Phân 5 (Chối chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. ngua (Con pút chúc, sâng ngua lủq.)
- b. sanua (Hái pỏq sanua toáp.)
- c. dóq (Con dóq ẽ cha dỏi díp.)
- d. adỏh (Củq hũm án adỏh.)
- e. paloâng (Paloâng cheq mia.)
- g. tapoât (tapoât-tapul)
- h. toỏng (Án ki toỏng yiang sâuq.)
- i. loỏh (Con loỏh ẵ dỏng.)
- k. ngoah toong (Ai táq ngoah toong.)
- l. tổ bủn ntrầu

3. Đổng chũq ẵ...toâq tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: ẵ hỏi rai toâq sanua tổ hũm ngkĩq.

ẵ toâq

Án ỏt nài ẵ hỏi rai toâq sanua.

Ramon pỏq ẵ tarủp toâq tabủ.

Bủn rana ẵ vil Cat toâq vil Tadỏq.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bủm.

b. Parnai chĩm carnẽn nneq:

(1) Hỏi lẻq Ayoaq Lê bủn sapua?

(2) Hỏi lẻq Lê pỏq bán ntrỏỏq?

(3) Ayoaq Lê bủn sẻq lám ntrỏỏq?

(4) Hỏi lẻq Lê chu?

(5) Lê ramỏh nau?

(6) Ntrầu alỏi ki táq ntỏng?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) takeh lám ntrỏỏq (2) "Poang tarủp parnỏ

(3) ẵ ramỏh anhi cumo hủi toâq sanua,

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thủi.

e. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar.

5. Thủi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn doc ẵ mút: Mpoaq táq ngoah toong tổ?

7. Thủi pai: "Tangủi nủi hái rien chĩc bar ỏc ua parnỏi, táq sântoĩq ua." Chỏ yỏn carnẽn chĩc sỏng rana ỏc ua nneq:

ua ua ua ua ua ua

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq sapua nneq:

sapua sapua sapua

9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Sanua ayoaq chỏh sapua. Cỏp thủi nhẻng samoỏt, chĩc samoỏt rana sacâm tâng pian nhủang carnẽn chĩc tâng pỏ choỏiq alỏi:

Sanua ayoaq chỏh sapua.

Thủi luloah nhẻng nẻc, chuai carnẽn chĩc piẻiq.

Chỏ, mỏm bai 95.

Takéng Ratoi Cóp Son

Takéng dŕng Son pŕq pŕ dŕng.
Son pai : « Voai, ngcuai, mahŕi
voai. »

Moâm ki alŕi pŕq pŕ dŕng.
Alŕi toâq pŕ dŕng. Alŕi chŕng bŕt
sapua cŕp bŕt mi cŕp satong.

Chŕ Takéng dŕng Son chu. Moâm
ki chŕ alŕi chu. Son pŕq chái lŕq.
Takéng pai : « Pŕq ngcuai hŕ. Chŕi
pŕq chái, ngkéq lakéh. »

Chŕ moâm ki alŕi pŕq ngcuai,
nhêng chu nâi, nhêng chu ki.
Alŕi hŕm chŕm o lŕq. Alŕi hŕm
pái pŕn lam cha sala. Alŕi hŕm
catai lŕh acho. Alŕi hŕm cupi.

Son pai : « Bŕi lŕq pŕq ngcuai.
Nau pŕq chái tŕ hŕm ntrŕu-ntrŕu. » 29

ngcuai

cuai

cua

ua

ua

ua

ua

cua

ngua

cua

cuai

nguaiq

cual

Cuai

Nguaiq

Cual

ngcuai

cuai

uai

ua

ua

ua

ua

uai

uaiq

ual

cuai

nguaiq

cual

BAI 96

1. Thâi atŕng chŕq ngcuai tapun PARNAI SACÂM MUOI,
Phân 3. Chŕq tiaq: paloâng, ngua.

2. Thâi cayoah chŕq ngcuai tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

Phân 2

Phân 3-a

Phân 3-b

ngcuai

cuai

cua

ua

ua

ua

cua

ngua

cua

cuai

nguaiq

cual

Cuai

Nguaiq

Cual

cuai

nguaiq

cual

Cuai

Nguaiq

Cual

3. Thâi cayoah chŕq ngcuai, táq béq ên tapun PARNAI
SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 4
ngcuai	ua ua ua	cuai nguaiq cual
cuai	uai uaiq ual	cui nguig cul
uai	cuai nguaiq cual	cai ngaq cai
ua		coai ngoaiq coal

Phân 5 (Chôi chĩc rana cuti tâng pian.)

- ngcuai (Pổq ngcuai.)
- nguaiq (Nguaiq đốq.)
- tacual (tapul tacual)
- rangoaiq (Con ki rangoaiq lủq, rien chái lủq.)
- tủh coat (Sanua bủn sa-ủi ramủh tủh coat lủq.)
- sanua (Hái pổq sanua toáp.)
- takêh (tacual takêh)
- đốq (Con đốq ẽ cha đối đĩp.)
- adốh (Adốh ản toáp.)
- paloâng (Paloâng cheq mia.)

4. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

- Carnẽn doc bủm.
- Parnai chim carnẽn nneq:
 - Pổ lẻq aỉoỉ Son pổq?
 - Ntrổu aỉoỉ hủm?
 - Ntrổu aỉoỉ chống?
 - Ntrổu aỉoỉ táq ntống parnỏi?

c. Carnẽn chuaq rana cakêh nneq:

- "Voai, ngcuai, (2) Moâm ki
- (3) Pổq ngcuai hỏ. (4) ngkẻq lakeh."
- (5) pổq pổ đống (6) nhêng chu nâi
- (7) pái pổn lam (8) nhêng chu ki
- (9) ốc tacáih (10) đũng Son chu.

d. Carnẽn doc nsũar puai thâi.

e. Carnẽn doc cuaq pủn nsũar.

5. Thâi yỗn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chĩc tẻ mút: Sanua ayoaq chỏh sapua.

7. Thâi yỗn carnẽn rien loah chĩc ốc ua, sỏng rana nneq:

ua ua ua ua ua

8. Yỗn carnẽn chĩc sỏng rana chũq ngcuai nneq:

ngcuai ngcuai ngcuai

9. Yỗn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Ayoaq pổq ngcuai lủq. Cỏp thâi nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choáiq aỉoỉ:

Ayoaq pổq ngcuai lủq.

Thâi luloah nhêng níc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chỏ, moâm bai 96.

Châu Põq Põ Vil Tadốq

Hỏi rai châu Ayoaq Takéng pốq põ vil Tadốq. Châu hữm sapua tâng đống yóu sa-ũi lứq. Châu ốt tâng nchốh cheq ngoah toong đống án ki. Châu pai : « Têq cúq chồn tỡ, câi ? »

Án ki pai : « Ntróu a-ẽm yoc ẽ bữn ? »

Châu ta-õi : « Ớq, cúq a-ẽm yoc ẽ nhêng. Cúq sâng nau pai tâng đống ai bữn sê, bữn tâu báii, ai táq tẽ tangái mahái. »

Án ki pai : « A-ẽm yoc ẽ chồn sanua toáp ? »

Châu pai : « Voai, đốq ngkếq. »
Chơ Châu pốq loiq pỡ đốq.

Án hữm mpiq án chu tẽ sarái. án atống cớp mpiq, án pai : « Mpiq cúq hữm a-ẽm bữn au tamái. Án toâq pỡ nãi, án bữn au o lứq. »

Mpiq pai cớp con án : « Nốq con tỡ catoâng yõn yóu loiq voai hỡ ? »

BAI 97

1. Thái atống chũq tẽ tangái mahái tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PỖN, nneq:

Phân 1: Ai táq tẽ tangái mahái.

tẽ tangái mahái

Li pốq tẽ tangái mahái.

Phân 2: Con loiq tẽ tarúp.

Cúq pốq tẽ tangái mahái.

Nac pốq tẽ tarúp mahái.

2. Thái atống chũq đốq ngkếq tâng rana tâng pian:

Phân 1: Voai, đốq ngkếq hái nhêng.

đốq ngkếq

Mahõi, đốq ngkếq cúq pốq.

Phân 2: Đốq tabũ parnỏ ai toâq.

Đốq ngkếq mpoaq chu.

Đốq tarúp hái pốq.

3. Carnĕn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnĕn doc bũm.

b. Parnai chim carnĕn nneq:

(1) Hõĩ léq châu Ayoaq Takéng pỏq pỏ viĩ

Tadóq?

(2) Ntrớu Châu táq ntổng cỏp án ki?

c. Carnĕn chuaq rana cakéh nneq:

(1) tâng dóng yỏu

(2) Hõĩ rũi

(3) tâng nchỏh cheq ngoah toong

(4) "Têq cúq chỏn tở, câi?!"

(5) yoc ẽ bũn?!"

(6) yoc ẽ nhêng.

(7) tâng dóng ai

(8) ỏt tâng nchỏh

(9) táq tẽ tangái mahái."

(10) yoc ẽ chỏn sanua toáp?!"

(11) chu tẽ sarái,

(12) atổng cỏp mpiq,

(13) "Nỏq

d. Carnĕn doc nsũar parnỏi puai thũi.

4. Thũi yỏn carnĕn rũi mahỏi.

5. Thũi doc, yỏn carnĕn chĩc tẽ mút tapun PARNAI

SACÂM TAPỎÁT nneq: Ayoaq pỏq ngcuai lủq.

6. Thũi pai: "Tangái nũi hái rien loah chĩc ỏc ỏỏ

ẽr." Chỏ yỏn carnĕn chĩc sỏng rana ỏc ki nneq:

ỏỏ ỏỏ ỏỏ ỏỏ ỏỏ ỏỏ

7. Thũi yỏn carnĕn chĩc sỏng rana chũq loỏh nneq:

loỏh loỏh loỏh

8. Yỏn carnĕn chĩc sỏng rana nneq: Tacual lám
ntroỏq loỏh tẽ nchỏh.

Tacual lám ntroỏq

loỏh tẽ nchỏh.

Cỏp thũi nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm
tâng pian nhuang carnĕn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi.
Cỏp thũi luloah nhêng nĩc, chuai carnĕn chĩc
piẻiq.

Chỏ, moâm bai 97.

abrĩt
Abrĩt

Héq õi bán ntroõq cheq laiq.
Héq hũm carlóq abrĩt mpúng dĩ
laiq. Ngkĩq héq píq abrĩt ki. Héq
bũn sa-ũi abrĩt tâng laiq. Héq bõh
abrĩt, chơ héq õi cha abrĩt ki.

abrĩt	ĩt	áh	éh	ũ
brĩt	brĩt	bráh	bréh	brũ
ĩt	Brĩt	Bráh	Bréh	Brũ

- Thài sadoi rup, pai: "Nài la rup abrĩt. Anhia pai abrĩt." Chơ atõng chũq abrĩt tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: tacual, rangoaiq.
- Thài cayoah chũq abrĩt tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
abrĩt	ĩt áh éh ũ	brĩt	Brĩt
brĩt	brĩt bráh bréh brũ	bráh	Bráh
ĩt	Brĩt Bráh Bréh Bru	bréh	Bréh

Phân 4

brĩt	bráh	bréh	brũ
rĩt	ráh	réh	rũ
trĩt	tráh	tréh	trũ

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- bráh (Táq adéh nài bráh lủq.)
- sabréh (Dõĩ án ki sabréh.)
- brũ (Cuai Brũ)
- tráh (poang tráh)
- nỏq (Nỏq mới táq ngkĩq?)
- tacual (tapui tacual)
- sẽ (Mỏi dáng dũng sẽ tở?)
- chõm (Chõm pâr.)
- lakéh (Lakéh lủq héq táq tangái nài.)
- ngcuai (Con pỏq ngcuai lủq.)

- Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:
 - Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

- (1) Pở léq alỏi bán ntroỏq?
- (2) Ntrầu alỏi hũm?
- (3) Ntrầu alỏi táq cốp abrit?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

- (1) mpúng dĩ laiq.
- (2) tâng laiq.
- (3) cheq laiq.
- (4) Hẻq đi bán ntroỏq
- (5) hẻq đi cha abrit ki.
- (6) Hẻq hũm carlỏq abrit
- (7) Ngkẻq hẻq pẻq abrit ki.
- (8) Hẻq bũn sa-ủi abrit
- (9) Hẻq bỏh abrit,

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar nneq:

- (1) abrit, brit, ỉt, ỉt, brit, abrit.
- (2) ỉt, brit, Brit, áh, bráh, Bráh, ẻh, brẻh, Brẻh, ử, brử, Brử.
- (3) ỉt, áh, ẻh, ử, brit, bráh, brẻh, brử, Brit, Bráh, Brẻh, Brử.

4. Thài yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Thài doc, yỏn carnẽn chẻc tẻ mũt tapun PARNAI SACẢM TAPỎẮT nneq: Tacual lám ntroỏq loỏh tẻ nchỏh.

6. Thài pai: "Tangái nài hải rien chẻc bar ỏc br parnỏi, táq sântỏiq bũn tâng chửq abrit cốp Brử cốp bráh cốp sa-ủi ẻn hỏ. Anhia pai: abrit,

Brử, bráh." Chỏ thài yỏn carnẽn ch. ỏc br nneq:

br br br br br br

7. Yỏn carnẽn chẻc sỏng rana chửq abrit nneq:

abrit abrit abrit

8. Yỏn carnẽn chẻc sỏng rana nneq: Vil Brẻh bũn sa-ủi abrit. Cốp thài nhẻng samoát, chẻc samoát rana sacảm tâng pian nhửang carnẽn chẻc tâng pỏ chỏaiq alỏi:

Vil Brẻh bũn sa-ủi

abrit.

9. Thài lủoah nhẻng nẻc, chuai carnẽn chẻc pẻiẻq.

Chỏ, moảm bai 98.

Con Ớt Nđóng

Con dững mpiq pǝq chǝh poong ngō tâng laiq. Mpiq pai : « Voai hǝ. Dǝq toāq nheq tapul náq yóu hái, mahǝi voai ki hái pǝq. »

Con án pai loah : « Hái pǝq sanua, mpiq. »

Mpiq pai : « Cúq tǝ ẽq mǝ amǝq nái. Cúq yǝn án Ớt nđóng. Tǝ bǝn túh coat ntrǝu, ma án tǝ tēq. Án yoc ẽ pǝq, ma tẽ adóh bǝn yóu pǝq píq carlóq abrít tâng laiq. Ki, mǝ án tǝ bǝn pǝq. »

Cóp mpiq pai : « Con nhēng chu ki. Ntrǝn dǝng anhi o lúq. Con Ớt nđóng nơ ? Ngkék héq dững achu sa-ũi ntrēh tẽ ki yǝn con cha. »

Con pai : « Pǝq ntǝq léq dǝq bǝn, mpiq ? »

Mpiq pai : « Pǝ laiq hái sa-ũi lúq. » Ngkík con mbǝiq cacháng loah, hoiq-hoiq.

Con pai : « Mpiq yǝn cúq cha chim ntrēh tẽ laiq. »

BAI 99

1. Thāi atǝng chǝq ntǝq léq tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PǝN nneq:
 - Phân 1: Ntǝq léq mới hǝm cula?
 - Ntǝq léq
 - Ntǝq léq ai chǝh dǝng?
 - Phân 2: Pǝ léq mới pǝq?
 - Ntǝq ki cúq hǝm cula.
 - Ntǝq léq mới táq sarái?
2. Thāi atǝng chǝq tiaq tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5. (Chǝi chĩc rana cuti tâng pian.)
 - a. nǝq (Nǝq mới táq ngkík?)
 - b. sẽ (Mới dáng dững sẽ tǝ?)
 - c. tacual (tapul tacual)
 - d. takêh (tacual takêh)
 - e. tapoât (sǝng tapoât)

- g. tanoâp (Poâiq aluang, táq tanoâp.)
 h. nheq tũh (Yõn nheq tũh carnẽn rien doc.)
 i. nchõh (Nchõh đồng án bráh lủq.)
 k. samũ (Chuaq samũ.)
 l. tổ bũn ntrầu

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Ntrầu con yoc ẽ táq?

(2) Ntrầu mpiq ẽ bũn con táq?

(3) Ntrầu mpiq pai án dũng yõn con?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) pỏq chỏ poong ngô

(2) pỏq piq carlỏq abrít

(3) Pỏq ntỏq léq đỏq bũn

(4) Đỏq toâq nheq tapul náq yỏu hái

(5) ma tẽ adỏh

(6) Ntrỏn đồng anhi

(7) tổ ẽq mỏ

(8) tổ bũn pỏq."

(9) tổ bũn túh coat ntrầu

(10) "Voai hỏ.

(11) mahỏi voai ki

(12) mbỏiq cachang loah,

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thâi.

4. Thâi yõn carnẽn rlu mahỏi.

5. Thâi doc, yõn carnẽn chĩc tẽ mút tapun PARNAI
 SACÂM TAPOÁT nneq: Vil Brẻh bũn sa-ủi abrít.

6. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien loah chĩc ỏc br
 parnỏi." Chỏ yõn carnẽn chĩc sông rana ỏc br
 parnỏi nneq:

br br br br

7. Yõn carnẽn chĩc sông rana chũq bráh nneq:

bráh bráh bráh

8. Yõn carnẽn chĩc sông rana nneq: Ntỏq léq nau
 hũm abrít? Cỏp thâi nhẻng samoât, chĩc samoât
 rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ
 choâiq alỏi:

Ntỏq léq nau hũm abrít?

9. Thâi luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc piẻiq.

Chỏ, moâm bai 99.

==

Cruang Ayoaq

Tê hõr rai ayoaq héq õt tâng cruang canóh. Héq sâng ayoaq táq ntõng tê cruang án bũi lúq.

Cruang ayoaq héq .la-a lúq. Cruang ayoaq héq bũn sa-ũi ntroõq cóp sa-ũi lai q sapua cóp sa-ũi lai q cutau hõ. Cóp saro tâng cruang ki o lúq.

Héq sâng ayoaq táq ntõng ngkiq, héq yoc ẽ põq toâp põ cruang ki. Nara héq põq põ ki.

cruang	ua	a	ơ
crua	crua	cra	cro
	cruang	crang	crong
	Cruang	Crang	Crong

BAI 100

1. Thái atõng chũq cruang tâng pian tapun PARNAI SACÂM MUOI, Phân 3. Chũq tiaq: samũ, nõq.

2. Thái cayoah chũq cruang tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
cruang	ua a ơ	cruang	Cruang
crua	crua cra crơ	crang	Crang
ua	cruang crang crong	crong	Crong
	Cruang Crang Crong		

Phân 4

cruang	crang	crong
ruang	rang	rong
bruang	brang	brong
truang	trang	trong

Phân 5 (Chõr chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. crang (Mõi crang tanũi đồng cũq nõ?)
- b. crong (Án ki bũn sa-ũi crong.)
- c. brang (põng brang)
- d. ntruang (Ntruang ai cuti lúq.)
- e. cantrang (Cantrang án ki cuti o lúq.)
- g. abrit (Mõi cha abrit tõ?)
- h. nguaiq (nguaiq đõq)
- i. toõng (toõng yiang sâuq)
- k. loõh (Con loõh tê đồng.)
- l. cutooq (Savẽng cutooq crong.)

Thài sanhũ nic, aléq thài chĩc chũq ntrõu tâng pian yõn carnẽn nhẽng, thài nhẽng samoat, chĩc samoat.

3. Thái atõng chũq põq toâp tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÕN, khiẽc 12, nneq:

Phân 1: Hái põq toâp nõ?

põq toâp

toâp

Lat põq toâp ma tở bũn?

Phân 2: Nac põq sanua ma tở bũn?

Ai toâq toâp tở?

Mpiq põq toâp pở đồng tở?

Õi táq toâp tở?

4. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

a. Carnẽn doc bũn.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Tẽ hõi rai ayoaq õt pở léq?

(2) Ntrõu ayoaq pai tẽ cruang án?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) sa-ũi ntroõq

(2) sa-ũi lai q sapua

(3) sa-ũi lai q cutau hõ.

(4) cruang ayoaq héq

(5) õt tâng cruang canõh.

(6) tẽ cruang án,

(7) tâng cruang ki

(8) pở crang ki.

(9) Tẽ hõi rai

(10) Nara

(11) táq ntõng tẽ cruang an

(12) táq ntõng ngíq,

(13) yoc ẽ põq toâp

d. Carnẽn doc nsũar parndi puai thái.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar.

5. Thái yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Carnẽn chĩc tẽ mút: Ntõq léq nau hũm abrit?

7. Thái pai: "Tangai nai hái rien chĩc bar ỏc cr parndi. Santoiq ki bũn tâng chũq cruang cỏp crõng cỏp crang cỏp crai cỏp sa-ũi ẽn hõ. Anhia pai: cruang, crõng, crang, crai." Chỏ yõn alõi chĩc sõng rana ỏc cr parndi nneq:

cr cr cr cr cr

8. Yõn carnẽn chĩc sõng rana chũq cruang nneq:

cruang cruang cruang

9. Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: Cruang ayoaq bũn sa-ũi crõng.

Cruang ayoaq bũn sa-ũi

crõng.

Thái luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chỏ, moâm bai 100.

Son Táq Ntǝng Cóp Anhi

Châu Ayoaq Son pǝq béq pǝ vil Bréh tabũ hái. Poang tarup Son tamǝ. Chơ Son pǝq chu ntǝq canóh. Ngkíq Son ramóh anhi án, Mpoaq Ayooq. Son pai : « Bán tê, anhi. »

Anhi pai : « Ơq, bán, sa-ǝn. »

« Pǝ léq anhi pǝq sanua ? »

Anhi pai : « Ơq, cứq pǝq ỉt pái ntreh tanoáp pǝng dóng. Mahǝi chơ cứq chu loah. »

Son pai : « Voai, cứq táq ntǝng tẽ parnai láu mpáu, yǝn anhi dáng tê. »

Anhi pai : « Ơq, ntróu ramon sanhũ, ramon pai toáp. »

Son pai : « Cứq láu mpáu ốt sẽ tâu báí. Chơ tâu báí sarúh 37

sẽng pǝ cruang la-a lúq. Cóp cứq láu mpáu cứq hũm sǝng náq alói ki chóq satong tâng tangan. Chơ alói pǝq chóh chim. »

Anhi pai : « Rangoiq lúq mới sanhũ nheq parnai láu mpáu. »

Son pai : « Léq con anhi ? »

« Ồ, cứq yǝn án ốt ndǝng. »

Cho anhi pai : « Chơ, cứq chu nơ ? »

Son pai : « Chu bán nơ, anhi. »

BAI 101

1. Thài atǝng chũq sanua tâng rana tâng pian tapun PARNAI SACÂM PǝN. Rana chĩc tâng pian nneq:

Phân 1: Pǝ léq anhi pǝq sanua?

sanua

Mpiq pai án pǝq sanua toáp.

Phân 2: Ramon yoc ẽ pǝq sanua ma tǝ bũn?

Mpoaq yoc ẽ pǝq toáp.

Mpiq pai án pǝq poang tarup.

Án ki yoc ẽ pǝq sanua toáp.

Sanua hái rien parnai Bru.

Parnǝ hái pǝq pǝ dóng.

2. Thái atõng chũq tiaq tapun PARNAI SACÂM PÁI,
Phân 5. (Chõĩ chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. bráh (Táq adéh ki bráh lúq.)
- b. Brũ (Án ki cũa Brũ.)
- c. tráh (poang tráh)
- d. crang (Ai crang tanũl.)
- e. crõng (Ai bũn sa-ũĩ crõng.)
- g. brang (põng brang)
- h. ntruang (Ntruang ai cuti lúq.)
- i. cantrang (Ai táq cantrang cuti lúq.)
- k. ngcuai (Põq ngcuai.)
- l. nguaiq (nguaiq dõq)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÕNG nneq:

- a. Carnẽn doc bũm.
- b. Parnai chim carnẽn nneq:
 - (1) Nau béq pũ vil Bréh? (2) Son ramõh nau?
 - (3) Hõĩ lèq Son tamõ?
 - (4) Ntrõu Son cõp anhi táq ntõng?
- c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
 - (1) "Bán tê, anhi." (8) tabũ hái
 - (2) pũq chu ntõq canõh (9) Poang tarũp
 - (3) pũq ít pai ntreh tanoáp (10) sanua
 - (4) pũq chõh chim." (11) Mahõĩ chõ
 - (5) yõn án õt nõng." (12) "Voai,
 - (6) pũng dõng. (13) pai toáp."
 - (7) sõng náq alõĩ ki (14) "Chõ, cúq
chu nõ?"

d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thài.

4. Thái yõn carnẽn rlu mahõĩ.

5. Carnẽn chĩc tê mũt: Cruang ayoaq bũn sa-ũĩ crõng.

6. Thái pai: "Tangái nãi hái rien loah chĩc bar ỏc
ng parnõi. Bũn santõiq ki tâng sa-ũĩ lúq chũq
Brũ hái." Chõ yõn alõĩ chĩc sõng rana ỏc ng:

ng ng ng ng ng ng

7. Yõn carnẽn chĩc sõng rana chũq nguaiq nneq:

nguaiq nguaiq nguaiq

8. Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: Ramon sũq
nguaiq dõq. Cõp thài nhẽng samoât, chĩc samoât
rana sacâm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pũ
choaiq alõĩ:

Ramon sũq nguaiq dõq.

Thài luloah nhẽng nĩc, chuaĩ carnẽn chĩc piẽiq.

Chõ, moãm bai 101.

aruih
Aruih

Tâng cruang hếq bũn sa-ũi aruih.
Tangái mahái hếq ỡi bán ntroỏq
achuaih hếq cheq vil Bréh. Hếq píq
níc abrít, tỡ bũn nhêng chu ntroỏq.
Ngkíq ntroỏq achuaih hếq lúh tâng
aruih. Án bếq nhựp nỡm aluang.

Toâq tabũ hếq mut tâng aruih
chuaq loah ntroỏq. Hếq ramóh án
bếq nhựp nỡm aluang. Chơ hếq
téc ntroỏq achu pỡ dớng, toâq pỡ
dớng sadâu lúq.

aruih	ư	ua	ô	oa
ruih	ưih	uaih	ôih	oaih
uih	ruih	chuaih	lôih	loaih
ư	Ruih	Chuaih	Lôih	Loaih

BAI 102

1. Thâi sadoi rup, pai: "Nâi la rup arũih. Pai
arũih." Chỗ ở đổng chữ arũih tapun PARNAI
SACÂM MUOI. Chũq tiaq: ntruang, crang.

2. Thâi cayoah chũq arũih tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

arũih	ư	ua	ô	oa	rũih	Rũih
rũih	ưih	uaih	ôih	oaih	chuaih	Chuaih
đih	rũih	chuaih	lôih	loaih	loih	Loih
ư	Rũih	Chuaih	Lôih	Loaih	loaih	Loaih

Phân 3-a Phân 3-b

Phân 4

rũih	chuaih	lôih	loaih
rũiq	chuaiq	lôiq	loaiq
rủp	chuap	lôp	loap
rủl	chual	lôl	loal

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- achuaih (Ki achuaih Son.)
- raloaih (Pai raloaih.)
- lôih (tỡ bũn lôih ntrũu.)

- d. tráh (poang tráh)
- e. bráh (Táq adeh bráh lúq.)
- g. cróng (Sa-ũi cróng tâng dồng ki.)
- h. crang (Ai crang tanul.)
- i. moâm ki (Moâm ki hái pỏq.)
- k. lakéh (Lakéh lúq ai táq.)
- l. takêh (tacual takêh)

3. Thâi atổng chũq nhúp tapun PARNAI SACÂM PỔN nneq:

Phân 1: Hêq lỏiq nhúp nỏm aluang.
nhúp

Alỏi bẻq nhúp nỏm aluang.

Phân 2: Hêq lỏiq cheq nỏm aluang.

Con lỏiq nhúp nỏm aluang.

Alỏi bẻq cheq nỏm aluang.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Hỏi léq nau bán ntroỏq achuaih?

(2) Ntrớu alỏi táq?

(3) Ntrớu ntroỏq táq?

(4) Hỏi léq alỏi chuaq ramỏh ntroỏq?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) Tâng cruang hêq (2) tâng arủih (2 ntỏq)

(3) Tangái mahái (4) Toâq tabũ (5) Chỏ

(6) ntroỏq achuaih hêq (2 ntỏq) (7) hêq ỏi

(8) cheq vil Bréh. (9) bẻq nhúp nỏm aluang.

(10) lủh tâng arủih. (11) píq níc abrít,

(12) tổ bũn nhêng chu ntroỏq.

(13) tẻc ntroỏq achu pỏ dồng,

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thâi.

e. Carnẽn doc cuaq pỏn nsuar.

5. Thâi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chĩc tẻ mút: Ramon sẻq nguaiq dỏq.

7. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc bar ỏc i parnỏi. Bũn santoiq ki tâng chũq achuaih cỏp lỏih cỏp raloaih cỏp arủih, cỏp sa-ũi ẻn hỏ.

Anhia pai: achuaih, lỏih, raloaih, arủih." Chỏ yỏn alỏi chĩc sỏng rana bar ỏc ki parnỏi nneq:

ih ih ih ih ih ih ih ih ih

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq achuaih nneq:

achuaih achuaih achuaih

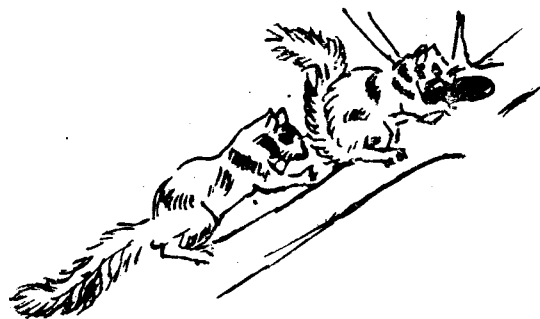
9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Achuaih mut arủih.

Achuaih mut arủih.

Thâi nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi.

Cỏp thâi luloah nhêng níc, chuai carnẽn chĩc o.

Chỏ, moâm bai 102.

proc
Proc

Ayoaq Takéng pǝq chuaq pái ntreh aluang pǝ aruih. Ayoaq hũm pǝn lám cunái proc cusáu púng ǝt tooq nhup prul. Cunái ki ngcǝh ayoaq. Cunái proc ki lúh chǝn tǝng taroong.

Chơ ayoaq chu pǝ dǝng, ayoaq atǝng achuaih : « Tangái parnǝ achuaih dũng yǝu canǝh pǝq ỉt proc tǝ taroong aluang ki. »

Achuaih pai : « Ki, hǝq pǝq ỉt sanua toáp. »

Ayoaq pai : « Chǝi sanua. Sadáu chơ. Tangái parnǝ voai pǝq ỉt. »

Chơ achuaih cacháng hoo-hoo:
« Lúq, cǝi ayoaq ơi. »

proc	o	a	ê	u
pro	pro	pra	prê	pru
o	proc	prang	prêng	prul
	Proc	Prang	Prêng	Prul

BAI 103

- Thâi sadoi rup, pai: "Nâi la rup cunái proc. Pai proc." Chơ atǝng proc. Chũq tiaq: moâm, tráh.
- Thâi cayoah chũq proc tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
proc	o a ê u	proc	Proc
pro	pro pra prê pru	prang	Prang
o	proc prang prêng prul	prêng	Prêng
	Proc Prang Prêng Prul	prul	Prul

Phân 4

proc	prang	prêng	prul
roc	rang	rêng	rul
broc	brang	brêng	brul
troc	trang	trêng	trul

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. brang (pông brang)
 - b. cantrang (Ai táq cantrang cuti lủq.)
 - c. trêng (Trêng sa-ủi lủq tâng paloông tangái nãi.)
 - d. prang (Prang mới toâr cuti tở?)
 - e. prul (Proc tooq nhủp prul.)
 - g. prêng (Prêng tâng paloông o lủq.)
 - h. lôih (Tở bủn lôih ntrủu.)
 - i. raloaih (Pai raloaih.)
 - k. tếc (Tếc ntrủoỏq chu pở đổng.)
 - l. cruang (Cruang Brủ yỏng tễ cruang Lao tở?)
3. Thái atởng chủq cacháng hoo-hoo tâng pian nneq:

Phân 1: Achuaih cacháng hoo-hoo.
cacháng hoo-hoo
hoo-hoo

Alỏi ai cacháng hoo-hoo.

Phân 2: Amỏq ki cacháng hỏiq-hỏiq.
Mpoaq cacháng hoo-hoo.
Ủi cacháng hỏiq-hỏiq.

4. Carnẽn doc nsủar tapun PARNAI SACÂM SỎNG nneq:
- a. Carnẽn doc bủm.
 - b. Parnai chim carnẽn nneq:
 - (1) Nau chuaq ntreh aluang?
 - (2) Ntrủu Ayoaq Takẻng hủm tâng arủih?
 - (3) Ntrủu Achuaih ayoaq pai?
 - c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:
 - (1) pỏn lám cunái proc (2) pái ntreh aluang
 - (3) "Chỗi sanua. Sadầu chở. (4) sanua toáp."
 - (5) cacháng hoo-hoo: (6) Tangái parnở

d. Carnẽn doc nsủar parnở pui thái.

e. Carnẽn doc cuaq pủn nsủar.

5. Thái yỏn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chĩc tễ mút: Achuaih hẻq mut arủih.

7. Thái pai: "Tangái nãi hái rien chĩc bar ỏc pr parnở. Bủn santỏiq ki tâng chủq proc cỏp prul cỏp prêng cỏp sa-ủi ẻn hỏ. Pai: proc, prul, prêng." Chở thái yỏn carnẽn chĩc sỏng rana pr:

pr pr pr pr pr pr pr

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chủq proc nneq:

proc proc proc

9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Cunái proc púng cusáu tâng arủih:

Cunái proc púng cusáu

tâng arủih.

Thái luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc piẻiq.

Chở, môâm bai 103.

hor
Hor

Achuaih Son p̄oq chuaq crái. Án bũn crái sa-ũi lúq. Án hor crái, achu chu dõng. Châu án pai : « Achuaih oi, tẽ léq achuaih hor crái nâi ? »

Achuaih Son aĩõng châu : « Cúq hor tẽ vil Bréh. »

Châu án pai : « Cúq p̄oq hor tê cóp achuaih, têq tã ? »

Achuaih pai : « Têq. » Chơ alói p̄oq toáp p̄õ vil Bréh. Alói mut tâng aruih, p̄oq nhup prul.

43

Alói hũm cunái proc lúh tẽ prul ki. Châu Achuaih Son ngóh lúq. Án dũng achuaih, án lúh. Achuaih cacháng hoo-hoo. Achuaih pai : « Chõi ngóh mỗ. Tã bũn ntróu. Nara hái ĩt cha cunái proc ki. »

Châu sâng achuaih án pai ngiáq, án tã bũn ngóh noâng. Án sâng bũi lúq, án cacháng.

hor	o	a	ũ	oâ
or	or	ar	ũr	oâr
o	hor	bar	yũr	toâr
	Hor	Bar	Yũr	Toâr

BAI 104

- Thâi pai: "Nâi la rup nau hor crái. Pai hor. Chõ atõng hor. Chũq tiaq: prêng, raloaih."
- Thâi cayoah hor nneq:

	Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
hor	o	a	ũ	oâ
or	or	ar	ũr	oâr
o	hor	bar	yũr	toâr
	Hor	Bar	Yũr	Toâr

Phân 4

hor	bar	yũr	toâr
hom	bam	yũm	toâm
hoiq	baiq	yũiq	toâiq
hop	bap	yũp	toâp

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

- bar (bar làm alic)
 - yũr (mut đõq, cõt yũr)
 - toâr (Ntroõq ki toâr lũq.)
 - cusáu (cunái proc cusáu púng)
 - sadâu (cu rengái sadâu)
 - prêng (Prêng tâng paloâng o lũq.)
 - prang (Prang mới toâr cuti tở?)
 - trêng (Trêng sa-ũi lũq tâng paloâng.)
 - raloaih (Pai raloaih.)
 - ntruang (Ai táq ntruang cuti lũq.)
3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:
- Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn nneq:
 - Nau pỏq chuaq crái?
 - Achuaih ramóh crái tở?
 - Nỏq châu ngcỏh?
 - Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:
 - pỏq chuaq crái. (2) pỏq hor tê
 - pỏq toâp pỏ vil Brẻh. (4) pỏq nhũp prul.
 - bũn crái sa-ũi lũq. (6) Án hor crái,
 - tẻ lẻq achuaih hor crái nái?
 - hor tẻ vil Brẻh." (9) "Chỗi ngcỏh mỏ.
 - tỏ bũn ngcỏh noâng. (11) Tỏ bũn ntrủu.

d. Carnẽn doc nsũar parnỏi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar.

- Thài yỗn carnẽn rlu mahỏi.
- Carnẽn chĩc tẻ mút: Cunái proc púng cusáu tâng arđih.
- Thài pai: "Tangái nái hái tỏ bũn rien ỏc tamái. Cũq yỗn anhia chĩc sỏng rana chũq hor tâng pỏ choâiq anhia nneq:"

hor hor hor hor hor

- Yỗn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Parnỏ achuaih pỏq hor crái.

Parnỏ achuaih pỏq

hor crái.

Thài nhẻng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choâiq alỏi. Cỏp thài luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc o.

Chỏ, môam bai 104.

Achuaih Son Ramóh Proc

Achuaih Son pǝq ɿt crái tâng aruih. Achuaih ramóh crái nhup prul. Ngkíq achuaih ɿt crái ki. Chơ achuaih nhêng chu nǝm aluang toâr ki. Achuaih hǝm pái lám cunái proc cusáu púng ốt tâng taroong aluang toâr ki.

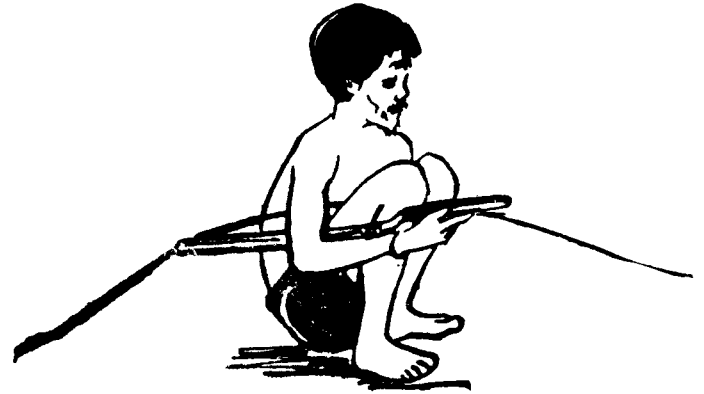
Chơ achuaih hor crái, chu pǝ dóng. Achuaih atǝng yóu canóh, achuaih pai : « Mahǝi hái pǝq ɿt cunái proc pǝ aluang toâr ki. »

Yóu pai : « Mǝ têq sadâu chơ. »

Achuaih pai loah . « Têq hái pǝq sanua toáp. »

Yóu achuaih cacháng hoo-hoo:
« Tǝ têq mǝ, ai achuaih ơi. »

Achuaih pai : « Lúq, hái tǝ têq pǝq ɿt sanua toáp. Lúq sadâu câi a-ẽm. » Chơ achuaih táq crái.

BAI 105

1. Atǝng chũq tǝ têq mǝ tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Nac pai: "Tǝ têq mǝ."

Tǝ têq mǝ

Son pai: "Tǝ têq mǝ, câi yóu."

Phân 2: Mpiq pai: "Têq con pǝq."

Chai pai: "Tǝ têq mới táq ngkíq."

Mpoaq pai: "Tǝ têq mǝ, con đi."

2. Atǝng chũq câi tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Yóu pai: "Lúq sadâu chǝ, câi a-ẽm."

câi a-ẽm

câi

Nac pai: "Tǝ bǝn ntrǝu, câi yóu."

Hái pǝq tarúp parnǝ, nǝ câi tǝh?

3. Thái atổng chủq tiaq tâng pian tapun PARNAI SACÂM PÁI, Phân 5, nneq: Chối chĩc rana cuti tâng pian.
- yũr (mut đởq cởt yũr)
 - bar (bar lám alic)
 - prang (Prang mới toâr cuti tở?)
 - trêng (Trêng sa-ũi tâng paloâng tangai nâi)
 - prêng (0 lủq prêng tâng paloâng.)
 - tráh (poang tráh)
 - bráh (Táq adéh bráh lủq.)
 - cantrang (Ai táq cantrang cuti lủq.)
 - brang (pông brang)
 - crông (Cũai ki bũn sa-ũi crông.)
4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:
- Carnẽn doc bũm.
 - Parnai chim carnẽn nneq:
 - Pở lẻq achuaih Son ramóh crái?
 - Ntróu achuaih ramóh tâng arũih?
 - Ntróu achuaih táq ntổng cớp yỏu?
 - Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:
 - pỏq ỉt crái (2) pỏq ỉt cunái proc
 - tở têq pỏq ỉt sanua toáp. (4) nhủp prul
 - nhêng chu nỏm aluang toâr ki.
 - pái lám cunái proc cusáu púng
 - Lủq sadâu câi a-ẽm."
 - ổt tâng taroong (9) yỏu canỏh
 - "Tở têq mỏ, (11) ramóh crái
 - pai loah: (13) chu pỏ đổng
 - Yỏu pai: (15) Ngkỉq (16) chỏ
 - Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thâi.

5. Thái yỏn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chĩc tẻ mút: Parnỏ achuaih hor crái.

7. Thái pai: "Tangai nâi hái tở bũn rien chĩc ỏc tamái. Củq yỏn anhia chĩc sỏng rana chủq mỏ nneq:"

mỏ mỏ mỏ mỏ mỏ

8. Cớp yỏn alỏi chĩc sỏng rana chủq Tở nneq:

Tở Tở Tở Tở Tở

9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Mpoaq pai: "Tở bũn mỏ, con đi." Cớp thâi nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian. Cớp chĩc bar ỏc tangút ntun chủq pai cớp chĩc ỏc tacáih nhuang chủq Tở cớp parsỏt rana. Cớp chĩc ỏc rlu ntun chủq mỏ. Chỏ nhêng samoât, chĩc samoât nneq:

Mpoaq pai: "Tở bũn

mỏ, con đi."

Thâi luloah nhêng níc, chuai carnẽn chĩc pẻiq.

Chỏ, môam bai 105.

tariac
Tariac

Achuaih Ayooq pōq chuaq
tariac án pō vil Bréh. Achuaih
Ayooq toâq toâp pō vil Bréh. Án
pai : « Nau hũm tapul lám tariac
tẽ cruang canõh mut tâng vil nãi
tõ cãi ? »

Mpoaq Takéng ta-õi : « Oq,
cúq õt nõng bũ hái. Cúq hũm
tapul lám tariac toâr lúq, ma
poang tarup nãi, cúq hũm án mut
tâng aruih cheq nõm aluang toâr
ki. »

Achuaih Ayooq cacháng hoo-
hoo. Án pai : « Chơ ỹt pria. Há
pōq sanua toâp. »

Mpoaq Takéng pai : « Mahõ
voai hõ. Tõ bũn túh coat ntróu.
Ngkéq hái pōq. Há nhẽng cunái

proc cusáu púng tooq tâng ta-
roong, nhẽng carlõq abrĩt, cõp há
hor crái hõ. »

tariac	ia	ia	ia	ia
riac	ria	pia	pria	tria
ria	riac	piar	priat	triang
ia	Riac	Piar	Priat	Triang

tariac	ia	ia	ia	ia
riac	iac	iar	iat	iang
iac	riac	piar	priat	triang
ia				

BAI 106

1. Atõng rup cõp chũq tariac. Chũq tiaq: trẽng, yũ.

2. Cayoah chũq tariac tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

	Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
tariac	ia	ia	ia	ia
riac	ria	pia	pria	tria
ria	riac	piar	priat	triang
ia	Riac	Piar	Priat	Triang

	Phân 1	Phân 2
tariac	ia	ia
riac	iac	iar
iac	riac	piar
ia		

Phân 4

riac	piar	priat	triang
ruac	puar	pruat	truang

Phân 5 (Chối chích rana cuti tâng pian.)

- a. piar (piar phum)
 - b. priat (Priat ki ẽm lủq.)
 - c. triang (chỏm triang)
 - d. yur (mut đởq cởt yur)
 - e. ruac (Chối nguaiq đởq ruac.)
 - g. tangai ntria
 - h. ũih pupuar (Mỏi alũt ngkẻq pupuar ũih.)
 - i. nõq (Nỏq mới táq ngkẻq?)
 - k. tacual (tapul tacual)
 - l. moâm ki (Moâm ki chớ hái pỏq.)
3. Atổng chửq tapul lám tâng rana tâng pian nneq:
 Phân 1: Chai bủn tapul lám tariac.
 tapul lám
 tapul
 Mpiq bủn tapul lám mbẻq.
- Phân 2: Mpoaq bủn tapoát lám ntrỏq.
 Achuaih bủn sỏng lám alic.
 Ayoaq bủn pỏn lám tariac.
 Ởi bẻn tacual lám ntruoi.
 Củq bẻn takẻh lám catai.
4. Carnẻn doc nsủar. a. Carnẻn doc bủn.
 b. Parnai chim carnẻn nneq: (1) Pỏ lẻq Achuaih Ayoaq pỏq? (2) Ntrỏu án chuaq? (3) Ntrỏu án táq ntỏng cỏp yỏu?
 c. Carnẻn chuaq rana cakẻh nneq: (1) toỏq toỏp (2) tapul lám tariac (3) tẻ tửe cruang canỏh (4) ma poang tarủp nải (5) bủ hái

- d. Carnẻn doc nsủar parnỏi puai thỏi.
 - e. Carnẻn doc cuaq pỏn nsủar.
5. Thỏi yỏn carnẻn rlu mahỏi.
6. Carnẻn chích tẻ mút: Mpoaq pai: "Tỏ bủn mỏ, con đi."
7. Thỏi pai: "Tangai nải hái rien chích bar ỏc ia parnỏi. Bủn santỏiq ki tâng chửq tariac cỏp priat cỏp triang cỏp piar, cỏp sa-ũi ẻn hỏ. Pai tariac, priat, triang, piar." Chớ yỏn alỏi chích sỏng rana bar ỏc ia parnỏi nneq:

ia ia ia ia ia ia ia ia

8. Yỏn carnẻn chích sỏng rana chửq tariac nneq:
tariac tariac tariac
9. Yỏn carnẻn chích sỏng rana nneq: Tariac cha sapua Ayoaq Bủn.

Tariac cha sapua Ayoaq

Bủn.

Thỏi nhẻng samoỏt, chích samoỏt rana sacỏm tâng pian nhủang carnẻn chích tâng pỏ choỏiq alỏi. Cỏp thỏi luloah nhẻng nẻc, chuai carnẻn chích pẻiẻq.

Chớ, moâm bai 106.

pluang

Pluang

Dống Mpoaq Ayooq o lúq, cóp ngoah toong o lúq tê. Mpoaq Ayooq bũn pái lám tariac toâr lúq. Án atõng con án : « Con oi, tangái parnõ hái põq bán tariac põ vil Bréh nơ. Con sanhữ tở ? »

« Oq, cúq sanhữ. »

« Ntróu con sâng mpoaq atõng ? »

« Mpoaq ón cúq põq bán tariac cóp mpoaq. »

« Cóp tangái parnõ hái ỉt pria. Chơ hái põq ỉt pái ntréh aluang, táq pluang achât hõ. »

Toâq poang tarup alói põq ỉt aluang, táq pluang achât põ aruih. Con hũm cula catoâng tariac tẽ vil canõh. Ngkiaq con Mpoaq Ayooq sâng ngcõh lúq. Án dõq pluang

achât mpúng dĩ rana. Chơ án dũng mpoaq án lúh.

Mpoaq án pai : « Voai, nơ, cúq põq dõq pluang achât mahõi voai. Chơ hái lúh. Mpoaq cóp con carcháng. Alói lúh parnõi.

pluang	ua	ia	a
plua	plua	plia	pla
ua	pluang	pliang	plang
	Pluang	Pliang	Plang

BAI 107

- Thài pai: "Nâi la rup pluang achât. Pai pluang."
Atõng chũq pluang. Chũq tiaq: priat, triang.
- Cayoah chũq pluang tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
pluang	ua	ia	o
plua	plua	plia	plo
ua	pluang	pliang	plong
	Pluang	Pliang	Plong

Phân 4

pluang	pliang	plong
luang	liang	long
cruang	criang	crong
pruang	priang	prang

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. plong (plong sĩaq)
- b. cáh crong (Cha cáh crong nhỏq lúq.)
- c. priang (Mỏi priang mahõi voai, câi tởh.)
- d. brang (pông brang)
- e. tamliang (Tamliang parlông alỏi ki.)
- g. ùih pupuar (Mỏi alút ngkẻq pupuar ùih.)
- h. tangái ntria (Tangái ntria ai pỏq.)
- i. priat (Priat ki ẻm lúq.)
- k. piar (piar phum)
- l. triang (chỏm triang)

3. Carnẻn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

- a. Carnẻn doc bủm.
- b. Parnai chim carnẻn nneq:
 - (1) Nau bủn ngoah toong đổng o lúq?
 - (2) Ntrửu Mpoaq Ayooq táq nẵng cỏp yỏu?
- c. Carnẻn chuaq rana cakẻh nneq:
 - (1) ngoah toong (2) pỏ vii Brẻh nỏ
 - (3) o lúq tẻ (4) Con sanhủ tỏ?
 - (5) pái lám tariac (6) "Ờq, cúq sanhủ."
 - (7) ỏc tacáih (8) pỏq bán tariac
 - (9) toâr lúq (10) tangái parnỏ
- d. Carnẻn doc nsuar parnỏi puai thâi.
- e. Carnẻn doc cuaq pủn nsuar.

4. Thâi yỏn carnẻn rlu mahõi.

5. Thâi doc, yỏn carnẻn chĩc tẻ mút tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT nneq: Tariac cha sapua Ayoaq Bủn.

6. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc bar ỏc pl parnỏi. Bủn santoiq ki tâng chửq pluang cỏp

plong cỏp tamliang cỏp sa-ủi ẻn hỏ. Anhia pai: pluang, tamliang, plong." Chỏ yỏn carnẻn chĩc sỏng rana bar ỏc pl parnỏi nneq:

pl pl pl pl pl pl pl pl

7. Yỏn carnẻn chĩc sỏng rana chửq pluang nneq:

pluang pluang pluang

8. Yỏn carnẻn chĩc sỏng rana nneq: Achuaih táq pluang achât.

Achuaih táq pluang

achât.

Thâi nhẻng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẻn chĩc tâng pỏ choáih alỏi. Cỏp thâi luloah nhẻng nẻc, chuai carnẻn chĩc o.

Chỏ, moâm bai 107.

priel
Priel

Avia Lat yoc ẽ chóch dống
nhup nãm priel. Toâq sadâu avia
béq tâng vil Bréh. Avia Lat táq
ntõng cóp yóu : « Tangái parnõ
cúq yoc pǝq chuaq takêh ntreh
tanoâp, tapoât ntreh crái toâr, cóp
tapul ntreh pluang achât hõ. »

Yóu pai : « Põ léq õi yoc
ẽ chóch dống ? »

« Ôq, cúq pai yoc ẽ chóch
nhup nãm priel ki. »

Yóu pai : « Nhup nãm priel
léq ? »

« Ma nhup nãm priel toâr ki
la, nãm priel mpúng đĩ tâng vil
Tadốq ki. »

Yóu pai : « Ôq, ôq, cúq dáng
chơ. »

Chơ poang tarup avia Lat chu
chu dống.

priel	ie	ie	ie	ie
prie	prie	rie	sie	nhie
ie	priel	rien	siem	nhieih
	Priel	Rien	Siem	Nhieih

priel	ie	ie	ie	ie
iel	iel	ien	iem	ieih
ie	priel	rien	siem	nhieih

BAI 108

1. Atõng rup chũq priel. Chũq tiaq: plong, ùih pupuar.
2. Cayoah chũq priel tapun PARNAL SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
priel	ie ie ie ie	priel	Priel
prie	prie rie sie nhie	rien	Rien
ie	priel rien siem nhieih	siem	Siem
	Priel Rien Siem Nhieih	nhieih	Nhieih

Phân 1	Phân 2	Phân 4
priel	ie ie ie ie	priel rien siem nhieih
iel	iel ien iem ieih	prial ruan suam nhuaih
ie	priel rien siem nhieih	prial rian siam nhiaih

Phân 5 (Chỗ chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. rien (0 lủq carnẽn rien doc.)
- b. ruan (Ỉt ruan, choat sarai.)
- c. siem (Mpiq mpoaq siem con.)
- d. panhieih (panhieih pủng)
- e. pông brang (Ai a-ĩ pông brang.)
- g. tamliang (Tamliang parlông alỏi ki.)
- h. cạh crong (Cha cạh crong nhỏq lủq.)
- i. priang (Mỏi priang mahỏi voai.)
- k. plong (plong sĩaq)
- l. ruac (Chỗi nguaiq đởq ruac.)

3. Atởng chũq panhieih pủng tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Con panhieih pủng.
panhieih pủng
panhieih

Nac panhieih pủng.

Phân 2: Củq panhieih lủq.

Lai panhieih pủng.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bủm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau yoc ẽ chỏh đởng?

(2) Ntrủu Avia Lat táq ntởng cỏp yỏu?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

(1) nhủp nỏm priel (2) Ma nhủp nỏm priel

(3) poang tarủp (4) mpủng dĩ (5) Toỏa sadầu

(6) tâng vil Tadỏq ki (7) takêh ntrêh tanoỏp

(8) tapoỏt ntrêh crỏi toỏa (9) yoc ẽ chỏh

(10) tapủl ntrêh pluang achỏt (11) hỏ

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thỏi.

e. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar.

5. Thỏi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chĩc tẻ mút: Achủaih táq pluang achỏt.

7. Thỏi pai: "Tangỏi nỏi hái rien chĩc ỏc ie.

Bủn sỏntoỏq ki tâng chũq panhieih cỏp priel

cỏp rien cỏp siem cỏp sa-ủi ẻn hỏ. Pai: rien,

siem, panhieih, priel." Chỏ yỏn alỏi chĩc sỏng

rana bar ỏc ie parnỏi nneq:

ie ie ie ie ie ie ie ie

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq priel nneq:

priel priel priel

9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Ayỏaq chỏh đởng
nhủp nỏm priel.

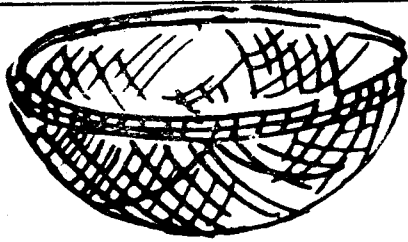
Ayỏaq chỏh đởng nhủp

nỏm priel.

Thỏi nhêng samoỏt, chĩc samoỏt rana sacâm tâng pian nhủang carnẽn chĩc tâng pỏ choỏi q alỏi.

Cỏp thỏi luloah nhêng nĩc, chuai carnẽn chĩc o.

Chỏ, mỏm bai 108.

khâng
Khâng

Bún rien táq khâng. Toáq tangái Bún rien tan khâng. Mpoaq Bún tacu atõng yõn Bún tan khâng. Bún rien o lúq, cóp án rien cháí lúq. Ngkíq mpoaq bũ lúq cóp Bún. Mpoaq atõng mpiq án bũ lúq cóp Bún.

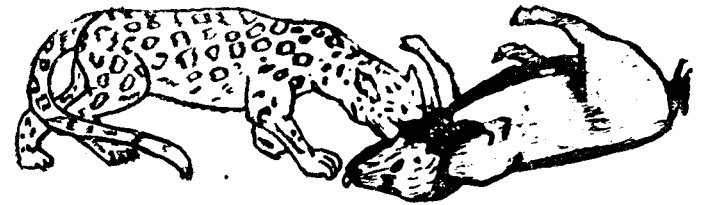
Cóp bũn tangái Bún tở bũn tan khâng, mpoaq dũng Bún põq ỹt crái. Ngkíq alóí põq ỹt crái tâng aruih.

Alóí bũn crái, chơ alóí chu. Bún hũm cula hor tariac cheq nũm priel. Bún atõng mpoaq án, Bún pai : « Mpoaq ! Con hũm cula hor tariac ! »

Mpoaq Bún hũm tê. Chơ án dũng Bún lúh cháí lúq. Alóí lúh carcháng, lúh carcháng. Chơ toáq põ dóng tê.

khâng
âng

âng ang oiq ân
khâng khang khoiq khân
Khâng Khang Khoiq Khân

BAI 109

1. Atõng rup chũq khâng. Chũq tiaq: panhieih, ruan.

2. Cayoah chũq khâng tapun PARNAL SACÂM PÁI nneq:

Phân 1 Phân 2

Phân 3-a

Phân 3-b

khâng
âng

âng ang oiq ân
khâng khang khoiq khân
Khâng Khang Khoiq Khân

khâng
khang
khoiq
khân

Khâng
Khang
Khoiq
Khân

Phân 4

khâng khang khoiq khân
plâng plang ploiq plân
trâng trang troiq trân
tâng tang toiq tân

Phân 5 (Chối chĩc rana cuti tãng pian.)

- a. khang (Bũn khang blong toar lủq.)
- b. khoiq (Ai khoiq tãq moãm chũ.)
- c. khân (Khân paloãng mia, con ãt nõng.)
- d. trãng (Trãng yõn khâm ki.)
- e. panhieih púng (Con panhieih púng.)
- g. siem (Mpiq mpoaq siem con.)
- h. ruan (Ìt ruan, choat sarai.)

i. triang (chỏm triang)

k. ũih pupuar (Mỏi alũt ngkẻq pupuar ũih.)

l. tangai ntria (Tangai ntria ai toaq.)

3. Carnẻn doc nsuar tapun PARNAI SACẢM SỔNG nneq:

- a. Carnẻn doc bũm.
- b. Parnai chim carnẻn nneq:
 - (1) Nau atởng Bũn tan khẻng?
 - (2) Pỏ lẻq Bũn cỏp mpoaq pỏu?
 - (3) Ntrửu alỏi hũm?
- c. Carnẻn chuaq rana caken nneq:
 - (1) rien o lủq (2) rien chái lủq
 - (3) rien tan khẻng. (4) rien tãq khẻng.
 - (5) lủh carchẻng. (6) bũn lủq cỏp Bũn
 - (7) Toaq tangai (8) dũng Bũn pỏq ãt crái.
 - (9) pỏq ãt crái tãng arủih (10) cheq nõmpriel
 - (11) chỏ alỏi chu (12) hũm tẻ (13) Ngkẻq
 - (14) Chỏ toaq pỏ đỏng tẻ. (15) Cỏp bũn tangai
- d. Carnẻn doc nsuar parnỏi puai thài.
- e. Carnẻn doc cuaq pũn nsuar.

4. Thài yõn carnẻn rlu mahỏi.

5. Carnẻn chĩc tẻ mủt: Ayoaq chỏ đỏng nhủp nõm priel.

6. Thài pai: "Tangai nài hải rien chĩc bar ỏc kh parnỏi. Bũn santoiq ki tãng chũq khẻng cỏp khẻng cỏp khoiq cỏp khân, cỏp sa-ũi ẻn hỏ. Anhia pai: khẻng, khẻng, khoiq, khân." Chỏ yõn carnẻn chĩc sỏng rana bar ỏc kh parnỏi nneq:

kh kh kh kh kh kh kh kh kh

7. Yõn carnẻn chĩc sỏng rana chũq khẻng nneq:

khẻng khẻng khẻng

8. Yõn carnẻn chĩc sỏng rana nneq: Son khoiq tan khẻng.

Son khoiq tan khẻng.

Thài chĩc rana sacẻm tãng pian nhẻng carnẻn chĩc tãng pỏ choaiq alỏi. Cỏp thài nhẻng samoắt, chĩc samoắt. Cỏp thài luloah nhẻng nẻc, chuai carnẻn chĩc pẻlẻq.

Chỏ, moãm bai 109.

panang

Panang

Mpoaq Son ốt tâng vil Bréh.
 Mpoaq Son bũn pái nãm panang.
 Toâq tangái, Son pǝq atǝng Takéng,
 Son dũng Takéng pǝq loi q chǝn
 panang pǝ dǝng án. Son pai :
 « Takéng yoc ẽ pǝq loi q chǝn
 panang pǝ dǝng cúq tǝ ? »

Takéng ta-õi : « Ớq, cúq bũ
 lúq loi q chǝn nãm panang. »

Son pai : « Toâq tẽ nãi. Ngkéq
 cúq sǝq ai chǝn voai. Cúq yoc ẽ
 rien chǝn tẽ. »

Takéng pai : « Ớq, a-ẽm rien tẽ
 cúq nãi. Ngkiq chơ, alói pǝq chu
 dǝng Son. Chơ Takéng chǝn toâp
 nãm panang. Takéng yǝn Son
 nhêng.

panang

nang

nang

dien

nhieh

panang

padien

panhieih

Panang

Padien

Panhieih

BAI 110

1. Thâi pai : "Nãi la rup panang. Pai panang."
 Atǝng chũq panang. Chũq tiaq : khoiq, khân.
2. Thâi cayoah chũq panang tapun PARNAI SACÂM Pái :

Phân 1

panang

nang

Phân 2

nang

dien

nhieh

panang

padien

panhieih

Panang

Padien

Panhieih

Phân 3-a

panang

padien

panhieih

Phân 3-b

Panang

Padien

Panhieih

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

a. khâng

(Ai tan khâng.)

- b. khang (khang blông)
- c. tan (tan khô)
- d. khô (Khô paloông mia, con ốt nõng.)
- e. khoi (Ai khoi táq môâm chớ.)
- g. ruac (Chõ nguai táq ruac.)
- h. plong (plong sĩaq)
- i. priang (Mõi priang mahõi voai.)
- k. cáh trong (Chá cáh trong nõq lủq.)
- l. siem (Mpiq mpoaq siem con.)

3. Aởng chũq pai nõm panang tâng rana tâng pian:

Phân 1: Mpoaq bủn pai nõm panang.

pai nõm

Ayoaq bủn pai nõm panang.

Phân 2: Mpiq chõng põn lám cachoc.

Chai bủn sỡng nõm panang.

Ai chuaq pai nõm aluang.

4. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỜNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau bủn pai nõm panang?

(2) Nau lỏiq chõn panang?

(3) Ntrũu Son cớp Takẽng táq nõng?

c. Carnẽn chuaq rana cakẽh nneq:

(1) pai nõm panang (2) pỏq lỏiq chõn panang

(3) lỏiq chõn nõm panang (4) yõn Son nhẽng

(5) chõn toáp nõm panang (6) "Toaq tẽ nãi

(7) rien tẽ cúq nãi (8) ốt tâng vil Brẽh

(9) Ngkẽq cúq sỡq (10) Son dũng Takẽng

(11) yoc ẽ rien chõn tẽ (12) Ngkĩq chớ

d. Carnẽn doc nsũar parnõi puai thãi.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar.

5. Thãi yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Thãi pai: "Tangái nãi cúq yõn anhia chĩc tẽ mút
nneq: Son khoi táq khô."

7. Chớ thãi pai: "Tangái nãi hái rien loah chĩc
ốc ie parnõi." Chớ yõn alỏi chĩc sỡng rana ie:

ie ie ie ie ie ie ie ie

8. Cớp thãi yõn carnẽn chĩc sỡng rana ốc ih parnõi:

ih ih ih ih ih ih ih ih

9. Cớp yõn alỏi chĩc sỡng rana bar ốc nh parnõi nneq:

nh nh nh nh nh nh nh nh

10. Yõn alỏi chĩc sỡng rana chũq panhieih nneq:

panhieih panhieih

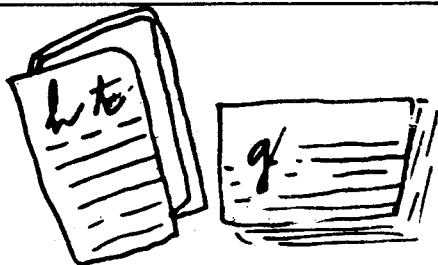
11. Yõn alỏi chĩc sỡng rana nneq: Aчуaih panhieih
pung.

Aчуaih panhieih pung.

Thãi luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chớ, môâm bai 110.

khlễc
Khlễc

Tangái ki Son cóp Takéng pốq sếq tễ thái. Son cóp Takéng ốt o lứq. Chơ alói pai : « Thái ơi, hếq bar náq sếq mut rien tê tâng dóng rien nâi. »

Chơ Thái pai : « Ớq, têq. Rangoiq lứq a-ễm dáng sếq tễ thái. » Thái pai : « Sanua cúq yỗn bar náq a-ễm choaiq nâi. Son, bar khlễc, cóp Takéng, bar khlễc tê. » Chơ thái atống alói : « A-ễm chu tễ nâi, a-ễm táq roáp tâng khlễc nâi nơ ? »

Ngkíq Son táq bar lám roáp khâng, roáp khang, cóp roáp cunái proc ỡi tâng taroong aluang priel.

Takéng táq yỗn thái roáp pluang achât cóp roáp panang, cóp roáp padien. Thái atống loah : « A-ễm chỗi táh khlễc nâi nơ ? »

Chơ alói bar náq ta-ỡi : « Sa-ỡn sa-ỡi lứq, thái. »

khlễc	ễ	ĩ	a	ễ
khlễ	khlễ	khlĩ	khla	khlễ
ễ	khlễc	khlĩr	khlac	khlễng
	Khlễc	Khlĩr	Khlac	Khlễng

BAI 111

1. Atống rup chũq khlễc. Chũq tiaq: priang, siem.
2. Cayoah chũq khlễc tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b			
khlễc	ễ	ĩ	a	ễ	khlễc	Khlễc
khlễ	khlễ	khlĩ	khla	khlễ	khlĩr	Khlĩr
ễ	khlễc	khlĩr	khlac	khlễng	khlac	Khlac
	Khlễc	Khlĩr	Khlac	Khlễng	khlễng	Khlễng

Phân 4

khlễc	khlĩr	khlac	khlễng
lễc	lĩr	lac	lễng
plễc	plĩr	plac	plễng
yễc	yĩr	yac	yễng

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. khĩr (Chỗi khĩr chĩng ađeh yĩn củq.)
- b. khĩac (Con khĩac đĩđq.)
- c. khĩng (aluang khĩng)
- d. plĩng (Án plĩng tâng tanũl.)
- e. yĩng (Mpiq bũn cĩng yĩng.)
- g. lĩng (Lĩng tariac chuaq cha.)
- h. lĩc (Lĩc sĩt atĩ a-ĩ lĩđq.)
- i. khoĩq (Ai khoĩq táq moãm chĩ.)
- k. khĩn (Khĩn paloang mia, con đĩt nđĩng.)
- l. panhieĩh pũng (Con panhieĩh pũng.)

3. Ađĩng chũq bar tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Hĩq hũm bar khĩc choaiq.
bar khĩc
bar

Con hũm bar lám cataĩ.

Phân 2: Hĩq bar náq pĩđq parnĩđ.

Aĩđĩ pái náq toađq sanua.

4. Carnĩn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SĨNG nneq:

- a. Carnĩn doc bũm.
- b. Parnai chim carnĩn nneq:
 - (1) Hĩđĩ lĩq Son cĩp Takĩng yoc ĩ rĩn?
 - (2) Ntrĩđũ aĩđĩ sĩq tĩ thĩ?
 - (3) Ntrĩđũ thĩ pai?
 - (4) Son táq roap ntrĩđũ?
 - (5) Takĩng táq roap ntrĩđũ?
- c. Carnĩn chuaq rana cakeh nneq:
 - (1) hĩq bar náq (2) bar lám roap khĩng
 - (3) bar khĩc (4) roap cunai proc

d. Carnĩn doc nsũar puai thĩ.

e. Carnĩn doc cuaq pũn nsũar.

5. Thĩ yĩn carnĩn rĩu mahĩ.

6. Carnĩn chĩc tĩ mũt: Achuaĩh panhieĩh pũng.

7. Thĩ pai: "Tangai nĩ hai rĩn chĩc pái ỏc khĩ parnĩđ. Bũn santoĩq ki tâng chũq khĩc cĩp khĩr cĩp khĩng cĩp sa-ũĩ ĩn hĩđ. Anhiĩ pai: khĩc, khĩr, khĩng." Chĩ yĩn aĩđĩ chĩc sĩng rana nneq:

khĩ khĩ khĩ khĩ

8. Yĩn carnĩn chĩc bar rana chũq khĩc nneq:

khĩc khĩc khĩc

9. Yĩn carnĩn chĩc bar rana chũq khĩr nneq:

khĩr khĩr khĩr

10. Yĩn aĩđĩ chĩc nneq: Con khĩr đĩng khĩc. (5 rana)

Con khĩr đĩng khĩc.

Thĩ luloah nhĩng nĩc, chuaĩ carnĩn chĩc pĩĩq.

Chĩ, moãm bai 111.

Son Cóp Takéng Rien Táq Roáp

Thâi atõng Son cóp Takéng :
« Toâq tangái tapul, bar náq a-ẽm
tõ bũn põq rien. Sâng tơ ? »

Alói ta-õi : « Ơq, sâng. »

Chơ ntun thâi pai : « Nléq bar
náq a-ẽm dõq khlẽc choâiq cúq
yõn a-ẽm hõi rài ? Cúq yõn a-ẽm
táq roáp. A-ẽm táq chơ ma tũ
bũn ? »

Son cóp Takéng ta-õi : « Ơq,
khoiq a-ẽm táq chơ, ma héq dõq
tâng dõng avia sanua. »

Thâi atõng loah : « A-ẽm chu
tẽ nâi, cúq yõn a-ẽm Son táq
bar lám rup. Táq rup Takéng chõn
nõm panang. Cóp a-ẽm táq rúp
Manlô tacu nhup nõm priel. Cóp
Takéng, cúq yõn táq roáp khâng,
roáp padien, cóp roáp khang. »

Alói bar náq a-ẽm nâi bũi lúq,

BAI 112

1. Thâi atõng chũq roáp cóp rup tâng rana tâng pian
tapun PARNAI SACÂM PÕN. Rana chĩc tâng pian:

Phân 1: Thâi yõn Son táq roáp khâng.
roáp khâng
roáp

Cúq yõn Chai táq roáp padien.

Phân 2: Thâi yõn Nac táq rup yõu.

Ai yõn a-ẽm táq roáp khang.

Chai yõn lai táq rup Nac.

2. Thâi atõng chũq nléq tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Nléq con dõq choâiq?

Nléq

Nléq mới hũm cula?

Phân 2: Tê léq mới chu?
Nléq amốq đốq công?
Pở léq ai pốq?

3. Thái atổng chữq khoiq tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Nac khoiq pốq chớ.

khoiq

Con khoiq rien chớ.

Phân 2: Yốu tổ bủn pốq.

Lai khoiq pốq chớ.

Ai khoiq táq moâm chớ.

4. Thái atổng chữq ntun tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Háı rien sanua; ntun háı pốq.

ntun

Nac pốq sanua; Son pốq ntun.

Phân 2: Mới pốq parnố; cúq pốq pra.

Con pốq sanua; mpiq pốq ntun.

5. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bủm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Ntrốu alốı Son táq ntống cốp Thái?

c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:

(1) bar náq a-ẽm (3 ntốq) (2) bar lám rup

(3) cúq yốu a-ẽm hỏı rái (4) Sâng tổ?

(5) cúq yốu táq roáp khâng, (6) chu tẽ nái

(7) chỏn nỏm panang (8) táq rup Takéng

(9) táq rup Manlô (10) khoiq a-ẽm táq chớ

d. Carnẽn doc nsuar parnốı puai thái.

6. Thái yốu carnẽn rlu mahỏı.

7. Carnẽn chíc tẽ mủt: Con khỉr đứng khỉẽc.

8. Thái pai: "Tangái nái háı rien chíc bar óc th
parnốı. Bủn santoiq ki tâng chữq thái cốp thếp
cốp tháng cốp sa-ủı ẽn hỏ. Anhia pai: thái,
thếp, tháng." Chớ yốu alốı chíc sỏng rana nneq:

Th th th th th th

9. Yốu alốı chíc bar rana chữq thái nneq:

thái thái thái

10. Yốu alốı chíc bar rana bar óc oá parnốı nneq:

oá oá oá oá oá oá

11. Yốu alốı chíc bar rana chữq roáp nneq:

roáp roáp roáp

12. Yốu alốı táq sỏng rana nneq: Thái yốu Nac táq
roáp khâng.

Thái yốu Nac táq roáp
khâng.

Thái luloah nhêng níc, chuaı carnẽn táq pỉeiq.

Chớ, moâm bai 112.

nường
Nường

Achuaih Takéng bữn nường la-
a lủq. Achuaih Takéng dũng tapoât
nảq yỏu tễ vil canỏh, pỏq tẻc
tariac cỏp án. Ma alỏi bar nảq
pai : « Hẻq ngỏh lủq tariac ki,
án toâr lủq. »

Ntun Achuaih Takéng pai :
« Nẻq châu hữm ma châu ngỏh
lủq tariac ki ? »

Alỏi bar nảq ta-ỡi : « Ớq,
hẻq khoiq hữm chơ. Tangái mahái
hẻq pỏq chuaq abrít. Hẻq hữm
án ỡt cheq nường. »

Achuaih pai : « Cheq nường
lẻq anhia hữm ? »

« Ớq, cheq nường achuaih
chỏh priel, chỏh panang. Tâng nường
ki la, achuaih. » Achuaih sâng
châu pai ngỏiq, achuaih cacháng

62 hou-hoo.

nường

ưo

ưo

ưo

nưo

nưo

sưo

sưo

ưo

nường

sường

sưoq

Nường

Sường

Sưoq

nường

ưo

ưo

ưo

ưong

ưong

ưong

ưoq

ưo

nường

sường

sưoq

BAI 113

1. Atởng roâp chửq nường. Chửq tiaq: khỉac, khỉẻng.
2. Thâi cayoah chửq nường tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

Phân 2

Phân 3-a

Phân 3-b

nường
nửo
ửo

ửo	ửo	ửo
nửo	sửo	sửo'
nường	sường	sửoq
Nường	Sường	Sửoq

nường
sường
sửoq

Nường
Sường
Sửoq

Phân 1

Phân 2

Phân 4

nường
ửong
ửo

ửo	ửo	ửo
ửong	ửong	ửoq
nường	sường	sửoq

nường	sường	sửoq
nuang	suang	suaq
niang	siang	siaq
nieng	sieng	sieq

Phân 5 (Chỏi chửc rana cuti tâng pian.)

a. canuang (Án ki canuang, tở ẻq ỡt nỏng.)

- b. sũng (Sũng mpiq o lủq.)
- c. sũoq (Mpiq sũoq con.)
- d. khẽng (Casâi nâi khẽng khoiq rurủh chớ.)
- e. khlac (khlac dổq)
- g. khĩr (Con khĩr đũng choâiq.)
- h. tampliang (Tampliang parlông alỏi ki.)
- i. priat (Priet ki ẽm lủq.)
- k. piar (piar phum)
- l. pria (ít pria, poâiq aluang.)

3. Thâi atũng chũq ntrủu tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Ntrủu mới táq?

Ntrủu

Ntrủu con pai?

Phân 2: Nỏq mới táq ngkỉq?

Ntrủu Nac táq?

Ntrủu mpiq pai?

Nỏq con pai ngkỉq?

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau bũn nũng la-a lủq?

(2) Sẻq náq pỏq cỏp Achuaih Takẻng?

(3) Ntrủu châu táq ntũng cỏp achuaih?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) đũng tapoât náq yỏu (2) Ntun (3) Nẻq

(4) Cheq nũng lẻq (5) Ma alỏi bar náq

(6) nũng la-a lủq (7) ngcỏh lủq

(8) khoiq hũm chớ (9) Tangái mahái

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thâi.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar.

5. Thâi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

6. Carnẽn chĩc tẻ mút: Thâi yỏn Nac táq roáp kháng.

7. Thâi pai: "Tangái nâi hái rien chĩc bar ỏc ỏo parnỏi. Bũn sântoiq ki tâng chũq nũng cỏp sũng cỏp sũoq, cỏp sa-ủi ẻn hỏ. Anhia pai: nũng, sũng, sũoq." Chớ yỏn alỏi chĩc sỏng rana ỏc ỏo nneq:

ườ ườ ườ ườ ườ ườ

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq nũng nneq:

nũng nũng nũng

9. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Tariac mut nũng anhi.

Tariac mut nũng anhi.

Thâi nhẻng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhũng carnẽn chĩc tâng pỏ choâiq alỏi. Cỏp thâi luloah nhẻng nẻc, chuai carnẽn chĩc o.

Chớ, moâm bai 113.

phoq
Phoq

Toâq tangái tở bữn rien, Son
cóp Takéng pỏq tabáih tâng phoq
crông Pali. Son pai cóp Takéng :
« Takéng hữm phoq nâi o tở ? »
Takéng ta-õi : « Phoq nâi o
cóp la-a lủq. »

Toâq cheq sadâu alói chu.
Alói toâq pỏ đồng avia alói.
Son cóp Takéng pai : « Avia dóq
pỏq pỏ nương tở ? »

Avia pai : « Ntun avia pỏq
pỏ nương ki, cóp cúq yỗn nheq
tữh ramon pỏq tê. »

Khoiq ki chơ alói bar náq
chu pỏ đồng alói. Avia pai:
« Chu bán nơ, ramon. »
Chơ Son cóp Takéng pai:
« Oq, sa-ỡn sa-ỡi lủq. »

phoq
oq

oq	ân	ang
phoq	phân	phang
Phoq	Phân	Phang

BAI 114

- Thâi pai : "Nâi la roâp phoq đởq. Pai phoq."
Chở atởng chữq phoq. Chữq tiaq: tamliang, sỏq.
- Thâi cayoah chữq phoq tapun PARNAI SACÂM PÁI :

Phân 1
phoq
oq

Phân 2

oq	ân	ang
phoq	phân	phang
Phoq	Phân	Phang

Phân 3-a
phoq
phân
phang

Phân 3-b
Phoq
Phân
Phang

Phân 4

phoq	phân	phang
khoq	khân	khang
poq	pân	pang

Phân 5 (Chỗi chĩc rana cuti tâng pian.)
a. phân (muoi phân, bar phân)

- b. phang (Phang cutêq phuac tangai nâi.)
- c. sđong (Sđong mpiq o lủq.)
- d. sủoq (Mpiq sủoq ãon.)
- e. canuang (Án ki canuang, tở ẽq ỏt ndng.)
- g. khlẽng (aluang khlẽng)
- h. khlac (khlac đởq)
- i. khlĩr (Con khlĩr đũng choaiq.)
- k. choaiq (muoi khlẽc choaiq)
- l. pông brang (Củq tở bẻq nheq pông brang.)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

- a. Carnẽn doc bủm.
- b. Parnai chim carnẽn nneq:
 - (1) Pở léq Son pởq?
 - (2) Ntrủu Son cớp Takẻng táq ntởng parnỏi?
 - (3) Alỏi sa-ỏh nau?
- c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:
 - (1) Khoiq ki chở (2) Toaq tangai tở bủn rien,
 - (3) chu pở đởng alỏi. (4) "Chu bán nỏ,
 - (5) pởq tabaih (6) Toaq cheq sadau
 - (7) toaq pở đởng (8) pởq pở ndng ki,
 - (8) yỏn nheq tủh ramon pởq tẻ." (9) tâng phoq crởng Pali. (10) Avia pai:
 - (11) Son pai cớp Takẻng: (12) "Avia đởq
- d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thâi.
- e. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar.

4. Thâi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Carnẽn chĩc tẻ mút: Tariac mut nửng anhi.

6. Thâi pai: "Tangai nâi hai rien chĩc bar ỏc ph parnỏi. Bủn santoiq ki tâng chủq phoq cớp phân

cớp phuac cớp phuom cớp sa-ủi ẻn hỏ. Anhia pai: phoq, phân, phuac, phuom." Chở yỏn carnẽn chĩc sỏng rana ỏc ph nneq:

ph ph ph ph ph

7. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chủq phoq nneq:

phoq phoq phoq

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Nac pởq tabaih tâng phoq crởng Pali.

Nac pởq tabaih tâng

phoq crởng Pali.

Thâi nhẻng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cớp thâi luloah nhẻng níc, chuai carnẽn chĩc o.

Chở, moâm bai 114.

tuoc
Tuoc

Achuaih Son bũn bar lám tuoc
toâr lủq. Án dỏq tuoc án cheq
piac Pali.

Toâq tangái ki, Vieih cớp
Mpoaq Takéng pỏq tabáih tâng
phoq crông Pali. Alói hũm bar
lám tuoc Achuaih Son o lủq.

Khoiq ntun chơ Mpoaq Takéng
dũng Vieih pỏq sanua toâp pỏ
tuoc Achuaih Son. Vieih pai :

« Mahỏi voai hỡ, anhi ? Hái nhêng
Ayooq chỏn panang tâng nuong
ki. Ngkẻq voai hái pỏq pỏ tuoc
ki. Têq tỡ, anhi ? »

« Ớq, têq. »

tuoc
tuo
uo

uo	uo	uo
tuo	phuo	puo
tuoc	phuom	puoc
Tuoc	Phuom	Puoc

tuoc
uoc
uo

uo	uo	uo
uoc	uom	uoc
tuoc	phuom	puoc

BAI 115

- Thài pai: "Nâi la roâp tuoc. Pai tuoc." Chở
atông chũq tuoc. Chũq tiaq: phân, phang.
- Thài cayoah chũq tuoc tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
tuoc	uo uo uo	tuoc	Tuoc
tuo	tuo phuo puo	phuom	Phuom
uo	tuoc phuom puoc	puoc	Puoc
	Tuoc Phuom Puoc		

Phân 1	Phân 2	Phân 4
tuoc	uo uo uo	tuoc phuom puoc
uoc	uoc uom uoc	tuac phuam puac
uo	tuoc phuom puoc	tiac phiam piac

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

a. tuac (Pỏq tuac sĩaq.)

- b. tiac (Pổq tuac sĩaq.)
- c. phuom (Tiac aluang blũ o lủq.)
- d. puoc (Mỏi puoc đốq yõn củq nớ.)
- e. apuac (Apuac ki pũ lủq.)
- g. phang (Phang cutêq phuac tangái nãi.)
- h. phân (muoi phân, bar phân)
- i. sủoq (Mpiq sủoq con.)
- k. sủong (Sủong Mpiq o lủq.)
- l. anhia (Nheq anhia têq rien doc.)

3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

- (1) Nau bũn bar lám tuoc?
- (2) Pổ léq án đốq tuoc án?
- (3) Nau pổq cốp achuaih?
- (4) Ntrầu alỏi táq nẵng parnỏi?

c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:

- (1) Toãq tangái ki, (2) Ngkếq voai
- (3) pổq sanua toãp (4) bar lám tuoc toãr lủq
- (5) cheq piac Pali (6) "Mahỏi voai hỡ,
- (7) tâng phoq crông Pali (8) Khoiq ntun chớ
- (9) Têq tở, anhi?" (10) pổ tuoc Achuaih Son.
- (11) bar lám tuoc Achuaih Son (12) "Oq, têq."
- (13) Án đốq tuoc án (14) Vieih pai:
- (15) Mpoaq Takếng đũng Vieih

d. Carnẽn doc nsũar parnỏi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsũar.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahỏi.

5. Carnẽn chĩc tê mút: Nac pổq tabaih tâng phoq

crông Pali.

6. Thài pai: "Tangái nãi hái rien chĩc bar ốc uo parnỏi. Bũn santoiq ki tâng chũq tuoc cốp puoc cốp phuom cốp sa-ũĩ ẽn hỡ. Anhia pai: tuoc, puoc, phuom." Chớ yõn alỏi chĩc sỡng rana ốc uo nneq:

uo uo uo uo uo uo

7. Yõn alỏi chĩc sỡng rana chũq tuoc nneq:

tuoc tuoc tuoc

8. Yõn carnẽn chĩc sỡng rana nneq: Hếq hũm bar lám tuoc tâng phoq.

Hếq hũm bar lám tuoc

tâng phoq.

Thài nhẽng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pổ choaiq alỏi. Cốp thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc o.

Chớ, môam bai 115.

Ayoaq Vieih chónh sapua tâng laiq
án tở ?

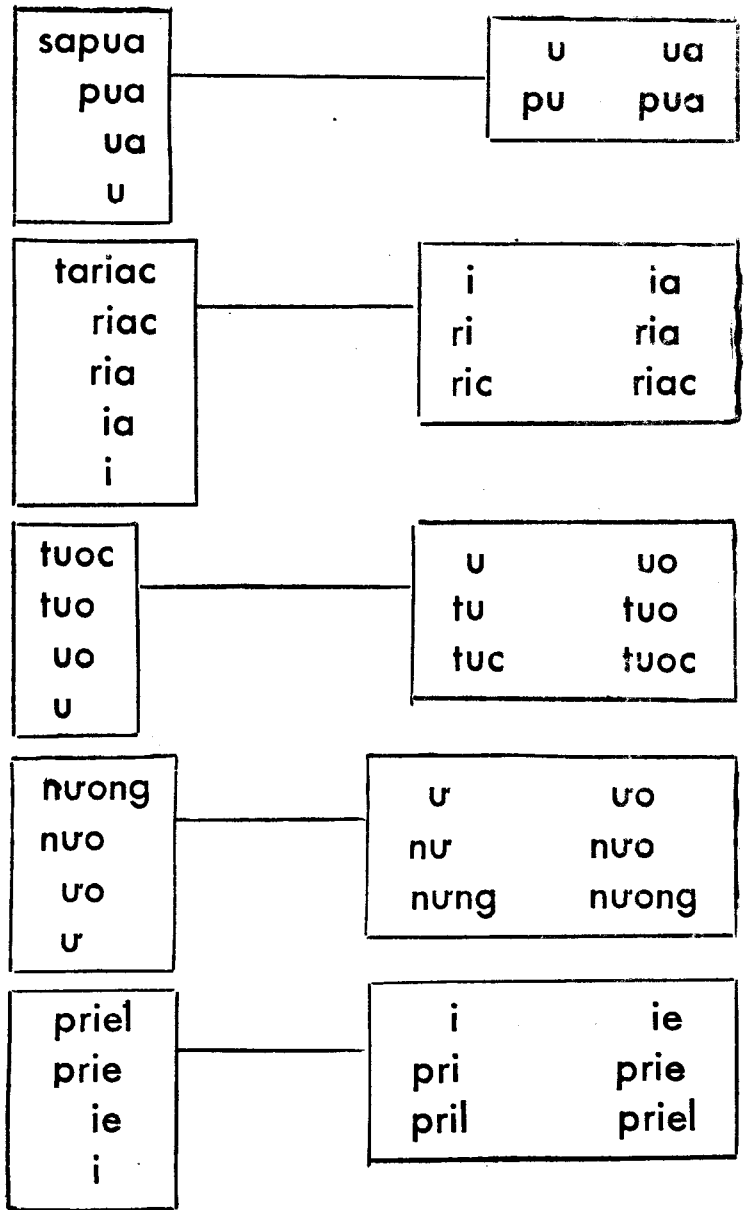
Ơq, án chónh sapua cốp cadóc.

Achuaih Mê bữn sễq lám tariac ?
Achuaih Mê bữn muoi lám tariac.

Mpoaq Takéng dáng táq tuoc tở ?
Ơq, án dáng táq tuoc o lứq.

Nuong la-ũ nau ki câi ?
Nuong alói Chai.

Nau chónh đống nhup nỡm priel ki ?
Achuaih ayoaq Sol chónh đống ki.

1. Thái pai: "Hái khoiq rien chỏ sống ố ua, ia, uo, đo, ie. Cỏp hái hủm nheq santolq sống ố nái hái pai cỏp sủng crủm clủm. Senua hái nhẽng loah sống ố ki."

2. Thái cayoah chủq sapua tapun cuaq tâng khỉểc 276.

3. Thái cayoah chủq tariac tapun cuaq tâng khỉểc 276.

4. Thái cayoah chủq tuooc tapun cuaq tâng khỉểc 276.

5. Thái cayoah chủq nủng tapun cuaq tâng khỉểc 276.

6. Thái cayoah chủq priel tapun cuaq tâng khỉểc 276.

7. Carnẽn doc nsủar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bủm.

b. Parnai chím carnẽn nneq:

(1) Ntrủu Ayoaq Vieih chỏ tâng lai q án?

(2) Nau bủn nủng la-ủ?

(3) Pỏ lẻq Achuaih ayoaq Sol chỏ đổng?

(4) Sẻq lám tariac Achuaih Mê bủn?

(5) Nau dáng táq tuoc o lủq?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻn nneq:

(1) muoi lám tariac. (2) nhủp nỏm priel ki?

(3) dáng táq tuoc tỏ? (4) sapua cỏp cadỏc

(5) Nủng alỏi Chai. (6) sẻq lám tariac?

(7) tâng lai q án tỏ? (8) chỏ đổng ki.

(9) chỏ sapua. (10) chỏ sapua cỏp cadỏc

(11) chỏ đổng nhủp nỏm priel ki?

d. Carnẽn doc nsủar parnỏi puai thái.

e. Carnẽn doc cuaq.

8. Thái yỏn carnẽn rlu mahỏi.

9. Carnẽn chỏc tẻ mủt: Hẻq Nủm bar lám tuoc tâng phoq.

10. Thái pai: "Tangái nái hái rien loah chỏc bar ố uo parnỏi." Chỏ yỏn alỏi chỏc sống rana nneq:

uo uo uo uo uo uo

11. Yỏn carnẽn chỏc sống rana bar ố đo nneq:

đo đo đo đo đo đo

12. Yỏn carnẽn chỏc sống rana nneq: Amỏq ỉt piar phuom tâng nủng.

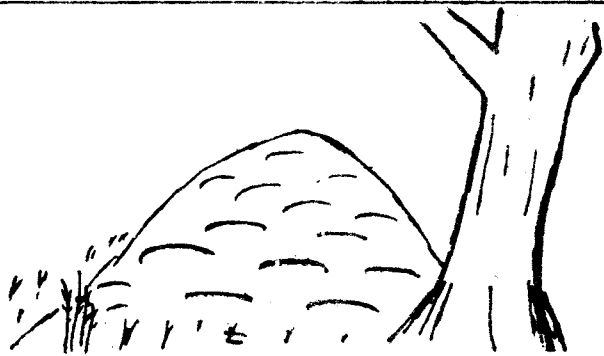
Amỏq ỉt piar phuom tâng

nủng.

Thái nhẽng samoỏt, chỏc samoỏt rana sacâm tâng pian nhủang carnẽn chỏc tâng pỏ choai q alỏi. Cỏp thái luloah nhẽng nỏc, chuai carnẽn chỏc o.

Chỏ, moỏm bai 116.

blóh
Blóh

Vieih cóp Ayooq pǝq tabáih
pǝ phoq crǝng Pali. Vieih hǝm
blóh toâr lúq cheq nưong laphê.
Vieih atǝng Ayooq : « Ayooq,
Ayooq ! Mói nhêng blóh ki toâr
lúq la câi ! »

Ayooq nhêng, Ayooq pai :
« Oq, câi yóu, lúq salêh blóh
nâi ! Toâr lúq, cóp án cooc-cooc
asêng. » Ngkíq Ayooq bo blóh
Vieih, bo cacháng. Ayooq pai :
« Ntróu ốt tâng blóh ki ma blóh
ki cǝt ngkíq ? »

Vieih ta-ôi : « Tǝ dáng ntróu
mǝ, ca salêh ngkíq. »

Khoiq ki chơ alói bar náq
pǝq atǝng yóu tapoât tapul náq
tê tuoc, yǝn yóu pǝq nhêng tê
blóh ki cǝt ngkíq.

blóh
óh

óh	óh	ũ	ẽng
blóh	blóh	blũ	blẽng
Blóh	Blóh	Blũ	Blẽng

BAI 117

1. Thái pai: "Nâi la roáp blóh. Pai blóh." Chơ
atǝng chũq blóh. Chũq tiaq: phum, puoc.
2. Thái cayoah chũq blóh tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

blóh
óh

óh	óh	ũ	ẽ
blóh	blóh	blũ	blẽng
Blóh	Blóh	Blũ	Blẽng

Phân 3-a Phân 3-b

blóh
blóh
blũ
blẽng

Blóh
Blóh
Blũ
Blẽng

Phân 4

blóh	blóh	blũ	blẽng
plóh	plóh	plũ	plẽng
khlóh	khlóh	khlũ	khlẽng

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. blũ (ũih blũ)
- b. blẽng (rahâu ki blẽng lúq.)
- c. plẽng (Ai plẽng tâng tanũ.)
- d. khlẽng (aluang khlẽng)

e. khlóh (Ai khlóh aloóh tẽ dõng.)

g. raplóh (Raplóh chíq cantúp ki.)

h. yẽng (Yẽng ki ang lúq.)

i. lẽng (Lẽng tariac chuaq cha.)

k. lẽc (Lẽc sôt atĩ a-ĩ lúq.)

l. piar phuom (Mpiq chóh piar phuom cheq dõng.)

3. Thái atõng chũq bo tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Ai bo blóh, bo cacháng.

bo blóh, bo cacháng

bo bo

Án bo blóh, bo cacháng.

Phân 2: Ai cháí blóh, cháí cacháng.

Anhĩ bo blóh, bo cacháng.

Thái bo blóh, bo atõng.

Alóí bo nhêng, bo atõng.

4. Thái atõng chũq khoiq ki chớ, nneq:

Phân 1: Khoiq ki chớ, ai chu.

Khoiq ki chớ,

Khoiq

Phân 2: Khoiq môâm chớ, ði pớq.

Khoiq ki chớ, mpiq táq.

5. Thái atõng chũq ca salẽh ngkíq, nneq:

Phân 1: Ca salẽh ngkíq!

Ca salẽh

Ca salẽh ngkíq, câi yóu!

Phân 2: Lúq salẽh!

Ca salẽh ngkíq!

6. Doc nsuar. a. Carnẽn doc bũm.

Parnai chim: Pớ léq Vieih pớq? Nau pớq cớp án?

Ntróu alóí Vieih hũm? Ntróu táq ntõng parnóí?

c. Rana cakéh: cheq nõng laphe, bo blóh Vieih,

bo cacháng, cooc-cooc asẽng, ðt tâng blóh ki.

d. Doc nsuar puai thái cớp doc cuaq pũn nsuar.

7. Thái yõn carnẽn rlu mahóí.

8. Carnẽn chĩc tẽ mút: Amóq ãt piar phuom tâng nõng.

9. Thái pai: "Tangái nãi hái rien chĩc bar óc bl
parnóí. Bũn santoiq ki tâng chũq blóh cớp blóh
cớp blũ cớp blẽng, cớp sa-ũĩ ẽn hõ. Anhĩa pai:
blóh, blóh, blũ, blẽng." Chớ yõn alóí chĩc sõng
rana óc bl nneq:

bl bl bl bl bl bl

10. Yõn carnẽn chĩc sõng rana chũq blóh nneq:

blóh blóh blóh

11. Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: Tariac cha piar
cheq blóh.

Tariac cha piar cheq

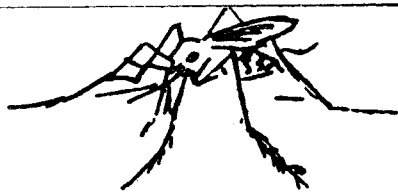
blóh.

Thái luioah nhêng níc, chuaí carnẽn chĩc piẽiq.

Chớ, môâm bai 117.

cumũar

Cumũar

Mpoaq Takéng dũng Vieih pũq tabáih pũ piac crõng Pali. Vieih blóh Mpoaq Takéng : « Séq náq hái pũq tabáih ? »

Mpoaq Takéng pai : « Nheq tũh hái õt náí pũq nheq, déh thài cóp déh tapul-tacual náq yóu hái tẽ vil Bréh hõ pũq tê. »

Chơ alói pũq mpúng dĩ rana, Vieih hũm loah blóh cheq nưong laphẽ. Vieih blóh Mpoaq Takéng : « Ntróu õt tâng blóh ki ? »

Mpoaq Takéng bo atõng, bo cacháng : « Cumũar õt tâng blóh ki. »

Vieih blóh loah : « Nỏq cumũar nau dóq ẽ cha tỡ ? »

Mpoaq Takéng pai : « Salẽh oiq, lủq aléq la tỡ bũn cha mỗ cumũar. »

Cóp Vieih pai : « Ntróu táq blóh ki cót cooc-cooc ngkiq ? »

Mpoaq Takéng pai : « A-ẽm tỡ yũah dáng acán õt tâng ki ? Cumũar õt tâng ki. »

Khoiq ki chơ Vieih dáng, Vieih cacháng ha-ha.

cumũar

ũa ũa ũa ũa

mũar

mũa chũa yũa nhũa

mũa

mũar chũah yũah nhũang

ũa

Mũa Chũa Yũa Nhũa

cumũar

ũa ũa ũa ũa

mũar

ũar ũah ũah ũang

ũar

mũa chũa yũa nhũa

ũa

1. Atõng roáp chũq cumuar. Chũq tiaq; blũ, khĩõh.

2. Cayoah chũq cumuar tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
cumuar	ua ua ua ua	muar	Muar
muar	mua chua yua nhua	chuah	Chuah
mua	muar chuah yuah nhuang	yuah	Yuah
ua	Muar Chuah Yuah Nhuang	nhuang	Nhuang

Phân 1	Phân 2	Phân 4
cumuar	ua ua ua ua	muar chuah yuah nhuang
muar	uar uah uah uang	muar chuah yuah nhuang
uar	muar chuah yuah nhuang	miar chiah yiah nhang
ua		

Phân 5 (Chõih chĩc rana cuti tâng pian.)

- chuah (Chuah tâng đõq ki sa-ũi lũq.)
- nhuang (Mõih põq nhuang; củq põq ntun.)
- yiah santriam (Yiah santriam sarai ah tũ cat.)
- nha nhiang (Nhanhiang caiq đõq ki.)
- chiah (chiah aluang)
- chichuah (Chuaq chichuah cusân.)
- miar (Đõng hẽq õt miar tẽ đõng án ki.)
- raplõh (Cantũp ki raplõh chĩq.)
- khĩõh (Ai khĩõh aloõh tẽ đõng.)
- plẽng (Plẽng tâng tanũ.)

3. Atõng chũq tũ yuah tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Aloĩ tũ yuah toaq.

tũ yuah

Chai tũ yuah chu tẽ đõng.

Phân 2: Mpiq chu chõ ma tũ yuah?

Mpiq tũ yuah chu.

4. Carnẽn doc nsuar. a. Carnẽn doc bũm.

b. Thai blõh carnẽn tẽ nsuar.

c. Yõn carnẽn chuaq rana cakẽh.

d. Yõn carnẽn doc nsuar cõp cuaq pũn nsuar.

5. Yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Carnẽn chĩc tẽ mũt: Tariac cha piar cheq blõh.

7. Thai pai: "Tangai nai hai rien chĩc bar õc ua parnõi. Bũn santõiq ki tâng chũq cumuar cõp yuah cõp cuai cõp sa-ũi ẽn hõ. Pai: cumuar, yuah, cuai." Chõ yõn aloĩ chĩc sõng rana õc ua nneq:

ũa ũa ũa ũa ũa

8. Yõn aloĩ chĩc sõng rana chũq cumuar nneq:

cumũar cumũar cumũar

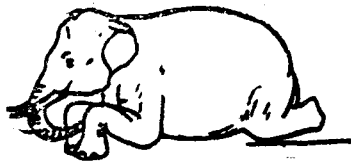
9. Yõn aloĩ chĩc sõng rana nneq: Anhia hũm cumuar ma tũ yuah?

Anhia hũm cumũar ma

tũ yuah?

Thai luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc piẽiq.

Chõ, moãm bai 118.

achĩang
Achĩang

Achuaih Takéng bũn muoi lám achĩang toâr lúq. Toâq tangái án pǝq bán achĩang án cheq nuong laphẽ cadõp vil.

Bũn muoi tangái châu Achuaih Takéng tǝ bũn rien. Án pǝq bán achĩang cóp achuaih án tê. Châu blóh achuaih : « Ntróu táq blóh nâi cõt toâr, achuaih ? »

Achuaih sēng tẽ achĩang, atõng châu : « Cumũar õt tâng blóh ki. »

Châu blóh sĩa : « Nỏq dẻh cula, hõ õt tâng blóh ki, achuaih ? »

Achuaih cacháng hoo-hoo. Chơ achuaih pai : « Salẽh oiq, nõq châu tǝ yũah dáng ? Châu pǝq blóh chim alói õt táq sĩaq tâng tuoc. »

Khoiq ki chơ châu pai : « Tǝ ẽq mǝ. Cúq sâng ngcõh lúq pǝq chu ki. » Chơ châu pai : « Achuaih oĩ, cúq yoc ẽ dĩq achĩang. »
Achuaih cacháng. Chơ achuaih cóp châu dĩq achĩang bũi lúq.

achĩang	ĩa	ĩa	ĩa	ĩa
chĩang	chĩa	sĩa	mĩa	phĩa
chĩa	chĩang	sĩaq	mĩang	phĩac
ĩa	Chĩang	Sĩaq	Mĩang	Phĩac

achĩang	ĩa	ĩa	ĩa	ĩa
chĩang	ĩang	ĩaq	ĩang	ĩac
ĩang	chĩang	sĩaq	mĩang	phĩac
ĩa				

BAI 119

1. Atổng rup chũq achĩang. Chũq tiaq: chuah, nhuang.
2. Cayoah chũq achĩang tapun PARNAI SACÂM PÁI nneq:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
achĩang	ĩa ĩa ĩa ĩa	chĩang	Chĩang
chĩang	chĩa sĩa miã phiã	sĩaq	Sĩaq
chĩa	chĩang sĩaq miãng phiãc	miãng	Miãng
ĩa	Chĩang Sĩaq Miãng Phiãc	phiãc	Phiãc

Phân 1	Phân 2	Phân 4
achĩang	ĩa ĩa ĩa ĩa	chĩang sĩaq miãng phiãc
chĩang	ĩang ĩaq iãng iãc	chuang suaq muang phuac
ĩang	chĩang sĩaq miãng phiãc	chiang siaq miang phiac
ĩa		chũang sũaq mũang phũac

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. sasuaq (Án ki pai sasuaq; mõi chõi ốt cốp án.)
 - b. chiang (Chiang lủq án táq ranaq.)
 - c. chuang (Crai chuang cuti lủq.)
 - d. tamĩang (Ỉt tamĩang, pân chóm.)
 - e. phiãc (phiãc ùih)
 - g. phuac (paloâng phuac)
 - h. miar (Đổng hêq miar tẽ đổng alỏi ki.)
 - i. chichuah (Chuaq chichuah cusân.)
 - k. chiah (Chiah aluang.)
 - l. amiang (Án ki amiang củq.)
3. Carnẽn doc nsũar. a. Carnẽn doc bũm.
 - b. Parnai chim carnẽn: Nau bũn achĩang?
Achĩang ki cọt-cọt tở? Ntrầu châu blớhachuah?
 - c. Yõn carnẽn chuaq rana cakéh.

d. Carnẽn doc nsũar pui thài cốp doc cuaq.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõi.
5. Carnẽn chĩc tẽ mủt: Carnẽn hũm cumuar tở yuah?
6. Thài pai: "Tangái nãi hai rien chĩc bar ốc ĩa parnõi. Bũn santoiq ki tâng chũq achĩang cốp tamĩang cốp phiãc cốp sa-ủi ễn hỡ. Anhia pai: achĩang, tamĩang, phiãc." Chở yõn alỏi chĩc bar ốc ĩa parnõi, sỏng rana nneq:

ĩa ĩa ĩa ĩa ĩa ĩa

7. Yõn carnẽn chĩc sỏng rana chũq achĩang nneq:

achĩang achĩang achĩang

8. Yõn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Carnẽn đĩq achĩang bũi lủq.

Carnẽn đĩq achĩang

bũi lủq.

Thài nhẽng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi.
Cốp thài luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chĩc o.

Chở, môam bai 119.

tũong
Tũong

Amõq Mê bũn muoi noaq
amiang. Amiang Mê ramúh Tôl.
Mê cóp Tôl põq nhêng mpiq chónh
poong tũong tãng rô cadõp vil.
Mê cóp Tôl blóh mpiq : « Mpiq
oi, nõq cruang canõh bũn poong
tũong tê, mpiq ? »

Mpiq pai : « Oq, lúq vil
canõh la bũn tê poong tũong, ma
vil canõh tã bũn poong tũong
toâr lúq. »

Ma Tôl tã yũah dáng. Tôl
blóh mpiq sĩa : « Nõq poong
tũong hái yõn déh achĩang cóp
sĩaq cha tê, mpiq ? »

Mpiq cacháng hơiq-hoiq, mpiq
pai : « Lúq salẽh oiq, con oi !
Séq khlẽc con hũm achĩang cóp
sĩaq rien táq choaiq ? »

Tôl sâng mpiq pai ngkiq, chơ
Tôl cacháng ha-ha. Chơ Tôl cóp
Mê chuai mpiq chónh poong tũong.
Nara alói ki bũn sa-ũi poong
tũong.

tũong	ũo	ũo	ũo
tũo	tũo	chũo	tũo
ũo	tũong	chũop	tũot
	Tũong	Chũop	Tũot

tũong	ũo	ũo	ũo
ũong	ũong	ũop	ũot
ũo	tũong	chũop	tũot

BAI 120

- Atổng chữq roáp tuong. Chữq tiaq: phĩac, phũac.
- Thâi cayoah chữq tuong tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
tuong	uo uo uo	tuong	Tuong
tuo	tuo chuop tuo	chuop	Chuop
uo	tuong chuop tuot	tuot	Tuot
	Tuong Chuop Tuot		

Phân 1	Phân 2	Phân 4
tuong	uo uo uo	tuong chuop tuot
uong	uong uop uot	tiang chiap tiat
uo	tuong chuop tuot	tuang chuap tuat
		tiang chiap tiat

Phân 5

- chuop (Táq viang chuop vil.)
 - tuot (Tuot au, mpôi đởq.)
 - tiang (Đổng ki tiang sarô.)
 - chiap (chiap cuti)
 - tuang-tuong (tuang-tuong cula pởq.)
 - satiang (Aluang satiang ki o lủq.)
 - chiap-chiap (Chóm bử chiap-chiap.)
 - cartiat (Aluang ki cartiat.)
 - tiat (Án ki pởq rien tễ tiat.)
 - tamiang (ít tamiang, pân chóm.)
- Atổng chữq muoi noaq tâng rana tân pian nneq:

Phân 1:	Phân 2:
Muoi noaq toâq sanua.	Bar-pái nâq pởq mpôi đởq.
Muoi noaq	Muoi noaq sâng pởq tangai nâi.
noaq	
Muoi noaq tabáih sĩaq pở ki.	

- Carnẽn doc nsũar tapun ngê PARNAI SACÂM SÔNG.
- Thâi yõn carnẽn rlu mahõi.
- Carnẽn chĩc tễ mút: B, b, R, r, D, d, P, p, A, a, E, e, H, h, K, k, L, l, M, m, N, n, Ô, ô, O, o, V, v, Y, y, U, u, U, u.
- Cỏp carnẽn chĩc ẽn tễ mút: Carnẽn dĩq achĩang bũi lủq.
- Thâi pai: "Tangai nâi hái rien chĩc bar ỏc uo parnỏi. Bũn santoiq ki tâng chữq tuong cỏp tuot cỏp chuop. Pai: tuong, tuot, chuop." Chỏ yõn alỏi chĩc sỏng rana bar ỏc uo parnỏi nneq:

ũo ũo ũo ũo ũo

- Yõn alỏi chĩc sỏng rana chữq tuong nneq:

tũong tũong tũong

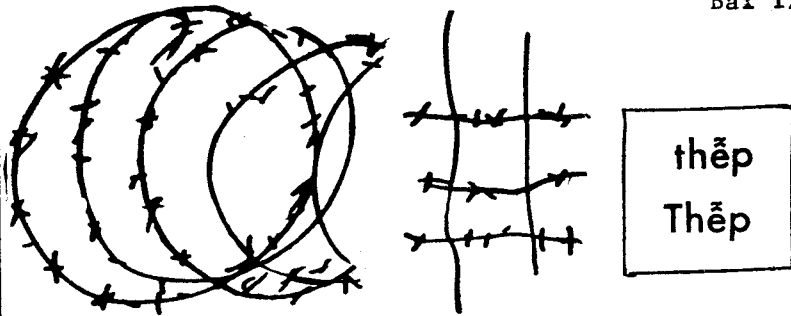
- Yõn alỏi chĩc sỏng rana nneq: Ai táq viang, chuop rô poong tuong.

Ai táq viang chuop rô

poong tuong.

Thâi luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc pĩeiq.

Chỏ, moâm bại 120.

Achuaih Tôl yoc cruang rô,
ma Achuaih Tôl óq thếp. Tangái
ki Achuaih Tôl pǎq chǎng thếp
tê vil Bréh. Achuaih Tôl toâq pǎ
vil Bréh, án ramóh Vieih. Achuaih
blóh Vieih : « Nléq châu hũm nau
chéq thếp sarlia tǎ ? »

Vieih ta-ôi : « Óq, cứq dáng
thếp sarlia, ma tǎ bũn nau chéq. »

Achuaih Tôl blóh sǎ : « Nǎq
châu đǎq hũm nau táq cóp thếp
sarlia ki ? »

Vieih ta-ôi : « Cứq đǎq hũm
nau đũng thếp ki chu piac đǎq
crông Pali. Chơ nau cruang nheq

rana achĩang, rana cumũar, cóp
déh rana sǎaq hǎ. Cóp cứq hũm
nau cruang chũop nheq rô poong
tũong hǎ. »

Achuaih Tôl sâng Vieih pai
ngíq, án cacháng hoo-hoo. Achuaih
Tôl pai : « Nǎq châu tǎ yũah
dáng thếp ki ? »

Vieih ta-ôi : « Óq, cứq dáng. »

Achuaih Tôl blóh Vieih : « Nǎq
châu đǎq hũm nau cruang ngoah
toong đǎng châu tǎ ? »

Vieih pai : « Tǎ bũn mǎ,
achuaih ơ. » Vieih sâng achuaih
pai ngíq, án cacháng.

thếp
êp

êp	áng	uon	âng
thếp	tháng	thuon	thâng
Thếp	Tháng	Thuon	Thâng

BAI 121

1. A tổng rup chũq thẽp. Chũq tiaq: tuõt, satiang.

2. Thái cayoah chũq thẽp tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1 Phân 2

thẽp
ẽp

ẽp	áng	uon	âng
thẽp	thâng	thuon	thâng
Thẽp	Thâng	Thuon	Thâng

Phân 3-a Phân 3-b

thẽp
tháng
thuon
thâng

Thẽp
Tháng
Thuon
Thâng

Phân 4

thẽp	tháng	thuon	thâng
phẽp	pháng	phulon	phâng
khẽp	kháng	khulon	khâng
tẽp	táng	tuon	tâng

Phân 5 (Chõih chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. tháng (Án tở bũn táq ntróu tháng.)
- b. thuon (Thuon vóoc nâi mới bũn chu tê.)
- c. thâng (Anhúq án ki thâng lúq.)
- d. phẽp (phẽp rit)
- e. pháng (Con cachĩh yóu pháng-pháng.)
- g. kháng (Aluang kháng cuti lúq.)
- h. phiác (phiác ùih)
- i. nhuang (Mới pỏq nhuang, cúq pỏq ntun.)
- k. chũah (Sa-ũĩ chũah tâng đỏq ki.)
- l. tuot (Tuot au, mpỏĩ đỏq.)

3. Carnẽn doc nsuar. a. Carnẽn doc bũm.
- b. Parnai chim carnẽn: Nỏq Achuaih Tôi tở têq cruang rô? Pỏ lẻq án pỏq? Án ramóh nau? Ntróu aỏĩ táq ntỏng?
- c. Rana cakẻh: ngoah toong đổng châu, chuop nheq rô,

nheq rana achĩang, đẻh rana sĩaq hỏ, ma tở bũn, d. Carnẽn doc puai thái cỏp doc cuaq pũn nsuar.

4. Thái yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Carnẽn chĩc tẻ mút: Ai táq viang chuop rô tuong.

6. Ai pai: "Tangái nâi hái rien loah chĩc bar óc th parnỏi." Chỏ yỏn aỏĩ chĩc sỏng rana óc th nneq:

th th th th th th

7. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq thẽp nneq:

thẽp thẽp thẽp

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Achuaih chỏng thẽp cruang rô.

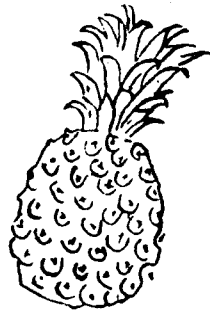
Achuaih chỏng thẽp

cruang rô.

Thái nhẻng samoát, chĩc samoát rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq aỏĩ. Cỏp thái luloah nhẻng nĩc, chuai carnẽn chĩc o.

Chỏ, môam bai 121.

chũoq
Chũoq

Chũong pǝq ɿt chũoq tâng
nung cadǝp vil. Chũong hũm muoi
lám sacco cha nheq poong tũong
cǝp chũoq tâng nung ki. Chũong
chu atǝng Lat, Chũong pai : « Lat
oi, cúq hũm sacco cha chũoq
tâng nung hái. »

Lat blǝh amiang án : « Hǝi
léq ai hũm sacco cha chũoq ? »

Chũong pai : « Mbǝiq sanua
toáp cúq hũm. » Chũong dũng
Lat pǝq cruang nung ki.

Lat pai : « Voai. Dǝq casâi
tacual voai, hái yǝn anhi hái pǝq
chǝng thǝp sarlia. Chơ hái yǝn
anhi cruang chũop nheq nung ki. »

Chũong pai cǝp amuaq án :
« Nǝq hái tǝ bũn pǝq ɿt chũoq
tǝ nung hái nhũang nheq sacco
cha oiq. »

chũoq	ũo	ũo	ũo
chũo	chũo	chũo	lũo
ũo	chũoq	chũong	lũoq

chũoq	ũo	ũo	ũo
ũoq	ũoq	ũong	ũoq
ũo	chũoq	chũong	lũoq

BAI 122

- Atǝng roáp chũq chũoq. Chũq tiaq: thàng, thuon.
- Thâi cayoah chũq chũoq tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
chũoq chũo ũo	ũo ũo ũo chũo chũo lũo chũoq chũong lũoq Chũoq Chũong Lũoq	chũoq chũong lũoq	Chũoq Chũong Lũoq

Phân 1	Phân 2	Phân 4
chũoq ũoq ũo	ũo ũo ũo ũoq ũong ũoq chũoq chũong lũoq	chũoq chũong lũoq chuaq chuang luaq chĩaq chĩang lĩaq

Phân 5 (Chối chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. chuaq (Ai chuaq crái.)
- b. chiaq (Ai chiaq blóng.)
- c. chũong (đờq chũong)
- d. lũoq (Acán lũoq ốt tâng đờq.)
- e. culĩaq (Culĩaq moat.)
- g. luaq (Mprđih luaq bõq.)
- h. laliaq (nhêng laliaq),
- i. kháng (Aluang kháng cuti lũq.)
- k. phẽp (phẽp rit)
- l. thuoq (Thuon vưoc nãi mới bũn chu tê.)

3. Atổng chũq hỏi léq tâng rana tâng pian nneq:

Phân 1: Hỏi léq ai hũm cula?

Hỏi léq

Hỏi

Hỏi léq hái táq sarái ki?

Phân 2: Pờ léq mới pờq?

Hỏi léq mới táq adũ nãi?

Nléq mới hũm sacco?

Hỏi léq ai pờq cadõp?

4. Atổng chũq đờq casâi tacual nneq:

Phân 1: Đờq casâi tacual hái rien.

Đờq casâi tacual

Đờq casâi

Đờq casâi tacual ai pờq cadõp.

Phân 2: Đờq tabũ hái sa-óh yóu.

Đờq casâi põn hái chõh cadõc.

Đờq tarũp parnõ hái pờq.

Đờq casâi tacual sot saro.

5. Carnẽn doc nsuar. a. Carnẽn doc bũm.

b. Thãi blõh carnẽn tê nsuar.

c. Yõn carnẽn chuaq rana cakéh.

d. Carnẽn doc nsuar puai thãi cõp doc cuaq.

6. Thãi yõn carnẽn rlu mahõi.

7. Carnẽn chĩc tê mút nneq: Achuaih chõng thẽp cruang rô.

8. Thãi pai: "Tangái nãi hái rien chĩc bar óc ũo parnõ. Bũn santonq ki tâng chũq chũoq cõp chũong cõp lũoq cõp sa-ũi ẽn hõ. Pai: chũong, chũoq, lũoq." Chõ yõn alõi chĩc sõng rana ũo:

ũo ỹo ỹo ỹo ỹo

9. Yõn carnẽn chĩc sõng rana chũq chũoq nneq:

chũoq chũoq chũoq

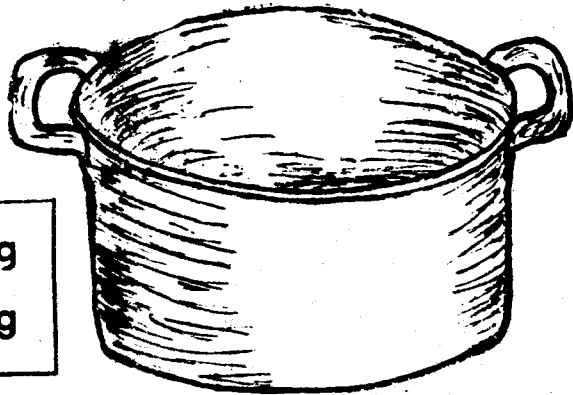
10. Yõn carnẽn chĩc sõng rana nneq: Mpiq chõh chũoq cheq chũong.

Mpiq chõh chũoq cheq

chũong.

Thãi nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pờ choaiq alõi. Cõp thãi luloah nhêng nĩc, chuai carnẽn chĩc o.

Chõ, moâm bai 122.

throng
Throng

Chũong dững Lat pǝq chǝng throng. Lat blǝh amiang án : « Nau pǝq cǝp hái, ai ? »

Chũong atǝng Lat : « Ngkǝq hái pǝq cǝp anhi. Cǝq sǝng anhi Mpoaq Ayooq pai cǝp cǝq bǝ hái. Án yoc chǝng throng tē. »

Ngkǝq, poang tarup alǝi pǝq chǝng throng. Alǝi pǝq chũop nheq tǝng dǝng ki.

Alǝi hǝm nau chǝq chũoq, chǝq poong tũong, cǝp nau chǝq thǝp sarlia hǝ. Khoiq ki chǝ alǝi

chǝng throng ki. Chǝ alǝi pǝi náq mon-nhi nǝi chu parnoi.

throng
thro
o

o	õ	ũo
thro	thrõ	thrũo
throng	thrõq	thrũoq

BAI 123

- Thâi pai: "Nǝi la roáp throng. Pai throng."
Atǝng chũq throng. Chũq tiaq: chũong, culǝaq.
- Thâi cayoah chũq throng tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
throng thro o	o õ ũo thro chrõ thrũo throng thrõq thrũong Throng Thrõq Thrũong	throng thrõq thrũong	Throng Thrõq Thrũong

Phân 4

throng	thrõq	thrũong
trong	trõq	trũong
khong	khõq	khũong

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tǝng pian.)

- khong (Adǝh ki khong ai cǝq.)
- thrõq (Con rien táq thrõq.)
- thrũong (Mǝi cha dǝi thrũong tǝ?)
- khoiq (Ai khoiq táq chǝ.)
- lǝliaq (nhēng lǝliaq)

- g. culĩaq (culĩaq moat)
 h. chuaq (Ai chuaq crái.)
 i. amuaq (Amõq ki amuaq củq.)
 k. cartĩat (Aluang ki cartĩat.)
 l. lũoq (Acán lũoq õt tâng dõq.)
3. Atõng chũq pái náq mon-nhi nãi tâng rana tâng pian:

Phân 1: Pái náq mon-nhi nãi pỏq parnỏi.

Pái náq mon-nhi nãi

mon-nhi

Pái náq mon-nhi nãi toâq.

Phân 2: Anhi cỏp bar náq ramon táq parnỏi.

Pái náq mon-nhi táq parnỏi.

Pỏn náq mon-nhi toâq.

Củq hũm mon-nhi toâq.

4. Carnẽn doc nsuar. a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Ntrỏu Chuong yoc ẽ chõng?

(2) Nau pỏq cỏp Chuong?

(3) Hõi léq pái náq mon-nhi pỏq pỏ dõng?

(4) Ntrỏu alỏi hũm pỏ dõng?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) Ngkẻq hái pỏq (2) pỏq chõng throng

(3) pái náq mon-nhi nãi (4) chẻq chũoq

(5) chẻq poong tũong (6) chẻq thẻp sarlia hỏ

(7) Yoc chõng throng tê (8) Khoiq ki chỏ

(9) Lat blỏh amiang án: (10) pái cỏp củq

(11) Ngkẻq, poang tarủp (12) pỏq chuop nheq

(13) bủ hái (14) Chuong đũng Lat

(15) Chuong atõng Lat: (16) tâng dõng ki.

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thãi.

e. Carnẽn doc chuaq pỏn nsuar.

5. Thãi yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Carnẽn chĩc tẻ mút: Mpiq rlu rhuoq cheq chũong.

7. Thãi pai: "Tangái nãi hái tẻ chĩc pái óc thr parnỏi. Bũn santoiq ki tâng cỏp thrõq throng cỏp thrõq cỏp thrõq. Anhia pái: throng, thrõq, thrũong." Chỏ yõn alỏi chĩc sỏng rana óc thr:

thr thr thr thr

8. Yõn carnẽn chĩc sỏng rana chũq throng nneq:

throng throng throng

9. Yõn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Ayoaq Mê chõng throng tamai.

Ayoaq Mê chõng throng

tamai.

Thãi nhẻng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhũang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi.

Cỏp thãi luloah nhẻng nĩc, chuai carnẽn chĩc o.

Chỏ, môm bai 123.

Pĩen Crong

Mpiq Chũong pǝq pĩen throng
pǝ vil Tadóq. Án ramóh Ayoaq
Tũot. Mpiq pai : « Cúq yoc pĩen
throng cóp ayoaq, têq tǝ ? »

Ayoaq Tũot pai : « Óq, têq,
têq. » Ayoaq Tũot blóh Mpiq
Chũong : « Châu yoc pĩen sanua
toáp tǝ ? »

Mpiq Chũong ta-ǝi : « Óq, cúq
yoc pĩen sanua toáp. »

Ayoaq Tũot pai : « Cúq bũi
lúq pĩen crong cóp mới. »

Mpiq Chũong blóh Ayoaq Tũot
« Ayoaq yoc pĩen tangan cóp
tabong bĩp tǝ ? »

Ayoaq Tũot pai : « Dǝq casái
ntun voai ayoaq pĩen sĩa, cóp
cúq yoc pĩen déh chũoq hǝ. »

pĩen	ĩe	ĩe	ĩe
pĩe	pĩe	tĩe	tĩe
ĩe	pĩen	tĩen	tĩeu
	Pĩen	Tĩen	Tĩeu

pĩen	ĩe	ĩe	ĩe
ĩen	ĩen	ĩen	ĩeu
ĩe	pĩen	tĩen	tĩeu

BAI 124

1. Atǝng chũq pĩen. Chũq tiaq: thrǝq, thrũoq.
2. Thài cayoah chũq pĩen tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
pĩen	ĩe	pĩen	Pĩen
pĩe	pĩe	tĩen	Tĩen
ĩe	pĩen	tĩeu	Tĩeu
	Pĩen		

Phân 1	Phân 2	Phân 4
pĩen	ĩe	pĩen
ĩen	ĩen	tĩen
ĩe	pĩen	tĩeu
		puan
		tuan
		tuau
		pian
		tian
		tiau

Phân 5 (Chôi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. tĩeu (Mỏi chǝng boi cóp tĩeu.)
- b. puan (Amǝq ki dǝng puan.)

- c. catuan (Alóí ki déng catuan mun.)
 d. pian (Chĩc rana tâng pian.)
 e. tian (Tacát tian yõn poang.)
 g. tiau (Tiau yaih yõn tabát.)
 h. tiên (tiên práq)
 i. cartuan (Abrít ki cartuan.)
 k. throq (Con rien táq throq.)
 l. khong (Adeh ki khong ai cúq.)
3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:
 a. Carnẽn doc bũm.
 b. Parnai chim carnẽn nneq:
 (1) Nau piên throng?
 (2) Án piên throng cốp nau?
 (3) Ntróu alóí táq ntõng parnõi?
 c. Carnẽn chuaq rana cakeh nneq:
 (1) pỏq piên throng (2) yoc piên throng
 (3) yoc piên sanua toáp." (4) yoc piên tangan
 (5) bũi lủq piên crõng (6) ayoaq piên sĩa
 (7) yoc piên deh chũoq hỏ." (8) tỏ?"
 (9) Dỏq casai ntun voai (10) "Oq, têq, têq."
 (11) ramóh Ayoaq Tuot. (12) Mpiq pai:
 (13) Ayoaq Tuot blỏh (14) Mpiq Chuong ta-ỏi:
 (15) Ayoaq Tuot pai: (16) pỏ vil Tadỏq.
 d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thài.
 e. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar nneq:
 (1) piên, piê, iê, iê, piê, piên.
 (2) iê, piê, piên, Piên, iê, tiê, tiên, Tiên,
 iê, tiê, tiêu, Tiêu.
 (3) iê, iê, iê, piê, tiê, tiê, piên, tiên,

tiêu, Piên, Tiên, Tiêu.
 (4) piên, iên, iê, iê, iên, piên.
 (5) iê, iên, piên, iê, iên, tiên, iê, iêu,
 tiêu.
 (6) iê, iê, iê, iên, iên, iêu, piên, tiên,
 tiêu.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahỏi.
 5. Carnẽn chĩc tẻ mút: Ayoaq chõng throng tamai.
 6. Thài pai: "Tangái nài nài chĩc bar óc iê. Bũn
 santoiq ki tâng piên cốp tiên cốp tiêu. Pai:
piên, tiên, tiêu." Chỏ yõn alóí chĩc 5 rana:

iê iê iê iê iê iê

7. Yõn carnẽn chĩc sỡng rana chũq piên nneq:

piên piên piên

8. Yõn carnẽn chĩc sỡng rana nneq: Avia Son piên throng.

Avia Son piên throng.

Thài nhẽng samoát, chĩc samoát rana sacâm tâng
 pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alóí.
 Cốp thài luloah nhẽng níc, chuai carnẽn chĩc o.
 Chỏ, môm bai 124.

Acán ntróu dóq ě cha cumũar ?
 Ntruoĩ dóq ě cha cumũar.

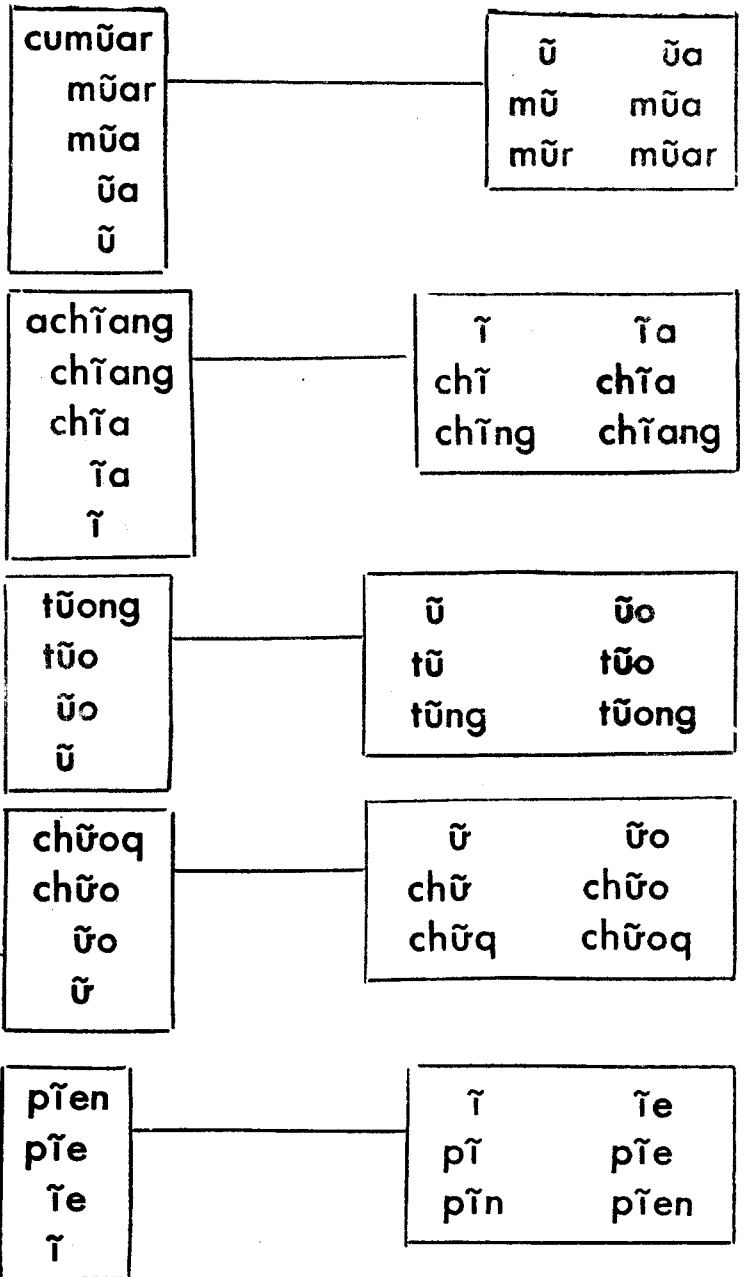
Ntróu sǒq dóng Mpoaq Tũot ?
 Achĩang sǒq dóng ki.

Poong tũong ěm hǎn tẽ poong
 ngô tǎ ?

Ơq, poong tũong ěm hǎn tẽ
 poong ngô.

Nǎm aluang ki la aluang chũoq tǎ ?
 Tǎ bũn mǎ. Ki la aluang la-ũ.

Crong ntróu Ayoaq Tôl pĩen ?
 Án pĩen throng tẽ mbỏq.

BAI 125

1. Thái pai: "Hôi ki hái khoiq rien chớ sổng ốc mầu-âm bủn santoiq crum clâm. Cốp hái khoiq nhêng sổng ốc ki parnđi tâng bai 116."
Thái pai ẽn: "Tangái nâi hái nhêng sổng ốc mầu-âm bủn santoiq prêng clâm. Sổng ốc nâi hái khoiq rien chớ, ma tangái nâi hái nhêng ốc ki parnđi."
2. Thái cayoah chũq cumuar tapun cuaq tâng khlêc 294.
3. Thái cayoah chũq achiang tapun cuaq khlêc 294.
4. Thái cayoah chũq tuong tapun cuaq tâng khlêc 294.
5. Thái cayoah chũq chũoq tapun cuaq tâng khlêc 294.
6. Thái cayoah chũq pien tapun cuaq tâng khlêc 294.
Chớ thái pai: "Chớ anhia đốq tếc prêng clâm tâng mủt anhia."
7. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:
 - a. Carnẽn doc bủm.
 - b. Parnai chim carnẽn nneq:
 - (1) Ntrứu ntruoi đốq ẽ cha?
 - (2) Crớng ntrứu Ayoaq Tôi piên?
 - (3) Poong ngô ẽm hỏn poong tuong tở?
 - c. Carnẽn chuaq rana cakéh nneq:
 - (1) sỏq đổng Mpoaq Tuot? (2) sỏq đổng ki.
 - (3) throng tễ mbỏq. (4) đốq ẽ cha (2 ntỏq)
 - (5) Poong tuong (6) poong ngô.
 - (7) ẽm hỏn tễ (8) Nỏm aluang ki (9) 0q,
 - (10) la aluang chũoq tở? (11) Crớng ntrứu
 - d. Carnẽn doc nsuar parnđi puai thái.
 - e. Carnẽn doc cuaq pủn nsuar.
8. Thái yỏn carnẽn rlu mahỏi.

9. Carnẽn chĩc tễ mủt tapun PARNAI SACÂM TAPỎAT
nneq: Avia piên throng.

10. Thái pai: "Tangái nâi hái rien loah chĩc bar ốc ỉe parnđi. Anhia dáng chớ bủn santoiq ki tâng chũq tieu, tien, pien. Pai: tieu, tien, pien."
Chớ yỏn alỏi chĩc sổng rana ốc ỉe nneq:

ỉe ỉe ỉe ỉe ỉe

11. Yỏn carnẽn chĩc sổng rana chũq tieu nneq:

tieu tieu tieu

12. Yỏn carnẽn chĩc sổng rana nneq: Mpoaq chớng
tieu cốp boi.

Mpoaq chớng tieu cốp boi.

Thái nhêng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi.
Cốp thái luloah nhêng níc, chuai carnẽn chĩc o.

Chớ, moâm bai 125.

A-ĩ Phlác

Lat a-ĩ phlác. Lat atõng
Chũong, Lat pại : « Ai ơi, cứq
sâng a-ĩ phlác. »

Chũong blóh Lat : « A-ẽm a-ĩ
phlác tâng léq ? »

Lat atõng amiang án : « Cứq
sâng a-ĩ phlác tâng ayũng. »

Khoiq ki chơ Chũong nhêng
ayũng amuaq án. Chũong blóh :
« Chu léq a-ẽm põq tangái nâi
ma ayũng a-ẽm a-ĩ phlác ? »

Lat ta-õi : « Cứq põq nhêng
achĩang põ phoq đõq crõng Pali.
Cứq põq cốp cūai põq ỉt thệp
põ ki. »

Chũong atõng Lat : « Ntun a-
ẽm chõi põq. Sâng tỡ ? »

« Ớq, cứq sâng. »

Chũong ayooq lúq a-ẽm án.

phlác

ác

ác

phlác

Phlác

BAI 126

1. Thâi atõng chũq phlác tâng pian tapun PARNAI SACÂM MUOI. Chũq tiaq: tieu, tien.
2. Thâi cayoah chũq phlác tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1

phlác

ác

Phân 2

ác

phlác

Phân 5 (Chõi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. ntroui (Mpiq bán ntroui.)
- b. mbóq (Tẽ mbóq lúq táq đồng táq sarái.)
- c. catuan (Alỏi ki déng catuan mun.)
- d. cartuan (Abrít cartuan.)
- e. tieu (Cha tieu cốp boi.)
- g. pĩen (Ayoaq pĩen crõng.)
- h. culĩaq (culĩaq moat)
- i. laliaq (nhêng laliaq)
- k. satĩang (aluang satĩang)
- l. phuom (piar phuom)

3. Thái atổng chữq a-ĩ phlác tâng rana tâng pian

tapun PARNAI SACÂM PỒN nneq:

Phân 1: Amõq a-ĩ phlác.

a-ĩ phlác

phlác

Mpiq a-ĩ phlác

Phân 2: Con õi a-ĩ bõq.

Mpoaq a-ĩ plõ.

Ayoaq a-ĩ phlác.

4. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chim carnẽn nneq:

(1) Nau a-ĩ phlác?

(2) Ntrõu Chuõng cõp Lat táq ntõng parnõi?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) tâng lẻq? (2) a-ĩ phlác

(3) tâng ayũng. (4) amiang án

(5) Chu lẻq (6) Khoi q ki chõ

(7) Ntun (8) amuaq án

(9) Sâng tở? (10) tangai nãi

d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thãi.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar.

5. Thãi yõn carnẽn rlu mahõi.

6. Thãi doc, yõn carnẽn chĩc tẻ mứt tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT nneq: Mpoaq chõng tiẻu cõp boi.

7. Thãi pai: "Tangai nãi hái rien chĩc pái ỏc phl parnõi. Bũn santoiq ki tâng chữq phlác. Anhia pai phlác." Chõ yõn alỏi chĩc sỏng rana nneq:

phl phl phl phl

8. Yõn carnẽn chĩc sỏng rana chữq phlác nneq:

phlác phlác phlác

9. Yõn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Avia Nac a-ĩ phlác ayũng.

Avia Nac a-ĩ phlác

ayũng.

Thãi nhẻng samoỏt, chĩc samoỏt rana sacâm tâng piang nhuẻng carnẽn chĩc tâng pỏ choai q alỏi.

Cõp thãi luloah nhẻng nĩc, chuai carnẽn chĩc o.

Chõ, moỏm bai 126.

clóh
Clóh

Bữn muoi tangái Chũong cóp Lat tở bữn rien. Alói miaq clóh saro chuai mpiq. Lat blóh amiang án : « Nỏq hái clóh yỗn nheq saro nài tở, ai ? »

Chũong ta-õi : « Ớq, hái clóh nheq saro nài. Ngkẻq mpiq hái sâng lakẻh lủq. »

Lat sâng ai án pai ngkẻq, Lat sâng bữi lủq. Khoiq đũn ki chơ, Chũong blóh Lat : « Nỏq ayững a-ễm a-ĩ phlác hỏi ki, bán chơ ma tở yũah ? »

Lat pai : « Ớq, khoiq bán chơ. »

Chũong cóp Lat clóh saro. Chơ Chũong đũng Lat pỏq ỉt chũoq tâng nưong cadỏp vil. Lat pai : « Yỗn ai pỏq nhũang. Củq pỏq ntun. Củq tở tẻq pỏq chái. »

Chũong pai sĩa : « A-ễm pỏq ntun ki cro. »

clóh	óh	ốg	áng	óng
óh	clóh	clốg	cláng	clóng
	Clóh	Clốg	Cláng	Clóng

BAI 127

- Thài pai : "Nài la rup nau clóh saro. Pai clóh."
Chở atốg chũq clóh. Chũq tiaq : laliaq, ntrui.
- Thài cayoah chũq clóh tapun PARNAI SACÂM PÁI :

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b			
clóh	óh	ốg	áng	óng	clóh	Clóh
óh	clóh	clốg	cláng	clóng	clốg	Clốg
	Clóh	Clốg	Cláng	Clóng	cláng	Cláng
		clốg			clốg	Clốg

Phân 4			
clóh	clốg	cláng	clóng
płóh	płốg	płáng	płóng
khłóh	khłốg	khłáng	khłóng

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

a. khłóh (Ai táq bát, khłóh muoi ai chở.)

- b. clóng (Bêq tâng clóng ki.)
- c. plóng (Plóng sâiq tâng adêh.)
- d. cláng (Cláng sĩaq yõn chõĩ tacoaih.)
- e. pláng (Anhi cham pláng.)
- g. khiláng (Mõi yoc ẽ cha cõĩq khiláng tở?)
- h. clóng (Dõq clóng nãi yarũ lủq.)
- i. plóng (Ai plóng kên.)
- k. ntruoi (Mpiq bán ntruoi.)
- l. sarloac (Dõq sarloac chớ.)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SÔNG nneq:

- a. Carnẽn doc bũm.
- b. Parnai chim carnẽn nneq:
 - (1) Nau clóh saro chuai mpiq?
 - (2) Ntróu alỏi táq ntõng parnõi?
- c. Carnẽn chuaq rana cakêh nneq:
 - (1) Bũn muoi tangái (2) Nỏq
 - (3) miaq clóh saro (4) Ngkêq
 - (5) nheq saro nãi (6) lakêh lủq
 - (7) Khoiq dũn ki chớ (8) hõĩ ki
 - (9) tở bũn rien (10) khoiq bán chớ
- d. Carnẽn doc nsuar parnõi puai thài.
- e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar.

4. Thài yõn carnẽn rlu mahõĩ.

5. Thài doc, yõn carnẽn chĩc tẽ mủt tapun PARNAI SACÂM TAPỎÁT nneq: Avia a-ĩ phlác.

6. Thài pai: "Tangái nãi hái rien chĩc bar ỏc cl parnõi. Bũn santoiq ki tâng chũq clóh cớp clóng cớp cláng cớp sa-ũĩ ẽn hỡ. Pai: clóh, clóng,

cláng." Chớ yõn alỏi chĩc sớng rana ỏc cl nneq:

cl cl cl cl cl cl

7. Yõn carnẽn chĩc sớng rana chũq clóh nneq:

clóh clóh clóh

8. Yõn carnẽn chĩc sớng rana nneq: ĩt ntria, clóh saro.

ĩt ntria, clóh saro.

Thài nhẽng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cớp thài luloah nhẽng nĩc, chuai carnẽn chĩc o.

Chớ, moâm bai 127.

dieuq
Dieuq

Chũong cốp Lat loiq táq dieuq.
Chũong ón Lat táq dieuq toâr
lúq. Lat tở têq táq dieuq toâr.
Chũong táq khêuq lúq. Alới bũ
lúq tacu táq dieuq cheq đống.
Khoiq ki chơ Chũong blóh Lat :
« A-ẽm a-ĩ phlác tâng ayũng, bán
chơ ma tở yũah ? »
Lat ta-õi : « Oq, bán chơ. »
Chũong pai : « Khân ma a-ẽm
khoiq bán chơ, ki cúq yõn a-ẽm
põq pĩen crong pở đống Ayoaq
Tũot nơ. »
Lat pai : « Cúq tở riap põq
chu ki. Cúq sâng khoiq lakéh chơ.
Cúq yoc ẽ clóh saro chuai mpiq
cốp ai sâng tangái nãi. »

Chũong sâng amuaq án pai
ngkíq, án khẽn amuaq ản. Chũong
pai : « A-ẽm rangoiq lúq. A-ẽm
dáng chuai mpiq. »

dieuq	ie	ẽ	ũ	ie
ieuq	ieuq	ẽuq	ũuq	ieuq
ie	dieuq	khêuq	cũuq	phieuq
	Dieuq	Khêuq	Cũuq	Phieuq

BAI 128

1. Thâi pai : "Nãi la roâp dieuq. Pai dieuq." Chở
atống chũq dieuq. Chũq tiaq : khlang, clang.
2. Thâi cayoah chũq dieuq tapun PARNAL SACÂM PÁI :

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b			
dieuq	ie	ẽ	ũ	ie	dieuq	Dieuq
ieuq	ieuq	ẽuq	ũuq	ieuq	khêuq	Khêuq
ie	dieuq	khêuq	cũuq	phieuq	cũuq	Cũuq
	Dieuq	Khêuq	Cũuq	Phieuq	phieuq	Phieuq

Phân 4

dieuq	khêuq	cũuq	phieuq
dien	khẽn	cũn	phien

Phân 5 (Chỏi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. cũuq (Con cũuq yỏu tễ đốq.)
- b. dien (Dien khoiq rúng chở.)

- c. phieuq (Bũn choaiq phieuq tở?)
- d. cro (Cro lủq con pởq.)
- e. miaq (Mpiq miaq táq rô.)
- g. clóng (Dởq clóng yaru lủq.)
- h. clóng (Dông ki bũn sa-ũi clóng.)
- i. pông (Pông sâiq tâng adeh.)
- k. phlác (Con a-ĩ phlác.)
- l. khẽuq (Ai plóng kên khẽuq lủq.)

3. Carnẽn doc nsuar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

- a. Carnẽn doc bũm.
- b. Parnai chim carnẽn nneq:
 - (1) Ntrớu Chuông cớp Lat lỏiq táq?
 - (2) Ntrớu alỏi táq ntớng parnỏi?
- c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:
 - (1) toâr lủq (2) lỏiq táq dieuq
 - (3) tở têq (4) tacu táq dieuq
 - (5) dieuq toâr (6) a-ĩ phlác
 - (7) cheq đớng (8) ma tở yuah
 - (9) Khân ma (10) tâng ayững

d. Carnẽn doc nsuar parnỏi puai thâi.

e. Carnẽn doc cuaq pũn nsuar.

4. Thâi yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Thâi doc, yỏn carnẽn chĩc tẻ mũt tapun PARNAI SACÂM TAPỎÁT nneq: Ỉt ntria, clỏh saro.

6. Thâi pai: "Tangái nài hái rien chĩc bar ỏc uq parnỏi. Bũn santỏiq ki tâng chũq dieuq cớp cũuq cớp khẽuq cớp sa-ũi ẻn hỏ. Pai: dieuq, cũuq, khẽuq." Chỏ yỏn alỏi chĩc sỏng rana ỏc uq nneq:

uq uq uq uq uq

7. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana chũq dieuq nneq:

dieuq dieuq dieuq

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Carnẽn táq dieuq khẽuq lủq.

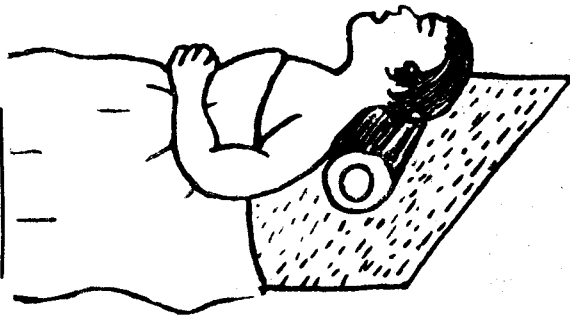
Carnẽn táq dieuq

khẽuq lủq.

Thâi nhẻng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pỏ choaiq alỏi. Cớp thâi luloah nhẻng nĩc, chuai carnẽn chĩc o.

Chỏ, moâm bai 128.

khróng
Khróng

Vieih sâng anhi án béq
khróng-khróng. Vieih atǝng Chũong,
Vieih pai : « Chũong oi, cúq sâng
anhi cúq béq khróng-khróng. »

Chũong blóh Vieih : « Séq náq
a-ẽm sâng cūai béq khróng-
khróng ? »

Vieih ta-õi : « Nheq tũh alóh
ki béq khróng-khróng nheq. »

Chũong pai : « Chơ sanua hái
béq tê. Poang tarup chơ hái pǝq
chǝng throng pǝ dǝng. »

Vieih sâng Chũong pai ngkia,
án sâng bũi lúq. Cóp Vieih pai :
« Chũong oi, cúq yoc ẽ chǝng
déh tabong bĩp hǝ. »
Chũong pai : « Têq, têq, a-ẽm. »

khróng
óng

óng	éng
khróng	khréng
Khróng	Khréng

BAI 129

1. Thái pai: "Nãi la rup cūai béq khróng-khróng.
Pai khróng." Chǝ atǝng chũq khróng tapun PARNAI
SACÂM MUOI. Chũq tiaq: phieug, cũug.
2. Thái cayoah chũq khróng tapun PARNAI SACÂM PÁI:

Phân 1	Phân 2	Phân 3-a	Phân 3-b
khróng óng	óng éng khróng khréng Khróng Khréng	khróng khréng	Khróng Khréng

Phân 4

khróng	khréng
bróng	bréng
plóng	pléng
clóng	cléng

Phân 5 (Chôi chĩc rana cuti tâng pian.)

- a. khрэng (Án táq khрэng-khрэng sâng.)
- b. bréng (Bréng loah loah racól củq.)
- c. acléng (Sĩaq acléng reh atĩ củq.)
- d. phieuq (choaĩq phieuq) ~
- e. dien (Bũn dien tâng vil toâr.)
- g. củuq (Con củuq yóu tẽ dđq.)
- h. khẽn (Án khẽn yóu, pai o lủq yóu táq.)
- i. dieuq (dieuq hũt)
- k. khẽuq (Ai plóng kên khẽuq lủq.)
- l. phlác (a-ĩ phlác)

3. Carnẽn doc nsũar tapun PARNAI SACÂM SỔNG nneq:

a. Carnẽn doc bũm.

b. Parnai chĩm carnẽn nneq:

(1) Nau bẻq khróng-khróng?

(2) Nau sâng cuai bẻq khróng-khróng?

(3) Ntróu Vieih cốp Chũong táq ntổng?

c. Carnẽn chuaq rana cakẻh nneq:

(1) bẻq khróng-khróng (2) Chở sanua

(3) dẻh tabong bĩp (4) bẻq tê

(5) Nheq tũh alỏi ki (6) Sẻq nẻq

(7) Poang tarủp (8) Tẻq, tẻq,

(9) yoc ẻ chỏng (10) pở đởng

d. Carnẽn doc nsũar parnỏi puai thài.

e. Carnẽn doc cuaq pủn nsũar.

4. Thài yỏn carnẽn rlu mahỏi.

5. Thài doc yỏn carnẽn chĩc tẻ mút tapun PARNAI SACÂM TAPOÁT nneq: Carnẽn táq dieuq khẽuq lủq.

6. Thài pai: "Tangái nài hái rien chĩc pái ỏc kh parnỏi. Bũn santoĩq ki tâng chũq khróng cốp khрэng. Anhia pai: khróng, khрэng." Chở yỏn alỏi chĩc sỏng rana ỏc kh parnỏi nneq:

kh r kh r kh r kh r

7. Yỏn alỏi chĩc sỏng rana chũq khróng nneq:

khróng khróng khróng

8. Yỏn carnẽn chĩc sỏng rana nneq: Vieih bẻq khróng-khróng.

Vieih bẻq khróng -

khróng.

Thài nhẻng samoât, chĩc samoât rana sacâm tâng pian nhuang carnẽn chĩc tâng pở choaĩq alỏi. Cốp thài luloah nhẻng nẻc, chuai carnẽn chĩc o.

Chở, môam bai 129, cốp môam tê neq bai tâng choaĩq DOC PARNAI BRỦ 3. Bũn noâng nsũar tẻ cuai Brủ tâng choaĩq ki. Ngkẻq thài cốp carnẽn tẻq doc nsũar ki parnỏi, doc bũi. Môam chỏ.

CÙNG CÁC BẠN GIÁO VIÊN

Những cách thức dạy học trong sách vở-lông tiếng Brữ được trình bày trong cuốn sách này. Mỗi bài học có hai phần: Phần thứ nhất giống như trong trang sách của học sinh và phần thứ nhì dùng để chỉ dẫn cho các giáo viên biết cách thức dạy bài học. Những cách thức dạy trong sách này gồm cả bài tập đọc và tập viết.

Các bạn sẽ nhận thấy mỗi bài học có kèm theo bài mẫu. Ví dụ: Trong bài học số 7, điểm 2, có nói, "Dạy tiếng chính acho (theo bài mẫu 1)." Bài mẫu 1 được tìm ra ở trong phần chỉ dẫn này và trong đó nói từng chi tiết cách dạy tiếng chính. Các bạn sẽ thận-trọng đọc kỹ những bài mẫu này trước khi đem ra dạy cho học sinh. Các bạn cũng nên đọc cho kỹ những điều chỉ dẫn đặc-biệt được trình bày cho mỗi bài học. Như thế các bạn có thể theo tỷ-mỷ những điều chỉ dẫn trong khi các bạn dạy bài học.

Sau đây là những bài mẫu được ghi trong phần nói đầu:

- Bài mẫu 1--Dạy tiếng chính theo bảng treo.
- Bài mẫu 2--Dạy tiếng chính theo sách.
- Bài mẫu 3--Dạy vần trong tiếng.
- Bài mẫu 4--Dạy một tiếng trong câu văn.
- Bài mẫu 5--Đọc truyện.
- Bài mẫu 6--Tập viết.

BÀI MẪU 1

DAY TIẾNG CHÍNH THEO BẢNG TREO (xem bài học số 9)

1.1. Dạy hình và tiếng viết hình ấy.

Giáo viên chỉ vào hình của cula trên bảng treo và nói, "Đây là hình của cula, nói cula." Học sinh nói, "cula." Giáo viên lại chỉ vào tiếng cula viết bên cạnh hình và nói, "Tiếng này đọc là cula, nói cula." Học sinh nói, "cula." Giáo viên chỉ trở lại vào tiếng cula và hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh đọc, "cula."

1.2. Tìm tiếng trên bảng treo.

Giáo viên hỏi, "Các em có thể tìm tiếng khác giống hệt với cula không?" Nếu học sinh không thể trả lời ngay thì giáo viên chỉ vào tiếng cula viết chỗ khác và nói, "Tiếng này cũng đọc là cula, nói cula." Học sinh nói, "cula." Giáo viên bảo học sinh lên tìm tất cả tiếng cula viết trên bảng treo.

1.3. Xem tiếng viết trên bảng.

Giáo viên viết bằng chữ in tiếng cula trên bảng dùng chữ giống như trong sách vở-lông. Giáo viên nói, "Bây giờ thầy viết tiếng cula trên bảng, các em coi tiếng này giống như tiếng cula trên bảng treo, các em nói cula." Học sinh nói, "cula."

Đoạn giáo viết saca trên bảng (tiếng học sinh đã học rồi). Giáo viên chỉ vào tiếng saca rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh đọc, "saca." Giáo viên khen, "Đúng rồi," và viết ana (tiếng học sinh đã học rồi) trên bảng rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh đọc, "ana." Đoạn giáo viên viết tiếp cula trên bảng và bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Cuối cùng giáo viên vừa chỉ vừa cho học sinh đọc cá nhân những tiếng cula, saca và ana trên bảng. Giáo viên tiếp tục hướng dẫn như thế cho đến khi thầy biết chắc học sinh đã biết ba tiếng ấy.

BÀI MẪU 2

DAY TIẾNG CHÍNH THEO SÁCH

(xem bài học số 9)

2.1. Dạy hình và tiếng viết hình ấy.

Giáo viên bảo học sinh nhìn vào hình của cula trong sách của chúng rồi nói, "Đây là hình của cula, nói cula." Học sinh nói, "cula." Giáo viên nói tiếp, "Bây giờ các em coi vào tiếng viết ở trên bên hình vẽ. Tiếng ấy đọc là cula, nói cula." Học sinh nói, "cula." Giáo viên hỏi, "Tiếng viết bên cạnh hình vẽ đọc thế nào?" Học sinh đọc, "cula."

2.2. Tìm tiếng trong trang sách.

Giáo viên bảo học sinh tìm và chỉ vào tiếng cula trong trang sách của chúng. Giáo viên nên đi qua đi lại trong lớp xem các em có tìm thấy tiếng đúng không. Sau đó giáo viên cho học sinh tìm tất cả tiếng cula viết chỗ khác trong trang sách. Giáo viên kiểm soát học sinh có tìm thấy tiếng đúng không.

2.3. Xem tiếng viết trên bảng.

Giáo viên viết bằng chữ in tiếng cula trên bảng dùng chữ giống như trong sách. Giáo viên nói, "Bây giờ thầy viết tiếng cula trên bảng, các em coi tiếng này giống như tiếng cula trong sách của các em, các em nói cula." Học sinh nói, "cula."

Đoạn giáo viên viết saca trên bảng (tiếng học sinh đã học rồi). Giáo viên chỉ vào saca rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh trả lời, "saca." Giáo viên khen, "Đúng rồi," và viết tiếng ana

(tiếng học sinh đã học rồi) trên bảng rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh trả lời, "ana." Sau đó giáo viên lại viết cula trên bảng rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Cuối cùng giáo viên chỉ vào cula hoặc saca hoặc ana và gọi từng em đọc tiếng ấy. Giáo viên tiếp tục hướng dẫn như thế cho đến khi thầy biết chắc học sinh đã biết ba tiếng ấy.

BÀI MẪU 3

DAY VẦN TRONG TIẾNG

(xem bài học số 9)

3.1. Phân tiếng chính để dạy vần mới.

Giáo viên viết cula trên bảng rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh đọc, "cula."

Giáo viên che chữ cu và nói, "Phần còn lại trong tiếng cula này đọc là la, nói la." Học sinh nói, "la." Giáo viên viết la dưới cula trên bảng như sau:

cula

la

Giáo viên chỉ vào la rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh đọc, "la." Giáo viên chỉ lại vào cula rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Sau đó giáo viên chỉ trở lại vào la rồi bảo học sinh đọc. Giáo viên đóng khung xung quanh những tiếng mà thầy đã viết trên bảng như sau:

cula

la

Giáo viên che chữ l và nói, "Phần còn lại trong tiếng la này đọc là a." Học sinh nói, "a." Giáo viên viết a dưới la trên bảng như sau:

cula
la
a

Giáo viên chỉ vào a rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh đọc, "a." Giáo viên chỉ lại vào la và cula rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Sau đó giáo viên chỉ trở lại vào a rồi bảo học sinh đọc. Giáo viên đóng khung xung quanh những tiếng mà thầy đã viết trên bảng như sau:

cula
la
a

3.2. Ghép vần mới các vần đã học.

Giáo viên viết a trên bảng rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh đọc, "a." Sau đó giáo viên viết la dưới a trên bảng như sau:

a
la

Giáo viên chỉ vào la rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Giáo viên viết o bên cạnh a như sau:

a o
la

Giáo viên chỉ vào o rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Sau đó giáo viên viết lo dưới o như sau:

a o
la lo

Giáo viên chỉ vào lo rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Nếu học sinh không đọc được thì giáo viên nói, "Tiếng này đọc là lo, nói lo." Học sinh nói, "lo." Giáo viên bảo học sinh đọc ôn lại những tiếng mà thầy đã viết theo thứ tự như sau: a, la, o, lo. Đoạn giáo viên đóng khung lại xung quanh những tiếng đã viết trên bảng như sau:

a	o
la	lo

3.3. Viết tiếng mới theo hàng đọc để học sinh có thể nhận thấy các vần mới đều giống nhau.

Giáo viên viết la trên bảng rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh trả lời, "la." Giáo viên viết lo dưới la như sau:

la
lo

Giáo viên chỉ vào lo rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Bây giờ giáo viên bảo học sinh đọc ôn cả bài từ trên xuống dưới. Sau đó giáo viên che đi các vần a, o rồi nói, "Các em xem những chữ đầu của các tiếng này đều giống nhau. Tên chữ này là l, nói l." Học sinh nói, "l." Đoạn giáo viên cho học sinh đọc lại bài từ trên xuống dưới. Giáo viên đóng khung lại xung quanh những tiếng như sau:

la
lo

3.4. So sánh vần mới với các vần đã học.

Giáo viên viết la trên bảng rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Sau đó giáo viên viết ca dưới la như sau:

la
ca

Giáo viên chỉ vào ca rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Giáo viên viết tiếp cha dưới ca như sau:

la
ca
cha

Giáo viên chỉ vào cha rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Sau đó giáo viên vừa chỉ vừa cho học sinh ôn lại những tiếng la, ca, cha.

Giáo viên viết tiếp na dưới cha như sau:

la
ca
cha
na

Giáo viên chỉ vào cha rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Sau đó giáo viên vừa chỉ vừa cho học sinh ôn lại những tiếng la, ca, cha, na.

Giáo viên viết tiếp lo bên cạnh la như sau:

la lo
ca
cha
na

Giáo viên chỉ vào lo rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Giáo viên viết co dưới lo như sau:

la lo
ca co
cha cho
na

Giáo viên chỉ vào co rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Giáo viên viết cho dưới co như sau:

la lo
ca co
cha cho
na

Giáo viên vào cho rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Giáo viên vào no rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Sau đó giáo viên vừa chỉ vừa cho học sinh đọc ôn lại những tiếng lo, co, cho, no.

Giáo viên viết no dưới cho như sau:

la lo
ca co
cha cho
na no

Giáo viên bảo học sinh đọc ôn cả bài trong khi thầy chỉ từng tiếng theo thứ tự như sau: la, ca, cha, na, lo, co, cho, no.

Giáo viên lại cho học sinh đọc ôn cả bài theo thứ tự như sau: la, lo, ca, co, cha, cho, na, no. Giáo viên cũng có thể chỉ bất cứ tiếng nào rồi bảo học sinh đọc. Giáo viên cứ tiếp tục chỉ nhiều tiếng khác nhau rồi bảo học sinh đọc những tiếng ấy.

Giáo viên đóng khung xung quanh những tiếng đã viết trên bảng như sau:

la	lo
ca	co
cha	cho
na	no

3.5. Tiếng mới viết chung với các tiếng đã học.

Giáo viên viết lo trên bảng và hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh trả lời, "lo."

Giáo viên viết saca dưới lo trên bảng như sau:

lo
saca

Giáo viên chỉ vào saca rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Giáo viên viết tiếp acho dưới saca trên bảng như sau:

lo
saca
acho

Giáo viên chỉ vào acho rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Giáo viên tiếp tục hướng dẫn như thế cho đến khi thầy đã viết hết những tiếng sau đây trên bảng:

lo
saca
acho
cula
sana
la
cha
ca
ana

Giáo viên cho học sinh đọc ôn lại cả bài bằng cách cho chúng đọc từ trên xuống dưới. Cách khác có thể ôn bài là: 1) chỉ nhảy từng tiếng bắt đầu từ tiếng thứ nhất rồi đến hết bài và trở lại bằng tiếng

thứ nhì: 2) chọn bất cứ tiếng nào trong bài rồi bảo học sinh đọc những tiếng ấy.

BÀI MẪU 4

DAY MỘT TIẾNG TRONG CÂU VĂN

(xem bài học số 28)

4.1. Day tiếng mới.

Giáo viên viết câu này trên bảng:

Saco mut sarai níc

Viết xong, giáo viên nói, "Câu này đọc là Saco mut sarai níc. Các em đọc." Học sinh đọc. Giáo viên chỉ vào tiếng níc rồi nói, "Tiếng này đọc là níc, các em đọc níc." Học sinh đọc, "níc." Giáo viên viết níc dưới níc trên bảng như sau:

Saco mut sarai níc.
níc.

Giáo viên chỉ vào níc ở dưới rồi hỏi, "Tiếng này đọc thế nào?" Học sinh đọc, "níc." Giáo viên xóa đi tiếng níc viết ở dưới. Giáo viên chỉ vào câu Saco mut sarai níc rồi bảo học sinh đọc câu ấy.

Giáo viên viết tiếp câu Mpiq táq sarai níc ở dưới câu trên bảng như sau:

Saco mut sarai níc.

Mpiq táq sarai níc.

Giáo viên chỉ vào câu ở dưới rồi bảo học sinh đọc câu ấy. Giáo viên có thể gọi từng em một đọc câu văn ấy.

4.2. So sánh tiếng mới với những tiếng đã học.

Giáo viên viết câu Ai táq rô níc trên bảng và bảo học sinh đọc câu ấy. Giáo viên viết câu An táq rô cháí ở dưới câu trên bảng như sau:

Ai táq rô níc.

An táq rô cháí.

Giáo viên viết câu rồi bảo học sinh đọc câu ấy.

Giáo viên chỉ vào tiếng cháí, rồi bảo học sinh đọc.

Giáo viên chỉ vào tiếng níc, rồi bảo học sinh đọc. Giáo viên viết tiếp câu, Cứq táq rô níc ở dưới những câu trên bảng như sau:

Ai táq rô níc.

An táq rô cháí.

Cứq táq rô níc.

Giáo viên bảo học sinh đọc câu ấy.

Giáo viên chỉ vào tiếng níc rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy. Giáo viên chỉ vào tiếng cháí, rồi bảo học sinh đọc tiếng ấy.

Giáo viên gọi một em lên chỉ vào tiếng níc.

Sau cùng giáo viên chỉ bất cứ câu nào rồi bảo một em hoặc tất cả học sinh đọc. Giáo viên tiếp tục hướng dẫn học sinh như vậy cho đến khi học sinh biết tiếng mới và có thể phân biệt tiếng mới ấy với những tiếng đã học rồi.

BÀI MẪU 5

ĐỌC TRUYỆN

(xem bài học số 17)

5.1. Đọc cá nhân.

Giáo viên bảo, "Các em tự đọc lấy bài trong trang sách của các em. Nếu có em nào cần thầy giúp thì thầy sẽ giúp cho." Giáo viên đi xung quanh lớp học giúp những em nào kém.

5.2. Câu hỏi.

Sau khi học sinh đã đọc xong cả bài thì thầy hỏi, "Ai có thể tìm và đọc câu trả lời đáp câu hỏi Acho ramoh ntrou." Giáo viên chọn một em lên chỉ vào câu ấy. Nếu dùng bảng treo thì giáo viên cho học sinh chỉ vào câu văn trên bảng treo và cho học sinh đọc câu ấy. Giáo viên cũng có thể cho học sinh trả lời ngay câu hỏi không cần tìm câu trả lời. Sau khi học sinh trả lời câu hỏi thứ nhất giáo viên tiếp tục hỏi những câu còn lại:

Ntrou sacco taq, an ramoh acho? và Ntrou acho taq, an ramoh cula aruc?

5.3. Tìm và đọc câu văn ngắn.

Giáo viên hỏi, "Ai có thể tìm và đọc câu Acho ki ?" Giáo viên chọn một em lên tìm và đọc câu ấy.

Giáo viên tiếp tục hướng dẫn như trên cho học sinh tìm những câu văn sau đây:

Acho ki
Cula aruc.

5.4. Đọc chung.

Nếu dùng bảng treo thì giáo viên chỉ vào câu Acho ramoh sacco rồi bảo học sinh đọc câu ấy theo thầy. Giáo viên tiếp tục hướng dẫn học sinh tập đọc như thế cho đến khi các học sinh có thể đọc trôi chảy và tự nhiên. Giáo viên có thể bảo học sinh đọc chung hoặc đọc cá nhân.

Giáo viên tiếp tục tập cho học sinh đọc theo cách trên cho đến khi học sinh đọc hết những câu còn lại trong bài.

(Nếu giáo viên không dùng bảng treo thì giáo viên bảo học sinh nhìn vào câu văn trong sách của chúng và dẫn chúng đọc theo thầy.)

BÀI MẪU 6

TẬP VIẾT CHỮ MỚI (xem bài học số 17)

6.1. Giáo viên viết chữ mới trên bảng.

Giáo viên gạch hai đường thẳng trên bảng như sau:

Giáo viên viết chữ m trên bảng như sau:

m

Giáo viên chỉ vào chữ m trên bảng rồi hỏi, "Đây là chữ gì?" Nếu học sinh không nhớ thì giáo viên có thể nhắc cho chúng và bảo chúng đọc theo tên chữ ấy. Sau đó giáo viên nói, "Chúng ta dùng m để viết những tiếng như: ma, maq, mo, moh, mah. Các em đọc những tiếng này theo thầy và để ý đến chữ m trên bảng." Sau đó giáo viên viết lại chữ m trên bảng đồng thời giải thích cách viết như sau, "Đầu tiên chúng ta gạch đường thẳng từ trên xuống dưới. Chúng ta tiếp tục đặt ngòi bút sát phần trên của đường thẳng ấy, kéo lên bên phải tới sát đường thẳng trên và từ đó lại kéo thẳng xuống đường dưới. Rồi chúng ta tiếp tục đặt ngòi bút sát với đường thẳng thứ nhì, uốn cong lên sát với đường thẳng trên rồi lại kéo thẳng xuống như trước."

6.2. Học sinh viết chữ mới trên không khí.

Giáo viên nói, "Bây giờ chúng ta viết chữ mới trên không khí. Các em vừa viết vừa nói thì các em sẽ viết đúng." Giáo viên quay lưng về phía học sinh. Giáo viên đưa tay lên vừa viết trên không khí vừa nói, "Đầu tiên chúng ta gạch đường thẳng từ trên xuống dưới. Sau đó chúng ta đặt ngòi bút sát với đường thẳng, uốn cong lên bên phải rồi kéo thẳng xuống. Xong rồi, chúng ta tiếp tục làm lại đường như vừa mới làm. Giáo viên cho học sinh làm như vậy năm hoặc sáu lần. Đoạn giáo viên chọn một em lên làm trong lúc các em khác đang tập viết."

6.3. Học sinh viết chữ mới bằng ngón tay trên bàn hoặc bảng con.

Giáo viên bảo học sinh viết chữ m trên bàn hoặc bảng con của chúng bằng ngón tay. Giáo viên cũng giải thích lại cách viết chữ mới. Học sinh sẽ tập như thế năm hoặc sáu lần. Giáo viên cũng nên đi qua lại trong lớp xem các em viết có đúng không.

6.4. Học sinh viết chữ mới vào quyển vở hoặc bảng con.

Giáo viên nói, " Bây giờ chúng ta viết chữ m trong quyển vở (hoặc bảng con). Lấy quyển vở của các em ra và mở để trên bàn. Các em cầm bút cho đúng và ngồi cho ngay ngắn." Giáo viên kiểm soát cách ngồi và cầm bút của các em. Sau đó giáo viên nói, " Bây giờ các em viết chữ m." Giáo viên kiểm soát các em có viết đúng không. Giáo viên bảo chúng viết hai hoặc ba dòng chữ m và giáo viên đi xung quanh lớp giúp những em kém.

6.5. Học sinh viết chữ mới trong tiếng.

Sau khi học sinh đã viết xong chữ m thì giáo viên nói, " Bây giờ chúng ta viết một tiếng trong đó có chữ m." Giáo viên viết ma trên bảng như sau:

ma

Viết xong, giáo viên chỉ vào ma rồi hỏi, " Tiếng này đọc thế nào?" Sau khi học sinh trả lời, giáo viên bảo cho chúng nhìn kỹ vào tiếng ấy. Giáo viên nói tiếp, " Bây giờ các em viết ma trong quyển vở (hoặc bảng con) của các em." Giáo viên bảo học sinh viết ma vài dòng rồi thầy đi quanh lớp xem các em viết và sửa cho những em kém.

6.6. Học sinh viết chữ mới trong câu văn.

Giáo viên nói, " Bây giờ chúng ta viết một câu văn mà trong đó có tiếng ma. Các em xem kỹ thầy viết." Giáo viên viết ma caq trên bảng như sau:

ma caq

Viết xong, giáo viên chỉ vào ma caq rồi hỏi, " Câu này đọc thế nào?" Học sinh đọc, " ma caq." Giáo viên bảo học sinh nhìn kỹ vào câu văn rồi nói, " Bây giờ các em viết ma caq trong quyển vở (hoặc

bảng con) của các em. Nhớ đánh dấu chấm ở cuối câu văn."

Trong lúc các em đang viết thì giáo viên nên đi xung quanh lớp học sửa chữa cho những em viết kém. Giáo viên dặn các em viết vài dòng câu văn.

Bài học số 1

1. Trước khi tập đọc

- a. Giáo viên chỉ vào bảng treo rồi nói, "Các em coi, có bốn ô vuông ở đây và trong mỗi ô vuông có một cái hình."
 - b. Giáo viên chỉ vào hình thứ nhất rồi hỏi, "Em nào có thể cho thầy biết ở trong ô vuông này là gì?"
 - c. Giáo viên chỉ vào hình thứ nhì rồi hỏi, "Em nào có thể cho thầy biết ở trong ô vuông này là gì?"
 - d. Giáo viên chỉ vào hình thứ ba rồi hỏi, "Em nào có thể cho thầy biết ở trong ô vuông này là gì?"
 - e. Giáo viên chỉ vào hình thứ tư rồi hỏi, "Em nào có thể cho thầy biết ở trong ô vuông này là gì?"
 - f. Đoạn giáo viên gọi từng em khác nhau lên và chỉ vào những vật sau đây:
 - 1) thang ở gần nhà
 - 2) mái nhà
 - 3) cột nhà
 - 4) cửa
 - 5) đầu xà gạc
 - 6) cán sà gạc
 - 7) miệng của cái ché
 - 8) đáy của cái ché
 - 9) cái nỏ
 - 10) cò nỏ
2. Dạy bìa mặt của sách vỡ lòng (Lưu ý: điều ở điểm a, b, c, sẽ thích hợp cho mỗi ngôn-ngữ)
- a. Giáo viên cầm quyển sách lên làm cho học sinh có thể trông thấy hình vẽ ở trên bìa mặt của quyển sách. Giáo viên chỉ vào hình vẽ

rồi nói, "Đây là hình của một em trai cỡi con trâu nà người chị của em mang cái gùi."

- b. Giáo viên hỏi những câu hỏi sau đây và bảo từng em khác nhau lên và chỉ vào chỗ đúng trên hình vẽ. Sau khi học sinh chỉ vào chỗ đúng rồi thì lại cầm quyển sách lên và chỉ lại lần nữa vào những chỗ đúng cho mỗi em đều trông thấy rõ ràng.
 - 1) Đầu của con trâu ở đâu?
 - 2) Đuôi của con trâu ở đâu?
 - 3) Chân của con trâu ở đâu?
 - 4) Chân của em trai ở đâu?
 - 5) Tay của em gái ở đâu?
 - 6) Cái gùi ở đâu?
 - 7) Sừng của con trâu ở đâu?
 - c. Đoạn giáo viên nói tiếp, "Hình vẽ này ở trên bìa mặt của quyển sách chúng ta. Chúng ta biết được bìa mặt của quyển sách vì trên đó có hình vẽ." Giáo viên quay lại quyển sách rồi nói, "Coi, chẳng có hình vẽ nào ở bìa sau. Nếu chúng ta muốn đọc quyển sách, chúng ta quay quyển sách lại phía có hình vẽ cho đầu con trâu ở trên này và chân con trâu ở dưới này." Giáo viên nên chỉ vào đầu và chân con trâu trong khi giáo viên giảng giải điều ấy cho học sinh.
3. Dùng quyển sách
- a. Phát quyển sách và cho học sinh tập cầm quyển sách cho đúng. Giáo viên cũng nên kiểm soát để xem mỗi em có cầm quyển sách của nó đúng không.
 - b. Đoạn giáo viên chỉ cho chúng thấy cách mở sách thầy nói, "Mở sách của các em ra bắt đầu từ bìa mặt đồng thời mở vào trang cho đến trang bài mà các em thấy nó giống như bài trên bảng treo mà chúng ta vừa mới học." Giáo viên đi qua lại trong lớp xem chung có

mở ra sách của chúng đúng vào trang bài học không. Sau đó giáo viên cho học sinh tìm và chỉ vào cái nhà trong quyển sách của chúng. Nếu chúng đều tìm hết cái nhà rồi, giáo viên bảo chúng tìm và chỉ vào cái xà gạc. Giáo viên cho chúng tìm tiếp cái và cuối cùng cho chúng tìm cái nỏ.

- c. Giáo viên cho học sinh coi vài cái hình trong quyển sách. Khi chúng đã coi xong vài phút, giáo viên bảo chúng trả lại quyển sách cho thầy.

4. Tập viết--Dạy viết đường thẳng-đứng dài (bài mẫu 6)

- a. Giáo viên viết đường thẳng-đứng dài trên bảng (bài mẫu 6.1). Đầu tiên giáo viên gạch ba đường ngang trên bảng như sau:

Giáo viên bảo, "Bây giờ chúng ta tập viết. Hôm nay chúng ta tập viết đường thẳng-đứng dài mà sau này chúng ta cần trong lúc viết chữ. Các em coi kỹ tôi làm trên bảng." Nói xong, giáo viên gạch dựng thẳng từ đường ngang trên xuống đường ngang dưới như sau:

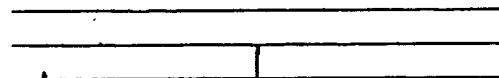
Giáo viên chỉ vào đường thẳng rồi nói, "Các em coi, tôi vừa làm xong một đường thẳng bắt đầu từ đường chằm chằm đi ngang qua đường giữa rồi xuống tới đường dưới. Nếu chúng ta muốn viết đúng thì chúng ta luôn luôn phải bắt đầu viết từ trên xuống dưới."

Các em coi tôi viết lần nữa đường khác."

- b. Học sinh tập viết đường thẳng-đứng dài trên không khí (bài mẫu 6.2)
- c. Học sinh tập viết đường thẳng-đứng dài bằng ngón tay trên bàn của chúng (bài mẫu 6.3)
- d. Giáo viên chỉ cho học sinh cách để quyển vở, cách ngồi và cầm bút chì. Giáo viên nói, "Lấy quyển vở của các em ra và mở nó trên bàn của các em. Giáo viên nên kiểm soát mỗi em có ngồi đúng chỗ của nó không. Giáo viên bảo, "Bây giờ chúng ta tập viết bằng bút chì. Trong lúc viết chúng ta nên ngồi cho ngay ngắn và để chân thẳng xuống dưới. Bây giờ các em ngồi cho ngay ngắn và coi kỹ thầy-chỉ cho các em cách cầm bút chì. Coi, thầy cầm bút chì bằng tay phải và cầm nó sát chỗ nhọn, như vậy thầy mới dùng nó đúng. Bây giờ các em lấy bút chì của các em cầm bằng tay phải cho sát chỗ nhọn như thầy vậy." Sau đó giáo viên đi qua lại trong lớp xem các em có cầm bút chì đúng không đồng thời giúp cho những em nào kém.
- e. Học sinh viết đường thẳng-đứng dài trong quyển vở của chúng (bài mẫu 6.4)

5. Tập viết--Dạy viết đường thẳng-đứng ngắn (bài mẫu 6)

- a. Giáo viên viết đường thẳng-đứng ngắn trên bảng (bài mẫu 6.1) Giáo viên gạch đường ngắn từ đường ngang ở giữa xuống đường ngang ở dưới trên bảng gần cạnh đường thẳng-đứng dài như sau:

Đoạn giáo viên nói, " Các em coi, thầy đã viết một đường thấp bên cạnh đường cao. Đường ấy bắt đầu từ đường ngang ở giữa kéo xuống đến đường ngang ở dưới. Bây giờ các em xem kỹ thầy làm lại lần nữa một đường khác."

- b. Học sinh tập viết đường thẳng-đứng ngắn trên không khí (bài mẫu 6.2).
- c. Học sinh tập viết đường thẳng-đứng ngắn bằng ngón tay ở trên bàn của chúng (bài mẫu 6.3).
- d. Học sinh tập viết đường thẳng-đứng ngắn bằng bút chì trong quyển vở của chúng (bài mẫu 6.4). Giáo viên nhắc nhở cho học sinh nên ngồi cho ngay người và nên cầm bút chì cho đúng.
- e. Học sinh tập viết đường thẳng-đứng dài và đường thẳng-đứng ngắn trong quyển vở của chúng.
Giáo viên bảo học sinh nên viết đường thẳng-đứng dài rồi đến đường thẳng-đứng ngắn, v. v. ., cho đến khi chúng viết xong một hàng hoặc hơn trong trang sách của chúng.

Bài học số 2

1. Trư ớc khi tập đọc

- a. Giáo viên chỉ vào hình vẽ thứ nhất trên bảng treo rồi hỏi, " Em nào có thể chỉ cho thầy hình khác nhau trong hàng vẽ này? "
Giáo viên chọn một em lên chỉ vào hình khác nhau ấy. Sau đó giáo viên lại hỏi, " Ba vật giống nhau ấy là gì? " Học sinh trả lời, " Giò. "
b. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ thứ hai và hướng dẫn theo lời dạy hàng vẽ thứ nhất.

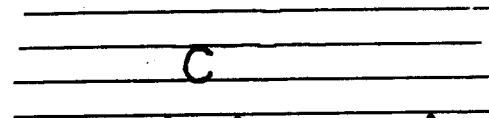
- c. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ thứ ba rồi nói, " Trong hàng vẽ này có hai vật giống nhau và hai vật khác nhau. Em nào có thể chỉ vào một cái hình khác nhau? " Giáo viên chọn một em lên chỉ vào một cái hình khác nhau ấy. Giáo viên hỏi tiếp, " Em nào có thể chỉ vào một cái hình khác nhau nữa trong hàng vẽ này? " Giáo viên chọn một em chỉ vào cái hình ấy.

Giáo viên hỏi tiếp, " Hai cái hình giống nhau ấy là gì? " Học sinh trả lời, " Trái bí. "

- d. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ ở dưới và cũng dạy theo lời dạy hàng vẽ thứ nhất.
- e. Giáo viên phân-phát sách ra. Giáo viên hỏi các em làm cách nào để biết phần trước của sách. Giáo viên bảo chúng mở sách ra vào trang mà có bài học giống như bài học trên bảng treo. Giáo viên sẽ giúp chúng mở sách đúng vào trang của bài học. Sau đó giáo viên bảo học sinh chỉ vào hình khác nhau trong hàng vẽ thứ nhất trong quyển sách của chúng. Nếu giáo viên biết rõ học sinh đều biết cái hình ấy rồi thì giáo viên tiếp tục bảo các em chỉ vào những hình khác nhau trong mỗi hàng vẽ.

2. Tập viết--Tập viết đường cong

- a. Giáo viên viết đường cong trên bảng:

- b. Học sinh tập viết đường cong ngoài không khí.
- c. Học sinh tập viết đường cong trên bàn bằng ngón tay.
- d. Học sinh tập viết đường cong trong quyển vở. (Giáo viên nhắc cho học sinh để quyển vở cho gọn gàng và cho ngồi ngay ngắn v. v. .)

- e. Học ôn đường thẳng-đứng
 Bảo học sinh viết chung đường thẳng-đứng dài và đường cong một dòng.
 Bảo học sinh viết chung đường thẳng-đứng ngắn và đường cong một dòng.

Bài học số 3

1. Trước khi tập đọc

- a. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ con chó trên bảng treo rồi hỏi, "Những con vật này là gì?" Học sinh trả lời, "Chó." Giáo viên chỉ vào chó bên phải rồi hỏi, "Con chó này đang làm gì?" Học sinh đáp, "Đang ngồi." Giáo viên chỉ vào con chó ở giữa rồi hỏi, "Con chó này đang làm gì?" Học sinh đáp, "Đang chạy." Giáo viên chỉ tiếp vào con chó bên phải rồi hỏi, "Con chó này đang làm gì?" Học sinh đáp, "Đang chạy." Giáo viên hỏi, "Em nào có thể chỉ vào con chó đang làm điều trái với hai con chó trong hàng vẽ?" Giáo viên chọn một em lên chỉ vào con chó ấy.
- b. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ con chuột rồi hỏi, "Những con vật này là gì?" Học sinh trả lời, "Chuột." Giáo viên chỉ vào con chuột bên trái rồi hỏi, "Con chuột này đang làm gì?" Học sinh trả lời, "Ăn bắp." Giáo viên chỉ tiếp vào con chuột ở giữa rồi hỏi, "Con chuột này đang làm gì?" Học sinh trả lời, "Ngồi." Giáo viên chỉ vào chuột thứ ba rồi hỏi, "Còn con chuột này đang làm gì?" Học sinh trả lời, "Ăn bắp." Giáo viên hỏi, "Em nào có thể chỉ vào con chuột đang làm điều trái với hai con chuột trong hàng vẽ này?" Giáo viên chọn một em lên chỉ vào con chuột ấy.
- c. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ chén rồi hỏi,

"Những vật này là gì?" Học sinh đáp, "Chén." Giáo viên nói, "Các em nhìn kỹ vào những chén này để tìm chén nào khác nhau với hai chén trong hàng vẽ. Em nào có thể đến chỉ vào cái chén ấy. Giáo viên chọn một em lên chỉ.

Sau đó giáo viên chỉ vào chén có đầu úp xuống rồi hỏi, "Tại sao chén này trái với hai chén khác?" Học sinh sẽ trả lời, "Vì nó úp xuống."

- d. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ cái nón rồi hướng dẫn theo lối dạy điểm c ở trên.
- e. Giáo viên phân-phát quyển sách và giúp các em mở sách vào trang của bài học. Giáo viên bảo học sinh chỉ vào những hình vẽ khác nhau trong mỗi hàng vẽ.

2. Tập viết

(Theo như bài học số một và hai, nhưng sẽ chọn cái gì thiết-dụng hơn cho sách vở lòng. Một số nét nên chọn là dáng c và dáng c viết ngược lại, dáng nét cong như cây gậy và dáng o. Ví dụ trong tiếng Radê, chúng ta dùng c và nét cong như cây gậy khi mà c ghép sát với đường thẳng đứng ngắn sẽ thẳng a và nét cong như cây gậy ghép với đường thẳng-đứng ngắn sẽ thành m (với hai nét cong).

Bài học số 4

1. Trước khi tập đọc

- a. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ thứ nhất trên bảng treo rồi hỏi, "Em nào có thể chỉ vào cái hình khác nhau?" Giáo viên chọn một em lên chỉ vào cái hình ấy.

- Giáo viên chỉ vào hình tam giác rồi hỏi,
"Cái hình này khác nhau ở chỗ nào đối với hai cái hình ở trong hàng này?" Nếu học sinh không thể diễn tả sự khác biệt thì giáo viên sẽ chỉ vào hình tam giác có đỉnh nhọn ở trên, nhưng hai cái hình khác bằng phẳng.
- b. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ thứ hai và hướng dẫn học sinh theo cách hướng dẫn trên.
(Giáo viên sẽ cẩn thận làm cho các em nhận thấy những cái hình vẽ đều như là đồ vật chứ không phải là chữ vì học sinh chưa có học tới những cái hình ấy là chữ). Nếu học sinh không thể diễn tả sự khác biệt giữa các hình thì giáo viên sẽ giải thích rằng hai chân của hình ở giữa đều từ một đỉnh mà ra, nhưng những chân của các hình khác cách nhau từ trên xuống dưới.
- c. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ thứ ba và cũng hướng dẫn như trên. Nếu các em không thể diễn tả sự khác biệt giữa các hình thì giáo viên chỉ vào hình thứ ba thì tròn và những hình còn lại thì có những nét thẳng.
- d. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ thứ tư và cũng dạy theo lối trên. Nếu các em không thể diễn tả sự khác biệt giữa các hình thì giáo viên sẽ chỉ vào hình thứ hai thì thấp và hơi tròn, nhưng những ba cái hình khác thì cao và chỉ có những nét thẳng.
- e. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ thứ năm và cũng dạy như trên. Nếu các em không thể diễn tả sự khác biệt giữa các hình thì giáo viên sẽ chỉ vào hình vẽ thứ nhất có phần nhọn ở dưới, nhưng ba cái hình khác có phần nhọn ở trên.

- f. Giáo viên chỉ vào hàng vẽ thứ sáu và cũng dạy theo lối trên. Nếu các em không thể diễn tả sự khác biệt giữa các hình thì giáo viên sẽ chỉ vào hình vẽ thứ hai có chân xuống dưới, nhưng những chân của ba hình khác đều lên trên.
- g. Giáo viên phân phát sách cho học sinh và giúp các em mở đúng vào trang của bài học. Sau đó giáo viên bảo các em diễn tả lại sự khác biệt giữa các hình trong mỗi hàng vẽ.

2. Tập viết

(Xem phần chỉ dẫn trong bài học số 3)
